

Capitolul 1

Algebră

1.1 Mulțimi, funcții. Funcția de gradul al doilea

1.1A Înlocuim variabila $z = a - (x + y)$ în egalitatea $2xy - z^2 = 9$; $2xy - [a - (x + y)]^2 = 9$, $x^2 + y^2 - 2ax = -a^2 - 9$ sau $(x - a)^2 + (y - a)^2 = a^2 - 9$. Avem soluție unică dacă $a^2 - 9 = 0$, $a = \pm 3$ deci $x = y = -z = a$, $S = 0$.

1.2A Condițiile $f(0) = 6$, $f(2) = 0$, $f(3) = 0$ se scriu pentru $f = a_0 + a_1X + a_2X^2$; $a_0 = 6$, $2a_1 + 4a_2 = -6$, $3a_1 + 9a_2 = -6$ și rezultă $a_1 = -5$, $a_2 = 1$, $f = 6 - 5X + X^2$.

1.3A Se scrie $(\sqrt{3x+19})^2 = (\sqrt{x+7} + \sqrt{x+2})^2$ și se obține $(x+10)^2 = 4(x^2+9x+14)$, $3x^2+16x-44=0$ cu rădăcinile $x_1=2$, $x_2=-\frac{22}{3}$; numai $x_1=2$ este soluție în domeniul $D: x \geq -7$.

1.4A Ecuația $x^2 - 4x = 3\sqrt{x^2 - 4x + 20} - 10$ se poate scrie $x^2 - 4x + 20 = 3\sqrt{x^2 - 4x + 20} + 10$ și cu notația $\sqrt{x^2 - 4x + 20} = t$, $t > 0$, devine $t^2 - 3t - 10 = 0$ cu rădăcinile $t_1 = 5$, $t_2 = -2$; soluție este numai $t_1 = 5 = \sqrt{x^2 - 4x + 20}$, deci $x^2 - 4x - 5 = 0$ cu $x_1 = -1$, $x_2 = 5$.

1.5A Pentru ecuațiile $x^2 + px + 1 = 0$, $x^2 + x + p = 0$, notând rădăcinile cu x_1, x_2 respectiv x'_1, x'_2 , condiția din enunț se scrie $x_1^2 + x_2^2 = (x'_1)^2 + (x'_2)^2$ deci $(x_1 + x_2)^2 - 2x_1x_2 = (x'_1 + x'_2)^2 - 2x'_1x'_2$ sau folosind relațiile lui Viete: $x_1 + x_2 = -p$, $x_1x_2 = 1$, $x'_1 + x'_2 = -1$, $x'_1x'_2 = p$ se obține $p^2 - 2 = 1 - 2p$, $p^2 + 2p - 3 = 0$ cu soluțiile $p_1 = 1$, $p_2 = -3$.

1.6A Ecuația $\frac{1}{x} + \frac{1}{x+1} + \frac{1}{x+3} + \frac{1}{x+4} = 0$, $x \in \mathbf{R} \setminus \{-4, -3, -1, 0\}$ se poate scrie $\frac{1}{x(x+4)} + \frac{1}{(x+1)(x+3)} = 0$, deci $(2x+4)[2x^2+8x+3] = 0$

cu rădăcinile $x_1 = -2, x_2 = -2 \pm \sqrt{2}$.

1.7A Condiția din enunț, $x_1 < 2 < x_2$ pentru ecuația $ax^2 + bx + c = 0$ se dă $\Delta > 0$, $af(2) < 0$ unde $a = m - 1$; $\Delta = 4(m-2)^2 - 4(m-1)(m-4) > 0$, $(m-1)f(2) = (m-1)[4(m-1) - 4(m-2) + m - 4] = (m-1)(m-4) > 0$, $\Delta = 4m > 0$, $(m-1)m < 0$ deci $m \in (0, 1)$.

1.8A Notând $\sqrt{x-1} = t$, ecuația $\sqrt{x-1} - x = -1$ se scrie $t^3 - t = 0$; $t_1 = 0, t_2 = 1, t_3 = -1 \Rightarrow x-1 = 0, x-1 = 1, x-1 = -1$ deci $x \in \{0, 1, 2\}$; Altfel: $(\sqrt{x-1})^3 - \sqrt{x-1} = \sqrt{x-1}[(\sqrt{x-1})^2 - 1] = 0$.

1.9A Cu condiția $x \geq 8$, ecuația $\sqrt{x-8} + \sqrt{x-2} = \sqrt{2x-10}$ se scrie $\sqrt{(x-8)(x-2)} = 0$ deci $x = 8$.

1.10A Pentru $2x-1 \geq 0, x \geq \frac{1}{2}$ din $x + \sqrt{x^2 - 2x + 1} = 1 \Rightarrow |x-1| = -x+1$,

deci $x \in \left[\frac{1}{2}, 1\right]$.

1.11A Sistemul $\frac{xyz}{y+z} = \frac{np}{n+p}, \frac{xyz}{z+x} = \frac{mp}{m+p}, \frac{xyz}{x+y} = \frac{mn}{m+n}$ se poate

scrie succesiv $\frac{y+z}{xyz} = \frac{n+p}{np}, \frac{z+x}{xyz} = \frac{m+p}{mp}, \frac{x+y}{xyz} = \frac{m+n}{mn}, \frac{1}{xy} + \frac{1}{xz} = \frac{1}{m} + \frac{1}{n}$

rezultă $\frac{1}{xy} + \frac{1}{yz} + \frac{1}{zx} = \frac{1}{m} + \frac{1}{n} + \frac{1}{p}$ de unde $\frac{1}{yz} = \frac{1}{m}, \frac{1}{xz} = \frac{1}{n}, \frac{1}{xy} = \frac{1}{p}$ sau

$yz = m, zx = n, xy = p$. Prin înmulțirea tuturor rezultă $(xyz)^2 = mnp > 0$

$xyz = \pm \sqrt{mnp}$ deci $x = \pm \frac{\sqrt{mnp}}{m}, y = \pm \frac{\sqrt{mnp}}{n}, z = \pm \frac{\sqrt{mnp}}{p}$.

1.12A Prin adunarea tuturor relațiilor $x+y+z = d, y+z+t = a, z+t+x = b,$

$t+x+y = c$ obținem $x+y+z+t = \frac{1}{3}(a+b+c+d)$ de unde scăzând pe fiecare

rezultă $x = \frac{1}{3}(-2a+b+c+d), y = \frac{1}{3}(a-2b+c+d), z = \frac{1}{3}(a+b-2c+d),$

$t = \frac{1}{3}(a+b+c-2d)$.

1.13A Egalitățile $x+y+z = 14, x^2+y^2+z^2 = 98$ ne dau $xy+yz+zx = (x+y+z)^2 - (x^2+y^2+z^2) = 49$

1.14A Dacă $f(x) = 2x-3$ și $g(x) = 3x-2, A = \{x|f(x)g(x) \geq 0\},$

$B = \{x|f(x)/g(x) \geq 0\}$ atunci $B \subset A$ deoarece $x = \frac{2}{3} \in A$, dar $\frac{2}{3} \notin B$.

1.15A $A = \{x \in \mathbb{R} | x^2 - x > 12\}, B = \{x \in \mathbb{R} | x(x-2) > 8\}, C = \{x \in \mathbb{R} | x^2 - x - 2 > 0\} \Rightarrow A \subset B \cap C; A = (-\infty, -3) \cup (4, \infty), B = (-\infty, -2) \cup (4, \infty), C = (-\infty, -1) \cup (2, \infty). A \subset B \subset C = B \cap C.$

1.16A $|x-1|-3|x+1| = 6 \Rightarrow x \in \emptyset; x \leq -1 \Rightarrow -x+1-3(-x-1) = 6, x = 1,$

$-1 < x \leq 1 \Rightarrow -x+1-3(x+1) = 6, x = -2, 1 < x \Rightarrow x-1-3(x+1) = 6,$

$x = -5$, deci $x \in \emptyset$.

1.17A $A = \{x \in \mathbb{R} | 2x+3 \geq 0 \text{ și } \frac{x-2}{x(x-3)} < 0\} = \left[-\frac{3}{2}, \infty\right) \cap \left[(-\infty, 0) \cup (2, 3)\right] = \left[-\frac{3}{2}, 0\right) \cup (2, 3)$.

1.18A $A = \left\{n^2 + 4n + 3 \sum_{k=1}^n \frac{1}{\sqrt{k} + \sqrt{k+1}} | n \in \mathbb{N} \right\} = \left\{ - \sum_{k=1}^{n^2+4n+3} (\sqrt{k} - \sqrt{k+1}) = \right.$

$-(\sqrt{1} - \sqrt{2} + \sqrt{2} - \sqrt{3} + \sqrt{3} - \sqrt{4} + \dots + \sqrt{m-1} - \sqrt{m} + \sqrt{m} - \sqrt{m+1}) =$

$\sqrt{m+1} - 1 = \sqrt{(n+2)^2 - 1} = n+1$, deci $A = \mathbb{N}^*$.

1.19A Cât este $m = \inf A, M = \sup A$ dacă $A = \left\{ \frac{9+x^2}{9-x^2} | x \in (-1, 2) \right\}$?

Scrișând graficul lui $f(x) = \frac{9+x^2}{9-x^2}$ pe $(-3, 3)$ ($\lim_{x \rightarrow -3} f(x) = +\infty, f$ descresce

pe $(-3, 0]$ crește pe $[0, 3)$). $f(-1) = \frac{5}{4}, f(0) = 1, f(2) = \frac{13}{5}$ deci $m = 1, M = \frac{13}{5}$.

1.20A Funcția $f: (-2, 0) \cup (2, \infty) \rightarrow [-4, \infty), f(x) = x^2 - 4$ nu este bijectivă (este injectivă) deoarece f nu este surjectivă, -4 și 0 nu aparțin imaginii lui f .

1.21A Pentru funcția $f(x) = 2\sqrt{x(5-x)}, M = \max_{x \in [0, 5]} f(x), m = \min_{x \in [0, 5]} f(x),$

sunt $M = 5, m = 0$ (M și m se obțin pentru $x = \frac{5}{2}$ și $x = 0, x = 5$ ca și pentru $g(x) = x(5-x) = y$ parabolă cu vârful $x = \frac{5}{2}$) (vezi **2.781A**).

1.22A $\frac{1-\sqrt{x-2}}{x-2} < 2 \Rightarrow x \in \left[-\frac{1}{2}, 0\right) \cup \left(0, \frac{1}{2}\right),$ domeniul $\left[-\frac{1}{2}, 0\right) \cup \left(0, \frac{1}{2}\right);$

pentru $x < 0 \Rightarrow 2x^2 - x > 0$ deci $x \in \left[-\frac{1}{2}, 0\right)$ iar pentru $0 < x, 2x^2 - x < 0,$

$0 < x < \frac{1}{2}$.

1.23A Graficele funcțiilor $f(x) = mx^2 - 2(m+2)x - 1$ și $g(x) = x^2 - 2x + m$ au două puncte comune distincte dacă ecuația $f(x) = g(x)$ are discriminantul

$\Delta > 0: (m-1)x^2 - 2(m+1)x - (m-1) = 0, \Delta = 2m(m+1) > 0, m \in (-\infty, -1) \cup (0, 1) \cup (1, \infty)$ ($m = 1 \Rightarrow x_1 = x_2 = -\frac{1}{3}$).

1.24A $f: \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}, f(x) = \sqrt{mx^2 - (m-1)x + m - 1}$ este corect definită dacă $mx^2 - (m-1)x + m - 1 \geq 0, (\forall) x \in \mathbb{R}$ deci $\Delta = -3m^2 + 2m + 1 \leq 0,$

$m > 0 \Rightarrow m \in \left(-\infty, -\frac{1}{3}\right] \cup [1, \infty), m > 0$ deci $m \in [1, \infty)$.

1.25A $(x^2 - 5x)(x^2 - 6x + 8) \leq 0$ dacă $x \in [0, 2] \cup [4, 5]$ deoarece acolo trinoamele $x^2 - 5x$ și $x^2 - 6x + 8$ au semne contrare: $[0, 5] \cap \{(-\infty, 2] \cup [4, \infty)\}.$

1.26A Ecuația $x^2 - 3|x|x - 4 = 0$ are soluțiile $x = \pm 4: x < 0 \Rightarrow x^2 + 3x - 4 = 0$ deci $x = -4, x > 0 \Rightarrow x^2 - 3x - 4 = 0$ deci $x = 4$.

1.27A Valoarea lui $a \in \mathbb{R}$ astfel încât $f: [4, \infty) \rightarrow [a, \infty), f(x) = x - 5 - 2\sqrt{x-4}$ să fie surjectivă este $a = 2; f(x) = (\sqrt{x-4}-1)^2 - 2 \geq -2.$

1.28A În sistemul $|x-2| + |y+3| = 4$, $x = 2 + |y+3|$ observăm că $x-2 = |y+3| = |-2|$ (deoarece $x-2 \geq 0$) deci $|x-2| = 2$, $|y+3| = 2$, $x-2 = \pm 2$, $y+3 = \pm 2$, $x = 2 \pm 2$, $y = -3 \pm 2$ de unde $x_1 = 0$, $x_2 = 4$, $y_1 = -1$, $y_2 = -5$. Dar $z = 0$ nu este soluție și avem $x = 4$, $y = -1$ sau $x = 4$ și $y = -5$.

1.29A Ecuația $(x+1)(x+2)(x+3)(x+4) = 120$ se scrie $[(x+1)(x+4)][(x+2)(x+3)] = 120$, $(x^2 + 5x + 4)(x^2 + 5x + 6) = 120$. Notăm $x^2 + 5x + 4 = t$, $t+2 = 120$, $t_1 = -12$, $t_2 = 10$ de unde rezultă $x = 1$, $x = -6$.

1.30A Inecuația $\sqrt{6-x} > x$ ($x < 6$) este evidentă pentru $x \leq 0$; dacă $x > 0$ obținem $6-x > x^2$, $x \in (0, 2)$ deci soluția este $A = \{x, x < 2\}$.

1.31A În fiecare din ecuațiile $x^3 + 3 = 0$, $x^4 + 4 = 0$, $x^5 + 5 = 0$ coeficienții termenilor x^2 respectiv x^3 sau x^4 sunt zero deci suma tuturor rădăcinilor fiecăreia este zero. Rădăcinile reale sunt $x_1 = -\sqrt[3]{3}$ (pentru $x^3 + 3 = 0$) și $x_2 = -\sqrt[5]{5}$ (pentru $x^5 + 5 = 0$), deci suma celor complexe este $\sqrt[3]{3} + \sqrt[5]{5}$.

1.32A Expresia E se scrie

$$E = \frac{1}{(\sqrt{\frac{1}{x} + \sqrt{y}})^2} \left(\frac{1}{x} + \frac{1}{y} \right) + \frac{2}{(\sqrt{x} + \sqrt{y})^2} \cdot \left(\frac{1}{\sqrt{x}} + \frac{1}{\sqrt{y}} \right) = \\ = \frac{1}{(\sqrt{x} + \sqrt{y})^2 \sqrt{xy}} \left[\frac{x+y}{\sqrt{xy}} + 2 \right] = \frac{1}{xy}$$

1.33A $E = \frac{1}{\sqrt{abc-2}} \cdot \sqrt{\frac{abc+4}{a} - 4\sqrt{\frac{bc}{a}}}$ ($a, b, c > 0$), $\sqrt{abc} > 2$) este

$$E = \frac{1}{\sqrt{abc-2}} \cdot \sqrt{\frac{abc-4\sqrt{abc}+4}{a}} = \frac{1}{\sqrt{abc-2}} \cdot \frac{\sqrt{(abc-2)^2}}{\sqrt{a}} = \frac{1}{\sqrt{a}}$$

1.34A În inecuația $5x^2 - 20x + 26 > \frac{4}{x^2 - 4x + 5}$, notăm $x^2 - 4x + 5 =$

$t > 0$ și obținem $5t + 1 > \frac{4}{t}$, $5t^2 + t - 4 > 0$, $t < -1$, $\frac{4}{5} < t$ și deci rămâne

$\frac{4}{5} < t = x^2 - 4x + 5$, $5x^2 - 20x + 21 > 0$. Deoarece $\Delta < 0$, $(\forall x) x \in \mathbf{R}$ verifică

1.35A Să se determine m astfel ca $x^2 + y^2 - 8x - 8y + m > 0$, $\forall x, y \in \mathbf{R}$ ($(x-4)^2 + (y-4)^2 + m - 32 > 0$ deci $m - 32 > 0$, $m > 32$).

1.36A Valorile parametrului m pentru care vârful parabolilor $y = x^2 + 2(m-1)x + m - 1$ sunt deasupra axei Ox , adică $y_V > 0$ $y_V = f(x_V)$,

$x_V = -\frac{b}{2a} = -(m-1)$, $V(x_V, y_V)$ sunt vârfulurile parabolilor. Deci $y_V =$

$-m^2 + 3m - 2 > 0$, $m^2 - 3m + 2 < 0$, $m_{1,2} = 1, 2$, $m \in (1, 2)$.

1.37A Valoarea expresiei $E = x^2 + y^2 + z^2$, unde (x, y, z) este soluția sis-

temului $\begin{cases} x+y+z=2 \\ xy+yz+xz=0 \end{cases}$: $E = (x+y+z)^2 - 2(xy+xz+yz) = 4$.

1.38A Soluțiile pozitive ale sistemului $x\sqrt[3]{xyz} = 1$, $y\sqrt[3]{xzt} = 4$, $z\sqrt[3]{xyt} = 9$, $t\sqrt[3]{xyz} = 16$. Înmulțim toate ecuațiile $xyzt\sqrt[3]{(xyzt)^3} = 1^2 \cdot 2^2 \cdot 3^2 \cdot 4^2 \Rightarrow xyzt = 4!$ și $x^2(xyzt) = 1^6$, $y^2(xyzt) = 2^6$, $z^2(xyzt) = 3^6$, $t^2(xyzt) = 4^6$ deci $x = \frac{1^3}{\sqrt[4]{4!}}$, $y = \frac{2^3}{\sqrt[4]{4!}}$, $z = \frac{3^3}{\sqrt[4]{4!}}$, $t = \frac{4^3}{\sqrt[4]{4!}}$.

1.39A Soluțiile sistemului: $u + v = 2$, $ux + vy = 1$, $ux^2 + vy^2 = -1$, $ux^3 + vy^3 = -5$: primele două ecuații ne dau $u = \frac{1-2y}{x-y}$, $v = \frac{1-2x}{x-y}$ și

înlocuim în ultime două: $x^2 \frac{1-2y}{x-y} - y^2 \frac{1-2x}{x-y} = -1$, $x^3 \frac{1-2y}{x-y} - y^3 \frac{1-2x}{x-y} =$

$-5 \Rightarrow \frac{1}{x-y} [x^2 - y^2 - 2xy(x-y)] = -1$, $\frac{1}{x-y} [x^3 - y^3 - 2xy(x^2 - y^2)] = 5$

sau $x+y-2xy = -1$, $(x+y)^2 - 3xy - 2xy(x+y) = -5$. Sistemul $s-2p = -1$,

$s^2 - 3p - 2ps = -5$ are soluția $s = 3$, $p = 2$ deci $x = 1$, $y = 2$ sau $x = 2$, $y = 1$ de unde $u = 3$, $v = -1$ sau $u = -1$, $v = 3$ deci soluțiile sunt $(x, y, u, v) : (1, 2, 3, -1)$ și $(2, 1, -1, 3)$.

1.40A Ordinea crescătoare a numerelor $x = \sqrt{3}-1$, $y = \sqrt{5}-\sqrt{2}$, $z = 1 + \sqrt[3]{2}$:

evident $z > x$, $z > y$ iar $x > y \Rightarrow \sqrt{3}-1 > \sqrt{5}-\sqrt{2}$, $\sqrt{3} + \sqrt{2} > 1 + \sqrt{5}$,

$5 + 2\sqrt{6} > 6 + 2\sqrt{5}$, $2(\sqrt{6}-\sqrt{5}) > 1$, $4(11-2\sqrt{30}) > 1$, $43 > 8\sqrt{30}$,

$43^2 > 64 \cdot 30$ fals, deci $x < y$.

1.41A Ordinea crescătoare a numerelor $A = \sqrt{6}$, $B = \sqrt[3]{12}$, $C = \sqrt[5]{8}$, $D = \sqrt[6]{20}$: le aducem la același indice, $A = \sqrt[30]{6^5}$, $B = \sqrt[30]{2^6 \cdot 3^6}$, $C = \sqrt[30]{2^6 \cdot 3^3}$, $D = \sqrt[30]{2^5 \cdot 3^2}$ deci ordinea este $D < B < C < A$.

1.42A Numerele $x = \frac{17}{6}$ și $y = 2, 8(3)$ sunt egale deoarece împărțind pe 17

la 6 obținem 2, 8333... = 2, 8(3).

1.43A Fiind date mulțimile $A = \{x \in \mathbf{R} | 2x-1 < 3x+2\} = \{x \in \mathbf{R} | -3 < x\}$,

$B = \{x \in \mathbf{R} | 3x+2 \leq x+5\} = \{x \in \mathbf{R}, x \leq \frac{3}{2}\}$ avem $A \cap B = (-3, \frac{3}{2}]$.

1.44A Valorile parametrului $a \in \mathbf{R}$ pentru care mulțimea $A = \{x \in \mathbf{R} | x^2 + ax = 0\}$ este formată dintr-un singur element este $a = 0$ deoarece soluțiile

ecuației $x^2 + ax = 0$ sunt $x_1 = 0$, $x_2 = -a$ deci $x_1 = x_2 = 0 = -a = 0$.

1.45A Graficul funcției $f(x) = x^2 - (a+3)x + a^2$ taie axa Ox în două puncte

distincte dacă rădăcinile ecuației asociate $x^2 - (a+3)x + a^2 = 0$ sunt reale și distincte, deci discriminantul $\Delta > 0$, $\Delta = (a+3)^2 - 4a^2 = -3a^2 + 6a + 9 > 0$,

$3a^2 - 6a - 9 < 0$, $a_{1,2} = \frac{3 \pm \sqrt{9+27}}{3}$ deci $a \in (-1, 3)$.

1.46A Inecuația $\frac{x^2 - 16}{x} \leq 0$, $x \neq 0$ are soluția $A = (-\infty, -4] \cup (0, 4]$.

$1 + \frac{3}{x+1}$ deci $x+1 = \pm 1, x+1 = \pm 3, x = -1 \pm 1, x = -1 \pm 3$ și rezultă $A = \{-4, -2, 0, 2\}$. Se poate verifica și direct grila.

1.70A Să se determine mulțimea $A = \{x \in \mathbb{N} \mid x = \frac{4n}{n+2}, n \in \mathbb{N}\}; x = \frac{4n}{n+2} = \frac{4n+8-8}{n+2} = 4 - \frac{8}{n+2}$ și alegem din $n+2 = \pm 1, \pm 2, \pm 4, \pm 8, A = \{0, 2, 6\}$.

1.71A Găsiți patru numere naturale consecutive x, y, z, w în această ordine care verifică $x^3 + y^3 + z^3 = w^3$. Singurele care verifică sunt 3, 4, 5, 6.

1.72A Ordinea crescătoare a numerelor $x = \sqrt{6}, y = \sqrt[3]{12}, z = \sqrt[4]{72}$ este $z < y < x$. Aducem la același indice $x = \sqrt[6]{6^3}, y = \sqrt[6]{12^2}, z = \sqrt[6]{72}$ și $72 < 144 < 36^2$.

1.73A Funcțiile $f, g: \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}, f(x) = 3x+2, g(x) = 3|x|+2$ sunt f bijectivă, g nu este bijectivă: f este crescătoare, $f(-\infty) = -\infty, f(+\infty) = +\infty, \text{Im} f = \{y, y \geq 2\}, g$ nu este injectivă, $g(-x) = g(x)$.

1.74A Ecuația $x^2 + x + m = 0$ are rădăcini reale și distincte dacă $\Delta = 1 - 4m > 0$ deci $m < \frac{1}{4}$.

1.75A Pentru ecuația $ax^2 + bx + c = 0$ cu soluțiile x_1, x_2 și $s = x_1 + x_2, p = x_1 x_2$ expresia $d = |x_1 - x_2|$ în funcție de s și p este $d = \sqrt{s^2 - 4p}$: $d = |x_1 - x_2| = \sqrt{(x_1 - x_2)^2} = \sqrt{(x_1 + x_2)^2 - 4x_1 x_2} = \sqrt{s^2 - 4p}$.

1.76A Imaginea funcției $f: \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}, f(x) = x^2 - 3x + \frac{1}{4}$ este $\text{Im} f = [-2, \infty)$: $f(x) = (x - \frac{3}{2})^2 - \frac{9}{4} + \frac{1}{4} = (x - \frac{3}{2})^2 - 2 \geq -2$.

1.77A Soluțiile sistemului $x(x+y+z+t) = 10, y(x+y+z+t) = 30, z(x+y+z+t) = 30, t(x+y+z+t) = 40$ sunt $x = \pm 1, y = \pm 2, z = \pm 3, t = \pm 4$: adunăm toate ecuațiile $(x+y+z+t)^2 = 100, x+y+z+t = \pm 10$ și înlocuind în fiecare ecuație rezultă $x = \pm 1, y = \pm 2, z = \pm 3, t = \pm 4$.

1.78A Valorile parametrului real m pentru care ecuația $\frac{x(x+1)}{x+2} = m$ are soluții reale de semn contrar sunt $m > 0$: condițiile sunt pentru ecuația $x^2 + x(1-m) - 2m = 0, \Delta = m^2 + 6m + 1 > 0, P = x_1 x_2 = -2m < 0, m \in [(-\infty, -3 - 2\sqrt{2}) \cup (-3 + 2\sqrt{2}, \infty) \cap (0, \infty)$.

1.79A Dacă $a, b \in \mathbb{R}$ astfel încât $a = a + b, \beta = a - b$ să fie raționale atunci $a = \frac{1}{2}(a + \beta), b = \frac{1}{2}(a - \beta)$ sunt raționale, $a \in \mathbb{Q}, b \in \mathbb{Q}$.

1.80A Soluția ecuației $|6-x| = 2x+3$ este $x = 1: 6-x = \pm(2x+3), x = 1, x = -9$ dar $x = -9$ nu verifică ecuația.

1.81A Valorile lui $m \in \mathbb{R}$ pentru care rădăcinile x_1, x_2 ale ecuației $x^2 - (m+1)x + m = 0$ satisface relația $|x_1 - x_2| = 1$ sunt $\{0, 2\}: x_1 + x_2 = m+1, x_1 x_2 = m, |x_1 - x_2| = \sqrt{(x_1 - x_2)^2} = \sqrt{x_1^2 + x_2^2 - 2x_1 x_2} = \sqrt{(x_1 + x_2)^2 - 4x_1 x_2} = \sqrt{(m+1)^2 - 4m} = |m-1| = 1$ deci $m = 0$ sau $m = 2, m \in \{0, 2\}$.

1.82A Soluțiile inecuației $|x^2 - x - 2| \leq 1$ echivalentă cu inecuațiile $-1 \leq x^2 - x - 2 \leq +1$ adică $0 \leq x^2 - x - 1, x^2 - x - 3 \leq 0$ sunt date de

$$x \in \left[\frac{1-\sqrt{13}}{2}, \frac{1-\sqrt{5}}{2} \right] \cup \left[\frac{1+\sqrt{5}}{2}, \frac{1+\sqrt{13}}{2} \right].$$

1.83A Mulțimea S a soluțiilor sistemului $\begin{cases} x^2 + xy + y^2 = 3 \\ x^2 - xy + y^2 = 7 \end{cases}: x^2 + y^2 = 5, xy = -2$ sau $x + y = \pm 1, xy = -2$ ne dau soluțiile $S = \{(1, -2), (-2, 1), (-1, 2), (2, -1)\}$.

1.84A Soluțiile sistemului $\begin{cases} x + 2y = 5 \\ x^2 + 2y^2 - xy = 7 \end{cases}$ sunt $(1, 2)$ și $(\frac{11}{4}, \frac{9}{8}): x =$

$$5 - 2y, (5 - 2y)^2 + 2y^2 - y(5 - 2y) = 7, 8y^2 - 25y + 18 = 0, y_{1,2} = \left\{ \begin{array}{l} \frac{2}{8} \\ \frac{9}{8} \end{array} \right., x_{1,2} = \left\{ \begin{array}{l} 1 \\ \frac{11}{4} \end{array} \right.$$

1.85A Imaginea funcției $f: \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}, f(x) = \frac{2x}{1+x^2}$ este $\text{Im} f = [-1, 1], \frac{2x}{1+x^2} \leq 1 \Rightarrow 0 \leq (x-1)^2$ iar $-1 \leq \frac{2x}{1+x^2} \Rightarrow -(x-1) \leq 0$ sau $\sin 2t = \frac{2\sin t}{1+\sin^2 t}$. Altfel: $\frac{2x}{1+x^2} = y, yx^2 - 2x + y = 0, \Delta y = 1 - y^2 \geq 0, |y| \leq 1$.

1.86B Pentru $a > 0$ mulțimea $B = \{x \in \mathbb{R} \mid \frac{1}{2}\sqrt{a^2 - x^2} = \sqrt{\frac{a^2}{x^2} - 1}\} = (0, a]$: avem egalitatea $\frac{1}{x}\sqrt{a^2 - x^2} = \frac{1}{|x|}\sqrt{a^2 - x^2} = \sqrt{\frac{a^2}{x^2} - 1} = \sqrt{\frac{a^2}{x^2} - 1}$, deoarece pentru $x > 0, x = |x| = \sqrt{x^2}$.

1.87B Fie $M = \{(a, b) \in \mathbb{Q}^2 \mid \sqrt{a - \sqrt{3}} = a + b\sqrt{3}\}$ și $k \in \mathbb{N}$ numărul elementelor mulțimii M . Avem $M = \emptyset: a - \sqrt{3} = a^2 + 3b^2 + 2ab\sqrt{3} \Rightarrow a = a^2 + 3b^2, 2ab = -1, 12b^4 + 1 = -2b$; dar evident $-2b < 12b^4 + 1 (\forall b) \in \mathbb{R}$ sau altfel $b = -\frac{1}{2a}, a = a^2 + 3\left(-\frac{1}{2a}\right)^2, 4a^4 - 4a^3 + 3 = 0$; ultima ecuație nu are nici o rădăcină reală deoarece $f(a) = 4a^4 - 4a^3 + 3$, cu derivata $f'(a) = 16a^3 - 12a^2 = a = 0$ rădăcină dublă (punct de inflexiune) și un minim în $a = \frac{3}{4}$, unde $f\left(\frac{3}{4}\right) = 4\left(\frac{3}{4}\right)^4 - 4\left(\frac{3}{4}\right)^3 + 3 = -\left(\frac{3}{4}\right)^3 + 3 > 0$.

1.88B Mulțimea $M = \{x \in \mathbb{R} \mid \sqrt{1 + \sqrt{2x - x^2}} + \sqrt{1 - \sqrt{2x - x^2}} = \sqrt{4 - 2x}\} = \{1\}$. Domeniul de definiție al egalității este $[0, 2]$ deoarece pe $[0, 2] \sqrt{2x - x^2} = \frac{(1-x)^2}{1 + \sqrt{2x - x^2}} > 0$. Ridicăm la pătrat, obținem $2 + |1-x| = 2(2-x)$: dacă $x \in [0, 1], |1-x| = 1-x, 2 + 1-x = 4-2x \Rightarrow x = 1$ iar pentru $x \in [1, 2], |1-x| = x-1, 2 + x-1 = 4-2x, x = 1$, deci $M \setminus \{0, 1\} = \emptyset$.

1.89B Funcția $f: \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}, f(x) = ax^5 + (a^2 + 1)x^3 + a + 2$ este surjectivă pentru $\forall a \in \mathbb{R}$ deoarece pentru $a > 0, f(-\infty) = -\infty, f(+\infty) = +\infty$ polinoamele sunt continue deci $\text{Im} f = \mathbb{R}$; analog pentru $a < 0$.

1.90B Dacă x_1, x_2 sunt soluțiile ecuației $x^2 - 2x + 5 = 0$ atunci expresia

$E = \frac{x^3 - x^2 + 2x + 4}{x^2 - x^2 + 3x + 3} + \frac{x^3 - x^2 + 2x + 4}{x^2 - x^2 + 3x + 3}$ este egală cu 2. Avem evident egalitățile $E = \frac{x^3 - x^2 + 2x + 4}{x^2 - x^2 + 3x + 3} + \frac{x^3 - x^2 + 2x + 4}{x^2 - x^2 + 3x + 3}$ este egală cu 2. Avem evident egalitățile $E = \frac{x^3 - x^2 + 2x + 4}{x^2 - x^2 + 3x + 3} + \frac{x^3 - x^2 + 2x + 4}{x^2 - x^2 + 3x + 3}$ este egală cu 2. Avem evident egalitățile

$E = \frac{x^3 - x^2 + 2x + 4}{x^2 - x^2 + 3x + 3} + \frac{x^3 - x^2 + 2x + 4}{x^2 - x^2 + 3x + 3}$ este egală cu 2. Avem evident egalitățile $E = \frac{x^3 - x^2 + 2x + 4}{x^2 - x^2 + 3x + 3} + \frac{x^3 - x^2 + 2x + 4}{x^2 - x^2 + 3x + 3}$ este egală cu 2. Avem evident egalitățile

$E = \frac{x^3 - x^2 + 2x + 4}{x^2 - x^2 + 3x + 3} + \frac{x^3 - x^2 + 2x + 4}{x^2 - x^2 + 3x + 3}$ este egală cu 2. Avem evident egalitățile $E = \frac{x^3 - x^2 + 2x + 4}{x^2 - x^2 + 3x + 3} + \frac{x^3 - x^2 + 2x + 4}{x^2 - x^2 + 3x + 3}$ este egală cu 2. Avem evident egalitățile

$E = \frac{x^3 - x^2 + 2x + 4}{x^2 - x^2 + 3x + 3} + \frac{x^3 - x^2 + 2x + 4}{x^2 - x^2 + 3x + 3}$ este egală cu 2. Avem evident egalitățile $E = \frac{x^3 - x^2 + 2x + 4}{x^2 - x^2 + 3x + 3} + \frac{x^3 - x^2 + 2x + 4}{x^2 - x^2 + 3x + 3}$ este egală cu 2. Avem evident egalitățile

$E = \frac{x^3 - x^2 + 2x + 4}{x^2 - x^2 + 3x + 3} + \frac{x^3 - x^2 + 2x + 4}{x^2 - x^2 + 3x + 3}$ este egală cu 2. Avem evident egalitățile $E = \frac{x^3 - x^2 + 2x + 4}{x^2 - x^2 + 3x + 3} + \frac{x^3 - x^2 + 2x + 4}{x^2 - x^2 + 3x + 3}$ este egală cu 2. Avem evident egalitățile

$E = \frac{x^3 - x^2 + 2x + 4}{x^2 - x^2 + 3x + 3} + \frac{x^3 - x^2 + 2x + 4}{x^2 - x^2 + 3x + 3}$ este egală cu 2. Avem evident egalitățile $E = \frac{x^3 - x^2 + 2x + 4}{x^2 - x^2 + 3x + 3} + \frac{x^3 - x^2 + 2x + 4}{x^2 - x^2 + 3x + 3}$ este egală cu 2. Avem evident egalitățile

$E = \frac{x^3 - x^2 + 2x + 4}{x^2 - x^2 + 3x + 3} + \frac{x^3 - x^2 + 2x + 4}{x^2 - x^2 + 3x + 3}$ este egală cu 2. Avem evident egalitățile $E = \frac{x^3 - x^2 + 2x + 4}{x^2 - x^2 + 3x + 3} + \frac{x^3 - x^2 + 2x + 4}{x^2 - x^2 + 3x + 3}$ este egală cu 2. Avem evident egalitățile

$E = \frac{x^3 - x^2 + 2x + 4}{x^2 - x^2 + 3x + 3} + \frac{x^3 - x^2 + 2x + 4}{x^2 - x^2 + 3x + 3}$ este egală cu 2. Avem evident egalitățile $E = \frac{x^3 - x^2 + 2x + 4}{x^2 - x^2 + 3x + 3} + \frac{x^3 - x^2 + 2x + 4}{x^2 - x^2 + 3x + 3}$ este egală cu 2. Avem evident egalitățile

$E = \frac{x^3 - x^2 + 2x + 4}{x^2 - x^2 + 3x + 3} + \frac{x^3 - x^2 + 2x + 4}{x^2 - x^2 + 3x + 3}$ este egală cu 2. Avem evident egalitățile $E = \frac{x^3 - x^2 + 2x + 4}{x^2 - x^2 + 3x + 3} + \frac{x^3 - x^2 + 2x + 4}{x^2 - x^2 + 3x + 3}$ este egală cu 2. Avem evident egalitățile

$\sqrt{x-4}-3 = a, x > 4$. Luând separat cazurile $\sqrt{x-4} \leq 2, 2 < \sqrt{x-4} \leq 3, 3 < \sqrt{x-4}$ rezultă $A = \{1, 5\}$.

1.98B Ecuația $\sqrt{1-\sqrt{x^4-x}} = x-1$ are o singură rădăcină $x = \frac{1+\sqrt{2}}{2}$; condiții de existență $x \geq 1, x^4-x-1 < 0, 2x-x^2 \leq 0$ deci $x \leq 2$. După două ridicări la pătrat, $1-\sqrt{x^4-x} = x^2-2x+1, (2x-x^2)^2 = (\sqrt{x^4-x})^2, 4x^2-4x^2-x = 0$ cu singura soluție convenabilă $x = \frac{1+\sqrt{2}}{2}$ (care înlocuită în ecuația inițială o verifică).

1.99B $f: Q \rightarrow R, f(x) = 2x^2 + ax + 2$ este injectivă pentru $a \in R \setminus Q$ (deci a irațional): $f(x_1) = 2x_1^2 + ax_1 + 2 = 2x_2^2 + ax_2 + 2 = f(x_2) \Rightarrow 2(x_1^2 - x_2^2) + a(x_1 - x_2) = 0, (x_1 - x_2)[2(x_1 + x_2) + a] = 0: f$ este injectivă dacă $x_1 \neq x_2 \Rightarrow f(x_1) \neq f(x_2)$ sau $f(x_1) = f(x_2) \Rightarrow x_1 = x_2$. Dacă $a \in R \setminus Q$ f este injectivă dacă a este irațional.

1.100B Dacă S este suma soluțiilor reale ale ecuației $\sqrt[3]{97-x} + \sqrt{9+x} = 8$, atunci $S = 16$. Condiții: $x \in [-9, 97]$. Notăm $\sqrt[3]{97-x} = u \geq 0, \sqrt{9+x} = v \geq 0$ și rezultă $u + v = 8, u^3 + v^2 = 106, u^4 + u^2 - 16u - 42 = 0$ (avem $(u-3)(u^3+3u^2+10u+14) = 0$) cu singura soluție pozitivă $u = 3$ deci $x = 16$. Altfel se observă direct că $x = 16$ este soluție ($\sqrt[3]{97-16} = 3, \sqrt{9+16} = 5$) și rezultă că este unică intersectând $y = \sqrt[3]{97-x}, y = 8 - \sqrt{9+x}$.

1.101B Funcția $f: R \rightarrow R, f(x) = \begin{cases} 2x+1, & x \leq 0 \\ x+1, & x > 0 \end{cases}$ este o bijecție

deoarece $\text{Im} f = R$ ($f(-\infty) = -\infty, f(+\infty) = +\infty$) f este strict crescătoare (reuniunea a două semidrepte de pante 2 și 1), $f(-0) = f(+0) = 1$ deci injectivă (se verifică și direct că $f(x_1) = f(x_2) \Rightarrow x_1 = x_2$, o relație de forma $x_1 + 1 = 2x_2 + 1$ cu $x_1 > 0, x_2 \leq 0$ este imposibilă deoarece $x_1 = 2x_2$).

1.102B Fie $f, g: R \rightarrow R, f(x) = x^2 - 2, g(x) = x + 1$. f nu este nici injectivă nici surjectivă ($y = f(x)$ reprezintă o parabolă) deci nu este inversabilă, ($g \circ f$)(x) = $x^2 - 1 \neq (x+1)^2 - 2, (f \circ g$)(x) = $g^2(x) - 2 = (x+1)^2 - 2 = x^2 + 2x - 1$ nu este bijecție. Evident $\text{Im} f = \{y, y = x^2 - 2, y \geq -2\} = [-2, \infty)$.

1.103B Dacă mulțimea A are n elemente și $a \in A$, atunci numărul m al submulțimilor lui A care nu conține pe a este $m = 2^{n-1}$: submulțimile sunt, mulțimea vidă C_{n-1}^0 , mulțimile formate dintr-un element C_{n-1}^1 , din două elemente C_{n-1}^2 , din 3 elemente $C_{n-1}^3, \dots$, din $n-2$ și din $n-1$ elemente, $C_{n-1}^{n-2}, C_{n-1}^{n-1}$ deci $m = C_{n-1}^0 + C_{n-1}^1 + C_{n-1}^2 + C_{n-1}^3 + \dots + C_{n-1}^{n-2} + C_{n-1}^{n-1} = 2^{n-1}$.

1.104B Dacă $A = \{x \in R \mid \sqrt{2x-1} < \sqrt{3x+2}\}$ și $B = \{x \in R \mid \sqrt{3x+2} \leq \sqrt{x+5}\}$ atunci $A \cup B = \left[-\frac{3}{2}, \infty\right): A = \left[\frac{1}{2}, \infty\right) \cap (-3, \infty) = \left[\frac{1}{2}, \infty\right), B = \left[-\frac{3}{2}, \infty\right) \cap (-\infty, \frac{3}{2}] = \left[-\frac{3}{2}, \frac{3}{2}\right]$ deci $A \cup B = \left[-\frac{3}{2}, \infty\right)$.

1.121B Pentru sistemul $\begin{cases} x^2 - y^2 + xy = 2 \\ x^2 - 2xy = 2 \end{cases}$ cu soluțiile $(x_1, y_1), (x_2, y_2)$

... (x_n, y_n) și $A = \sum_{k=1}^n x_k$, $B = \sum_{k=1}^n y_k$ avem $A = B = 0$: $(x^2 - y^2 + xy) - (x^2 - 2xy) = 0$, $-y^2 + 3xy = 0$ de unde $y = 0$ și $x = \pm\sqrt{2}$ sau $y = 3x$, $x = \pm\frac{1}{\sqrt{3}}$, $y = \pm\frac{3}{\sqrt{3}}$. Dacă luăm numai soluțiile reale, $A = B = 0$ iar dacă luăm toate soluțiile avem tot $A = B = 0$.

1.122B Soluțiile sistemului $\begin{cases} x + y = a + b \\ (ax + by)(bx + ay) = ab(a + b)^2 \end{cases}$ pentru $a \neq b$, $a, b \in \mathbf{R}$ sunt $\{(0, a+b), (a+b, 0)\}$: $(a^2 + b^2)xy + (x^2 + y^2)ab = ab(a+b)^2 \Rightarrow (a^2 + b^2)xy + [(a+b)^2 - 2xy]ab = ab(a+b)^2 \Rightarrow (a-b)^2 xy = 0$ deci $x = 0$, $y = a + b$ sau $y = 0$, $x = a + b$.

1.123B Funcția $f(x) = \begin{cases} 2x, & x < 0 \\ ax^2 + bx, & x \geq 0 \end{cases}$ este bijectivă dacă: $a > 0$, $b \geq 0$ sau $a = 0$, $b > 0$: graficul este o semidreaptă pentru $x < 0$ urmat de o porțiune de parabolă pentru $x \geq 0$. f este crescătoare dacă $a > 0$ și $b \geq 0$ (sau dacă $a = 0$, $b > 0$) deoarece $xv = -\frac{b}{2a} < 0 \Rightarrow$ pe $(0, \infty)$ f este crescătoare. Evident este surjectivă.

1.124B Soluția inecuației $\|x+1\| - 1 \leq 1$ este $x \in [-1, 1]$. $|x| + 1 > 0 \Rightarrow \|x+1\| = |x| + 1$, deci $\|x+1\| - 1 = \|x\| = |x| \leq 1$, $-1 \leq x \leq 1$.

1.125B Expresia $E = \frac{1}{x_1^2} + \frac{1}{x_2^2} + \frac{1}{x_1 x_2}$ unde x_1, x_2 sunt rădăcinile ecuației $x^2 - mx + m + 3 = 0$ este egală cu $\frac{m^2 - m - 3}{m^2 + 6m + 9}$: $E = \frac{x_1^2 + x_2^2}{(x_1 x_2)^2} + \frac{1}{x_1 x_2} = \frac{(x_1 + x_2)^2 - 2x_1 x_2}{(x_1 x_2)^2} = \frac{m^2 - m - 3}{(m+3)^2}$.

1.126B Valorile lui $m \in \mathbf{R}$ pentru care ecuația $(m-2)x^2 - 2x + (m-2) = 0$ admite rădăcini reale distincte: $m \in (1, 3) \setminus \{2\}$. $\Delta = 1 - (m-2)^2 = -m^2 + 4m - 3 > 0$, $m^2 - 4m + 3 < 0$, $m \in (1, 3)$; dar $m = +2$ nu convine deoarece avem o singură rădăcină $x = 0$.

1.127B Coordonatele (x, y) ale vârfului parabolilor $\Gamma_m: y = mx^2 + 2(m-1)x + m + 1$, $m \neq 0$ verifică relația $y = 2 - x$, $x \neq -1$. $xv = -\frac{b}{2a} = -\frac{2(m-1)}{2m} = -1 + \frac{1}{m}$, $yv = f(xv) = m\left(\frac{m-1}{m}\right)^2 - 2\frac{(m-1)^2}{m} + m + 1 = -\frac{(m-1)^2}{m} + m + 1 = 3 - \frac{1}{m}$, deci $xv + yv = 2$ sau $x + y = 2$. $x = -1$, $y = 1$ nu este vârful nici unei parabole.

1.128B Soluțiile sistemului $\begin{cases} 2x + y = 0 \\ x^2 + y^2 - 5y = 0 \end{cases}$ sunt $(0, 0)$ și $(-2, 4)$: $y = -2x$, $x^2 + 4x^2 + 10x = 0$, $x = 0$, $x = -2$ respectiv $y = 0$, $y = 4$.

1.129B Dacă $f, g: \mathbf{R} \rightarrow \mathbf{R}$, $f(x) = 3x$, $g(x) = -x^2$ și $a = (f \circ g)(1)$ atunci $a = f(g(x))|_{x=1} = 3g(x)|_{x=1} = 3(-x^2)|_{x=1} = -3$, $(g \circ f) = -(f(x))^2 = -9x^2$.

1.130B Numărul n de soluții reale ale ecuației $|x| - \frac{1}{2}x = 3$ este $n = 2$: $x > 0 \Rightarrow x - \frac{x}{2} = 3$, $x = 6$ iar $x < 0 \Rightarrow -x - \frac{x}{2} = 3$, $x = -2$ deci $n = 2$.

1.131B Suma pătratelor soluțiilor ecuației $x^2 + (m-2)x - (m+3) = 0$, $S = x_1^2 + x_2^2$ verifică condiția $S = 25$ dacă $m \in \{5, -3\}$: $S = (x_1 + x_2)^2 - 2x_1 x_2 = (m-2)^2 + 2(m+3) = m^2 - 2m + 10 = 25$, $m \in \{5, -3\}$.

1.132B Mulțimea $A = \{x \in \mathbf{R} | x^2 + |x-2| \leq 0\}$ este $A = [-1, 1]$: dacă $x \geq 0$, $x^2 + x - 2 \leq 0$, $x_{1,2} = 1, -2$ deci $x \in [-2, 1]$, $x \geq 0$ rezultă $x \in [0, 1]$; pentru $x \leq 0$, $x^2 - x - 2 \leq 0$, $x_{1,2} = -1, 2$, $x \in [-1, 2]$ și $x \leq 0$ deci $x \in [-1, 0]$; rezultă $A = [-1, 1]$.

1.133B Numărul de soluții ale sistemului $\begin{cases} 2x^2 + 3xy + y^2 = 70 \\ 6x^2 + xy - y^2 = 50 \end{cases}$. Avem $-5(2x^2 + 3xy + y^2) + 7(6x^2 + xy - y^2) = 0$, $32x^2 - 8xy - 12y^2 = 0$, $8x^2 - 2xy - 3y^2 = 0$, $8 - 2\frac{y}{x} - 3\left(\frac{y}{x}\right)^2 = 0 \Rightarrow \frac{y}{x} = -2$, $\frac{y}{x} = \frac{4}{3}$; înlocuim în una din ecuații succesiv $y = -2x$ sau $y = \frac{4}{3}x$ și obținem două soluții $(3, 4)$ și $(-3, -4)$.

1.134B Trinomul $x^2 - 2(4m+3)x + 6m + 7$ este pătratul unui binom deci un pătrat perfect dacă $\Delta = (4m+3)^2 - (6m+7) = 2(8m^2 + 9m + 1) = 0$ deci $m = -1$ sau $m = -\frac{1}{8}$.

1.135B Valorile parametrului real m pentru care rădăcinile ecuației $(m^2+1)x^2 - 2(m+1)x + 1 = 0$ sunt mai mici sau egale cu 1; $x_1, x_2 \in (-\infty, 1]$ verifică inegalitatea $m \geq \frac{3}{4}$. Facem schimbarea $x = y + 1$, $x_1 = y_1 + 1 \leq 1$, $x_2 = y_2 + 1 \leq 1$ și rezultă $y_1 \leq 0$, $y_2 \leq 0$ deci $\Delta \geq 0$, $S = y_1 + y_2 \leq 0$, $P = y_1 y_2 \geq 0$ pentru ecuația în y : $(m^2+1)y^2 + y(2m^2 - 2m + 1) + m^2 - 2m + 1 = 0$.

Δ poate fi calculat de la ecuația în x , $\Delta = (2m+1)^2 - 4(m^2+1) = 4m - 3 \geq 0$ deci $m \geq \frac{3}{4}$. $S = y_1 + y_2 = -(2m^2 - 2m + 1) = -[(m-1)^2 + m^2] < 0$, $P = (m-1)^2 \geq 0$ deci rămâne condiția $m \geq \frac{3}{4}$.

1.136B Dacă $f(x) = \begin{cases} 2x - 3, & x \leq 0 \\ 7x, & x > 0 \end{cases}$ și $g(x) = \begin{cases} x^2, & x \leq -2 \\ 2x - 1, & x > -2 \end{cases}$

atunci $h = g \circ f$ este dată de $h(x) = \begin{cases} (2x-3)^2, & x \leq 0 \\ 14x-1, & x > 0 \end{cases}$ ($g \circ f$)(x) =

$g(f(x)) = \begin{cases} (f(x))^2, & f(x) \leq -2 \\ 2f(x) - 1, & f(x) > -2 \end{cases}$ dar $f(x) = 2x - 3 < -2$ pentru $x < 0$

și $f(x) = 7x > -2$ pentru $x > 0$ deci $h(x) = \begin{cases} (2x-3)^2, & x \leq 0 \\ 14x-1, & x > 0 \end{cases}$

1.137B Soluția ecuației $1-x = |x+1|$ este $x=0$. Avem pentru $x < -1$, $1-x = -x-1$ imposibil și pentru $x \geq -1$, $1-x = x+1 \Rightarrow x=0$.

1.138B Mulțimea A a valorilor lui m pentru care rădăcinile x_1, x_2 ale ecuației $x^2 - 5x + m = 0$ sunt în intervalul $(1,4)$ este $A = (4, \frac{25}{4})$. Veni problema 1.107B: se face schimbarea $y = \frac{x-1}{x-4}$ și pentru ecuația în y obținută se pun condițiile $\Delta \geq 0$, $S = y_1 + y_2 < 0$, $P = y_1 y_2 > 0$.

1.139B Inecuația $(\sqrt{x-1} + \sqrt{x+1}) (\frac{1}{\sqrt{x-1}} + \frac{1}{\sqrt{x+1}}) < 4$ are soluția $\emptyset$ (sau are soluții): $\sqrt{\frac{x-1}{x+1}} + \sqrt{\frac{x+1}{x-1}} < 2$, deci $t + \frac{1}{t} < 2$ cu $t > 0$. $t^2 - 2t + 1 < 0$, $(t-1)^2 < 0$ fals.

1.140B Funcțiile $f(x) = 2x^4 + 3x^3 + 4$ și $g(x) = x^3 + x + 2$ sunt prima neinjectivă a doua injectivă deoarece spre exemplu $f(0) = f(-\frac{3}{2}) = 4$, $g(x_1) = g(x_2) \Rightarrow x_1^3 - x_2^3 + x_1 - x_2 = 0$, $(x_1 - x_2) [(x_1 + x_2)^2 + \frac{3}{2}x_2^2 + 1] = 0 \Rightarrow x_1 = x_2$.

1.141B Inecuația $|x-3| > x-1$ este verificată pentru $x \in (-\infty, 2) : x > 3 \Rightarrow x-3 > x-1$ fals, $x < 3 \Rightarrow -x+3 > x-1$, $2x < 4$, $x < 2$.

1.142B Valoarea parametrului $m \in \mathbf{R}$ astfel încât ecuațiile $x^2 + mx + 1 = 0$, $x^2 + x + m = 0$ să aibă exact o soluție reală comună este $m = -2$: notăm x_0 rădăcina comună, $(x_0^2 + mx_0 + 1) - (x_0^2 + x_0 + m) = 0 \Rightarrow x_0(m-1) - (m-1) = 0$, $(m-1)(x_0 - 1) = 0$. Dacă $m = 1$ avem două rădăcini comune, dacă $m \neq 1 \Rightarrow x_0 = 1$, $m = -2$.

1.143B Aflați funcția $f(x) = ax^2 + bx + c$ care verifică condițiile $f(-1) = 13$, $f(2) = 10$ și are un minim egal cu 9: $xv = -\frac{b}{2a}$, $f(xv) = 9$, $a(-\frac{b}{2a})^2 - \frac{b^2}{4a} + c = -\frac{b^2 - 4ac}{4a} = 9$, $b^2 - 4ac = -36a$, $a - b + c = 13$, $4a + 2b + c = 10$, $a + b = -1 \Rightarrow b^2 - 4a(13 - a + b) = -36a$, $(-1-a)^2 - 4a(13 - 2a - 1) = -36a$, $9a^2 - 10a + 1 = 0$, $a_1 = 2$, $a_2 = \frac{1}{9}$, $a_1 = 2$, $b_1 = -2$, $b_2 = -\frac{10}{9}$, $c_1 = 10$, $c_2 = \frac{106}{9}$ deci polinoamele sunt $f(x) = x^2 - 2x + 10$ sau $f(x) = \frac{1}{9}x^2 - \frac{10}{9}x + \frac{106}{9}$.

1.144B Soluțiile sistemului $\sqrt{\frac{x}{y}} + \sqrt{\frac{y}{x}} = \frac{5}{2}$, $\frac{1}{x} + \frac{1}{y} = \frac{5}{16}$ sunt $(4,16)$, $(16,4)$. Se observă că $x, y > 0$; notăm $\sqrt{\frac{x}{y}} = t$, $t + \frac{1}{t} = \frac{5}{2}$, $t_1 = 2$, $t_2 = \frac{1}{2}$, $\frac{x}{y} = 4$, $\frac{y}{x} = \frac{1}{4} \Rightarrow \frac{1}{x} + \frac{1}{4x} = \frac{5}{16}$, $x = 4$, $y = 16$, $\frac{1}{x} + \frac{1}{y} = \frac{5}{16}$, $x = 16$, $y = 4$.

1.145C Valorile $n \in \mathbf{N}$ pentru care expresia $E = \sqrt[4-n]{4-n\sqrt{n^2+n+1}}$ are sens sunt 1 și 2. Condițiile sunt $n+1 \geq 2$, $4-n \geq 2$ unde $n+1$ și $4-n$ trebuie să fie numere naturale ≥ 2 deci $1 \leq n \leq 2$, adică $n = 1$ sau $n = 2$.

1.146C Pentru funcțiile $f, g, h : \mathbf{R} \setminus \{-1, 0, 1\}$, $f(x) = \frac{1-x}{1+x}$, $g(x) = \frac{1+x}{1-x}$, $h(x) = -\frac{1}{x}$ una din următoarele relații este adevărată: a) $f \circ f = g$; b)

$f \circ f = h$; c) $g \circ g = f$; d) $g \circ g = h$; e) $h \circ h = f$; f) $h \circ h = g$. Verificând grila observăm că se verifică d) $g \circ g = h$; $(g \circ g)(x) = g(g(x)) = g(\frac{1+x}{1-x}) = \frac{1+\frac{1+x}{1-x}}{1-\frac{1+x}{1-x}} = \frac{1-x+1+x}{1-x-1-x} = \frac{2}{-2x} = -\frac{1}{x} = h(x)$.

1.147C Pentru ca funcția $f(x) = \begin{cases} ax+2 & x \leq 1 \\ x+2a & x > 1 \end{cases}$ să fie injectivă, parametrele trebuie să verifice condiția $1 \leq a$. Dacă $a < 0$, $y = ax+2$, $x \leq 1$ este deci $a > 0$. Mai trebuie verificată și condiția evidentă între ordonatele din stânga și dreapta $a+2 \leq 1+2a$, deci $1 \leq a$.

1.148C Să se rezolve ecuația $f(f(x)) = 1$ dacă $f(x) = \frac{m+x}{n+x}$, $n \neq m$. $f(f(x)) = \frac{m+n\frac{m+x}{n+x}}{n+m\frac{m+x}{n+x}} = \frac{2mn+(m^2+n^2)x}{n^2+m^2+2mnx} = 1 \Rightarrow (m-n)^2(x-1) = 0$, $x = 1$.

1.149C Fie funcțiile $f : \mathbf{R} \setminus \{-1\} \rightarrow \mathbf{R} \setminus \{-1\}$, $f(x) = \frac{1-x}{1+x}$ și $g : \mathbf{R} \rightarrow \mathbf{R}$. $g(x) = \begin{cases} x^2 - 6x + 11, & x \geq 3 \\ x - 1, & x < 3 \end{cases}$. Atunci $g^{-1}(3) = 4$ deci f). Verificând grila se observă că $g(4) = 16 - 24 + 11 = 3$, deci $g^{-1}(3) = 4$.

1.150C Să se rezolve ecuația $f(x)f^{-1}(x) = 1$ unde $f(x) = 3x + 2$. Din $y = 3x + 2$ rezultă $x = \frac{1}{3}(y-2)$, deci $f^{-1}(x) = \frac{1}{3}(x-2)$ de unde $f(x)f^{-1}(x) = (3x+2) \cdot \frac{1}{3}(x-2) = x^2 - \frac{4}{3}x - \frac{4}{3} = 1 \Rightarrow x = -1$, $x = \frac{7}{3}$.

1.151C Dacă Δ, P și S sunt discriminantul, produsul și suma soluțiilor ecuației $ax^2 + bx + c = 0$, $a \neq 0$ și a, Δ, P, S sunt în această ordine numere întregi consecutive atunci produsul abc are valoare 2: numerele sunt $a, \Delta = b^2 - 4ac$, $P = \frac{c}{a}$, $S = -\frac{b}{a}$ deci $a, b^2 - 4ac = a+1$, $\frac{c}{a} = a+2$, $-\frac{b}{a} = a+3 \Rightarrow c = a^2 + 2a$, $b = -a^2 - 3a$, $(a^2 + 3a)^2 - 4a(a^2 + 2a) = a+1 \Rightarrow a^4 + 2a^3 + a^2 - a - 1 = 0$ deci $a = -1$, $b = 2$, $c = -1$ iar produsul $abc = 2$.

1.152C Condiția $f(x) \leq g(x)$, $(\forall x) \in \mathbf{R}$, unde $f(x) = mx + 2$, $g(x) = 3x + m$ este verificată pentru $m = 3 : mx + 2 \leq 3x + m \Rightarrow x(m-3) \leq m-2$; dacă $m \neq 3$ avem $x \leq \frac{m-2}{m-3}$ sau $x \geq \frac{m-2}{m-3}$ după cum $m > 3$ sau $m < 3$ deci condiția nu este verificată pentru orice x ; dacă $m = 3$, avem $0 < 1$ deci se verifică.

1.153C Soluția ecuației $\sqrt{x+1} - \sqrt{1-x} = 1$ este $x = \frac{\sqrt{3}}{2} : x + 1 + 1 - x - 2\sqrt{1-x^2} = 1$, $1 = 2\sqrt{1-x^2}$, $4x^2 = 3$, $x_{1,2} = \pm \frac{\sqrt{3}}{2}$ dar $x = -\frac{\sqrt{3}}{2}$ nu verifică ecuația, $\sqrt{1-\frac{\sqrt{3}}{2}} - \sqrt{1+\frac{\sqrt{3}}{2}} < 0$ nu poate fi 1 dar $\frac{\sqrt{3}}{2}$ verifică ecuația, $\sqrt{2+\sqrt{3}} - \sqrt{2-\sqrt{3}} = \sqrt{2}$ evident.

1.154C Dacă $a, b, \alpha, \beta \in \mathbf{R}$, $a \neq 0$, $\beta^2 + \alpha < 0$ atunci ecuația $ax^2 + bx + \alpha + \beta b = 0$ are soluții reale distincte: $\Delta = b^2 - 4(\alpha + \beta)b - 4\alpha^2 > 0$ ($\forall b \in \mathbf{R}$).

dacă $\Delta_1 = \Delta_2 = (2a)^2 + 4a^2 = 4a^2(\beta^2 + \alpha) < 0$ deoarece $\beta^2 + \alpha < 0$,
 $a \neq 0$ deci $\Delta > 0$ și ecuația are două rădăcini reale și distincte.

1.155C Valoarea lui $m \in \mathbb{R}$ pentru care sistemul $\begin{cases} x + y = m \\ x^2 + z^2 - 2y + 2z = 0 \end{cases}$
 admite soluție reală unică este $m = -1 : y = m - x, x^2 + z^2 - 2(m - x) + 2z = 0$,
 $x^2 + z^2 + 2x + 2z = 2m, (x+1)^2 + (z+1)^2 = (\sqrt{2(m+1)})^2, m \geq -1$. Soluția
 este unică pentru $m = -1 \Rightarrow x = -1, z = -1, y = 0$.

1.156C Pentru funcția $f(x) = \frac{x^2 - x + a}{x^2 + x + 1}$ avem $\text{Im}f = \left[\frac{1}{2}, \frac{3}{2} \right]$ dacă $a = 1$.
 Condiția $\frac{1}{2} \leq \frac{x^2 - x + a}{x^2 + x + 1} \leq 3$ echivalentă cu inegalitățile $2x^2 + 4x + 3 - a \geq 0$,
 $2x^2 - 4x + 3a - 1 \geq 0, \forall x \in \mathbb{R}$ deci $\Delta_1 = 2a - 2 \leq 0$ respectiv $\Delta_2 = 6 - 6a \leq 0$
 ne dau $a \leq 1$ respectiv $1 \leq a$, deci $a = 1$.

1.157C Relația care există între $a, b, c \in \mathbb{R}$ pentru ca funcția $f(x) = ax|x| + bx + c$ să fie bijectivă este $a \cdot b \geq 0$: graficul lui

$$f(x) = \begin{cases} ax^2 + bx + c, & x \geq 0, p_1 \\ -ax^2 + bx + c, & x < 0, p_2 \end{cases}$$

este dat de două porțiuni de parabolă p_1 și p_2 racordate în $x = 0, y = c$
 și trebuie să fie monotonă (strict crescătoare pentru $a > 0$, respectiv strict
 descrescătoare pentru $a < 0$) pentru aceasta este necesar ca abscisa vârfurilor
 corespunzătoare lui p_1 respectiv $p_2, x_V = -\frac{b}{2a}$ respectiv $x_V = \frac{b}{2a}$ să fie
 $x_V \leq 0$ respectiv $x_V \geq 0$ (pentru $a > 0$) și invers pentru $a < 0$ deci $a \cdot b \geq 0$.

1.158C Condiția ca $\text{Im}f \subset [-3, 2]$ pentru $f(x) = \frac{x^2 + ax + 1}{x^2 - x + 1}$ este $a \in A =$
 $[-4, 0]$. Procedăm ca în 1.156C, $-3 \leq \frac{x^2 + ax + 1}{x^2 - x + 1} \leq 2$ obținem inegalitățile
 $0 \leq 4x^2 + x(a - 3) + 4$ cu $\Delta_1 = (a - 3)^2 - 64 = a^2 - 6a - 55 \leq 0$ deci
 $a \in [-5, 11]$ și $x^2 - x(a + 2) - 1 \geq 0$ cu $\Delta_2 = a^2 + 4a \leq 0$ deci $a \in [-4, 0]$.
 Intersecția celor două intervale este $[-4, 0]$.

1.159C Soluțiile raționale ale sistemului $\begin{cases} x^3 + y^3 = 7 \\ 2x + y = 3 \end{cases} : x = 2, y = -1$;

$y = 3 - 2x, x^3 + (3 - 2x)^3 = 7, -7x^3 + 36x^2 - 54x + 20 = 0, -7x^3 + 14x^2 +$
 $22x^2 - 44x - 10x + 20 = 0, -7x^2(x - 2) + 22x(x - 2) - 10(x - 2) = 0,$
 $(x - 2)(-7x^2 + 22x - 10) = 0 \Rightarrow x_1 = 2, x_{2,3} = \frac{11 \pm \sqrt{81}}{7}$ deci $x = 2, y = -1$.

1.160C Fie $f, g : \mathbb{Z} \rightarrow \mathbb{Z}, f(n) = 2n - 1, g(n) = \begin{cases} \frac{n+1}{2}, & n \text{ impar} \\ n, & n \text{ par} \end{cases}$. Atunci

$$g \circ f = \mathbf{1}_{\mathbb{N}}. (g \circ f)(n) = g(f(n)) = \begin{cases} \frac{f(n)+1}{2}, & f(n) \text{ impar} \\ f(n), & f(n) \text{ par} \end{cases} = \frac{f(n)+1}{2}$$

1.1. MULȚIMI, FUNCȚII FUNCȚIA DE GRADUL AL DOILEA 327

deoarece $f(n) = 2n - 1$ este impar deci $(g \circ f)(n) = \frac{2n-1+1}{2} = n = \mathbf{1}_{\mathbb{N}}(n)$,
 adică $g \circ f = \mathbf{1}_{\mathbb{N}}$.

1.161C Funcția $f(x) = \begin{cases} ax - 2, & x \leq 1 \\ x - 2a, & x > 1 \end{cases}$ este injectivă dacă $a \in (0, 1]$,
 $a \leq 1$ deci $a \in (0, 1]$.

1.162C Fie ecuația $(m+1)x^2 - (2m+1)x + m - 1 = 0$ și mulțimile $A =$
 $\{m \in \mathbb{R} \mid \text{ecuația are două soluții strict pozitive}\}$, $B = \{m \in \mathbb{R} \mid \text{ecuația are}$
 soluții de același semn}. Atunci $A = (2m+1)^2 - 4(m^2 - 1) = 4m + 5 \geq 0$
 deci $m \geq -\frac{5}{4}$, $S = \frac{2m+1}{m+1} > 0 \Rightarrow m \in (-\infty, -1) \cup (-\frac{1}{2}, \infty)$ și $P = \frac{m-1}{m+1} >$
 $0 \Rightarrow m \in (-\infty, -1) \cup (1, \infty)$; rezultă $A \cap B = [-\frac{5}{4}, -1) \cup (1, \infty)$.

1.163C Dacă $f(x) = \frac{mx^2 + x + m}{x^2 + 1}$ și $A = \{m \in \mathbb{R}, \text{Im}f = [\frac{1}{2}, \frac{3}{2}]\}$, atunci
 $A = \{+1\}$. Se procedează ca în 1.156C, 1.158C scriind $\frac{1}{2} \leq \frac{mx^2 + x + m}{x^2 + 1} \leq \frac{3}{2}$,
 $(\forall)x \in \mathbb{R}$. Altfel, se știe că $-\frac{1}{2} \leq \frac{x}{x^2+1} \leq \frac{1}{2}, (\forall)x \in \mathbb{R}$ (se verifică ușor) deci
 $\frac{1}{2} \leq m - \frac{1}{2} \leq m + \frac{1}{x^2+1} \leq m + \frac{1}{2} \leq \frac{3}{2} \Rightarrow 1 \leq m \leq 1$ deci $m = 1, A = \{+1\}$.

1.164C În sistemul $\begin{cases} x^2 + y^2 = 2 \\ |x - y| = 1 \end{cases}$ cu soluțiile $(x_1, y_1), \dots, (x_n, y_n)$ și $A =$
 $\sum_{k=1}^n x_k, B = \sum_{k=1}^n y_k$, avem $A = B = 0, |x - y| = 1 \Rightarrow x - y = \pm 1$.

1) $y = x - 1, 2x^2 - 2x - 1 = 0, x_{1,2} = \frac{1 \pm \sqrt{3}}{2}, y_{1,2} = \frac{-1 \pm \sqrt{3}}{2}$;
 2) $y = x + 1, 2x^2 + 2x - 1 = 0 \Rightarrow x_{3,4} = \frac{-1 \pm \sqrt{3}}{2}, y_{3,4} = \frac{1 \pm \sqrt{3}}{2}$, deci
 $A = B = 0$. Toate cele patru soluții verifică sistemul. Altfel, $|x - y| =$
 $\sqrt{(x-y)^2} = \sqrt{(x+y)^2 - 4xy} = 1, (x+y)^2 - 2xy = 2$ etc.

1.165C Soluția ecuației $\sqrt[3]{1331(x+y)} + \sqrt{121(y)} = 9$, unde indicele inferior
 reprezintă baza de numerație în care este exprimat numărul indexat este $x =$
 $4, y = 3$. Avem $x, y \in \mathbb{N}, x \geq 4, y \geq 3$ și ecuația se scrie $(x+1) + (y+1) = 9$
 cu singura soluție $x = 4, y = 3$.

1.166C Soluțiile inecuației $(a\frac{x}{y} + b)^2 + (a\frac{y}{x} + b)^2 \geq 2(a+b)^2, x, y > 0, a, b >$
 0 sunt: $(x, y) \in (\mathbb{R}^+)^2$. Inecuația se scrie $a^2 \left[\left(\frac{x}{y}\right)^2 + \left(\frac{y}{x}\right)^2 \right] + 2ab \left(\frac{x}{y} + \frac{y}{x}\right) \geq$
 $2a^2 + 4ab$. Dar $t + \frac{1}{t} \geq 2$ pentru $\forall t > 0$, deci $a^2 \left[\left(\frac{x}{y}\right)^2 + \left(\frac{y}{x}\right)^2 \right] \geq 2a^2$,

$2ab \left(\frac{x}{y} + \frac{y}{x}\right) \geq 2(2ab)$ și prin adunare obținem inegalitatea dată, verificată
 pentru $\forall x, y \in \mathbb{R}^+$.

1.167C Soluția ecuației $x^2 + y^2 - 2[a(x+y) + b(x-y) - (a^2 + b^2)] = 0$,

$a, b, c, d \in \mathbf{R}$ în condițiile $ab = cd$, $a + c = b + d$ este $x = a + b$, $y = a - b$. Din $ab = cd$ și $a - b = d - c \Rightarrow a^2 + b^2 - 2ab = d^2 + c^2 - 2dc$ deci $a^2 + b^2 = c^2 + d^2$. Ecuația devine $x^2 - 2(a+b)x + y^2 - 2(a-b)y + 2(c^2 + d^2) = 0$ de unde $[x - (a+b)]^2 + [y - (a-b)]^2 = 0 \Rightarrow x = a + b$, $y = a - b$.

1.168C Minimul expresiei $E(x, y) = 4x^2 + 12xy + 10y^2 - 20x - 32y + 33$, atunci $m = 0$. În ambele cazuri și $x < 0$ și $x > 0$, $\Delta = 1 - 4m > 0$, $m < \frac{1}{4}$ dar pentru anumite valori ale lui m putem avea 4 rădăcini. Trei rădăcini rămân pentru $m = 0$, $x_1 = 0$, $x_2 = -1$, $x_3 = 1$.

1.174C Numerele $\alpha, \beta \in \mathbf{R}$ au proprietatea că există $x_1, x_2 \in \mathbf{R}$ astfel încât $x_1 x_2 = \alpha$ și $|x_1 - x_2| = \beta$. Atunci $\beta^2 + 4\alpha \geq 0$. R. $|x_1 - x_2| = \sqrt{(x_1 - x_2)^2} = \sqrt{x_1^2 + x_2^2 - 2x_1 x_2} = \sqrt{(x_1 + x_2)^2 - 4x_1 x_2} = \beta$, $(x_1 + x_2)^2 = \beta^2 + 4\alpha \geq 0$.

1.169C Se cere valoarea parametrului $a \in \mathbf{R}$ astfel încât $\frac{xy}{x+y} < 0$ unde (x, y) este o soluție oarecare a sistemului $x^3 + y^3 - 2(x+y) = 25a$, $x^2 - xy + y^2 = 7$. Notăm $x + y = s$, $xy = p$ și obținem $(x+y)^3 - 3xy(x+y) - 2(x+y) = 25a$, $(x+y)^2 - 3xy = 7$, $s^3 - 3ps - 2s = 25a$, $s^2 - 3p = 7$. Se obține $s = 5a$, $p = \frac{25a^3 - 7}{3a}$, $\frac{s}{p} = \frac{25a^2 - 7}{15a} < 0$, $a \in (-\infty, -\frac{\sqrt{7}}{5}) \cup (0, \frac{\sqrt{7}}{5})$.

1.170C Fie $A = \{x + y\sqrt{2} | x, y \in \mathbf{Q}\}$ și $\alpha = \sqrt[3]{99 - 70\sqrt{2}}$. Atunci $\alpha \in A$. Observăm că $99 - 70\sqrt{2} = (3 - 2\sqrt{2})^3$ deci $\alpha = 3 - 2\sqrt{2} \in A$.

1.171C Dacă $A = \text{Im} f$ și $I = \mathbf{R} \setminus \mathbf{Q}$ unde $f: \mathbf{R} \setminus \left\{ \frac{a}{c} \right\} \rightarrow \mathbf{R}$, $f(x) = \frac{ax+b}{cx+d}$, $a, b, c, d \in \mathbf{Q}$, $ad - bc \neq 0$, $c \neq 0$, atunci $A \cap I = I$. Fie $y \in \mathbf{R}$, $y \neq \frac{a}{c}$ astfel ca $\frac{ax+b}{cx+d} = y$ de unde $x = \frac{dy-b}{a-cy}$. Deoarece $\frac{a}{c} \in \mathbf{Q}$, $\frac{a}{c} \notin I$, deci $A \cap I = I$.

1.172C Maximul sumei $x_0 + y_0 + z_0 = s_0$ unde (x_0, y_0, z_0) este soluție reală a sistemului $2x = y + \frac{2}{y}$, $2y = z + \frac{2}{z}$, $2z = x + \frac{2}{x}$, este $3\sqrt{2}$. Sistemul se scrie $y^2 - 2xy + 2 = 0$, $z^2 - 2yz + 2 = 0$, $x^2 - 2zx + 2 = 0$ și deoarece $x, y, z \in \mathbf{R}$ rezultă $x^2 - 2 \geq 0$, $y^2 - 2 \geq 0$, $z^2 - 2 \geq 0$ (spre exemplu pentru ecuația $y^2 - 2xy + 2 = 0$ discriminantul $\Delta = x^2 - 2 \geq 0$). Observăm că x, y, z ori sunt toate pozitive ori toate negative. Presupunem toate pozitive, deci $x \geq \sqrt{2}$, $y \geq \sqrt{2}$, $z \geq \sqrt{2}$ și toate distincte; alegem $x < y < z$. $2(x-z) = y - x + 2\left(\frac{1}{y} - \frac{1}{x}\right)$, $2(x-z) = (y-x)\left[1 - \frac{2}{xy}\right]$. Dar $x - z < 0$,

$y - x > 0$ deci $1 - \frac{2}{xy} < 0$, $xy < 2$ în contradicție cu $x \geq \sqrt{2}$, $y \geq \sqrt{2}$ ($xy > 2$). Deci x, y, z nu pot fi toate distincte; fie $x = y$ din ultima relație rezultă $x = z$ deci $x = y = z$ de unde $x = y = z = \sqrt{2}$. Similar în cazul $x, y, z < 0$ și rezultă $x = y = z = -\sqrt{2}$. Soluțiile sunt $(\sqrt{2}, \sqrt{2}, \sqrt{2})$ și $(-\sqrt{2}, -\sqrt{2}, -\sqrt{2})$ și maximul lui s_0 este $3\sqrt{2}$.

1.173C Dacă ecuația $x^2 - |x| + m = 0$, $m \in \mathbf{R}$, are trei soluții reale distincte, atunci $m = 0$. În ambele cazuri și $x < 0$ și $x > 0$, $\Delta = 1 - 4m > 0$, $m < \frac{1}{4}$ dar pentru anumite valori ale lui m putem avea 4 rădăcini. Trei rădăcini rămân pentru $m = 0$, $x_1 = 0$, $x_2 = -1$, $x_3 = 1$.

1.174C Numerele $\alpha, \beta \in \mathbf{R}$ au proprietatea că există $x_1, x_2 \in \mathbf{R}$ astfel încât $x_1 x_2 = \alpha$ și $|x_1 - x_2| = \beta$. Atunci $\beta^2 + 4\alpha \geq 0$. R. $|x_1 - x_2| = \sqrt{(x_1 - x_2)^2} = \sqrt{x_1^2 + x_2^2 - 2x_1 x_2} = \sqrt{(x_1 + x_2)^2 - 4x_1 x_2} = \beta$, $(x_1 + x_2)^2 = \beta^2 + 4\alpha \geq 0$.

1.175C Perechile de numere raționale (x, y) care satisfac egalitățile $xy = x + y = x^2 - y^2$ sunt în număr de una. $x + y = (x+y)(x-y) \Rightarrow (x+y)((x-y) - 1) = 0$ deci $x + y = 0$ sau $x - y = 1$ de unde $x = y = 0$ sau $y = x - 1$, $x^2 - 3x + 1 = 0$, $x_{1,2} = \frac{3 \pm \sqrt{5}}{2}$ care nu sunt raționale, deci rămâne $(0, 0)$, una.

1.176C Câte soluții distincte $(p, q) \in \mathbf{N} \times \mathbf{N}$ are ecuația $\frac{1}{p} + \frac{1}{q} = \frac{1}{2}$. $\frac{1}{p} = \frac{1}{2} - \frac{1}{q} = \frac{q-2}{2q}$, $p = \frac{2q}{q-2} = 2 + \frac{4}{q-2} \Rightarrow q-2 = \pm 1$, $q-2 = \pm 2$, $q-2 = \pm 4$ de unde rezultă $p = q = 4$, $p = 3$, $q = 6$, $p = 6$, $q = 3$ deci sunt trei soluții.

1.177C Nici un număr de forma $111 \dots 11$, $n \geq 2$ cifre nu este pătratul unui întreg; pătratul oricărui număr este de forma $4p$ sau $4p+1$ dar $111 \dots 11 = 111 \dots 100 + 4 \cdot 2 + 3 = 4p + 3$.

1.178C Fie m și n numere naturale. Împărțim $m^2 + n^2$ la $m+n$ și obținem câtul q și restul r . Să se determine toate perechile (m, n) pentru care avem $q^2 + r = 17$, $q, r \in \mathbf{N}$. Evident avem perechile $r = 1$, $q = 4$; $r = 8$, $q = 3$; $r = 13$, $q = 2$; $r = 16$, $q = 1$. Luând pe rând toate cazurile obținem perechile $(2, 5)$ și $(5, 2)$, spre exemplu $r = 1$, $q = 4 \Rightarrow m^2 + n^2 = (m+n)4 + 1$, $(m-2)^2 + (n-2)^2 = 3^2$ deci $m = 2$, $n = 5$ sau $m = 5$, $n = 2$ iar $r = 13$, $q = 2 \Rightarrow m^2 + n^2 = (m+n)2 + 13$, $(m-1)^2 + (n-1)^2 = 11$, nu există $m, n \in \mathbf{N}$ etc.

1.179C Soluția inecuației $||x+1| - 1| \leq 3$ este $[-5, 3]$: $-3 \leq |x+1| - 1 \leq 3 \Rightarrow -2 \leq |x+1| \leq 4$ deci $|x+1| \leq 4$, $-4 \leq x+1 \leq 4$, $-5 \leq x \leq 3$.

$$1.180C \quad f(x) = \begin{cases} -x^2 + 1, & x \leq -1 \\ 2x + 3, & x > -1 \end{cases} \text{ are inversa } g(x) = \begin{cases} -\sqrt{-1-x}, & x \leq 0 \\ \frac{1}{2}(x-3), & x > 1 \end{cases}$$

Din $y = -x^2 + 1, x \leq -1$ rezultă $x = -\sqrt{1-y}, y \leq 0$, iar pentru $x > -1, y = 2x + 3, y > 1, x = \frac{1}{2}(y-3), y > 1$ deci schimbând y cu x

$$x = \begin{cases} -\sqrt{1-y}, & y \leq 0 \\ \frac{1}{2}(y-3), & y > 1 \end{cases} \text{ și } g(x) = \begin{cases} -\sqrt{1-x}, & x \leq 0 \\ \frac{1}{2}(x-3), & x > 1 \end{cases}$$

1.181C Graficele funcțiilor $f_m(x) = mx^2 + 2(m+1)x + (m+2)$, $m \in \mathbb{R} \setminus \{0\}$ sunt tangente toate în $M_0(-1, 0)$. Evident toate trec prin M_0 , $m \in \mathbb{R} \setminus \{0\}$ și $f'_m(-1) = [2mx + 2(m+1)]|_{x=-1} = 2 \cdot 0 = m - 2(m+1) + m + 2 = 0$. Algebric, intersectăm două parabole oarecare deci toate sunt tangente în M_0 . Algebric, intersectăm două parabole oarecare $f_{m_1}(x), f_{m_2}(x), m_1 \neq m_2$ și rezultă că au un singur punct de intersecție $f_{m_1}(x), f_{m_2}(x), m_1 \neq m_2$ și rezultă că au un singur punct de intersecție $(-1, 0)$, deci sunt tangente în $(-1, 0), m_1 x^2 + 2(m_1+1)x + m_1 + 2 = m_2 x^2 + 2(m_2+1)x + m_2 + 2 \Rightarrow (m_1 - m_2)x^2 + 2x + 1 = 0, (m_1 - m_2)(x+1)^2 = 0, m_1 \neq m_2 \Rightarrow x = -1, y = 0$.

1.182C Să se determine $m \in \mathbb{R}$ astfel încât

$$\{x \in \mathbb{R} \mid mx^2 + (5m-3)x + 13m + 15 = 0\} \cap [-1, 2] \neq \emptyset.$$

Se procedează ca în 1.138B, 1.107B, $x_1, x_2 \in [-1, 2]$ sau $x_1 \in [-1, 2], x_2 \in [-1, 2]$. Ultima condiție se scrie: $\Delta > 0, f(-1)f(2) < 0, m \in [-2, -\frac{1}{3}]$.

1.183C Dacă $f(x) = ax + b$ verifică condiția $f \circ f = 1_{\mathbb{R}}$ atunci $a = 1, b = 0$ sau $a = -1, b \in \mathbb{R}$. Avem $f(f(x)) = a^2x + ab + b = x, a^2 = 1, b(1+a) = 0 \Rightarrow a = \pm 1, b = 0$ sau $b \in \mathbb{R}$.

1.184C Să se rezolve ecuația $\frac{x+1}{3} = \frac{x-1}{5}$ ($[a]$ = partea întreagă a lui a).
Avem $|a| \leq a < |a| + 1$, deci $\frac{x-1}{3} < \frac{x+1}{5} < \frac{x-1}{3} + 1 = \frac{x+1}{5} \Rightarrow 3x - 3 < 2x + 2$ deci $x < 5, 2x + 2 < 3x + 3$ deci $-1 < x$ sau $-1 < x \leq 5$. Probăm care din valorile $\frac{x-1}{5} = 0, 1, 2$, verifică: $x_1 = 1, x_2 = 3, x_3 = 5$.

1.185C Ecuația $x^2 - 2|x| = 0$ are soluțiile $-2, 0, 2$ deci trei soluții: $x \geq 0 \Rightarrow x^2 - 2x = 0, x_1 = 0, x_2 = 2; x < 0 \Rightarrow x^2 + 2x = 0, x = -2$.

1.186C Valorile parametrului $m \in \mathbb{R}$ pentru care sistemul $x^2 + y^2 = z, x + y + z = m$ are o soluție reală unică: $x^2 + y^2 = m - x - y, (x + \frac{1}{2})^2 + (y + \frac{1}{2})^2 = (\sqrt{m + \frac{1}{2}})^2 \Rightarrow m = -\frac{1}{2}, x = y = -\frac{1}{2}, z = \frac{1}{2}$.

1.187C Valoarea sumei $S = x + y + u + v$ știind că x, y, u, v verifică sistemul $x + y = 3, xu + yv = -1, xu^2 + yv^2 = 3, xu^3 + yv^3 = -1$. Sistemul este asemănător cu 1.39A, x, y este schimbat în u, v și invers iar termenii liberi sunt alții; avem $S = 3$.

1.2 Funcția exponențială și logaritmică

1.188A Soluțiile ecuației $(\sqrt{5+2\sqrt{6}})^x + (\sqrt{5-2\sqrt{6}})^x = 10$ sunt $x = \pm 2, (\pm 2) : 5 - 2\sqrt{6} = \frac{1}{5+2\sqrt{6}} \cdot (\sqrt{5+2\sqrt{6}})^x = t, t + \frac{1}{t} = 10, t^2 - 10t + 1 = 0, t_{1,2} = 5 \pm \sqrt{24} = 5 \pm 2\sqrt{6}, (\sqrt{5+2\sqrt{6}})^x = 5 \pm 2\sqrt{6}, x = \pm 2$.

1.189A Numărul soluțiilor ecuației $3^{3|x|} + 4^{4|x|} + 5^{5|x|} = 12$ este doi. Funcția $f(x) = 3^x + 4^x + 5^x, x \geq 0$ este crescătoare (sumă de funcții crescătoare), $\text{Im} f = [3, \infty)$, valoarea 12 este luată într-un singur punct $x_0, f(x_0) = 12$. Evident $f(-x_0) = 12$, deci două soluții.

1.190A Ecuația $3 \lg^2 x^2 - \lg x - 1 = 0$ are soluțiile $x_1 = \sqrt[3]{10}, x_2 = \sqrt[3]{10^{-1}}$: $12 \lg^2 x - \lg x - 1 = 0, (\lg x) + \lg_3 x = 1 \Rightarrow \frac{1+\sqrt{1+48}}{24} = \frac{1+\sqrt{25}}{24} = \frac{1+5}{24} = \frac{1}{6} = \lg_3 3, x_1 = 10^{\frac{1}{6}}, x_2 = \sqrt[3]{10^{-1}}$.

1.191A Ecuația $\log_2 x + \log_3 x = 1$ are soluția $x = 10^{\frac{\lg 2 \lg 3}{\lg 6}}$. Ecuația se scrie: $\frac{\lg x}{\lg 2} + \frac{\lg x}{\lg 3} = 1 \Rightarrow \lg x = \frac{\lg 2 \lg 3}{\lg 6}, x = 10^{\frac{\lg 2 \lg 3}{\lg 6}}$.

1.192A Soluția ecuației $\log_{x+2} x + \log_x(x+2) = \frac{3}{2}$ este $x = 2$. Notăm $\log_{x+2} x = t, x > 0, \log_x(x+2) = \frac{1}{\log_{x+2} x} = \frac{1}{t}, t + \frac{1}{t} = \frac{3}{2}, t_1 = 2, t_2 = \frac{1}{2}$.

1.193A Ecuația $16^{|x|} - 2 \cdot 4^{|x|} - 8 = 0$ are soluțiile $x = \pm 1, x \in \{1, -1\}, (4^{|x|})_{1,2} = 1 \pm \sqrt{1+8} = 1 \pm 3 \Rightarrow 4^{|x|} = 4$ deci $x = \pm 1$.

1.194A Soluțiile inecuației $9^x - 5 \cdot 3^x + 6 < 0$ sunt $x \in (\frac{\lg 3}{\lg 9}, 1)$. Rădăcinile ecuației $(3^x)^2 - 5 \cdot 3^x + 6 = 0$ sunt $3^x = 2, 3^x = 3$ deci $2 < 3^x < 3 \Rightarrow \log_3 2 < x < 1, \frac{\lg 2}{\lg 3} < x < 1$.

1.195A Să se rezolve ecuația $\sqrt{4^x - 2^{x+1} + 1} = 2^x - 1$. Avem $\sqrt{(2^x - 1)^2} = |2^x - 1|$ deci $|2^x - 1| = 2^x - 1$ pentru $x \geq 0$ deci este o identitate pentru $x \geq 0$.

1.196A Soluția inecuației $\frac{1}{2^x-1} > \frac{1}{1-2^{x-1}}$ este $A = (0, \log_2 \frac{3}{4}) \cup (1, \infty)$. Notăm $2^x = t > 0, \frac{1}{t-1} > \frac{1}{2-t} \Rightarrow \frac{4-3t}{(t-1)(t-2)} < 0, t > 0$ deci $1 < t < \frac{4}{3}$ și $2 < t < \infty$ sau $1 < 2^x < \frac{4}{3}, 2 < 2^x < \infty$ sau $x \in (0, \log_2 \frac{3}{4}) \cup (1, \infty)$.

1.197A Inecuația $(2 - \sqrt{3})^x + (2 + \sqrt{3})^x \geq 4$ are soluția $|x| \geq 1$. Notăm $(2 + \sqrt{3})^x = t, (2 - \sqrt{3})^x = \frac{1}{(2 + \sqrt{3})^x} = \frac{1}{t}, t > 0, t + \frac{1}{t} \geq 4, t < 2 - \sqrt{3}$ sau

332

$2 + \sqrt{3} < t$, $(2 + \sqrt{3})^x < 2 - \sqrt{3} = (2 + \sqrt{3})^{-1} \Rightarrow x < -1$, $(2 + \sqrt{3})^1 < (2 + \sqrt{3})^x \Rightarrow 1 \leq x$ deci $|x| \geq 1$.

1.198A $(2x^2 - x + 1)^{x+1} > 1$ are soluția $(-1, 0) \cup (\frac{1}{2}, \infty)$: $2x^2 - x + 1 > 0$, $(\forall x \in \mathbb{R};$ dacă $2x^2 - x + 1 > 1 \Rightarrow x + 1 > 0$, $x > -1$, $x(2x - 1) > 0$, $(\forall x \in \mathbb{R};$ dacă $2x^2 - x + 1 > 1 \Rightarrow x + 1 > 0$, $x > -1$, $x(2x - 1) > 0$, $x \in (-\infty, 0) \cup (\frac{1}{2}, \infty)$; dacă $2x^2 - x + 1 < 1 \Rightarrow x \in (-\infty, 0) \cup (\frac{1}{2}, \infty)$ deci $x \in (-1, 0) \cup (\frac{1}{2}, \infty)$; dacă $2x^2 - x + 1 < 1 \Rightarrow x \in (-\infty, 0) \cup (\frac{1}{2}, \infty)$; dacă $2x^2 - x + 1 < 1 \Rightarrow x \in (-\infty, 0) \cup (\frac{1}{2}, \infty)$; dacă $2x^2 - x + 1 < 1 \Rightarrow x \in (-\infty, 0) \cup (\frac{1}{2}, \infty)$; deci $x \in (-1, 0) \cup (\frac{1}{2}, \infty)$. Prin urmare $x \in (-1, 0) \cup (\frac{1}{2}, \infty)$.

1.199A Domeniul maxim de definiție al funcției $f(x) = \ln(1 + \frac{4}{x})$ este dat de $\frac{x+4}{x} > 0 \Rightarrow x \in (-\infty, -4) \cup (0, \infty)$.

1.200A Valoarea maximă a funcției $f(x) = (\log_3 x)^2 + 2(\log_3 x) \cdot (\log_3 \frac{9}{x})$, $x > 0$ este 4. Notăm $\log_3 x = t \in (-\infty, \infty)$, $g(t) = t^2 + 2 \cdot t(2 - t) = -t^2 + 4t = -[(t-2)^2 - 4] = 4 - (t-2)^2 \leq 4$.

1.201 Valorile lui $m \in \mathbb{R}$ astfel încât $\log_{\frac{m-1}{m+1}}(x^2 + 3) \geq 1 \forall x \in \mathbb{R}$ sunt

$m \in (-\infty, -2)$. Domeniul $m \in (-\infty, -1) \cup (1, \infty)$.
 1° . $m < -1 \Rightarrow \frac{m-1}{m+1} < 1 \Rightarrow x^2 + 3 \leq \frac{m-1}{m+1}$, $(m+1)x^2 + 2m + 4 \leq 0$, $m \in \emptyset$;
 2° . $m < -1 \Rightarrow \frac{m-1}{m+1} > 1 \Rightarrow x^2 + 3 \geq \frac{m-1}{m+1} \Rightarrow (m+1)x^2 + 2m + 4 \leq 0$, $m < -2$.

1.202A Inecuația $\log_{\frac{2x^2+x}{x^2+2}} < 0$ are soluția $(-\infty, -2) \cup (1, \infty)$. $\log_{\frac{2x^2+x}{x^2+2}} < 0 = \log_{\frac{1}{2}} \Rightarrow \frac{2x^2+x}{x^2+2} > 1$, $x^2 + x - 2 > 0 \Rightarrow x \in (-\infty, -2) \cup (1, \infty)$ cu $D = \mathbb{R} \setminus \{-\frac{1}{2}, 0\}$.

1.203A Produsul soluțiilor ecuației $x \log_2 x - 2 = 256$ este $x_1 \cdot x_2 = 4$. Logaritmic, $\log_2 x = t$, $t^2 - 2t - 8 = 0$, $t_{1,2} = 1 \pm \sqrt{1+8}$, $t_1 = 4$, $t_2 = -2 \Rightarrow x_1 \cdot x_2 = 4$.

1.204A Soluția ecuației $\log_3 x + \log_5 x = 1$ verifică relația $\ln x = \frac{\ln 3 \cdot \ln 5}{\ln 3 + \ln 5}$.
 $\frac{\ln x}{\ln 3} + \frac{\ln x}{\ln 5} = 1$, $\ln x = \frac{\ln 3 \cdot \ln 5}{\ln 3 + \ln 5}$.

1.205A Soluția sistemului $\begin{cases} x^2 + 16y^2 = 17 \\ \log_2 x - \log_4 y = 3 \end{cases}$ verifică relația $xy = 1$.

$\log_2 x = 2 \log_4 x = \log_4 x^2 \Rightarrow \log_2 x - \log_4 y = \log_4 \frac{x^2}{y} = 3$, $\frac{x^2}{y} = 4^3 = 64$, $x^2 + \frac{x^2}{64} = 17$, $(x^2)_{1,2} = -128 \pm \sqrt{128^2 + 17 \cdot 256} = -128 \pm 3 \cdot 2^4 = 16(-8 \pm 3)$.

1.206A Soluțiile ecuației $\ln^2 x - 4 \ln x + 3 = 0$ sunt $\ln x = 1$, $x = e$, $\ln x = 3$, $x = e^3$.

1.207A Dacă $\alpha = \log_{40} 100$ și $\beta = \log_{10} 20$ atunci $\beta = \frac{1}{2} + \frac{1}{\alpha}$. $\alpha = \frac{\lg 100}{\lg 40} = \frac{2}{1 + \frac{2}{\lg 2}}$, $\beta = \lg 2 + 1$, $\lg 2 = \frac{1}{2}(\frac{2}{\alpha} - 1)$, $\beta = \frac{1}{\alpha} + \frac{1}{2}$.

1.208A Inegalitatea $3^x + 4^x + 5^x < 6^x$ este verificată pentru $x > 3$. Funcția

$f(x) = (\frac{3}{6})^x + (\frac{4}{6})^x + (\frac{5}{6})^x$ este descrescătoare (sumă de funcții descrescătoare, $y = a^x$ este descrescătoare pentru $0 < a < 1$), $f(3) = 1$, $f(x) < 1$ pentru $x > 3$ (vezi 1.253, $3^x + 4^x + 5^x > 6^x$, $x \leq 3$).

1.209A Soluția ecuației $3^{x+1} = 9\sqrt{x}$ este $x = 1$: $3^{x+1} = 3^2\sqrt{x} \Rightarrow x + 1 = 2\sqrt{x} \Rightarrow (\sqrt{x} - 1)^2 = 0$, $x = 1$.

1.210A Ecuația $2^{3x} - 2^{x+1} - 4 = 0$ are soluția $x = 1$: $(2^x)^3 - 2 \cdot 2^x - 4 = 0 \Rightarrow 2^x = 2$ (soluție reală unică) deci $x = 1$.

1.211A $3^{\log_{\frac{1}{2}} x} > 1 = 3^0 \Rightarrow \log_{\frac{1}{2}} x > 0 = \log_{\frac{1}{2}} 1 \Rightarrow x \in (0, 1)$.

1.212A Ecuația $x \log_{64}(x^2 - 1) = 8$ are soluția $x = \sqrt{65}$. Se verifică direct, $(\sqrt{65})^{\log_{64} 64} = (65)^{\frac{1}{\log_{64} 64}} = (65)^{\log_{64} \sqrt{64}} = 8(a^{\log_a x} = x)$. Altfel: $(x^2)^{\log_{64} \sqrt{x^2 - 1}} = 8 \Rightarrow \sqrt{x^2 - 1} = 8$, $x = \sqrt{65}$.

1.213A Inecuația $\ln e^{2x} + e^{\ln x} < 2$ deci $2x < 2$ are soluția $0 < x < 1$.

1.214A Produsul soluțiilor ecuației $\log_2^2(x+1) - 3 \log_2(2x+2) = \frac{33}{4}$ este $7(2^{-3} - 2^{12})$: $\log_2(2x+2) = 1 + \log_2(x+1)^2$, $\log_4(x+1) = t$, $t^2 - 6t - \frac{45}{4} = 0$, $t_{1,2} = \frac{15}{2}, -\frac{3}{2}$, $x_1 = 2^{15} - 1$, $x_2 = -\frac{7}{8}$, $x_1 x_2 = 7(2^{-3} - 2^{12})$.

1.215A Soluția ecuației $\log_{|x|} 2 = 2$ este $(-\sqrt{2}, \sqrt{2})$ deoarece $|x|^2 = 2 \Rightarrow |x| = \sqrt{2}$, $x = \pm \sqrt{2}$.

1.216A Numărul n al soluțiilor reale ale ecuației $(7^n - 3)(7^n + 1) = 0$ este $n = 1$ deoarece $7^n = -1$ nu are soluții iar $7^n = 3$ are o soluție $x = \log_7 3$.

1.217A Să se rezolve ecuația $x \log_2 x = 100x$, $x > 0$. $(\lg x)^2 = 2 \log_7 3$. $(\lg x)_{1,2} = \frac{1 \pm \sqrt{1+8}}{2} = \frac{1 \pm 3}{2}$, $\lg x = 2$, $x = 100$, $\lg x = -1$, $x = \frac{1}{10}$.

1.218A $\log_{16}(x-2) + \log_2 5 = 10 \Rightarrow x = 2 + 16^{10 - \log_2 5} = 2 + \frac{16^{10}}{5^2}$.

1.219A Dacă $a \in (0, 1)$, numerele $m = a^{1+\sqrt{6}}$, $n = a^{2+\sqrt{3}}$ verifică inegalitatea $m < n$ deoarece exponențiala cu baza subunitară este descrescătoare (inversează inegalitățile) deci $1 + \sqrt{6} > \sqrt{2} + \sqrt{3} \Rightarrow 7 + 2\sqrt{6} > 5 + 2\sqrt{6}$.

1.220B Valorile parametrului real m pentru care $\{x \in \mathbb{R} | (m-1)e^x + 2m + me^{-x} > 0\} = \mathbb{R}$ sunt $m \geq 1$, $m \in [1, \infty)$: $m(e^x + 2 + e^{-x}) > e^x$, $m > (\frac{e^x}{e^x + 1})^2$, $0 < \frac{e^x}{e^x + 1} < 1$, $(\frac{e^x}{e^x + 1})^2$ este 1 la $+\infty$ și minimă 0 la $-\infty$, deci $m > 1$.

1.221B Fie k numărul soluțiilor reale ale ecuației $3^{2x+3} + 9 = \sqrt{81^{2x-1} + 3^{4x}}$. Atunci $k = 1$. Notând $3^x = t$ obținem $27t + 9 = \frac{10}{t^4}$ dreapta $27t + 9 = u$ are în două puncte curba $u = \frac{10}{t^4}$ unul cu $t < 0$ și unul cu $t > 0$ deci ecuația are o singură soluție reală.

1.222B Fie $M = \{x \in (0, \infty) | 3^{\log_6 x} + 4^{\log_6 x} + 5^{\log_6 x} = x$. Atunci $M \in (200, 300)$. Notăm $\log_6 x = t$, $x = 6^t$ și obținem ecuația $3^t + 4^t + 5^t = 6^t$ cu soluția cunoscută $t = 3$, deci $x = 6^3$ (vezi 1.208A).

1.223B Pentru sistemul $x^{y^2-3y+3} = x$, $x+2y = 5$ notăm A familia perechilor

$(x, y) \in \mathbf{R}^2$ care verifică sistemul și $S = \sum_{(x,y) \in A} (x^2 + y^2)$. Atunci $S = \frac{147}{4}$.

$x = 0, y = \frac{3}{2}, x = 1, y = 2$ și $x = -1, y = 3$ constituie evident soluții. Fie $x \neq 1, x > 0 \Rightarrow y^2 - 3y + 3 = 1, y_{1,2} = \frac{3 \pm \sqrt{3-4}}{2} = \frac{3 \pm 1}{2}, y_1 = 2, y_2 = 1$ deci perechile de soluții sunt $(0, \frac{3}{2}), (1, 2), (-1, 3), (3, 1), S = \frac{175}{4}$.

1.224B Să se calculeze $\text{Im} f$ unde $f(x) = \frac{4^x - 6^x - 9^x}{4^x + 6^x + 9^x}$; $f(x) = \frac{(\frac{2}{3})^x - 1 + (\frac{3}{2})^x}{(\frac{2}{3})^x + 1 + (\frac{3}{2})^x}$.

notăm $(\frac{2}{3})^x = t, u = g(t) = \frac{t^2 - t + 1}{t^2 + t + 1}$. $\text{Im} f$ este proiecția graficului funcției $u = g(t)$ în planul (t, u) pe axa Ou luat pentru $t > 0$. Rezultă ușor $\text{Im} f = [\frac{1}{3}, \frac{1}{2}]$. Algebric, punem condiția ca ecuația $\frac{t^2 - t + 1}{t^2 + t + 1} = u$ să aibă rădăcini $t_1, t_2 \in \mathbf{R}_+^*$ și $t > 0$.

1.225B Fie $a > 0$ și $M = \{x \in \mathbf{R} \mid a^{\sqrt{x}} \geq a^{2-x}\}$. Să se decidă: a) $(\exists) a > 0 \Rightarrow M = 0$; b) M este nemărginit ($\forall) a > 0$; c) $(\exists) a > 0 \Rightarrow M$ nu este un interval; d) $2 \in M, (\forall) a > 0$; e) M este interval închis $(\forall) a > 0$; f) toate afirmațiile precedente sunt false. Inegalitatea se scrie $a^{x+\sqrt{x}-2} \geq 1$ și rezultă afirmațiile precedente sunt false. Inegalitatea se scrie $a^{x+\sqrt{x}-2} \geq 1$ și rezultă 1^0 pentru $0 < a < 1 \Rightarrow x + \sqrt{x} - 2 \leq 2, 0 < x < 1; 2^0$ $1 \leq a \Rightarrow x + \sqrt{x} - 2 > 0 \Rightarrow 1 < x$. Din cele arătate rezultă că a) - e) sunt false.

1.226B Fie S suma soluțiilor ecuației $(3x - 1)^{2x} = (3x - 1)^{2x+3}$. Atunci $S = 3$. Dacă $3x - 1 = 1$ ecuația se verifică deci $x_0 = \frac{2}{3}$ este soluție; $x \neq \frac{2}{3} \Rightarrow x^2 = 2x + 3$ deci $x_1 = -1, x_2 = 3$; dar $3x - 1 = 0, x = \frac{1}{3}$ verifică deci $S = 3$.

1.227B Suma S a soluțiilor ecuației $6^x + 8^x + 15^x = 9^x + 12^x + 10^x$ este $2^x \cdot 3^x + (2^x)^3 + 3^x \cdot 5^x = (3^x)^2 + (2^x)^2 \cdot 3^x + 2^x \cdot 5^x, 2^x [3^x + (2^x)^2 - 5^x] = 3^x [3^x + (2^x)^2 - 5^x] \Rightarrow (3^x - 2^x)(3^x + 2^{2x} - 5^x) = 0, x_1 = 0, x_2 = 2$.

1.228B Fie $M = \{x \in \mathbf{Z} \mid 2 + 1 < 3 \log_3(x + 5)\}$ și $m \in \mathbf{N}$ numărul elementelor lui M . Avem $m = 7$. Comparăm ordonatele corespunzătoare absciselor numere întregi ale dreptei $y = 2x + 1$ și logaritmului $y = \log_3(x + 5)^3, (x > -5)$ și observăm că dreapta este sub logaritmul pentru $x = -4, -3, -2, -1, 0, 1, 2$ deci $m = 7$.

1.229B Suma S a inverselor soluțiilor ecuației

$$(\log_6 x)^2 + \left(\log_{\frac{1}{6}} \left(\frac{1}{x}\right)\right)^2 + \log_{\frac{1}{\sqrt{6}}} \left(\frac{1}{x}\right) + \log_{\sqrt{6}} x + \frac{3}{4} = 0$$

este $S \in (38, 39)$. Notăm $\log_6 x = t$ și obținem $t^2 + \frac{1}{t} + 2 \left(t + \frac{1}{t}\right) + \frac{3}{4} = 0$,

$$t + \frac{1}{t} = u \Rightarrow u^2 - 2 + 2u + \frac{3}{4} = 0, u^2 + 2u - \frac{5}{4} = 0, u_{1,2} = \frac{-2 \pm \sqrt{4+5}}{2} = \frac{-2 \pm 3}{2},$$

$$t + \frac{1}{t} = -\frac{5}{2} \Rightarrow t_1 = -2, t_2 = -\frac{1}{2}, \log_6 x = -2, x^2 = 6, \frac{1}{x_1} = \sqrt{6}, \log_6 x =$$

$$-\frac{1}{2}, x^{-\frac{1}{2}} = 6, \frac{1}{x_2} = 36, x_1 + x_2 = S \in (38, 39).$$

1.230B Soluția inecuației $2(\sqrt{3} + 1)^{-x} + 2^x(2 + \sqrt{3})^x > 3$ este $\mathbf{R} \setminus \{0\}$. $(\sqrt{3} + 1)^2 = 2(2 + \sqrt{3}), 2(\sqrt{3} + 1)^{-x} + (\sqrt{3} + 1)^{2x} > 3, (\sqrt{3} + 1)^x = t > 0 \Rightarrow$

$\frac{1}{t} + t^2 > 3, t^3 - 3t + 2 > 0 (t - 1)^2(t + 2) > 0$ deci $\forall x \in \mathbf{R}, x \neq 0$.

1.231B Să se rezolve inecuația $\left(\frac{3}{4}\right)^{10-6x-x^2} < \frac{27}{64} = \left(\frac{3}{4}\right)^3$. Avem $10 - 6x - x^2 > 3, x^3 + 6x - 7 < 0, (x - 1)(x^2 + x + 7) < 0, x < 1$.

1.232B Fie funcțiile $f: (0, \infty) \rightarrow \mathbf{R}, f(x) = \log_{\frac{1}{3}} x, g: \mathbf{R} \rightarrow \mathbf{R}, g(x) = \left(\frac{1}{3}\right)^x, h = g \circ f$. Atunci f, g sunt descrescătoare iar h crescătoare. Logaritmul și exponențiala în baze subunitare sunt descrescătoare iar compunerea a două funcții descrescătoare este crescătoare, verificarea se face ușor.

1.233B Valorile lui $a \in \mathbf{R}$ pentru care ecuația $2^{2x} - 3 \cdot 2^x + a = 0$ are două soluții reale distincte. Deoarece $(2^x)_{1,2} = \frac{3 \pm \sqrt{9-4a}}{2}$ condițiile sunt $9 - 4a > 0$ deci $a < \frac{9}{4}$ și $a > 0$ pentru ca $3 - \sqrt{9 - 4a} > 0 (2^x > 0)$. Rezultă $0 < a < \frac{9}{4}$.

1.234B Inecuația $\log_4 x + \log_4 x > \frac{5}{2} (x > 0, x \neq 1)$ are soluția $x \in (0, 1) \cup (2, 16)$. Cu $\log_4 x = t$ avem $t + \frac{1}{t} < \frac{5}{2}, \frac{2t^2 - 5t + 2}{t} < 0, t_1 = 2, t_2 = \frac{1}{2} \Rightarrow t \in (-\infty, 0) \cup (\frac{1}{2}, 2)$ și $x \in (0, 1) \cup (2, 16)$.

1.235B Soluția inecuației $\log_x(3x) \leq 2$ este $x \in (0, 1) \cup (3, \infty)$. Pentru $x \in (0, 1), \log_x 3x \leq \log_x x^2 \Rightarrow 3x > x^2, x \in (0, 3)$ deci $x \in (0, 1)$ iar pentru $1 < x, 3x < x^2 \Rightarrow x > 3$; soluția este $(0, 1) \cup (3, \infty)$.

1.236B Ecuația $4^t - (m + 1)2^t + m = 0$ are exact o soluție reală dacă pentru ecuația $t^2 - (m + 1)t + m = 0, t = 2^t, t > 0, \Delta = 0$ sau $\Delta > 0$ și $P = t_1 t_2 < 0$ (deci t_1, t_2 au semne contrare) și cum $t = 2^t > 0$ una singură este reală. Rezultă $\Delta = (m + 1)^2 - 4m = (m - 1)^2 \geq 0, \Delta = 0$ dacă $m = 1; t_1 t_2 = m < 0$ deci avem o singură soluție dacă $m \in (-\infty, 0) \cup \{1\}$.

1.237B Soluția ecuației $9 \cdot 3^{2x} + 9 \cdot 3^x = 810$ este $x = 2: (3^x)^2 + 3^x - 90 = 0, (3^x)_{1,2} = \frac{-1 \pm \sqrt{1+360}}{2} = \frac{-1 \pm 19}{2}, 3^x = 9, x = 2$.

1.238B Mulțimea $A = \{x \in \mathbf{R} \mid \log_9^2 x \geq \log_3^2 \sqrt{1 - \frac{x}{4}}\}$ unde $x \in (0, 4)$ este

$$A = \left(0, \frac{4}{3}\right); \log_3^2 \sqrt{1 - \frac{x}{4}} = \log_9^2 \left(1 - \frac{x}{4}\right) \Rightarrow \left(\frac{\log_9(1 - \frac{x}{4})}{\log_9 x}\right)^2 \leq 1 \text{ sau } -1 \leq$$

$$\frac{\log_9(1 - \frac{x}{4})}{\log_9 x} \leq 1, 0 \leq \frac{\log_9 x(1 - \frac{x}{4})}{\log_9 x}, \frac{\log_9 \frac{4-x}{4}}{\log_9 x} \leq 0. \text{ Făcând semnul celor trei}$$

logaritmi și tabloul global al semnelor rezultă $A = \left(0, \frac{4}{3}\right)$.

1.239B Imaginea $\text{Im} f$ unde $f(x) = \frac{3^x - 4}{3^x + 2}$ este intervalul $(-2, 1)$. Construim graficul funcției $y = \frac{3^x - 4}{3^x + 2}$ sau al funcției $u = \frac{t - 4}{t + 2}$ pentru $t > 0$ în planul (t, u)

sau rezolvăm în raport cu t ecuația $u = \frac{t - 4}{t + 2}, t = \frac{4 + 2u}{1 - u}$ și punem condiția

$t > 0$ deci $-2 < u < 1$ sau încă: $u = 1 + \frac{2}{1 - u}$ și succesiv avem $0 < t < \infty,$

$2 < t + 2 < \infty, 0 < \frac{t}{t+2} < \frac{1}{2}, -3 < \frac{t-4}{t+2} < 0, -2 = -3 + 1 < 1 - \frac{6}{t+2} < 1$.

1.240B Soluția inecuației $2\sqrt{4-x} < 4^{\frac{x}{2}}$ este $A = \left(\frac{-1 + \sqrt{17}}{4}, 4\right); 2\sqrt{4-x} < 2^x,$

$$x \leq 4 \Rightarrow 0 \leq \sqrt{4-x} < x, \quad x^2 + x - 4 > 0, \quad x > \frac{-1+\sqrt{17}}{2}.$$

1.241B Valorile lui $x \in \mathbb{R}$ pentru care $2^{3x-1} + 2^{3(2-x)} - 33 < 0$; notăm $2^{3x-1} = t$, $t^2 - 33t + 32 < 0$, $(t-1)(t-32) < 0$, $t \in (1, 32)$, $x \in (\frac{1}{3}, 2)$.

1.242B Soluția ecuației $3^{x+1} + 5 \cdot 3^{x-1} - 7 \cdot 3^x + 21 = 0$ este $x = 2$, $-7 \cdot 3^x + 7 \cdot 9 = 0$, $3^x = 9$, $x = 2$.

1.243C Dacă $x \in (0, \infty) \setminus \{\frac{1}{2}\}$ și $a = \log_2 x$, $b = \log_{2x} 2$, atunci $(1+a)b = 1$, $b = \log_{2x} 2 = \frac{1}{\log_2 2x} = \frac{1}{1+\log_2 x} = \frac{1}{1+a} \Rightarrow (1+a)b = 1$.

1.244C Dacă $E = \log_x(x-1) + \log_{x-1}x + 2$, calculați $E\left(\frac{1+\sqrt{5}}{2}\right)$. Dacă $x = \frac{1+\sqrt{5}}{2}$, $x-1 = \frac{-1+\sqrt{5}}{2} = \frac{1}{1+\sqrt{5}}$, deci $\log_{\frac{1+\sqrt{5}}{2}} \frac{1+\sqrt{5}}{2} = 1$.

$\log_{\frac{1+\sqrt{5}}{2}} \frac{1}{1+\sqrt{5}} = -1$. Analog $\log_{\frac{1+\sqrt{5}}{2}} \frac{1+\sqrt{5}}{2} = -1$, deci $E\left(\frac{1+\sqrt{5}}{2}\right) = 0$.

1.245C Soluția ecuației $2\sqrt{x-2} + 3\sqrt{x^2-2} + 4\sqrt{x^2-x-2} = 3$ este $x = 2$ deoarece $x = 2$ verifică ecuația și funcția definită de membrul stâng este ≥ 3 .

1.246C Valorile lui m pentru care ecuația $(m-2)4^x + (2m-3)2^{x+1} + 5m-6 = 0$ are o singură soluție reală sunt $m \in (\frac{6}{5}, 2)$. Vezi și 1.236B. Pentru ecuația $(m-2)t^2 + (2m-3)t + 5m-6 = 0$ punem condițiile $\Delta = 0$ și $P = t_1 \cdot t_2 = \frac{5m-6}{m-2} < 0$. Rezultă $m \in (\frac{6}{5}, 2)$.

1.247C Dacă $0 < a < b < 1$ și $E = \log_a \frac{2ab}{a+b} + \log_b \frac{2ab}{a+b}$, atunci $E > 2$. Deoarece $a < b < 1 \Rightarrow \log_a a > \log_b b = 1$ deci și $\log_a b = \frac{1}{\log_b a} > 0$, $\frac{2ab}{a+b} < \sqrt{ab} \Rightarrow \log_a \frac{2ab}{a+b} > \frac{1}{2}(\log_a a + \log_a b)$, $\log_b \frac{2ab}{a+b} > \frac{1}{2}(\log_b a + \log_b b)$ și adunând avem $\log_a \frac{2ab}{a+b} + \log_b \frac{2ab}{a+b} > 1 + \frac{1}{2}(\log_a a + \log_a b) > 2$.

1.248C Inecuația $\sqrt{\log_2 \frac{3-2x}{1-x}} < 1$ este verificată pentru $x > 2$. Domeniul de definiție: $\frac{3-2x}{1-x} \geq 1$, $\frac{3-2x}{1-x} \geq 0$, $x \in (-\infty, 1) \cup [2, \infty)$ iar $\log_2 \frac{3-2x}{1-x} < 1 \Rightarrow \log_2 2 \Rightarrow \frac{3-2x}{1-x} < 2$, $\frac{1}{1-x} < 0$, $x > 1$. Intersecția este $x \geq 2$.

1.249C Numărul de soluții ale sistemului $\begin{cases} 3^x + 4^y = 13 \\ \log_3 x - \log_4 y = 1 \end{cases}$. Putem

scrie $y = \log_4(13 - 3^x)$, $y = \frac{1}{4}x^{\log_4 4}$ și intersectăm cele două grafice: rezultă un singur punct de intersecție o singură soluție, prima funcție descrește de la $\log_4 12$ în $x = 0$ la 0 în punctul $x = \log_3 12$, iar a doua funcție crește de la 0 la ∞ (putere supraunitară). Altfel, $x = 3^{\log_4(4y)} \Rightarrow 3^{3 \log_4(4y)} + 4^y = 13$ are soluție unică.

1.250C Fie $A = \{x \in \mathbb{Z} | 3x + 1 < 2 \log_2(x+4)\}$ și S suma elementelor sale. Atunci $S = 1$. Procedăm ca în 1.228B intersectăm dreapta $y = 3x + 1$ cu logaritmul $y = \log_2(x+4)^2$ și obținem $x = -3, -2, -1, 0, 1$ deci $S = -5$.

1.251C Fie $S = \frac{1}{\sum_{k=1}^n \log_2 k} + \frac{1}{\sum_{k=1}^n \log_3 k} + \dots + \frac{1}{\sum_{k=1}^n \log_n k}$; atunci $S = 1$.

$S = \frac{1}{\log_2 n!} + \frac{1}{\log_3 n!} + \dots + \frac{1}{\log_n n!} = \log_{n!} 2 + \log_{n!} 3 + \dots + \log_{n!} n = \log_{n!} n! = 1$.

1.252C Câte soluții are sistemul $x^{2x+y} = y^\alpha$, $y^{2x+y} = x^{-\alpha}$? Avem $y = x^{\frac{2x}{2x+y}}$, $y = x^{\frac{-\alpha}{2x+y}} \Rightarrow \frac{2x+y}{2x+y} = \frac{-\alpha}{2x+y}$ (dacă $x \neq 1$) deci $(2x+y)^2 + \alpha^2 = 0$; rezultă că are numai soluția $x = y = 1$.

1.253C Inegalitatea $3^x + 4^x + 5^x > 6^x$ este verificată pentru $x < 3$ (vezi 1.208A).

1.254C Ecuația $\sqrt{\log_\alpha \alpha x} + \log_x \alpha x + \sqrt{\log_\alpha \frac{x}{\alpha} + \log_x \frac{\alpha}{x}} = 2\sqrt{\alpha}$, $\alpha > 0$, $\alpha \neq 1$ are soluțiile $x = \alpha^\alpha$, $x = \alpha^{-\alpha}$. Ecuația se scrie

$$\sqrt{2 + \log_\alpha x + \log_x \alpha} + \sqrt{-2 + \log_\alpha x + \log_x \alpha} = 2\sqrt{\alpha}$$

și rezultă $\log_\alpha x > 0$ deci $x > 1$ pentru $\alpha > 1$ și $x < 1$ pentru $\alpha < 1$. Notăm $\log_\alpha x = t$, $\sqrt{2+t+\frac{1}{t}} + \sqrt{-2+t+\frac{1}{t}} = 2\sqrt{\alpha}$, $|\sqrt{t+\frac{1}{t}}| + |\sqrt{-t-\frac{1}{t}}| = 2\sqrt{\alpha} \Rightarrow$ pentru $\sqrt{t-\frac{1}{t}} > 0$ deci $t > 1$, $2\sqrt{t} = 2\sqrt{\alpha}$, $t = \alpha$, $\log_\alpha x = \alpha$, $x = \alpha^\alpha$; pentru $\sqrt{t-\frac{1}{t}} < 0$ deci $t < 1$, $\frac{1}{\sqrt{t}} = 2\sqrt{\alpha}$, $t = \frac{1}{\alpha}$, $\log_\alpha x = \frac{1}{\alpha}$, $x = \alpha^{-\frac{1}{\alpha}}$; pentru $\alpha < 1$ evident nu are soluție, deoarece membrul stâng > 2 .

1.255C Inecuația $\log_{\frac{1}{2}}(x^2-3) > \log_{\frac{1}{2}}(x+3)$ are soluția $(-2, -\sqrt{3}) \cup (\sqrt{3}, 3)$. Domeniul de definiție este $(-3, -\sqrt{3}) \cup (\sqrt{3}, \infty)$ (din $x^2-3 > 0$, $x+3 > 0$) iar din $x^2-3 < x+3$ rezultă $(-2, 3)$ deci soluția este $(-2, -\sqrt{3}) \cup (\sqrt{3}, 3)$.

1.256C Să se rezolve inecuația $\log_{2x}(2^{2x} + |x|) > 2$. $\log_{2x}(2^{2x} + |x|) > \log_{2x}(2^x)^2$ deci pentru $2^x < 1$ ($x < 0$) $\Rightarrow 2^{2x} + |x| < 2^{2x}$, $|x| < 0$, $x \in \emptyset$; pentru $2^x > 1$ ($x > 0$) $\Rightarrow 2^{2x} + |x| > 2^{2x}$, $|x| > 0$ deci $x \in (0, \infty)$.

1.3 Numere complexe. Combinatorică. Polinoame

1.257A $i + i^3 + i^5 + \dots + i^{99} = i - i + i - i + i - i + \dots + i - i = 0$ ($i^{99} = i^{4 \cdot 24 + 3} = i^3 = -i$). Altfel $i(1 + i^2 + i^4 + \dots + (i^2)^{49}) = i \cdot \frac{1 - (i^2)^{50}}{1 - i^2}$.

1.258A $|\sqrt{x^2+1} + i\sqrt{y-2}| = 1$ ($y > 2$) $\Leftrightarrow x^2+1+y-2=1 \Rightarrow y=2-x^2$.

1.259A Fie $\varepsilon = \frac{-1+\sqrt{3}}{2}$ și $S = (2\varepsilon + \varepsilon^2)(2\varepsilon^2 + \varepsilon)$, atunci $S = 3$. Avem $\varepsilon^3 = 1$, $\varepsilon^2 + \varepsilon + 1 = 0 \Rightarrow S = (\varepsilon - 1)(\varepsilon^2 - 1) = \varepsilon^3 + 1 - \varepsilon - \varepsilon^2 = 3$.

1.260A Dacă $z = \frac{\sqrt{2+\sqrt{3}}+i\sqrt{2-\sqrt{3}}}{\sqrt{2+\sqrt{3}}-i\sqrt{2-\sqrt{3}}}$ atunci $|z|^4 = 1 : z = \frac{(\sqrt{2+\sqrt{3}}+i\sqrt{2-\sqrt{3}})^2}{4} = \frac{2+\sqrt{3}-(2-\sqrt{3})+2i\sqrt{4-3}}{4} = \frac{\sqrt{3}+1}{2} + i\frac{\sqrt{3}-1}{2} = \sqrt{\frac{3}{4}} + i\frac{1}{4} = 1$.

1.261A Dacă z verifică ecuația $|z| + z = 8 + 4i$ atunci $|z| = 5$, $\sqrt{x^2 + y^2} + x + yi = 8 + 4i$, $y = 4$, $\sqrt{x^2 + y^2} + x = 8$, $16x = 48$, $x = 3$, $|z| = 5$.

1.262A Fie $z = (x+iy)^n + (x-iy)^n$ unde $(x, y) \in \mathbb{R}^2 \setminus \{(0, 0)\}$ și $n \in \mathbb{N}$. Cât este n pentru ca z să fie real? $z = [\rho(\cos \theta + i \sin \theta)]^n + [\rho(\cos \theta - i \sin \theta)]^n = \rho^n(\cos n\theta + i \sin n\theta) + \rho^n(\cos n\theta - i \sin n\theta) = 2\rho^n \cos n\theta$, deci orice $n \in \mathbb{N}$ verifică. Altfel, se dezvoltă cu binomul lui Newton, $z = A + iB$ unde $B = 0$. Mai observăm că $w = u + iv$, $\bar{w} = \bar{u} - i\bar{v}$, $w^n + \bar{w}^n = u^n + i^n v^n + \bar{u}^n - i^n \bar{v}^n = 2u^n$ (pentru n par) și $2i v^n$ (pentru n impar).

1.263A Dacă $S_n = 1 \cdot 3 + 2 \cdot 5 + 3 \cdot 7 + \dots + n(2n+1)$, atunci $S_n = \frac{1}{6}(4n^3 + 9n^2 + 5n)$, $S_n = \sum_{k=1}^n k(2k+1) = 2 \sum_{k=1}^n k^2 + \sum_{k=1}^n k = 2 \cdot \frac{n(n+1)(2n+1)}{6} + \frac{n(n+1)}{2}$.

1.264A Prin inducție se arată că $1 + \frac{1}{\sqrt{2}} + \frac{1}{\sqrt{3}} + \dots + \frac{1}{\sqrt{n}} < 2\sqrt{n}$. Pentru $n = 1$ este adevărată. $P_n \rightarrow P_{n+1}$: deci ar trebui ca $1 + \frac{1}{\sqrt{2}} + \frac{1}{\sqrt{3}} + \dots + \frac{1}{\sqrt{n}} + \frac{1}{\sqrt{n+1}} < 2\sqrt{n+1}$; dar $1 + \frac{1}{\sqrt{2}} + \frac{1}{\sqrt{3}} + \dots + \frac{1}{\sqrt{n}} + \frac{1}{\sqrt{n+1}} < 2\sqrt{n} + \frac{1}{\sqrt{n+1}}$ și rămâne să arătăm că $2\sqrt{n} + \frac{1}{\sqrt{n+1}} < 2\sqrt{n+1}$, deci $\frac{1}{\sqrt{n+1}} < 2(\sqrt{n+1} - \sqrt{n}) = \frac{2}{\sqrt{n+1} + \sqrt{n}}$.

1.165A Inegalitatea $2^n > n^2$ se verifică prin inducție pentru $n > 5$.

1.266A $S = \frac{C_0^n}{C_1^n} + \frac{C_1^n}{C_2^n} + \frac{C_2^n}{C_3^n} + \dots + \frac{C_{n-1}^n}{C_n^n}$ are valoarea $S = C_{n-1}^{n-1} = C_k^{n-1}$, $C_k^{k-1} = C_k^k = k$ deci $S = 1 + 2 + 3 + \dots + n = \frac{n(n+1)}{2} = C_{n+1}^n$.

1.267A Egalitatea $\sum_{k=1}^n k(ak+b) = 2C_{n+1}^2$ verificată pentru orice $n \in \mathbb{N}^*$ are

$$\text{loc } n = a = b = 1. \quad a \sum_{k=1}^n k^2 + b \sum_{k=1}^n k = a \frac{n(n+1)(2n+1)}{6} + b \frac{n(n+1)}{2} =$$

$$\frac{n(n+1)}{6} [a(2n+1) + 3b] = \frac{2(n+2)(n+1)n}{6} \quad (\forall n), \quad 2a = 2, \quad a + 3b = 4.$$

1.268A Valorile lui $a, b \in \mathbb{R}$ astfel ca ecuațiile $x^4 + 4x^3 + 4x^2 + a = 0$, $x^3 + x^2 - x + b = 0$ să aibă o rădăcină dublă comună sunt $a = b = -1$. Pentru ecuația a doua x_1 rădăcina dublă anulează și derivata deci $3x^2 + 2x - 1 = 0$, $x_1 = \frac{-1 \pm \sqrt{1+3}}{3}$, $x_1 = -1 \Rightarrow b = -1 = a$, $x_2 = \frac{1}{3}$ nu verifică. Altfel identificând coeficienții: $(x-a)^2(x-\beta) \equiv x^3 - x^2 - x + b \Rightarrow 2a + \beta = -1$, $a^2 + 2a\beta = -1$ deci $3a^2 + 2a - 1 = 0$, $a = -1$ etc.

1.269A Valorile lui $m \in \mathbb{R}$ astfel încât rădăcinile ecuației $x^4 + 3x^3 + mx^2 + 3x + 1$ să fie toate reale. Separăm pe m , $m = -\frac{x^4 + 3x^3 + 3x + 1}{x^2}$, facem graficul funcției $f(x) = -\frac{x^4 + 3x^3 + 3x + 1}{x^2}$ îl intersectăm cu $y = -m$ și luăm valorile lui m pentru care se intersectează în patru puncte. Algebric, rezolvăm ecuația

reciprocă cu schimbarea $t = x + \frac{1}{x}$, $t^2 + 3t + m - 2 = 0$, $t_1, t_2 = \frac{-3 \pm \sqrt{17-4m}}{2}$, $m \leq \frac{17}{4}$, $x + \frac{1}{x} = t_{1,2}$, $\Delta = t_{1,2}^2 - 4 \geq 0$, $t_{1,2} \leq -2$, $t_1, t_2 = \frac{-3 \pm \sqrt{17-4m}}{2}$.

1.270A $S = P(x_1) + P(x_2) + P(x_3)$ unde x_1, x_2, x_3 sunt rădăcinile ecuației $x^3 + 3x + 1 = 0$ iar $P(x) = x^4 + 2x^3 - x^2 + 3x - 2$, are valoarea $S = 12$. $S_1 = x_1^3 + x_2^3 + x_3^3 = -3$, $S_2 = x_1^2 + x_2^2 + x_3^2 = (x_1 + x_2 + x_3)^2 - (x_1x_2 + x_1x_3 + x_2x_3) = -6$, $S_3 = x_1^3 + x_2^3 + x_3^3 = (x_1 + x_2 + x_3)^3 - 3(x_1 + x_2 + x_3)(x_1x_2 + x_1x_3 + x_2x_3) - 3(x_1^3 + x_2^3 + x_3^3) = -3(-6) - 3(-3) = 18$ deci $S = S_1 + 2S_2 + S_3 = -3 - 6 - 6 = -12$.

1.271A Restul împărțirii polinomului f la $x^3 - 2$ este egal cu pătratul câtului. Să se afle câtul dacă $f(-2) + f(2) + 34 = 0$: avem $f(x) = (x^3 - 2)(ax + b) + (ax + b)^2 + (b - 1)^2 = 0$ deci $a = -2$, $b = 1$.

1.272A Pentru care $m \in \mathbb{R}$, ecuația $x^4 + mx^3 - 3x^2 - 4x + 4 = 0$ are două soluții duble: $(x-a)^2(x-b)^2 = 0$, $(x^2 - (a+b)x + ab)^2 = 0$ are două $ab = p$, $(x^2 - sx + p)^2 = 0$, $x^4 + s^2x^2 + p^2 - 2sax^3 + 2px^2 - 2psx = 0$, $a + b = s$, $p = 4$, $s^2 + 2p = -3$, $-2s = m$, $-2ps = 0$, $p = 4$. Altfel, cu Viète: $x_1 + x_2 + x_3 + x_4 = -m$, $(x_1 + x_2)(x_3 + x_4) + x_1x_2 + x_3x_4 = -3$, $(x_1 + x_2)x_3x_4 + (x_3 + x_4)x_1x_2 = 4$, $x_1x_2x_3x_4 = 4 \Rightarrow x_1 + x_2 = -\frac{m}{2}$, $f(x) = x^2 + x + 2)^2$.

1.273A Cel mai mare divizor comun al polinoamelor $f = (x^2 + 2x + 3)^2 - 5(x^2 + 2x + 3) + 6$, $g = x^3 + 4x^2 + 3x$ este $h = x(x+1)$ deoarece $x = 0$ și $x = -1$ sunt rădăcini comune lui f și g dar $x = -3$ nu este rădăcină pentru f dar este pentru g .

1.274A Să se determine perechea (a, m) de numere reale astfel ca polinomul $f = 6x^5 - 7x^3 + ax^2 + 3x + 2$ să se dividă prin polinomul $g = x^2 - x + m$. Împărțim f la g și obținem restul $(a-5m+2)x + (2-am+6m^2+m) \equiv 0 \Rightarrow a-5m+2 = 0$, $2-am+6m^2+m = 0$ deci perechile $(-7, -1)$ și $(-12, -2)$ (ecuația care îl dă pe m este $m^2 + 3m + 2 = 0$).

1.275A Valoarea lui n din egalitatea $1 + \frac{1}{1+2} + \frac{1}{1+2+3} + \dots + \frac{1}{1+2+\dots+n} = \frac{15}{8}$ este $n = 15$: $S = \sum_{k=1}^n \frac{1}{1+2+\dots+k} = \sum_{k=1}^n \frac{2}{k(k+1)} = 2 \left(\frac{1}{1} - \frac{1}{2} + \frac{1}{2} - \frac{1}{3} + \frac{1}{3} - \frac{1}{4} + \dots + \frac{1}{n-1} - \frac{1}{n} + \frac{1}{n} - \frac{1}{n+1} \right) = 2 \left(1 - \frac{1}{n+1} \right) = \frac{2n}{n+1} = \frac{15}{8} \Rightarrow n = 15$.

1.276A Numărul termenilor raționali din dezvoltarea $(\sqrt{2} + \sqrt{3})^{100}$ este $n = 17$. $T_{k+1} = C_{100}^k 2^{\frac{100-k}{2}} 3^{\frac{k}{2}} \Rightarrow k = 3p$, $\frac{100-3p}{2} = 50 - 3\frac{p}{2}$ deci $p = 2m$, $k = 6m$, $m = 0, 1, \dots, 16$, $n = 17$.

1.277A Să se calculeze sumele $S_1 = C_n^0 + C_n^2 + C_n^4 + \dots$, $S_2 = C_n^1 + C_n^3 + \dots$

$$C_0^n + \dots + 2^n = (1+1)^n = C_0^n + C_1^n + C_2^n + \dots + C_n^n, \quad 0 = (1-1)^n = C_0^n - C_1^n + C_2^n - C_3^n + \dots$$

$$S_1 = \frac{2^n + 0}{2} = 2^{n-1} = C_0^n + C_2^n + C_4^n + \dots$$

$$S_2 = \frac{2^n - 0}{2} = 2^{n-1} = C_1^n + C_3^n + C_5^n + \dots$$

$$1.278A \quad S = 1 \cdot 1! + 2 \cdot 2! + 3 \cdot 3! + \dots + n \cdot n! = \sum_{k=1}^n k \cdot k! = \sum_{k=1}^n ((k+1) - 1)k! =$$

$$= \sum_{k=1}^n [(k+1)k! - k!] = -[1! - 2! + 2! - 3! + \dots + n! - (n+1)!] = (n+1)! - 1.$$

$$1.279A \quad \operatorname{Im} \frac{1-i}{1+i} = \operatorname{Im} \frac{(1-i)^2}{(1+i)(1-i)} = \operatorname{Im} \frac{-2i}{2} = \operatorname{Im}(-i) = -1 \quad (\operatorname{Im}(x+iy) = y).$$

$$1.280A \quad E = (1+i)^4 = ((1+i)^2)^2 = (2i)^2 = -4.$$

$$1.281A \quad \text{Dacă } iz \in \mathbf{R} \text{ și } |z| = 2 \Rightarrow z = i(x+iy) = -y+ix \in \mathbf{R}, \quad |z| = |y| = 2, \Rightarrow x = 0 \text{ deci } z \in \{\pm 2i\}.$$

$$1.282A \quad \text{Dacă } z \neq 1 \text{ și } z' = \frac{z-1}{z+1}, \text{ atunci } |z'| = \frac{|z-1+iy|}{|z-1-iy|} = \frac{\sqrt{(x-1)^2+y^2}}{\sqrt{(x-1)^2+y^2}} = 1.$$

$$1.283A \quad \text{Numerele complexe } z_1 = 2+2i, z_2 = -1+i, z_3 = -2-2i, z_4 = 1-i \text{ sunt vârfurile unui romb deoarece diagonalele sunt perpendiculare și se înjumătățesc.}$$

$$1.284A \quad (1+2i)x + (3-5i)y = 1-3i, \quad x, y \in \mathbf{R} \Rightarrow x = -\frac{4}{11}, \quad y = -\frac{6}{11}. \text{ Se obține sistemul de } 1, 2x-5y = -3 \Rightarrow x = -\frac{4}{11}, \quad y = -\frac{6}{11}.$$

$$1.285A \quad \text{Dacă } \alpha \in \mathbf{R} \text{ atunci } \left| \frac{\alpha+i}{\alpha-i} \right| = \frac{|\alpha+i|}{|\alpha-i|} = \frac{\sqrt{\alpha^2+1}}{\sqrt{\alpha^2+1}} = 1.$$

$$1.286A \quad \text{Termenul care nu conține pe } x \text{ din dezvoltarea } (ax^{-\frac{1}{2}} + xa^{-\frac{1}{2}})^{30} \text{ este } T_{11} : T_{k+1} = C_{30}^k (ax^{-\frac{1}{2}})^{30-k} (xa^{-\frac{1}{2}})^k = C_{30}^k a^{\frac{3k-30}{2}} x^{\frac{3k-30}{2}}, \quad 3k-30=0, \quad k=10.$$

$$1.287A \quad \text{Soluțiile inecuației } C_x^2 < 15 \text{ sunt } x \in \left\{ \frac{1}{2}, 2, \frac{5}{2} \right\} : 2x \geq 2, x \geq 1, 2x = 2, 3, 4, 5, \dots \text{ dar } \frac{2x(2x-1)}{2} < 15, \text{ deci } x = 1, \frac{3}{2}, 2, \frac{5}{2}.$$

$$1.288A \quad \text{Valoarea expresiei } E = \frac{A_1^2}{A_1^2 - A_2^2} = \frac{n(n-1)}{n(n-1) - (n-2)^2} = \frac{n-1}{-n^2+3n-1}.$$

$$1.289A \quad \text{Numărul } x = C_6^4 + A_5^2 - P_4 \text{ are valoarea } 11 : x = \frac{6 \cdot 5}{2} + 5 \cdot 4 - 4! = 11.$$

$$1.290A \quad \text{Termenul care conține pe } x \text{ și } y \text{ la puteri egale în dezvoltarea } (x\sqrt{y} + \frac{1}{\sqrt{x}})^{2000} \text{ este } T_{1000} : T_{k+1} = C_{2000}^k x^{2000-\frac{3k}{2}} y^{\frac{2000-k}{2}} \Rightarrow 2000 - \frac{3k}{2} = \frac{2000-k}{2}, \quad k=1000.$$

$$1.291A \quad \text{Dacă } x \in \mathbf{N}^* \text{ divide pe } n(n+1) \text{ atunci } x \text{ este număr par deoarece produsul a două numere naturale consecutive este număr par.}$$

$$1.292A \quad \text{Dacă } n \text{ este numărul soluțiilor ecuației } 2C_2^2 + 6C_3^2 = 9x, \quad x = 1 : x \geq 3, 2 \frac{x(x-1)}{2} + 6 \frac{x(x-1)(x-2)}{6} = 9x \Rightarrow x^2 - 2x - 8 = 0, \text{ deci } x = 4, \quad x = 1.$$

$$1.293A \quad \text{Suma coeficienților polinomului } P(x) = (8x^3 - 7)^{10} \text{ este } 1/1 = P(1).$$

$$1.294A \quad \text{Numărul } C_{5n+4}^{n^2+3n-4} \text{ este definit pentru } n = 1, 2, 3, 4; 5n+4 \geq n^2+$$

$$3n-4 \geq n^2 - 2n - 8 \leq 0, \quad 0 \leq n \leq 4, \text{ dar } n \neq 0.$$

$$1.295A \quad \text{Numerele naturale } n \text{ pentru care dezvoltarea } (x^2 + \frac{1}{\sqrt{x}})^n \text{ conține termeni independenți de } x \text{ sunt de forma } n = 5p : T_{k+1} = C_n^k x^{2n-2k-\frac{3k}{2}}, \quad n = \frac{5k}{4}, \quad k=4p, \text{ deci } n = 5p, \quad p \in \mathbf{N}^*.$$

$$1.296A \quad S_n = 1 + 3 + 5 + \dots + 2n - 1 = \sum_{k=1}^n (2k - 1) = 2 \sum_{k=1}^n k - \sum_{k=1}^n 1 = n(n+1) - n = n^2.$$

$$1.297A \quad \text{Dacă } \underbrace{111 \dots 112}_{n \text{ cifre}} = 12345678987654321, \text{ atunci } n = 9. \text{ Ridicând la}$$

puterea a doua, pentru a obține cifra maximă 9 este nevoie de nouă linii de câte nouă cifre de 1, deci $n = 9$.

$$1.298A \quad S_n = \frac{1}{1 \cdot 2} + \frac{1}{2 \cdot 3} + \frac{1}{3 \cdot 4} + \dots + \frac{1}{n(n+1)} = \frac{1}{1} - \frac{1}{2} + \frac{1}{2} - \frac{1}{3} + \frac{1}{3} - \frac{1}{4} + \frac{1}{4} - \frac{1}{n} - \frac{1}{n+1} = 1 - \frac{1}{n+1} = \frac{n}{n+1}.$$

$$1.299A \quad \text{Suma pătratelor modulelor rădăcinilor polinomului } f(x) = x^3 + (3i - 2)x^2 - (1+4i)x + 2 + i \text{ știind că are o rădăcină reală. Fie } x_0 \in \mathbf{R} \text{ rădăcină, } x_0^3 - 2x_0^2 - x_0 + 2 + i(3x_0^2 - 4x_0 + 1) = 0 + i0 \text{ deci } x_0^3 - 2x_0^2 - x_0 + 2 = 0, 3x_0^2 - 4x_0 + 1 = 0 \text{ rezultă } x_0 = 1. \text{ Împărțim pe } f \text{ la } x-1 \text{ sau descompunem în factori: } x^3 - x^2 - (x^2 - 1) + 3i(x^2 - x) - ix + i - x + 1 = 0, (x-1)[x^2 + x(3i-1) - (2+i)] = 0, x_0 = 1, x_{1,2} = \frac{1-3i+\sqrt{-21}}{2}, u_{1,2} = \sqrt{-1} = \cos \frac{3\pi+2k\pi}{2} + i \sin \frac{3\pi+2k\pi}{2} = \cos \left(\frac{3\pi}{4} + k\pi \right) + i \sin \left(\frac{3\pi}{4} + k\pi \right), \quad k=0, 1 \Rightarrow u_1 = -\frac{\sqrt{2}}{2} + i\frac{\sqrt{2}}{2},$$

$$u_2 = \frac{\sqrt{2}}{2} - i\frac{\sqrt{2}}{2}, \quad x = -i, \quad x_3 = 1 - 2i, \quad |x_1|^2 + |x_2|^2 + |x_3|^2 = 1 + 1 + 5 = 7.$$

$$1.300A \quad \text{Valoarea expresiei } E = \frac{x_1+2x_2}{x_1} + \frac{x_1+3x_2}{x_2} + \frac{x_1+4x_2}{x_3} \text{ unde } x_1, x_2, x_3 \text{ sunt soluțiile ecuației } x^3 - 6x^2 + x + 2 = 0 \text{ este } E = -6, \quad x_1 + x_2 + x_3 = 6. E = \frac{6-x_1}{x_1} + \frac{6-2x_2}{x_2} + \frac{6-3x_3}{x_3} = 6 \left(\frac{1}{x_1} + \frac{1}{x_2} + \frac{1}{x_3} \right) - 3 = 6 \frac{x_2+x_3+x_1}{x_1x_2x_3} - 3.$$

$$1.301A \quad \text{Toate polinoamele nenulice nule cu coeficienți reali care verifică relația } P(x^3) = x^4 P(x), \quad (\forall x \in \mathbf{R}) \text{ sunt de gradul doi. Avem condiția } 3n = n+4, \text{ deci } n = 2.$$

$$1.302A \quad \text{Suma } S \text{ a soluțiilor reale ale ecuației } z^6 - (1-i)z^3 - i = 0 \text{ este } S = 1. \text{ Ecuația } t^2 - (1-i)t - 1 = 0 \quad (t = z^3) \text{ are soluțiile } t_1 = 1, \quad t_2 = -i \text{ deci obținem ecuațiile } z^3 - 1 = 0, \quad z^3 + i = 0 \text{ cu soluțiile reale } z_1 = 1 \text{ (de la prima) și nici o rădăcină reală de la a doua, } z_k = \cos \frac{2\pi+2k\pi}{3} + i \sin \frac{2\pi+2k\pi}{3}, \quad k=0, 1, 2, \text{ deci } S = 0 \text{ (dacă ar fi } S = 0 \text{ ar trebui ca } x_1 = -1 \text{ să fie rădăcină pentru } z^3 + i = 0).$$

$$1.303A \quad \text{Fie } E = \sqrt[3]{10+6\sqrt{3}} + \sqrt[3]{10-6\sqrt{3}}. \text{ Determinați } E \text{ și parametrii reali } a \text{ și } b \text{ astfel încât } E \text{ să fie o soluție a ecuației } x^3 + ax + b = 0. E = 2 \text{ se verifică (observăm și că } 10 - 6\sqrt{3} = \frac{-8}{10+6\sqrt{3}}) \text{ iar } a \text{ și } b \text{ se determină ușor}$$

1.334B Coeficientul A al lui x^6 din expresia $[(1+x^{\frac{1}{3}})(1+x^{\frac{1}{3}})^{15}]^2 = T_{m+1}T_{p+1} = C_{15}^m C_{15}^m x^{\frac{m}{3} + \frac{p}{3}}$, $p = 4, 8, 12, m = 15, 12, 9$ deci $A = C_{15}^{12} C_{15}^9 + C_{15}^{12} C_{15}^9 + C_{15}^{12} C_{15}^9 = C_{15}^{12} C_{15}^9 = 15 \cdot 12 \cdot 9 = 1296$.

1.335B $s_n = \frac{1}{1 \cdot 2} + \frac{1}{2 \cdot 3} + \frac{1}{3 \cdot 4} + \dots + \frac{1}{n(n+1)} = \sum_{k=1}^n \frac{1}{k(k+1)} = \sum_{k=1}^n \left(\frac{1}{k} - \frac{1}{k+1} \right) = 1 - \frac{1}{n+1} = \frac{n}{n+1}$.

$\sum_{k=1}^n \left(\frac{1}{k(k+1)} - \frac{1}{(k+1)(k+2)} \right) = \frac{1}{2} \left[\frac{1}{1 \cdot 2} - \frac{1}{2 \cdot 3} + \frac{1}{2 \cdot 3} - \frac{1}{3 \cdot 4} + \frac{1}{3 \cdot 4} - \frac{1}{4 \cdot 5} + \dots + \frac{1}{(n-1)n} - \frac{1}{n(n+1)} \right] = \frac{1}{2} \left(\frac{1}{1 \cdot 2} - \frac{1}{n(n+1)} \right) = \frac{1}{2} \left(\frac{1}{2} - \frac{1}{n(n+1)} \right)$.

1.336B Fie $A = C_n^1 + 2C_n^2 + 3C_n^3 + \dots + nC_n^n$. Atunci $A = n2^{n-1}$ (vezi 1.317 B). Folosim formula $C_n^k = \frac{n!}{k!(n-k)!}$, $kC_n^k = nC_{n-1}^{k-1}$, $A = n(C_{n-1}^0 + C_{n-1}^1 + \dots + C_{n-1}^{n-1}) = n2^{n-1}$.

1.337B Valoarea sumei $S_n = \sum_{k=1}^{2n} (-1)^k k^2$, $S_n = n(2n+1)$. $S_n = \sum_{k=1}^n [(2k)^2 - (2k-1)^2] = \sum_{k=1}^n (4k-1) = 4 \cdot \sum_{k=1}^n k - n = 4 \cdot \frac{n(n+1)}{2} - n = n(2n+1)$.

1.338B Termenul liber (care nu-l conține pe x) din dezvoltarea $\left(x + \frac{1}{\sqrt{x}}\right)^{72}$ este $T_{55} = T_{k+1} = C_{72}^k x^{72-k} \left(x^{-\frac{1}{2}}\right)^k = C_{72}^k x^{72-\frac{3k}{2}}$, $k = \frac{3 \cdot 72}{4} = 54$.

1.339B Parametrii reali x, y astfel încât ecuația $t^4 - 2t^2 + y^2 = 0$ cu necunoscuta t să aibă soluții reale în progresie aritmetică verifică egalitatea $3x = 5|y|$. Rădăcinile x_1, x_2, x_3, x_4 le notăm $a - 3r, a - r, a + r, a + 3r$ (rația este $2r$) și avem $t_1 + t_2 + t_3 + t_4 = 4a = 0$ deci $a = 0$ și $t_1 t_2 t_3 t_4 = 9r^4 = y^2$, $r^2 = \frac{|y|}{3}$. Dar $(t^2)^2 = t^4 = -y^2$ de unde rezultă $x > 0$, $t^2 = r^2 = x - \sqrt{x^2 - y^2} = \frac{|y|}{3} \Rightarrow 3x = 5|y|$.

1.340B Ecuația $x^3 - 3x - \sin \varphi = 0$ are trei rădăcini reale distincte deoarece, notând $f(x) = x^3 - 3x - \sin \varphi$, $f'(x) = 3(x^2 - 1)$, $f'(-1) = 0$, $f'(1) = 0$ sunt abscise de maxim $f(-1) = 2 - \sin \varphi > 0$ și de minim $f(1) = -2 - \sin \varphi < 0$ deci șirul lui Rolle corespunzător ne dă $-, +, -, +$, rezultă trei rădăcini. Algebric, fără derivată, probăm semnul lui f în puncte ușor de calculat, spre exemplu $-\infty, -1, 1, +\infty$.

1.341B Soluția reală a ecuației $x^3 - 5x - 1 = 0$ este un număr irațional. Presupunem contrariul și fie $x_0 = \frac{p}{q}$, $p, q \in \mathbf{Z}$, $\frac{p}{q}$ ireductibilă. Avem $p^3 = q^2(q - 5p)$ deci p conține factori ai lui q , absurd rezultă x_0 irațional.

1.342B Valorile parametrilor reali α, β, γ astfel încât polinomul $f = 3x^4 - 16x^3 + \alpha x^2 + \beta x + \gamma$ să aibă rădăcina $2 + i$ și f fie divizibil cu $x - 1$ sunt $\alpha = 22, \beta = -24, \gamma = 5$. Condițiile se scriu $f(1) = 0 \Rightarrow \alpha + \beta + \gamma = 13$ împărțim f la $g = [x - (2+i)][x - (2-i)] = x^2 - 4x + 5$ și obținem restul

$(4\alpha + \beta - 104)x + (\gamma - 5\alpha + 155) \equiv 0$ (câtu este $3x^2 - 4x + (31 - \alpha)$) deci rezultă sistemul $4\alpha + \beta = 104$, $5\alpha - \gamma = 155$, $\alpha + \beta + \gamma = 13$ cu soluția $\alpha = 32, \beta = -24, \gamma = 5$. Mai putem pune condiția $f(2+i) = 0$ și obținem două ecuații.

1.343B Valorile coeficienților $a, b \in \mathbf{R}$ astfel încât ecuația $x^4 + 2x^3 + 3x^2 + \alpha x + b = 0$ să admită soluția $1+i$ sunt $a = -10, b = 18$. Procedăm ca în 1.342 și facem restul echivalent cu 0 sau înlocuim în f pe $1+i$: $(1+i)^4 = x^2 - 2x + 2$, $(1+i)^3 = -2 + 2i$, $(1+i)^2 = -1 + 2i$ și avem $-4 + 2(-2+2i) + 6i + a + ai + b = 0 \Rightarrow a + b = 8, a + 10 = 0, a = -10, b = 18$.

1.344B Știind că polinomul $f = ax^4 + bx^3 + cx^2 + (a-1)x - 1$ se divide cu $(x-1)^3$ să se calculeze suma $S = a + b + c$. Condiția se scrie $f(1) = 0$, $f'(1) = 0$, $f''(1) = 0$ și se obține sistemul $2a + b + c = 2$, $5a + 3b + 2c = 1$, $6a + 3b + c = 0$ cu soluția $a = 2, b = -5, c = 3$ deci $S = 0$. Altfel scriem $f = (x-1)^3(mx + n)$ și dăm valori lui x , spre exemplu $x = 1, x = 0, x = 2$, $x = -\frac{n}{m}$ sau identificăm coeficienții gradelor egale din cei doi membri.

1.345B Numărul n al valorilor complexe distincte pe care le are funcția polinomială $P(x) = x^6 + 2x^5 + 5x^4 + 4x^3 + 6x^2 + 5x + 7$ dacă x este soluție a ecuației $x^3 + x + 1 = 0$ este $n = 1$: grupăm termenii lui $P(x)$, $P(x) = (x^6 + x^4 + x^3 + 2x^2 + x^2 + x^2) + 4(x^4 + x^2 + x) + (x^3 + x + 1) + 6$, deci $P(x) = 6(\forall x)$, $i = 1, 2, 3$.

1.346B Numărul $m = \frac{1}{1+2} \cdot \frac{1}{1+2} \cdot \frac{1}{1+2} \cdot \frac{1}{1+2} \cdot \frac{1}{1+2} \cdot \frac{1}{1+2} = \frac{1}{7^6}$ unde x_1, x_2, x_3, x_4, x_5 sunt soluțiile ecuației $f(x) = 0$ unde $f(x) = 2x^6 + 3x^5 + 5x^4 + 3x^3 + 6x + 4$ este $m = \frac{2}{7}$: $f(x) = 2(x-x_1)(x-x_2)(x-x_3)(x-x_4)(x-x_5)$, $f(-1) = -2(1+x_1)(1+x_2)(1+x_3)(1+x_4)(1+x_5)$ deci $m = \frac{-2}{7(-2)} = \frac{2}{7}$. Se poate folosi Viète: $\frac{1}{m} = 1 + (x_1 + x_2 + \dots + x_5) + (x_1 x_2 + x_1 x_3 + \dots + x_4 x_5) + (x_1 x_2 x_3 + x_1 x_2 x_4 + \dots) + (x_2 x_3 x_4 x_5 + x_1 x_2 x_3 x_4) + x_1 x_2 x_3 x_4 x_5$.

1.347B Valorile lui $m \in \mathbf{R}$ astfel încât numărul complex $z = (1-m)^3 z^5 - 2(1+m)^2 + 3mi + 1$ să fie real sunt $m = \frac{1}{4}$; $z = (m-1)i + 2(1+m) + 3mi + 1$, $\operatorname{Im} z = 4m - 1 = 0 \Rightarrow m = \frac{1}{4}$.

1.348C Dacă $z, z' \in \mathbf{C}$ astfel încât $|z| = |z'| = 1, z z' + 1 \neq 0$ și $w = \frac{z+z'}{1+zz'}$,

$$\operatorname{arg} w = \frac{\cos \theta + i \sin \theta + \cos \theta' + i \sin \theta'}{1 + (\cos \theta + i \sin \theta)(\cos \theta' + i \sin \theta')} = \frac{\cos \theta + \cos \theta' + i(\sin \theta + \sin \theta')}{1 + \cos(\theta + \theta') + i \sin(\theta + \theta')} = \frac{2 \cos \frac{\theta + \theta'}{2} \cos \frac{\theta - \theta'}{2} + 2i \sin \frac{\theta + \theta'}{2} \cos \frac{\theta - \theta'}{2}}{2 \cos \frac{\theta + \theta'}{2} \cos \frac{\theta - \theta'}{2} + 2i \sin \frac{\theta + \theta'}{2} \cos \frac{\theta - \theta'}{2}} = \frac{\cos \frac{\theta + \theta'}{2}}{\cos \frac{\theta - \theta'}{2}} \in \mathbf{R}.$$

1.349C Să se determine $z \in \mathbf{C}$, dacă $\bar{z} + |z| \neq 0$ și $w = \frac{z+|z|}{\bar{z}+|z|}$ este real. $w = \frac{\rho(\cos \theta + i \sin \theta) + \rho}{\rho(\cos \theta - i \sin \theta) + \rho} = \frac{2 \cos \frac{\theta}{2} \cos \frac{\theta}{2} + 2i \sin \frac{\theta}{2} \cos \frac{\theta}{2}}{2 \cos \frac{\theta}{2} \cos \frac{\theta}{2} - 2i \sin \frac{\theta}{2} \cos \frac{\theta}{2}} = \cos \theta + i \sin \theta = z \in \mathbf{R}.$

1.350C Suma $S = 1 + 2i + 3i^2 + \dots + ni^{n-1}$ este egală cu $\frac{1}{2}[(n-1)i^{n+1} - ni^{n+1}]$,

$$i \cdot S = i + 2i^2 + 3i^3 + \dots + (n-1)i^{n-1} + ni^n, \quad S - iS = (1-i)S = 1 + i + i^2 + \dots + i^{n-1} - ni^n = S = \frac{1}{1-i} \left[\frac{1-i^{n+1}}{1-i} - ni^{n+1} \right] = \frac{1}{2} [i - (n+1)i^{n+1} - ni^{n+1}]$$

$$i^2 + \dots + i^{n-1} - ni^n = S = \frac{1}{1-i} \left[\frac{1-i^{n+1}}{1-i} - ni^{n+1} \right] = \frac{1-i-(1-i)^{n+1}}{1-i}$$

$$1.351C \quad S = 1 - (1-i) + (1-i)^2 - (1-i)^3 + (1-i)^4 - (1-i)^5 = \frac{1-i-(1-i)^{n+1}}{1-i} = 2 - 3i.$$

$$1.352C \quad \text{Pentru } S = \frac{C_n^0}{2^0} + \frac{C_n^1}{2^1} + \frac{C_n^2}{2^2} + \dots + \frac{C_n^n}{2^n}, \text{ folosim formula } C_{n+1}^k = \frac{n+1}{k} C_n^{k-1}.$$

$$1.353C \quad \text{Pentru } S = \frac{1}{(n+1)} [C_{n+1}^0 + C_{n+1}^1 + \dots + C_{n+1}^n] = \frac{1}{n+1} (2^{n+1} - 1).$$

$$1.354C \quad \text{Câte numere de ninci cifre în care nu se repetă nici una dintre cifre}$$

$$1.355C \quad \text{Câte numere de ninci cifre în care nu se repetă nici una dintre cifre}$$

$$1.356C \quad \text{Câte numere de ninci cifre în care nu se repetă nici una dintre cifre}$$

$$1.357C \quad \text{Câte numere de ninci cifre în care nu se repetă nici una dintre cifre}$$

$$1.358C \quad \text{Câte numere de ninci cifre în care nu se repetă nici una dintre cifre}$$

$$1.359C \quad \text{Câte numere de ninci cifre în care nu se repetă nici una dintre cifre}$$

$$1.360C \quad \text{Câte numere de ninci cifre în care nu se repetă nici una dintre cifre}$$

$$1.361C \quad \text{Câte numere de ninci cifre în care nu se repetă nici una dintre cifre}$$

$$1.362C \quad \text{Câte numere de ninci cifre în care nu se repetă nici una dintre cifre}$$

$$1.363C \quad \text{Câte numere de ninci cifre în care nu se repetă nici una dintre cifre}$$

$$1.364C \quad \text{Câte numere de ninci cifre în care nu se repetă nici una dintre cifre}$$

$$1.365C \quad \text{Câte numere de ninci cifre în care nu se repetă nici una dintre cifre}$$

$$1.366C \quad \text{Câte numere de ninci cifre în care nu se repetă nici una dintre cifre}$$

$$1.367C \quad \text{Câte numere de ninci cifre în care nu se repetă nici una dintre cifre}$$

$$1.368C \quad \text{Câte numere de ninci cifre în care nu se repetă nici una dintre cifre}$$

$$1.369C \quad \text{Câte numere de ninci cifre în care nu se repetă nici una dintre cifre}$$

$$1.370C \quad \text{Câte numere de ninci cifre în care nu se repetă nici una dintre cifre}$$

$$1.371C \quad \text{Câte numere de ninci cifre în care nu se repetă nici una dintre cifre}$$

$$1.372C \quad \text{Câte numere de ninci cifre în care nu se repetă nici una dintre cifre}$$

$$1.373C \quad \text{Câte numere de ninci cifre în care nu se repetă nici una dintre cifre}$$

$$1.374C \quad \text{Câte numere de ninci cifre în care nu se repetă nici una dintre cifre}$$

1.361C Mulțimea valorilor parametrului $a \in \mathbb{R} \setminus \{2\}$ pentru care ecuația $(a-2)x^4 - 2(a+1)x^3 - ax^2 + 2(a+1)x + (a-2) = 0$ are toate rădăcinile reale este $a \geq \frac{8}{3}, a \neq 2$. Procedăm ca în 1.361B sau 1.269A făcând schimbarea $x - \frac{1}{2} = t, x^2 + \frac{1}{2} = t^2 + 2$ (ecuația este reciprocă), sau separăm parametrul a .

$\frac{4}{3} = \frac{4t^2 + 2t + 1}{t^2 - 2t + 2} = f(t)$, facem graficul funcției $y = f(x)$ și intersectăm cu $y = \frac{8}{3}$. Obținem $a \geq \frac{8}{3}, a \neq 2$.

1.362C O condiție necesară și suficientă ca rădăcinile polinomului $f = x^3 + ax^2 + bx + 2, (a, b \in \mathbb{R}, a \neq 0)$ să fie în progresie geometrică este $b = a\sqrt[3]{2}$.

Rădăcinile vor fi $x_1 = \frac{a}{q}, x_2 = a, x_3 = aq$. Viete ne dă $x_1 x_2 x_3 = a^3 = -2$ deci $a = -\sqrt[3]{2}$ și înlocuim în ecuație $-2 + a(\sqrt[3]{2})^2 - b\sqrt[3]{2} + 2 = 0$ deci $b = \sqrt[3]{2}a$.

1.363C Polinomul $x^4 + x^2 + 1$ este reducibil peste $\mathbb{R}$: $x^4 + x^2 + 1 = (x^2 + 2x + 1) - x^2 = (x+1)^2 - x^2 = (x^2 - x + 1)(x^2 + x + 1)$ deci reducibil și peste $\mathbb{Q}$.

1.364C Câte polinoame $P(x)$ de gradul 3 cu coeficienți întregi satisfac condițiile $P(7) = 5, P(15) = 9$. Fie $P(x) = ax^3 + bx^2 + cx + d, a, b, c, d \in \mathbb{Z}; a \cdot 7^3 + b \cdot 7^2 + c \cdot 7 + d = 5, a \cdot 15^3 + b \cdot 15^2 + c \cdot 15 + d = 9, P(15) - P(7) = 8m = 4, 2m = 1, m \in \mathbb{Z}$ imposibil deci nici un polinom.

1.365C Rezolvați ecuația $f(x) = 6x^4 + x^3 + 52x^2 + 9x - 18 = 0$ știind că admite soluția $x_1 = 3i$. Deci admite și soluția $x_2 = -3i$ și atunci $f(x)$ se divide prin polinomul $g(x) = x^2 + 9$. Împărțim f la g sau descompunem în factori: $6x^2(x^2 + 9) + x(x^2 + 9) - 2(x^2 + 9) = 0, (x^2 + 9)(6x^2 + x - 2) = 0, x_1 = 3i, x_2 = -3i, x_3 = \frac{1}{2}, x_4 = -\frac{2}{3}$.

1.366C Dacă soluțiile ecuației $x^3 - (4+i)x^2 + mx - 7i + 4 = 0, m \in \mathbb{C}$ sunt $z_1 = i, z_2, z_3 \in \mathbb{C}$ cât este $a = m + z_2 + z_3^2$? Încercăm i în ecuație și obținem $m = 7 + 8i$, descompunem în factori (sau împărțim prin $x - i$) și rezultă $(x - i)(x^2 - 4z + 7 + 4i) = 0$ cu rădăcinile $z_2 = 1 + 2i, z_3 = 3 - 2i$ sau $z_2 = 3 - 2i, z_3 = 1 + 2i$, deci a poate lua două valori, $a \in \{13 - 2i, 7 + 10i\}$.

1.367C Dacă $x_1, x_2, \dots, x_{100}$ sunt soluții complexe ale ecuației $x^{100} + x^{99} + \dots + x^2 + x + 1 = 0$ și $S = \sum_{k=1}^{100} x_k^{103}$, atunci $S = -1$. Ecuația se scrie

$$\frac{x^{101} - 1}{x - 1} = 0, x \neq 1 \text{ deci } x_k = \sqrt[101]{1} = \cos \frac{2k\pi}{101} + i \sin \frac{2k\pi}{101}, k = 1, 2, \dots, 100$$

$$(k = 0, z_0 = 1 \text{ nu o luăm}). \text{ Dar } x_k^{101} = 1, x_k^{103} = x_k^2, \text{ deci } S = \sum_{k=1}^{100} x_k^2 =$$

$$\left(\sum_{k=1}^{100} x_k \right)^2 - 2(x_1 x_2 + x_1 x_3 + \dots + x_{99} x_{100}) = 1 - 2 = -1.$$

1.4 Matrice. Determinanți. Sisteme liniare

1.368A Mulțimea M , a tuturor valorilor lui $m \in \mathbb{R}$ pentru care matricea

$$A = \begin{pmatrix} 2 & x & 3 \\ x & -1 & x \\ 1 & 2 & m \end{pmatrix} \text{ este inversabilă, oricare ar fi } x, \text{ este } M = (-\infty, \frac{1}{2}) \cup$$

$(2, \infty)$; $\det A = (1-m)x^2 + 2x + 3 - m$, $\Delta = -2m^2 + 5m - 2$. A este inversabilă dacă $\det A \neq 0$ deci dacă $\Delta = 0$ nu are rădăcini reale, rezultă $\Delta < 0$ prin urmare $m \in (-\infty, \frac{1}{2}) \cup (2, \infty)$ unde $m_1 = \frac{1}{2}$ și $m_2 = 2$ sunt rădăcinile ecuației $\Delta = 0$, $2m^2 - 5m + 2 = 0$.

1.369A Dacă M este mulțimea acelor $m \in \mathbb{R}$ pentru care sistemul

$$\begin{cases} 2x + y + mz = 1 \\ x - y + m^2z = m \\ 2x + (m+1)z = m^2 \end{cases}$$

este incompatibil, iar $S = \sum_{m \in M} m$, atunci $S = \frac{1}{2}$. Dacă determinantul Δ

al sistemului este 0 iar determinantul caracteristic Δ^* diferit de 0 atunci sistemul este incompatibil (rangul matricei sistemului este diferit de rangul

$$\text{matricei extinse): } \Delta = \begin{vmatrix} 2 & 1 & m \\ 1 & -1 & m^2 \\ 2 & 0 & m+1 \end{vmatrix}, \Delta^* = \begin{vmatrix} 2 & 1 & 1 \\ 1 & -1 & m \\ 1 & 0 & m^2 \end{vmatrix}, \Delta = 2m^2 -$$

$m - 3 = 0$ pentru $m_1 = -1$, $m_2 = \frac{3}{2}$, $\Delta^* = -3m^2 + 2m + 2$ nu se anulează pentru $m = -1$ și $m = \frac{3}{2}$ deci sistemul este incompatibil pentru $m = -1$, $m = \frac{3}{2}$ iar $S = \frac{1}{2}$.

1.370A Dacă $A = \begin{pmatrix} 2 & 1 \\ 3 & 2 \end{pmatrix}$, $B = \begin{pmatrix} -3 & 2 \\ 5 & -3 \end{pmatrix}$, $C = \begin{pmatrix} -2 & 4 \\ 3 & -1 \end{pmatrix}$ atunci

matricea X soluție a ecuației matriceale $AXB = C$ are suma elementelor $S = -15$: $X = A^{-1} \cdot C \cdot B^{-1}$ unde $A^{-1} = \begin{pmatrix} 2 & -1 \\ -3 & 2 \end{pmatrix}$, $B^{-1} = \begin{pmatrix} 3 & 2 \\ 5 & 3 \end{pmatrix}$,

$$X = \begin{pmatrix} 2 & -1 \\ -3 & 2 \end{pmatrix} \begin{pmatrix} 14 & 8 \\ 4 & 3 \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} 24 & 13 \\ -34 & -18 \end{pmatrix}.$$

1.371A Dacă $\varepsilon = \frac{-1+i\sqrt{3}}{2}$ și $A = \begin{pmatrix} 1 & \varepsilon \\ \varepsilon^2 & 1 \end{pmatrix}$, calculați $S = A + A^2 + \dots + A^{n-1}$. ε este rădăcină cubică a unității, $x^3 - 1 = 0$, $\varepsilon^3 = 1$, $\varepsilon^2 + \varepsilon + 1 = 0$ iar

1.4. MATRICE. DETERMINANȚI. SISTEME LINIARE

$A^2 = 2A$, $A^3 = 2^2A$, $A^4 = 2^3A$, ..., $A^{n-1} = 2^{n-2}A$ deci $S = (1 + 2 + 2^2 + 2^3 + \dots + 2^{n-2})A = \frac{2^n - 1}{2 - 1}A = (2^{n-1} - 1)A$.

1.372A Matricea $A = \begin{pmatrix} 2 & 0 & 2 \\ 0 & 1 & 0 \\ 2 & 0 & 2 \end{pmatrix}$ satisface egalitatea $A^3 = mA^2 + nA$

pentru $m = 5$, $n = -4$: $A^2 = \begin{pmatrix} 8 & 0 & 8 \\ 0 & 1 & 0 \\ 8 & 0 & 8 \end{pmatrix}$, $A^3 = \begin{pmatrix} 32 & 0 & 32 \\ 0 & 1 & 0 \\ 32 & 0 & 32 \end{pmatrix}$ deci $8m + 2n = 32$, $m + n = 1$, $m = 5$, $n = -4$.

1.373A Matricea $A = \begin{pmatrix} 2 & 3 & 1 & 1 \\ 1 & 2 & a & 2 \\ 1 & 1 & 1 & b \end{pmatrix}$ are rangul doi pentru $a = 0$ și

$b = -1$; calculăm determinanții de ordinul trei, îi anulăm și găsim condiția $a = 0$, $b = -1$ sau aplicăm procedeul Gauss.

1.374A Matricea $A = \begin{pmatrix} 2 & x & 1 \\ x & -1 & 1 \\ 1 & m & 1 \end{pmatrix}$ este inversabilă pentru orice $x \in \mathbb{R}$

dacă determinantul $D = \det A = -x^2 + (m+1)x - (2m+1)$ are rădăcini imaginare, deci $\Delta = m^2 - 6m - 3 < 0 \Rightarrow m \in (3 - 2\sqrt{3}, 3 + 2\sqrt{3})$.

1.375A Dacă $A = \begin{pmatrix} 1 & 2 \\ 0 & 1 \end{pmatrix}$ și $B = \begin{pmatrix} a & b \\ 0 & 2 \end{pmatrix}$, determinați a și b astfel

încât $AB = BA$: $AB = \begin{pmatrix} a & b+4 \\ 0 & 2 \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} a & 2a+b \\ 0 & 2 \end{pmatrix} = BA \Rightarrow a = 2$, $b \in \mathbb{R}$.

1.376A Ecuația matriceală $\begin{pmatrix} 3 & 1 \\ 1 & 3 \end{pmatrix} X = X \begin{pmatrix} 1 & 1 \\ 1 & 1 \end{pmatrix}$ are soluția $X =$

$$\begin{pmatrix} 0 & 0 \\ 0 & 0 \end{pmatrix}; \begin{pmatrix} 3 & 1 \\ 1 & 3 \end{pmatrix} \begin{pmatrix} x & y \\ z & t \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} 3x+z & 3y+t \\ x+3z & y+3t \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} x+y & x+y \\ z+t & z+t \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} x & y \\ x & y \end{pmatrix} \begin{pmatrix} 1 & 1 \\ 1 & 1 \end{pmatrix}. \Delta \neq 0 \Rightarrow x = y = z = t = 0.$$

1.377A Matricele de forma $A = \begin{pmatrix} x & y \\ -y & x \end{pmatrix}$ pentru care $A^2 - 3A = -2I$ sunt

$$A = I, A = 2I: \begin{pmatrix} x^2 - y^2 & 2xy \\ -2xy & x^2 - y^2 \end{pmatrix} - 3 \begin{pmatrix} x & y \\ -y & x \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} -2 & 0 \\ 0 & -2 \end{pmatrix} \Rightarrow x^2 - y^2 - 3x = -2, 2xy - 3y = 0, y(2x - 3) = 0 \Rightarrow y = 0 \text{ și } x_1 = 1, x_2 = 2$$

$$\text{sau } x = \frac{3}{2} \text{ și } y^2 = -\frac{1}{4} \text{ deci } A = \begin{pmatrix} 1 & 0 \\ 0 & 1 \end{pmatrix}, A = \begin{pmatrix} 2 & 0 \\ 0 & 2 \end{pmatrix}$$

1.378A Soluțiile ecuației $\begin{vmatrix} x & 1 & 1 \\ 1 & x & 1 \\ m^2 & -m & x \end{vmatrix} = 0$ sunt $x \in \{-1, -m, m-1\}$.

$$x^3 + x(-m^2 + m - 1) + m^2 - m = 0 \Rightarrow (x-1)(x^2 + x - m^2 + m) = 0, x_1 = 1,$$

$$x_{2,3} = \frac{-1 \pm \sqrt{4m-1}}{2} = \begin{cases} -m \\ m-1 \end{cases}$$

1.379A Valoarea determinantului $\Delta = \begin{vmatrix} \frac{1}{x_1} & \frac{1}{x_2} & \frac{1}{x_3} \\ x_3 & x_1 & x_2 \\ \frac{1}{x_2} & \frac{1}{x_3} & \frac{1}{x_1} \end{vmatrix}$ unde x_1, x_2, x_3 sunt

soluțiile ecuației $x^3 - 3x^2 + x + 1 = 0$ este $\Delta = 6$. Ecuația se scrie $(x-1)(x^2 - 2x - 1) = 0$ cu rădăcinile $x_1 = 1, x_{2,3} = -1 \pm \sqrt{2}$. Altfel: $\Delta = \frac{x_1 x_2 + x_1 x_3 + x_2 x_3 - (x_1^2 + x_2^2 + x_3^2)}{x_1 x_2 x_3} = \frac{1 - (3^2 - 2)}{-1} = 6$.

1.380A Dacă $A = \begin{pmatrix} 1 & 0 & 1 \\ 1 & -2 & -3 \\ 1 & 2 & 3 \end{pmatrix}$ și $f(x) = 2x^3 + 3x$, atunci $\det f(A)$ cu

$$f(A) = 2A^3 + 3A \text{ este } 140. \text{ Rezultă că } A^2, A^3, f(A) \text{ sunt succesiv}$$

$$2 \begin{pmatrix} 1 & 1 & 2 \\ -2 & -1 & -1 \\ 3 & 1 & 2 \end{pmatrix}, 2^3 \begin{pmatrix} 2 & 1 & 2 \\ -2 & 0 & -1 \\ 3 & 1 & 3 \end{pmatrix}, \begin{pmatrix} 19 & 8 & 19 \\ -13 & -6 & -17 \\ 27 & 14 & 33 \end{pmatrix},$$

deci $\det f(A) = 140$.

1.381A Fie $A = \begin{pmatrix} 1 & 0 & 1 \\ 0 & 1 & 0 \\ 1 & 0 & 2 \end{pmatrix}, B = \begin{pmatrix} 7 & 5 & 11 \\ 5 & 1 & 7 \\ 10 & 8 & 15 \end{pmatrix}, X = \begin{pmatrix} x & y & z \\ z & x & y \\ y & z & x \end{pmatrix}$ și

$AXA = B$. Atunci $(x, y, z) = (1, 2, 3)$: cu Gauss în două etape se calculează

$$\text{inversa } A^{-1} \text{ a matricii } A \begin{pmatrix} 1 & 0 & 1 \\ 0 & 1 & 0 \\ 1 & 0 & 2 \end{pmatrix} \left| \begin{pmatrix} 1 & 0 & 0 \\ 0 & 1 & 0 \\ 0 & 0 & 1 \end{pmatrix} \right.,$$

$$\begin{pmatrix} 1 & 0 & 1 \\ 0 & 1 & 0 \\ 0 & 0 & 1 \end{pmatrix} \left| \begin{pmatrix} 1 & 0 & 0 \\ 0 & 1 & 0 \\ -1 & 0 & 1 \end{pmatrix} \right., A^{-1} = \begin{pmatrix} 2 & 0 & -1 \\ 0 & 1 & 0 \\ -1 & 0 & 1 \end{pmatrix}$$

deci
$$X = A^{-1}BA^{-1} = \begin{pmatrix} 2 & 0 & -1 \\ 0 & 1 & 0 \\ -1 & 0 & 1 \end{pmatrix} \begin{pmatrix} 7 & 5 & 11 \\ 5 & 1 & 7 \\ 10 & 8 & 15 \end{pmatrix} \begin{pmatrix} 2 & 0 & -1 \\ 0 & 1 & 0 \\ -1 & 0 & 1 \end{pmatrix} =$$

$$= \begin{pmatrix} 4 & 2 & 7 \\ 5 & 1 & 7 \\ 3 & 3 & 4 \end{pmatrix} \begin{pmatrix} 2 & 0 & -1 \\ 0 & 1 & 0 \\ -1 & 0 & 1 \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} 1 & 2 & 3 \\ 3 & 1 & 2 \\ 2 & 3 & 1 \end{pmatrix}$$

1.382A Valorile parametrilor reali a, b, c astfel încât sistemul $2x - 3y + 4z - 5t = 1, x + 9y + az + t = -3, 5x - 6y + 10z - bt = c$ să fie compatibil. Fie determinații

$$\Delta_a = \begin{vmatrix} 2 & -3 & 4 \\ 1 & 9 & a \\ 5 & -6 & 10 \end{vmatrix}, \Delta_b = \begin{vmatrix} 2 & -3 & -5 \\ 1 & 9 & 1 \\ 5 & -6 & b \end{vmatrix}, \Delta_c = \begin{vmatrix} 2 & -3 & 1 \\ 1 & 9 & -3 \\ 5 & -6 & c \end{vmatrix}$$

$\Delta_a = -3a + 6, \Delta_b = -21b + 252, \Delta_c = 21c - 42$. Dacă $\Delta_a \neq 0$ deci $a \neq 2$ și $b, c \in \mathbf{R}$ sau $\Delta_b \neq 0$ deci $b \neq 12, a, c \in \mathbf{R}$ sistemul este compatibil determinat (soluție unică): dacă $a = 2, b = 12$ ($\Delta_a = \Delta_b = 0$) și $\Delta_c \neq 0$ deci $c \neq 2$ sistemul este incompatibil iar dacă $a = 2, b = 12, c = 2$ sistemul este compatibil simplu nedeterminat (rangul matricii extinse este egal cu rangul matricii).

1.383A Numărul de soluții reale ale sistemului $2x^2 + y^2 + z^2 = 4, x^2 + 2y^2 + z^2 = 4, x^2 + y^2 + 2z^2 = 6$ este 8: adunăm toate ecuațiile $x^2 + y^2 + z^2 = \frac{7}{2} \Rightarrow x^2 = y^2 = \frac{1}{2}, z^2 = \frac{5}{2}, x = \pm \frac{\sqrt{2}}{2}, y = \pm \frac{\sqrt{2}}{2}, z = \pm \frac{\sqrt{10}}{2}$, deci opt soluții.

1.384A Numărul n de soluții reale ale sistemului $2xy + yz + xz = 1, xy + 2yz + xz = 2, xy + yz + 2xz = 3$ este $n = 0$. Adunăm toate ecuațiile $xy + yz + xz = \frac{3}{2} \Rightarrow xy = -\frac{1}{2}, yz = \frac{1}{2}, xz = \frac{3}{2} \Rightarrow (xyz)^2 = -\frac{3}{8}$, deci $n = 0$.

1.385A Sistemul $ax + by + cz = a, cx + ay + bz = b, bx + cy + az = c, a, b, c \in \mathbf{R}$ distincte are soluție unică dacă și numai dacă $a + b + c \neq 0$: determinantul sistemului

$$\Delta = \begin{vmatrix} a & b & c \\ c & a & b \\ b & c & a \end{vmatrix} = (a+b+c) \begin{vmatrix} 1 & 1 & 1 \\ c & a & b \\ b & c & a \end{vmatrix} = (a+b+c) \begin{vmatrix} 1 & 0 & 0 \\ c & a-c & b-c \\ b & c-b & a-b \end{vmatrix} =$$

$$= (a+b+c) \cdot \frac{1}{2} [(a-b)^2 + (a-c)^2 + (b-c)^2] \neq 0 \Leftrightarrow a+b+c \neq 0,$$

se aplică Cramer.

$$1.386A \text{ Valoarea determinantului } \begin{vmatrix} 14587 & 14597 \\ 29243 & 29253 \end{vmatrix} = \begin{vmatrix} 14587 & 10 \\ 29243 & 10 \end{vmatrix} = 10(14587 - 29243) = -146560.$$

$$1.387A \text{ Determinați } x, y \in \mathbf{R} \text{ astfel ca } \Delta = \begin{vmatrix} x+y & xy & 0 \\ 1 & x+y & xy \\ 0 & 1 & x+y \end{vmatrix} = 0.$$

$$\Delta = (x+y)^3 - 2xy(x+y) = (x+y)(x^2 + y^2) \text{ deci condiția este } x+y=0.$$

$$1.388A \text{ Valoarea determinantului } \Delta = \begin{vmatrix} 1+x_1 & 1 & 1 \\ 1 & 1+x_2 & 1 \\ 1 & 1 & 1+x_3 \end{vmatrix} \text{ unde } x_1, x_2, x_3 \text{ sunt soluțiile ecuației } x^3 - 6x + 5 = 0 \text{ este } \Delta = -11; x_1 + x_2 + x_3 = 0, x_1x_2 + x_1x_3 + x_2x_3 = -6, x_1x_2x_3 = -5, \Delta = (x_1x_2 + x_1x_3 + x_2x_3) + x_1x_2x_3 = -11.$$

$$1.389A \text{ Ecuația } \Delta = \begin{vmatrix} 1 & x & x \\ x & 2 & x \\ x & x & 1 \end{vmatrix} = 0 \text{ are soluțiile } x \in \left\{1, \frac{1}{2} \pm \frac{\sqrt{5}}{2}\right\}; \Delta =$$

$$x^3 - 2x^2 + 1 = 0, (x-1)(x^2 - x - 1) = 0 \Rightarrow x_1 = 1, x_{2,3} = \frac{1 \pm \sqrt{5}}{2}.$$

1.390A Dacă matricea pătrată A are proprietatea $A^3 = 0$ atunci $(I-A)^{-1} = I + A + A^2$; se verifică ușor că $B = I + A + A^2 + \dots + A^n + \dots$ este inversa matricei $I - A$; $(I - A)(I + A + A^2 + A^3 + \dots + A^n + \dots) = (I + A + A^2 + \dots + A^n + \dots) - (A + A^2 + A^3 + \dots + A^n + A^{n+1} + \dots) = I$ deci $(I - A)^{-1} = I + A + A^2$.

$$1.391A \text{ Inversa matricei } A = \begin{pmatrix} 2 & 2 & 3 \\ 1 & -1 & 0 \\ -1 & 2 & 1 \end{pmatrix} \text{ este } A^{-1} = \begin{pmatrix} 1 & -4 & -3 \\ 1 & -5 & -3 \\ -1 & 6 & 4 \end{pmatrix}$$

$\det A = -1$, matricea complementelor algebrici înmulțită cu $\frac{1}{\det A}$ (deci cu semn schimbat) este

$$A' = - \left(\begin{vmatrix} -1 & 0 & | & 1 & 0 & | & 1 & -1 \\ 2 & 1 & | & -1 & 1 & | & -1 & 2 \end{vmatrix} \begin{vmatrix} 2 & 3 & | & 2 & 3 & | & 2 & 2 \\ 2 & 1 & | & -1 & 1 & | & -1 & 2 \end{vmatrix} \begin{vmatrix} 2 & 3 & | & 2 & 3 & | & 2 & 2 \\ -1 & 0 & | & 1 & 0 & | & 1 & -1 \end{vmatrix} \right) = \begin{pmatrix} 1 & 1 & -1 \\ -4 & -5 & 6 \\ -3 & -3 & 4 \end{pmatrix}$$

$$\text{iar transpusa } (A')^t = A^{-1} = \begin{pmatrix} 1 & -4 & -3 \\ 1 & -5 & -3 \\ -1 & 6 & 4 \end{pmatrix}.$$

1.392A oricare ar fi matricele pătrate A, B avem $(A+B)^3 = (A+B)(A^2 + AB + BA + B^2) = A^3 + A^2B + ABA + AB^2 + BA^2 + BAB + B^2A + B^3$.

1.393A Dacă $f, g, h, k : \mathbf{R} \rightarrow \mathbf{R}$ sunt derivabile și $\Delta(x) = \begin{vmatrix} f(x) & g(x) \\ h(x) & k(x) \end{vmatrix}$, atunci derivata $\Delta'(x)$ a lui $\Delta(x)$ este $\Delta'(x) = \begin{vmatrix} f'(x) & g'(x) \\ h(x) & k(x) \end{vmatrix} + \begin{vmatrix} f(x) & g(x) \\ h'(x) & k'(x) \end{vmatrix}$, $\Delta'(x) = (f(x)k'(x) - g'(x)h(x))' = [f'(x)k(x) - g'(x)h(x)] + [f(x)k'(x) - g(x)h'(x)]$.

1.394A Matricele de tipul $A_x = \begin{pmatrix} x & -x \\ -x & x \end{pmatrix}$ verifică evident relația $A_x + A_y = A_{x+y}$ ($A_x + A_y = \begin{pmatrix} x & -x \\ -x & x \end{pmatrix} + \begin{pmatrix} y & -y \\ -y & y \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} x+y & -(x+y) \\ -(x+y) & x+y \end{pmatrix} = A_{x+y}$) dar nu verifică relația $A_x^2 = xA_x$, $x \neq 0$

($A_x^2 = x^2 \begin{pmatrix} 1 & -1 \\ -1 & 1 \end{pmatrix} = 2xA_x$).

1.395A Fie $M \in M_n(\mathbf{R})$ cu elementele $a_{ij} = \max\{i, j\}$, $i, j = \overline{1, n}$ și $\Delta = \det M$. Atunci $\Delta = (-1)^{n+1}n$. Pentru simplitate luăm $n = 5$

$$\Delta = \begin{vmatrix} 1 & 2 & 3 & 4 & 5 \\ 2 & 2 & 3 & 4 & 5 \\ 3 & 3 & 3 & 4 & 5 \\ 4 & 4 & 4 & 4 & 5 \\ 5 & 5 & 5 & 5 & 5 \end{vmatrix} = \begin{vmatrix} 1 & 2 & 3 & 4 & 5 \\ 1 & 0 & 0 & 0 & 0 \\ 2 & 1 & 0 & 0 & 0 \\ 3 & 2 & 1 & 0 & 0 \\ 4 & 3 & 2 & 1 & 0 \end{vmatrix} = (-1)^{5+1} \cdot 5.$$

1.396A Dacă $A = \begin{pmatrix} 1 & 1 \\ 2 & 2 \end{pmatrix}$, $B = \begin{pmatrix} 1 & x \\ y & 1 \end{pmatrix}$, valorile lui x și y astfel încât

$$AB = BA \text{ sunt } x=0, y=0: \begin{pmatrix} 1 & 1 \\ 2 & 2 \end{pmatrix} \begin{pmatrix} 1 & x \\ y & 1 \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} 1+y & 1+x \\ 2(1+y) & 2(1+x) \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} 1+2x & 1+2x \\ y+2 & y+2 \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} 1 & x \\ y & 1 \end{pmatrix} \begin{pmatrix} 1 & 1 \\ 2 & 2 \end{pmatrix}, 1+y = 1+2x, 1+x = 1+2x, 2(1+y) = y+2, 2(1+x) = y+2 \Rightarrow y = 2x, x = 0, y = 0.$$

1.397A Determinantul

$$\Delta_{x,y} = \begin{vmatrix} x & y & x+y \\ y & x+y & x \\ x+y & x & y \end{vmatrix} = 2(x+y) \begin{vmatrix} 1 & 1 & 1 \\ y & x+y & x \\ x+y & x & y \end{vmatrix} =$$

$$= 2(x+y) \begin{vmatrix} 1 & 0 & 0 \\ y & x & x-y \\ x+y & -y & -x \end{vmatrix} = -2(x+y)(x^2 - xy + y^2) = -2(x^3 + y^3).$$

1.398A Numărul soluțiilor (reale!) ale ecuației $\begin{vmatrix} x^3 & 1 & x \\ 1 & -1 & 1 \\ x & 1 & m \end{vmatrix} = 0$ care

sunt independente de m este $n = 1$. Ecuația $-m(x^3+1) + (-x^3+x^2+2x) \equiv 0$ în m deci $x^3+1=0$, $x^3-x^2-2x=0 \Rightarrow x=-1$, rezultă $n=1$.

1.399A Fie sistemul (S) $\sum_{j=1}^4 a_{ij}x_j = a_i^{-1}$, $i = \overline{1,4}$, $a \in \mathbf{R}^*$, $a_{ij} = \begin{cases} a, & i=j \\ 1, & i \neq j \end{cases}$,

$i, j = \overline{1,4}$ și $A = \{a \in \mathbf{R}^*(S) \text{ este compatibil nedeterminat}\}$ atunci $A = \{1\}$. Sistemul, determinantul sistemului Δ și determinantul caracteristic Δ_c pentru valoarea $a=3$ se scriu succesiv:

$$\begin{cases} ax_1 + x_2 + x_3 + x_4 = 1 \\ x_1 + ax_2 + x_3 + x_4 = a \\ x_1 + x_2 + ax_3 + x_4 = a^2 \\ x_1 + x_2 + x_3 + ax_4 = a^3 \end{cases} \begin{vmatrix} a & 1 & 1 & 1 \\ 1 & a & 1 & 1 \\ 1 & 1 & a & 1 \\ 1 & 1 & 1 & a \end{vmatrix}, \begin{vmatrix} -3 & 1 & 1 & 1 \\ 1 & -3 & 1 & -3 \\ 1 & 1 & -3 & 9 \\ 1 & 1 & 1 & 27 \end{vmatrix},$$

$$\Delta = (a+3)(a-1)^3, \quad \Delta_c = -320 \neq 0.$$

Deoarece pentru $a = -3$ determinantul caracteristic $\Delta_c \neq 0$ sistemul este incompatibil, iar pentru $a = 1$ toți minorii caracteristici sunt $\begin{vmatrix} 1 & 1 \\ 1 & 1 \end{vmatrix} = 0$ sistemul este compatibil nedeterminat (triplu nedeterminat, soluția depinde de trei parametri).

1.400A Soluția inecuației $\begin{vmatrix} -1 & x & x \\ x & -1 & x \\ x & x & -1 \end{vmatrix} \geq 0$ este $\{-1\} \cup [\frac{1}{2}, \infty)$. Inecuația se scrie $(x+1)^2(2x-1) \geq 0 \Rightarrow x = -1, x \geq \frac{1}{2}$.

1.401A Suma S a soluțiilor (reale) distincte ale ecuației $\begin{vmatrix} 1 & 1 & 1 \\ x & x^2 & x^3 \\ x^2 & x^4 & x^6 \end{vmatrix} = 0$

este $S = 0$. Determinantul este Vandermonde $\Delta = (x^2-x)(x^3-x)(x^3-x^2) = x^4(x-1)^3(x+1) = 0 \Rightarrow x_1 = 0, x_2 = 1, x_3 = -1, S = 0$.

1.402A Dacă $X = \begin{pmatrix} x & 0 \\ y & x \end{pmatrix}$, $x, y \in \mathbf{R}$ și $M = 2xX - X^2$, atunci $M = x^2I_2$:

$$X^2 = \begin{pmatrix} x^2 & 0 \\ 2xy & x^2 \end{pmatrix}, M = \begin{pmatrix} x^2 & 0 \\ 0 & x^2 \end{pmatrix} = x^2I_2.$$

1.403A Dacă $z \in \mathbf{C}$, $z \neq 1$, $z^3 = 1$ și $D = \begin{vmatrix} z & -z & 0 \\ 0 & z^2 & -1 \\ 1 & z & z+1 \end{vmatrix}$, atunci $D = z$, $D = z^2(z^2+z+1) + z = z$ deoarece $z^2+z+1=0$.

1.404A Valoarea determinantului

$$\Delta = \begin{vmatrix} x & a & a & a & a \\ a & x & a & a & a \\ a & a & x & a & a \\ a & a & a & x & a \\ a & a & a & a & x \end{vmatrix} = (x+4a) \begin{vmatrix} 1 & 1 & 1 & 1 & 1 \\ a & x & a & a & a \\ a & a & x & a & a \\ a & a & a & x & a \\ a & a & a & a & x \end{vmatrix} =$$

$$= (x+4a) \begin{vmatrix} 1 & 0 & 0 & 0 & 0 \\ a & x-a & 0 & 0 & 0 \\ a & 0 & x-a & 0 & 0 \\ a & 0 & 0 & x-a & 0 \\ a & 0 & 0 & 0 & x-a \end{vmatrix} = (x+4a)(x-a)^4.$$

1.405A Dacă w este o soluție a ecuației $x^2+x+1=0$ atunci suma $S = \sum_{k=1}^{3p} \begin{pmatrix} w^k & w^{2k} & w^{3k} \\ w^{3k} & w^k & w^{2k} \end{pmatrix}$ are valoarea $S = \begin{pmatrix} 0 & 0 & 3p \\ 3p & 0 & 0 \end{pmatrix}$.

$$S = \begin{pmatrix} \sum_{k=1}^{3p} w^k & \sum_{k=1}^{3p} w^{2k} & \sum_{k=1}^{3p} w^{3k} \\ \sum_{k=1}^{3p} w^{3k} & \sum_{k=1}^{3p} w^k & \sum_{k=1}^{3p} w^{2k} \end{pmatrix}, \quad \sum_{k=1}^{3p} w^{3p} = 3p$$

$$\sum_{i=1}^{3p} w^k = (w + w^2 + w^3) + (w^4 + w^5 + w^6) + \dots + (w^{3p-2} + w^{3p-1} + w^{3p}) = 0$$

$$\sum_{i=1}^{3p} w^{2k} = (w^2 + w^4 + w^6) + (w^8 + w^{10} + w^{12}) + \dots + (w^{2(3p-2)} + w^{2(3p-1)} + w^{2 \cdot 3p}) = 0$$

$$\text{deci } \begin{pmatrix} 0 & 0 & 3p \\ 3p & 0 & 0 \end{pmatrix}. \text{ Altfel: } \sum_{k=1}^{3p} w^k = w \frac{1-w^{3p}}{1-w}, \quad \sum_{k=1}^{3p} w^{2k} = w^2 \frac{1-w^{2(3p)}}{1-w^2}$$

1.406A Pentru câte valori ale lui $m \in \mathbf{R}$ sistemul $\begin{cases} x - my + z = 2 \\ x + y - mz = 2 \\ 2x - y + 3z = 4 \end{cases}$ este compatibil simplu nedeterminat? Determinantul sistemului $\Delta = 2m(m+1)$

și cei doi determinați caracteristici obținuți pentru valorile $m = 0$ și $m = -1$ sunt

$$\Delta = \begin{vmatrix} 1 & -m & 1 \\ 1 & 1 & -m \\ 2 & -1 & 3 \end{vmatrix}, \quad \Delta_1 = \begin{vmatrix} 0 & 1 & 2 \\ 1 & 0 & 2 \\ -1 & 3 & 4 \end{vmatrix} = 0, \quad \Delta_2 = \begin{vmatrix} 1 & 1 & 2 \\ 1 & 1 & 2 \\ 2 & -1 & 4 \end{vmatrix} = 0$$

$\Delta = 2m(m+1)$, deci pentru $m \neq 0$ și $m \neq -1$ sistemul este compatibil determinat iar pentru $m = 0$ sau $m = -1$ deci pentru două valori sistemul este compatibil simplu nedeterminat.

1.407A Valorile lui $a \in \mathbf{R}$ astfel încât sistemul $\begin{cases} x + 3y + 2z = 4 \\ x + y + z = a \\ x + 2y + z = 2 \\ x - y + 2z = -1 \end{cases}$ să aibă

soluție unică. Se calculează determinantul matricii extinse $\Delta = 4a - 3$, deci $a = \frac{3}{4}$.

1.408A Valorile lui $m \in \mathbf{R}$ astfel încât sistemul $\begin{cases} mx + y + z = 0 \\ x + my + 2z = 0 \\ x - y - z = 0 \end{cases}$ să

aibă numai soluția banală (nulă). Determinantul Δ trebuie să fie $\neq 0$:

$$\Delta = \begin{vmatrix} m & 1 & 1 \\ 1 & m & 2 \\ 1 & -1 & -1 \end{vmatrix} = -m^2 + m + 2 \text{ deci } m \in \mathbf{R} \setminus \{-1, 2\}.$$

1.409A Valorile lui $m \in \mathbf{R}$ astfel încât sistemul $x + my + z = 0$, $mx + y + z = 0$, $x + y + mz = 0$ să aibă și soluții nebanale (nenule) sunt date de anularea determinantului sistemului $\Delta = (m+2)(m-1)^2$ deci $m = -2$, $m = 1$.

1.410A Sistemul $\begin{cases} ax + y = a \\ bx - y = b \end{cases}$ este compatibil nedeterminat $\Leftrightarrow a^2 + b^2 = 0$ ($a, b \in \mathbf{R}$) sau $a = 0$, $b = 0$ ($a, b \in \mathbf{C}$): determinantul sistemului $\Delta = \begin{vmatrix} a & 1 \\ b & -1 \end{vmatrix} = -(a+b) = 0$ și determinantul caracteristic $\Delta' = \begin{vmatrix} 1 & a \\ -1 & -b \end{vmatrix} = a - b = 0$ deci $a = b = 0$.

1.411A Fie $A = \{m, m \in \mathbf{R} \text{ pentru care sistemul } \begin{cases} mx + 2y = 2m - 2 \\ 2x + my = m \end{cases}$

are soluție unică} și $S_m = x_m + y_m$, $m \in A$, unde $\begin{pmatrix} x_m \\ y_m \end{pmatrix}$ este soluția sistemului. Avem $A = \mathbf{R} \setminus \{-2, 2\}$; $S_m = \frac{3m-2}{m+2}$, $\Delta = \begin{vmatrix} m & 2 \\ 2 & m \end{vmatrix} = m^2 - 4$,

$$\Delta_x = \begin{vmatrix} 2m-2 & 2 \\ m & m \end{vmatrix} = 2m(m-2), \quad \Delta_y = \begin{vmatrix} m & 2m-2 \\ 2 & m \end{vmatrix} = (m-2)^2, \quad \Delta \neq 0$$

dacă $m \neq \pm 2$, $x_m = \frac{2m}{m+2}$, $y_m = \frac{m-2}{m+2}$, $S_m = \frac{3m-2}{m+2}$.

1.412A Sistemul $2x + y - z = -1$, $x + 5y + 4z = 4$, $x + 2y + z = m$, $m \in \mathbf{R}$ este compatibil nedeterminat dacă rangul matricii extinse este 2 (rangul matricii

sistemului este 2, determinantul ei fiind 0) deci $\begin{vmatrix} 2 & 1 & -1 \\ 1 & 5 & 4 \\ 1 & 2 & m \end{vmatrix} = 9m - 9 = 0$,

$m = 1$.

1.413A Deoarece inversa matricii $\begin{pmatrix} \cos \alpha & -\sin \alpha \\ \sin \alpha & \cos \alpha \end{pmatrix}$ este $\begin{pmatrix} \cos \alpha & \sin \alpha \\ -\sin \alpha & \cos \alpha \end{pmatrix}$ soluția ecuației $\begin{pmatrix} \cos \alpha & -\sin \alpha \\ \sin \alpha & \cos \alpha \end{pmatrix} \begin{pmatrix} x \\ y \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} a \\ b \end{pmatrix}$ este

$$\begin{pmatrix} x \\ y \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} \cos \alpha & \sin \alpha \\ -\sin \alpha & \cos \alpha \end{pmatrix} \begin{pmatrix} a \\ b \end{pmatrix}.$$

1.414A Sistemul $mx + 2y - z = 2$, $x + (m+2)y - 2z = m+2$, $x + y + (m-1)z = m+2$ este compatibil dacă $m \neq 1$

$$\Delta = (m+1) \begin{vmatrix} 1 & 2 & -1 \\ 1 & m+2 & -2 \\ 1 & 1 & m-1 \end{vmatrix} = (m+1) \begin{vmatrix} 1 & 2 & -1 \\ 0 & m & -1 \\ 0 & -1 & m \end{vmatrix} = (m+1)^2(m-1).$$

Pentru $m \neq -1$, $m \neq 1$ este compatibil determinat, pentru $m = -1$ este compatibil nedeterminat (determinantul caracteristic este 0), și pentru $m = 1$ este incompatibil.

1.415B Fie sistemul $\begin{cases} x - 2y + z - t = 0 \\ 2x - y + 3z - 3t = 0 \\ x + y + z + t = 0 \\ 2x + (a-1)y + 2z + a^5t = 0 \end{cases}$ și $A = \{a \in \mathbf{R}\}$ sistemul admite și soluții nebanale, iar $S = \sum_{a \in A} a$. Atunci $S = 0$. Determinantul sistemului $\Delta(a) = -a(3a^4 - 2) = 0$, $a_1 = 0$, $a_{2,3} = \pm\sqrt[3]{2}$, $S = 0$.

1.416B Numărul k al tripletelor $(a, b, c) \in \mathbf{C}^3$ pentru care rangul matricii $\begin{pmatrix} a^3 & 1 & c^2 \\ 1 & a & 2 \\ -1 & 1 & b^3 \end{pmatrix}$ este egal cu 1 este $k = 6$: toți minorii de ordinul doi trebuie să fie 0. Rezultă $a = -1$, $c = \pm\sqrt[3]{2}i$, $b^3 + 2 = 0$ deci 3 valori ia $b \Rightarrow k = 1 \cdot 2 \cdot 3 = 6$.

1.417B Suma $S = \alpha + \beta$ pentru care sistemul $\begin{cases} x - \alpha y + 2z = 1 \\ 2x + 2y + z = 0 \\ x + y - z = \beta \end{cases}$ este compatibil nedeterminat este $S = -3$. Determinantul sistemului este $\Delta(\alpha) = -3(\alpha + 1)$ iar determinantul caracteristic $\Delta(\beta) = -3(\beta + 2)$ deci $\alpha = -1$ și $\beta = -2$, iar $S = -3$.

$$1.418B \text{ Valoarea determinantului } \Delta = \begin{vmatrix} \frac{a}{b} & \frac{b}{c} & \frac{c}{a} \\ a & b & c \\ ab & bc & ca \end{vmatrix} = abc \begin{vmatrix} \frac{1}{b} & \frac{1}{c} & \frac{1}{a} \\ 1 & 1 & 1 \\ b & c & a \end{vmatrix} =$$

$$abc \begin{vmatrix} \frac{1}{b} & \frac{1}{c} - \frac{1}{b} & \frac{1}{a} - \frac{1}{b} \\ 1 & 0 & 0 \\ b & c-b & a-b \end{vmatrix} = -abc \begin{vmatrix} \frac{b-a}{bc} & \frac{b-a}{ba} & \frac{c-a}{ca} \\ c-b & a-b & \end{vmatrix} = (b-c)(a-b)(c-a).$$

1.419B Valorile parametrilor reali α și β pt. care sistemul $\begin{cases} 2x - y - 4z = 6 \\ \alpha x - y + z = 2 \\ 2x + \beta y - 4z = 2\beta \end{cases}$ este compatibil nedeterminat. Determinantul sistemului și determinantul caracteristic sunt $\Delta = \begin{vmatrix} 2 & -1 & -4 \\ \alpha & -1 & 1 \\ 2 & \beta & -4 \end{vmatrix}$, $\Delta_1 = \begin{vmatrix} 2 & -4 & 6 \\ \alpha & 1 & 2 \\ 2 & -4 & 2\beta \end{vmatrix}$, $\Delta = -2(\beta + 2\alpha + 2\alpha\beta + 1) = 0$, $\Delta_1 = 4(\beta - 2\alpha\beta + 6\alpha - 3) = 0$, $\alpha = -\frac{1}{2}$, $\beta = \frac{3}{2}$.

1.420B Să se determine matricea $M = A^2 + 2AB + B^2$ dacă $A = \begin{pmatrix} 2 & -1 \\ 0 & 4 \end{pmatrix}$, $B = \begin{pmatrix} 3 & 2 \\ -1 & 0 \end{pmatrix}$; $A^2 = \begin{pmatrix} 4 & -6 \\ 0 & 16 \end{pmatrix}$, $2AB = \begin{pmatrix} 14 & 8 \\ -8 & 0 \end{pmatrix}$, $B^2 = \begin{pmatrix} 7 & 6 \\ -3 & -2 \end{pmatrix}$ ⇒ $M = \begin{pmatrix} 25 & 8 \\ -11 & 14 \end{pmatrix}$.

1.421B Dacă $A = \begin{pmatrix} 5 & 3 \\ -4 & -2 \end{pmatrix}$, atunci $A^n = (2^n - 1)A + (2 - 2^n)I_2$. Se verifică direct pe grilă luând $n = 1, 2, 3$ sau prin inducție: $A^2 = 3A - 2I_2 = 2A + A - 2I_2$, $A^{n+1} = A^n A = [(2^n - 1)A + (2 - 2^n)I_2]A = (2^n - 1)A^2 + (2 - 2^n)A = (2^n - 1)(2A + A - 2I_2) + 2A - 2^n A = 2^{n+1}A - 2A + 2^n A - A - 2^{n+1}I_2 + 2I_2 + 2A - 2^n A = (2^{n+1} - 1)A + (2 - 2^{n+1})I_2$ deci $P_n \rightarrow P_{n+1}$.

1.422B Pentru matricea $A = \begin{pmatrix} 1 & 1 & 0 \\ 0 & 1 & 1 \\ 0 & 0 & 1 \end{pmatrix}$ să se calculeze A^n , $n \geq 1$. Dacă

notăm $B = \begin{pmatrix} 0 & 1 & 0 \\ 0 & 0 & 1 \\ 0 & 0 & 0 \end{pmatrix}$ atunci $A = I_3 + B$ și deoarece $I_3 B = B I_3$ se aplică binomul lui Newton pentru calculul $A^n = (I_3 + B)^n$ și se ține cont că $B^2 = \begin{pmatrix} 0 & 0 & 1 \\ 0 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 0 \end{pmatrix}$, $B^3 = 0$, $B^n = 0$, $n \geq 3$, rezultă $A^n = I_3 + nB + \frac{n(n-1)}{2}B^2 = \begin{pmatrix} 1 & n & \frac{n(n-1)}{2} \\ 0 & 1 & n \\ 0 & 0 & 1 \end{pmatrix}$.

1.423B Urna (suma elementelor de pe diagonala principală) matricei X care satisface ecuația $A^n X = B^n$ unde $A = \begin{pmatrix} 1 & 1 \\ 0 & 1 \end{pmatrix}$, $B = \begin{pmatrix} 1 & 0 \\ -1 & 1 \end{pmatrix}$. Avem $A^n = \left(I_2 + \begin{pmatrix} 0 & 1 \\ 0 & 0 \end{pmatrix} \right)^n = I_2 + n \begin{pmatrix} 0 & 1 \\ 0 & 0 \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} 1 & n \\ 0 & 1 \end{pmatrix}$, $B^n = \left(I_2 + \begin{pmatrix} 0 & 0 \\ -1 & 0 \end{pmatrix} \right)^n = I_2 + n \begin{pmatrix} 0 & 0 \\ -1 & 0 \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} 1 & 0 \\ -n & 1 \end{pmatrix}$ (am folosit proprietățile $\begin{pmatrix} 0 & 1 \\ 0 & 0 \end{pmatrix}^k = 0$, $k \geq 2$, $\begin{pmatrix} 0 & 0 \\ -1 & 0 \end{pmatrix}^k = 0$, $k \geq 2$) deci $X = \begin{pmatrix} 1 & n \\ 0 & 1 \end{pmatrix}^{-1} \begin{pmatrix} 1 & 0 \\ -n & 1 \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} 1 & -n \\ 0 & 1 \end{pmatrix} \begin{pmatrix} 1 & 0 \\ -n & 0 \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} 1+n^2 & -n \\ -n & 1 \end{pmatrix}$ deci urma lui X este $n^2 + 2$.

1.424B Matricea $\begin{pmatrix} 1 & 1 & 1 \\ a & b & c \\ a^2 & b^2 & c^2 \end{pmatrix}$ este nesingulară (există A^{-1} , deci $\det A \neq 0$) ⇔ $(b-a)(c-a)(c-b) \neq 0$; $\det A = (b-a)(c-a)(c-b)$, determinantul este Vandermonde.

1.425B Fie matricele $A = \begin{pmatrix} 1 & 2 \\ 2 & 0 \end{pmatrix}$, $B = \begin{pmatrix} 0 & 1 \\ -1 & 0 \end{pmatrix}$, $C = \begin{pmatrix} m & 3 \\ 2 & 0 \end{pmatrix}$. Să se determine $m \in \mathbb{R}$ pentru care există $a, b, c \in \mathbb{R}$, nu toate nule, astfel încât $aA + bB + cC = 0$. Rezultă sistemul $\begin{cases} a + mc = 0 \\ 2a + b + 3c = 0 \\ 2a - b + 2c = 0 \end{cases}$ cu determinantul

$$\Delta = \begin{vmatrix} 1 & 0 & m \\ 2 & 1 & 3 \\ 2 & -1 & 2 \end{vmatrix} = 5 - 4m = 0 \text{ deci } m = \frac{5}{4}.$$

1.426B Matricele A, A^2, A^3, A^4 în această ordine sunt $\begin{pmatrix} 0 & 1 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 1 & 0 \\ 0 & 0 & 0 & 1 \\ 1 & 0 & 0 & 0 \end{pmatrix}$,

$$\begin{pmatrix} 0 & 0 & 1 & 0 \\ 0 & 0 & 0 & 1 \\ 1 & 0 & 0 & 0 \\ 0 & 1 & 0 & 0 \end{pmatrix}, \begin{pmatrix} 0 & 0 & 0 & 1 \\ 1 & 0 & 0 & 0 \\ 0 & 1 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 1 & 0 \end{pmatrix}, A^4 = I_4 \text{ deci } A^{20} = (A^4)^5 = I_4.$$

1.427B Inversa matricei $A = \begin{pmatrix} x_1 & x_2 & x_3 \\ x_2 & x_3 & x_1 \\ x_3 & x_1 & x_2 \end{pmatrix}$ unde $x_1 \geq x_2 \geq x_3$ sunt

soluțiile ecuației $x^3 - x^2 - x + 1 = 0$ este $A^{-1} = \frac{1}{2} \begin{pmatrix} 1 & 1 & 0 \\ 1 & 0 & 1 \\ 0 & 1 & 1 \end{pmatrix}$. Ecuația se

scrie $(x-1)^2(x+1)$ deci $A = \begin{pmatrix} 1 & 1 & -1 \\ 1 & -1 & 1 \\ -1 & 1 & 1 \end{pmatrix}$ cu $\det A = -4$, matricea

complementilor algebrici (egală cu transpusa ei) și inversa sunt

$$A^* = \begin{pmatrix} \begin{vmatrix} -1 & 1 \\ 1 & 1 \end{vmatrix} & \begin{vmatrix} 1 & 1 \\ -1 & 1 \end{vmatrix} & \begin{vmatrix} 1 & -1 \\ -1 & 1 \end{vmatrix} \\ \begin{vmatrix} 1 & -1 \\ 1 & 1 \end{vmatrix} & \begin{vmatrix} 1 & -1 \\ -1 & 1 \end{vmatrix} & \begin{vmatrix} 1 & 1 \\ -1 & 1 \end{vmatrix} \\ \begin{vmatrix} 1 & -1 \\ -1 & 1 \end{vmatrix} & \begin{vmatrix} 1 & -1 \\ 1 & 1 \end{vmatrix} & \begin{vmatrix} 1 & 1 \\ 1 & -1 \end{vmatrix} \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} -2 & -2 & 0 \\ -2 & 0 & -2 \\ 0 & -2 & -2 \end{pmatrix},$$

$$A^{-1} = \frac{1}{2} \begin{pmatrix} 1 & 1 & 0 \\ 1 & 0 & 1 \\ 0 & 1 & 1 \end{pmatrix}.$$

1.428B Determinantul D al matricei $A \in M_3(\mathbb{R})$ cu elementele $a_{ij} =$

$$\begin{cases} \frac{1}{i+j}, & 1 \leq j \leq i \leq 3 \\ 0, & 1 \leq i < j \leq 3 \end{cases} \text{ este } D = \frac{1}{24}; A = \begin{pmatrix} \frac{1}{2} & 0 & 0 \\ \frac{1}{3} & \frac{1}{3} & 0 \\ \frac{1}{4} & \frac{1}{4} & \frac{1}{4} \end{pmatrix}, D = \frac{1}{2} \cdot \frac{1}{3} \cdot \frac{1}{4} = \frac{1}{24}.$$

1.429B Valorile lui a pentru care sistemul $\begin{cases} (1+a)x+y+z=1 \\ x+(1+a)y+z=a \\ x+y+(1+a)z=a^2 \end{cases}$ este

incompatibil sunt $a = -3, a = 0$. Determinantul sistemului și determinantul

caracteristic pentru $a = -3$ sunt

$$\Delta = \begin{vmatrix} 1+a & 1 & 1 \\ 1 & 1+a & 1 \\ 1 & 1 & 1+a \end{vmatrix} = (a+3)a^2, \quad \Delta' = \begin{vmatrix} -2 & 1 & 1 \\ 1 & -2 & -3 \\ 1 & 1 & 9 \end{vmatrix} = 21 \neq 0$$

deci pentru $a \neq -3$ și $a \neq 0$ sistemul este compatibil determinat, pentru $a = -3$ sistemul este incompatibil iar pentru $a = 0$ sistemul este tot incompatibil deoarece determinantul caracteristici $\begin{vmatrix} 1 & 1 \\ 1 & 0 \end{vmatrix}, \begin{vmatrix} 1 & 1 \\ 1 & 0 \end{vmatrix}$ sunt diferiți de 0.

1.430B Sistemul cu coeficienți în $\mathbb{Z}_7$: $\begin{cases} mx+y+z=1 \\ 2x+3y+mx=m \\ x+my+z=m^2 \end{cases}$ este compatibil

pentru orice $m \in \mathbb{Z}_7$, determinantul său este $\Delta = -m^3 + 6m - 5$ cu $m = 1$ rădăcină, deci pentru $m \neq 1$ soluție unică (Cramer) iar pentru $m = 1$ determinantul caracteristic este 0.

1.431B Expresia $E = \frac{x^2+y^2+z^2+2x^2}{2x^2+2y^2+z^2+2z^2}$ unde x, y, z, t reprezintă o soluție nenulă arbitrară a sistemului $\begin{cases} x+y+z+t=0 \\ x+2y+3z+4t=0 \\ x+4y+9y+16t=0 \end{cases}$ are valoarea $E = 1$. Con-

siderând y, z, t necunoscute principale și x parametru, sistemul $y+z+t = -x$, $2y+3z+4t = -x$, $2^2y+3^2z+4^2t = -x$ are determinantul Vandermonde $D = 2$ și $\Delta_y = -6x$, $\Delta_z = 6x$, $\Delta_t = -2x$, $y = -3x$, $z = 3x$, $t = -x$, $E = \frac{x^2+9x^2+18x^2+2x^2}{2x^2+18x^2+9x^2+2x^2} = 1$.

1.432B Sistemul $\begin{cases} ax+a^2y+z=1 \\ ax+ay+a^2z=a \end{cases}$ având $\Delta = \begin{vmatrix} a & a^2 & 1 \\ a^2 & a & a^2 \\ 1 & 1 & a \end{vmatrix} = -(1+a$

$+a^2)(x-1)^2a$ este de tip Cramer pentru $a \neq 1$, este compatibil nedeterminat pentru $a = 0$ (sistemul devine $z = 1, x+y = 0$) iar pentru $a = 1$ sistemul este compatibil dublu nedeterminat (se reduce la o ecuație $x+y+z=1$).

1.433B Sistemul $\begin{cases} x+z=a \\ x+(a^2-1)y+z=a \end{cases}$ echivalent cu $\begin{cases} x+z=0 \\ (a^2-1)y=0 \end{cases}$ este compatibil dublu nedeterminat pentru $a = \pm 1$ cu soluția $(x, y, z) = (x, y, -x)$.

1.434B Sistemul $\begin{cases} x+y+az=-\alpha \\ x+\alpha y+z=\alpha+1 \\ \alpha x+y+z=\alpha+1 \end{cases}$, $\alpha \in \mathbb{R}$ cu $\begin{vmatrix} 1 & 1 & \alpha \\ 1 & \alpha & 1 \\ \alpha & 1 & 1 \end{vmatrix} = -(\alpha+2)(\alpha-1)^2$ admite soluție unică (Cramer) pentru $\alpha \in \mathbb{R} \setminus \{-2, 1\}$.

1.435C Sistemul $\begin{cases} 2x + y = 8 \\ x - y = 1 \\ 5x + 4y = m \end{cases}$ cu $\Delta_m = \begin{vmatrix} 2 & 1 & 8 \\ 1 & -1 & 1 \\ 5 & 4 & m \end{vmatrix} = -3m + 69$ determinantul caracteristic (determinantul matricii extinse) este compatibil pentru $m = 23$ (direct, x, y din primele două ecuații, $x = 3, y = 2$ le înlocuim în ultima rezultă $m = 23$).

1.436C Dacă $A = \begin{pmatrix} 2 & 0 \\ 0 & 3 \end{pmatrix}$, $B = \begin{pmatrix} 1 & 1 \\ 1 & 0 \end{pmatrix}$ și $C = BAB^{-1}$, atunci

$$C^{20} = \begin{pmatrix} 3^{20} & 2^{20} - 3^{20} \\ 0 & 2^{20} \end{pmatrix}; C^{20} = BA^{20}B^{-1}, B^{-1} = \begin{pmatrix} 0 & 1 \\ 1 & -1 \end{pmatrix}, A^{20} = \begin{pmatrix} 2^{20} & 0 \\ 0 & 3^{20} \end{pmatrix}, C^{20} = \begin{pmatrix} 1 & 1 \\ 1 & 0 \end{pmatrix} \begin{pmatrix} 2^{20} & 0 \\ 0 & 3^{20} \end{pmatrix} \begin{pmatrix} 0 & 1 \\ 1 & -1 \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} 3^{20} & 2^{20} - 3^{20} \\ 0 & 2^{20} \end{pmatrix}.$$

1.437C Dacă $A \in M_2(\mathbb{R})$, $A = \begin{pmatrix} \frac{\sqrt{2}}{2} & \frac{\sqrt{2}}{2} \\ -\frac{\sqrt{2}}{2} & \frac{\sqrt{2}}{2} \end{pmatrix}$ să se determine $n \in \mathbb{N}$,

$$n \leq 15 \text{ astfel încât } A^n = I_2. A = \begin{pmatrix} \cos \frac{\pi}{4} & \sin \frac{\pi}{4} \\ -\sin \frac{\pi}{4} & \cos \frac{\pi}{4} \end{pmatrix} = R_{\frac{\pi}{4}}, R_{\theta} =$$

$$\begin{pmatrix} \cos \theta & \sin \theta \\ -\sin \theta & \cos \theta \end{pmatrix} \Rightarrow R_{\theta} R_{\varphi} = R_{\theta+\varphi}, R_0 = I_2, (R_{\theta})^{-1} = R_{-\theta}, R_{\theta}^n = R_{n\theta}$$

deci $A^n = (R_{\frac{\pi}{4}})^n = R_{\frac{n\pi}{4}}$ de unde $n = 8$.

1.438C Valoarea lui $a \in \mathbb{R}$ pentru care $I_n + aA$ este inversabilă unde A este o matrice de ordinul n cu toate elementele egale cu 1, este $a \neq -\frac{1}{n}$. Avem

$$\det(I_n + aA) = \begin{vmatrix} a+1 & a & \dots & a \\ a & a+1 & \dots & a \\ \dots & \dots & \dots & \dots \\ a & a & \dots & a+1 \end{vmatrix} = (na+1) \text{ (adunăm}$$

toate liniile la prima, dăm factor $na+1$ și apoi scădem prima coloană din celelalte; $\det(I_n + aA) \neq 0, a \neq -\frac{1}{n} \Rightarrow I_n + aA$ este inversabilă.

1.439C Urma S_n a matricii A^n , unde $A = \begin{pmatrix} 1 & -\sqrt{3} & 0 \\ \sqrt{3} & 1 & 0 \\ 0 & 0 & 2 \end{pmatrix}$ este S_n .

Dacă $A = \begin{pmatrix} A_1 & O \\ O & A_2 \end{pmatrix}$, A_1, A_2 celule pătrate, atunci $A^n = \begin{pmatrix} A_1^n & O \\ O & A_2^n \end{pmatrix}$

$$\text{deci } A^n = 2^n \begin{pmatrix} \cos \frac{n\pi}{3} & -\sin \frac{n\pi}{3} & 0 \\ \sin \frac{n\pi}{3} & \cos \frac{n\pi}{3} & 0 \\ 0 & 0 & 1 \end{pmatrix} = 2^n \begin{pmatrix} \cos \frac{n\pi}{3} & -\sin \frac{n\pi}{3} & 0 \\ \sin \frac{n\pi}{3} & \cos \frac{n\pi}{3} & 0 \\ 0 & 0 & 1 \end{pmatrix}. S_n =$$

$$y^n (1 + 2 \cos \frac{n\pi}{3}).$$

1.440C Dacă $x_1, x_2, \dots, x_n; y_1, y_2, \dots, y_n \in \mathbb{R}$, și matricele $A = \begin{pmatrix} x_1 \\ x_2 \\ \vdots \\ x_n \end{pmatrix}$, $B = (y_1, y_2, \dots, y_n)$, relația $\det(AB) = \det(A) \cdot \det(B)$ este incorectă: AB este o matrice pătrată $n \times n$, $AB \in M_n(\mathbb{R})$, $AB = (a_{ij} = x_i y_j)$, $BA = \det B$ nu există pentru $n > 1$.

1.441C Fie $A \in M_n(\mathbb{R})$ cu $\det A = 0$. Atunci $(\exists) B \in M_n(\mathbb{R})$, $B \neq 0_n$ astfel încât $AB = 0_n$. Într-adevăr, sistemul $AB = 0_n$ cu necunoscutele coeficienții

$$b_1, b_2, \dots, b_n \text{ ai matricii } B = \begin{pmatrix} b_1 & b_1 & \dots & b_1 \\ b_2 & b_2 & \dots & b_2 \\ \dots & \dots & \dots & \dots \\ b_n & b_n & \dots & b_n \end{pmatrix} \text{ este linear, omogen, de}$$

determinant nul, deci admite soluții nebanale.

1.442C Un determinant de ordinul trei ale cărui elemente sunt 1 sau -1. Atunci $|D| = 4$. Într-adevăr, prin schimbări de linii sau coloane între ele și prin înmulțiri cu -1 ale unor linii sau coloane $|D|$ nu se schimbă. Rămân de studiat cazurile $\begin{vmatrix} 1 & 1 & 1 \\ 1 & -1 & 1 \\ 1 & 1 & -1 \end{vmatrix} = 4$ și $\begin{vmatrix} -1 & 1 & 1 \\ 1 & -1 & 1 \\ 1 & 1 & -1 \end{vmatrix} = 4$ etc.

1.443C Valoarea determinantului $D = \begin{vmatrix} x_1 & x_2 & x_3 \\ x_2 & x_3 & x_1 \\ x_3 & x_1 & x_2 \end{vmatrix}$ unde x_1, x_2, x_3 sunt soluțiile ecuației $x^3 - 2x^2 + 2x + 7 = 0$ este $D = 4$. Avem

$$D = (x_1 + x_2 + x_3) \begin{vmatrix} 1 & 1 & 1 \\ x_2 & x_3 & x_1 \\ x_3 & x_1 & x_2 \end{vmatrix} = 2 \begin{vmatrix} 1 & 0 & 0 \\ x_2 & x_3 - x_2 & x_1 - x_2 \\ x_3 & x_1 - x_3 & x_2 - x_3 \end{vmatrix} =$$

$$= -2[(x_1^2 + x_2^2 + x_3^2) - (x_1 x_2 + x_1 x_3 + x_2 x_3)] = -2[(x_1 + x_2 + x_3)^2 - 3(x_1 x_2 + x_1 x_3 + x_2 x_3)] = -2(4 - 6) = 4. \text{ Altfel } D = 3x_1 x_2 x_3 - (x_1^3 + x_2^3 + x_3^3).$$

1.444C Dacă $A = \begin{pmatrix} 1 & 1 & 1 \\ 1 & \varepsilon^2 & \varepsilon^2 \\ 1 & \varepsilon^2 & 1 \end{pmatrix}$, $B = \begin{pmatrix} \varepsilon^2 & \varepsilon & 1 \\ \varepsilon & \varepsilon^2 & 1 \\ 1 & 1 & 1 \end{pmatrix}$, $AX = B$, unde

ε este o rădăcină cubică complexă a unității atunci S suma modulelor elementelor matricii X este $S = 3$. Inversa matricii A : $\det A = 3(\varepsilon^2 - \varepsilon)$, $\varepsilon^2 + \varepsilon + 1 = 0, |\varepsilon| = |\varepsilon^2| = 1$.

$$A^{-1} = \begin{pmatrix} \begin{vmatrix} \varepsilon & \varepsilon^2 \\ \varepsilon^2 & \varepsilon \end{vmatrix} & - \begin{vmatrix} 1 & \varepsilon^2 \\ 1 & \varepsilon \end{vmatrix} & \begin{vmatrix} 1 & \varepsilon \\ 1 & \varepsilon^2 \end{vmatrix} \\ - \begin{vmatrix} 1 & 1 \\ \varepsilon^2 & \varepsilon \end{vmatrix} & \begin{vmatrix} 1 & 1 \\ 1 & \varepsilon \end{vmatrix} & - \begin{vmatrix} 1 & 1 \\ 1 & \varepsilon^2 \end{vmatrix} \\ \begin{vmatrix} 1 & 1 \\ \varepsilon & \varepsilon^2 \end{vmatrix} & - \begin{vmatrix} 1 & 1 \\ 1 & \varepsilon^2 \end{vmatrix} & \begin{vmatrix} 1 & 1 \\ 1 & \varepsilon \end{vmatrix} \end{pmatrix} =$$

$$= \begin{pmatrix} \varepsilon^2 - \varepsilon & \varepsilon^2 - \varepsilon & \varepsilon^2 - \varepsilon \\ \varepsilon^2 - \varepsilon & \varepsilon - 1 & -\varepsilon^2 + 1 \\ \varepsilon^2 - \varepsilon & -\varepsilon^2 + 1 & \varepsilon - 1 \end{pmatrix}, A^{-1} = \frac{1}{3} \begin{pmatrix} 1 & 1 & 1 \\ 1 & \varepsilon^2 & \varepsilon \\ 1 & \varepsilon & \varepsilon^2 \end{pmatrix}$$

de unde $S = \frac{1}{3}(5+2|\varepsilon|+2|\varepsilon^2|) = 3$. Altfel, $\begin{pmatrix} a_{11} & a_{12} & a_{13} \\ a_{21} & a_{22} & a_{23} \\ a_{31} & a_{32} & a_{33} \end{pmatrix} \begin{pmatrix} 1 & 1 & 1 \\ 1 & \varepsilon & \varepsilon^2 \\ 1 & \varepsilon^2 & \varepsilon \end{pmatrix} =$

$\begin{pmatrix} 1 & 0 & 0 \\ 0 & 1 & 0 \\ 0 & 0 & 1 \end{pmatrix}$. Se obțin 3 sisteme cu necunoscutele liniile matricii A^{-1} .

1.445C Valoarea lui $\lambda \in \mathbb{R}$ astfel încât $\det(\lambda A) = 1$, unde A este o matrice nesingulară de ordinul n cu $\Delta = \det A > 0$ este $\lambda = \frac{1}{\sqrt[n]{\Delta}}$. Evident $\det(\lambda A) = \lambda^n \det A = 1 \Rightarrow \lambda^n = \frac{1}{\Delta} = \frac{1}{\Delta}$, $\lambda = \frac{1}{\sqrt[n]{\Delta}}$.

1.446C Dacă x_1, x_2, x_3 sunt rădăcinile ecuației $x^3 + px + q = 0$ și

$$\Delta = \begin{vmatrix} 1 & 1 & 1 \\ x_1 & x_2 & x_3 \\ x_1^2 & x_2^2 & x_3^2 \end{vmatrix} \text{ atunci } \Delta^2 = \det \left[\begin{pmatrix} 1 & 1 & 1 \\ x_1 & x_2 & x_3 \\ x_1^2 & x_2^2 & x_3^2 \end{pmatrix} \cdot \begin{pmatrix} 1 & x_1 & x_1^2 \\ 1 & x_2 & x_2^2 \\ 1 & x_3 & x_3^2 \end{pmatrix} \right] =$$

$$= \begin{pmatrix} 3 & x_1 + x_2 + x_3 & x_1^2 + x_2^2 + x_3^2 \\ x_1 + x_2 + x_3 & x_1^2 + x_2^2 + x_3^2 & x_1^3 + x_2^3 + x_3^3 \\ x_1^2 + x_2^2 + x_3^2 & x_1^3 + x_2^3 + x_3^3 & x_1^4 + x_2^4 + x_3^4 \end{pmatrix} =$$

$$= \begin{pmatrix} 3 & 0 & -2p \\ 0 & -2p & -3q \\ -2p & -3q & 2p^2 \end{pmatrix} = -4p^3 - 27q^2$$

deoarece $x_1 + x_2 + x_3 = 0$, $x_1^2 + x_2^2 + x_3^2 = (x_1 + x_2 + x_3)^2 - 2(x_1x_2 + x_1x_3 + x_2x_3) = -2p$, $x_1^3 + x_2^3 + x_3^3 = -p(x_1 + x_2 + x_3) - 3q = -3q$, $x_1^4 + x_2^4 + x_3^4 = -p(x_1^2 + x_2^2 + x_3^2) - q(x_1 + x_2 + x_3) = 2p^2$.

1.447C Matricea $C = AB - BA$ are urma (suma elementelor de pe diagonala principală) egală cu 0 pentru $(\forall) A, B \in M_n(\mathbb{R})$. Pentru simplitate luăm $n = 3$. Matricele AB și BA au urmele $(a_{11}b_{11} + a_{12}b_{21} + a_{13}b_{31}) + (a_{21}b_{12} + a_{22}b_{22} + a_{23}b_{32}) + (a_{31}b_{13} + a_{32}b_{23} + a_{33}b_{33})$ respectiv $(b_{11}a_{11} + b_{12}a_{21} + b_{13}a_{31}) + (b_{21}a_{12} + b_{22}a_{22} + b_{23}a_{32}) + (b_{31}a_{13} + b_{32}a_{23} + b_{33}a_{33})$ deci $AB - BA$ are urma 0. În general urma matricii $AB - BA = \text{Tr}(AB - BA) = \sum_{i=1}^n c_{ii} = \sum_{i=1}^n \left(\sum_{j=1}^n a_{ij}b_{ji} \right) - \sum_{i=1}^n \left(\sum_{j=1}^n b_{ij}a_{ji} \right) = \sum_{i=1}^n \left(\sum_{j=1}^n a_{ij}b_{ji} \right) - \sum_{j=1}^n \left(\sum_{i=1}^n a_{ji}b_{ij} \right) = 0$ (în $\text{Tr } BA$ am schimbat ordinea de sumare).

1.448C Valorile lui $\lambda \in \mathbb{R}$ pentru care sistemul $\begin{cases} \lambda x + y + z = 0 \\ x + \lambda y + z = 0 \\ x + y + \lambda z = 0 \end{cases}$ admite o infinitate de soluții, deci pentru care $\Delta = 0$ sunt $\lambda \in \{-2, 1\}$ deoarece $\Delta = (\lambda + 2)(\lambda - 1)^2 = 0 \Rightarrow \lambda = -2, \lambda = 1$.

1.449C Sistemul $\begin{cases} x + y + z = c \\ ax + by + (a+b)z = 0 \\ a^2x + b^2x + (a+b)^2z = 0 \end{cases}$ cu $\Delta = \begin{vmatrix} 1 & 1 & 1 \\ a & b & a+b \\ a^2 & b^2 & (a+b)^2 \end{vmatrix} = ab(b-a)$, pentru $a = 0$ și $b \neq 0$ sistemul este compatibil pentru $(\forall)c \in \mathbb{R}$. Dacă $a \neq 0$, $b \neq 0$, $b \neq a$ avem sistem Cramer (compatibil determinat, soluție unică), dacă $b = a$ sistemul este compatibil pentru $c = 0$ (când $c \neq 0$ sistemul este incompatibil); când $b = 0$, $a \neq 0$ sistemul este compatibil, iar $a = 0$, $b \neq 0$ la fel pentru $(\forall)c$.

1.450C Sistemul

$$\begin{cases} ax + (3a+4)y + 2(a+1)z = 0 \\ ax + (4a+2)y + (a+4)z = 0 \\ 2x + (3a+4)y + 3az = 0 \end{cases} \text{ cu } \Delta = \begin{vmatrix} a & 3a+4 & 2(a+1) \\ a & 4a+2 & a+4 \\ 2 & 3a+4 & 3a \end{vmatrix} =$$

$$= 6(a+1) \begin{vmatrix} 1 & 3a+4 & 2(a+1) \\ 0 & a-2 & -a+2 \\ 0 & 0 & a-2 \end{vmatrix} = 6(a+1)(a-2)^2 = 0 \Leftrightarrow a = -1, a = 2.$$

pentru $a = -1$ sistem compatibil simplu nedeterminat (rangul matricii este 2) iar pentru $a = 2$ compatibil dublu nedeterminat (rangul matricii este 1).

1.451C Numărul n de soluții ale sistemului $\begin{cases} |x| + |x+y| = 3 \\ 2|x| - 3|x+y| = -4 \end{cases}$ este $n = 4$. Rezultă $|x| = 1$, $|x+y| = 2$ deci $x = \pm 1$, $x+y = \pm 2$ și avem soluțiile $(1, 1)$, $(1, -3)$, $(-1, 3)$, $(-1, -1)$ deci $n = 4$.

1.452C Dacă $a, b, c \in \mathbf{R}$ și $a2^n + b3^n + c3^n = 0$ pentru orice $n \in \mathbf{N}$ atunci $a = b = c = 0$. Dăm lui n valorile 0, 1, 2 și obținem sistemul

$$\begin{cases} a + b + c = 0 \\ 2a + 3b + 4c = 0 \\ 2^2a + 3^2b + 4^2c = 0 \end{cases} \text{ cu determinantul } \Delta = \begin{vmatrix} 1 & 1 & 1 \\ 2 & 3 & 4 \\ 2^2 & 3^2 & 4^2 \end{vmatrix} = 2 \neq 0 \text{ deci}$$

avem numai soluția banală $a = b = c = 0$.

1.453C Dacă (x, y, z) este soluție nenulă a sistemului

$$\begin{cases} x + 2y + z = 0 \\ 2x + 9y + z = 0 \\ x - 3y + 2z = 0 \end{cases}$$

atunci expresia $E = \frac{x+y+z}{x-y-z}$ are valoarea $E = \frac{1}{11}$. Obținem, rezolvând în raport cu x și z (sistemul admite și soluții nebanale, $\Delta = 0$), $z = 5y$, $x = -7y$ deci $E = \frac{-7y+5y}{-7y-5y} = \frac{1}{11}$.

1.5 Structuri algebrice

1.454A Familia G a matricelor de forma $A_x = \begin{pmatrix} 1-x & x \\ x & 1-x \end{pmatrix}$ înzestrată cu înmulțirea matricelor este un grup comutativ:

$$A_x \cdot A_y = \begin{pmatrix} 1-(x+y-2xy) & x+y-2xy \\ x+y-2xy & 1-(x+y-2xy) \end{pmatrix} = A_{x+y-2xy}$$

$A_0 = I_2$, A_x este inversabilă $\forall x \in \mathbf{R}$, $x \neq \frac{1}{2}$, $(A_x)^{-1} = A_{\frac{x}{1-x}}$, comutativitatea este evidentă, iar asociativitatea este proprietatea pe care o au matricile din $M_n(\mathbf{R})$. Deci $(G, \cdot)$ este grup comutativ.

1.455A Mulțimea $[2, \infty)$ este stabilă la operația $x \circ y = \frac{x}{y} + \frac{y}{x}$ definită pe $\mathbf{R} \setminus \{0\}$ deoarece $t + \frac{1}{t} \geq 2$ pentru $t > 0$ ($t^2 - 2t + 1 \geq 0$).

1.456A Dacă $p \in G = (2, \infty)$ se dă legea de compoziție $x \circ y = xy - 2x - 2y + 6 = (x-2)(y-2) + 2$ ($\forall x, y \in G$ atunci $x \circ x \circ x \circ x \circ x = (x-2)^4 + 2$, $x \circ x = (x-2)^2 + 2$, $(x \circ x) \circ x = ((x-2)^2 + 2) \circ x = ((x-2)^2 + 2 - 2)(x-2) + 2 = (x-2)^3 + 2$, $x \circ x \circ x \circ x = ((x-2)^3 + 2 - 2)(x-2) + 2 = (x-2)^4 + 2$).

1.457A Suma S a elementelor inversabile din $\mathbf{Z}$ în raport cu legea $\circ$ dată de $x \circ y = xy - 2x - 2y + 6$, $\forall x, y \in \mathbf{Z}$ este $S = 4$: din egalitatea $x \circ e = xe - 2x - 2e + 6 = x \Rightarrow x(e-3) - 2(e-3) = 0$ rezultă că elementul neutru este $e = 3$, iar din egalitatea $x \circ x' = xx' - 2x - 2x' + 6 = 3 \Rightarrow x' = \frac{2x-3}{x-2} = 2 + \frac{3}{x-2}$ rezultă $x-2 = \pm 1$, deci $x = 3$ și $x = 1$ sunt inversabili, $S = 3 + 1 = 4$.

1.458A Fie $G = \{x, y, z, t\}$ și legea de compoziție definită prin tabela

$\circ$	x	y	z	t
x	a	b	b	z
y	x	y	z	t
z	c	d	y	z
t	z	e	x	f

$(G, \circ)$ este grup dacă și numai dacă $a = x$, $d = z$, $b = e = c = t$, $f = y$. Se observă că y este elementul neutru (conform liniei lui y deci pe coloana lui y trebuie să avem $a = x$, $d = z$, $e = t$). Pe fiecare linie și coloană orice element apare o singură dată, deci completăm tabelul $b = t$, $c = t$, $f = y$.

1.459A Pe mulțimea $G = \{f : \mathbf{R} \rightarrow \mathbf{R}, f(x) = ax | a \in \mathbf{R}\}$ se definește legea de compoziție $*$ prin $(f * g)(x) = x(f'(x) + g'(x))$, $x \in \mathbf{R}$. Atunci $(G, *)$ este grup comutativ: $(f * g)(x) = x(a+b) = ax + bx = f(x) + g(x) = (f+g)(x)$ ($g(x) = bx$, $b \in \mathbf{R}$) deci legea $*$ este de fapt adunarea funcțiilor de forma $f(x) = ax$, $f \in G$; funcția nulă $f(x) = 0$ ($\forall x \in \mathbf{R}$) elementul neutru, simetrica lui f este $-f$, $-f(x) = -ax$, G este stabilă la operația $*$, asociativitatea și comutativitatea sunt evidente. Deci $(G, *)$ este grup comutativ.

1.460A Pe mulțimea $G = \{f : \mathbf{R} \rightarrow \mathbf{R}, f(x) = ax^2 + bx | a, b \in \mathbf{R}\}$ se definește legea de compoziție $*$ prin $(f * g)(x) = x(f'(x) + g'(x))$, ($\forall x \in \mathbf{R}$). Atunci legea $*$ nu are element neutru: $f(x) = ax^2 + bx$, $e(x) = cx^2 + dx$, $(f * e)(x) = x(f'(x) + e'(x)) = x(2ax + b + cx + d) = x^2(2a + c) + x(b + d) = f(x) = ax^2 + bx \Rightarrow 2a + 2c = a$, $b = b + d$ deci $c = -\frac{a}{2}$, $d = 0$; aceasta ar însemna că pentru fiecare f avem un element neutru (e depinde de f), absurd.

1.461A Fie G mulțimea funcțiilor $f : \mathbf{R} \rightarrow \mathbf{R}$ de două ori derivabile pe $\mathbf{R}$ care verifică $f'(x) + 2f(x) = 0$, ($\forall x \in \mathbf{R}$). Pe G considerăm adunarea $h = f + g$ definită de $h(x) = f(x) + g(x)$, ($\forall x \in \mathbf{R}$). Atunci $(G, +)$ este grup comutativ. Avem $\frac{d}{dx} f = -2f$, $\ln f = -2x + \ln a \Rightarrow f(x) = ae^{-2x}$, a constant. $g(x) = be^{-2x}$, $(f + g)(x) = (a + b)e^{-2x}$, elementul neutru este funcția 0 , $f(x) = 0$, ($\forall x \in \mathbf{R}$, elementul simetric al lui f , $f' = -f$ deci $(G, +)$ este un grup comutativ.

1.462A Pe mulțimea $G = \{2, 4, 6, 8\} \subset \mathbf{Z}$ definim legea de compoziție prin $x * y =$ ultima cifră a produsului numerelor întregi x, y . Formăm tabela operației $*$:

x	2	4	6	8
2	4	8	2	6
4	8	6	4	2
6	2	4	6	8
8	6	2	8	4

Observăm că elementul neutru este 6 și simetricul lui 2 este 8, al lui 8 este 2, iar 4 și 6 sunt propriile lor simetrice; $(G, *)$ este grup.

1.463A Valorile lui λ și μ pentru care relația $x * y = 2\lambda x + \mu y + xy$ definește pe $\mathbf{R}$ o lege de compoziție asociativă, comutativă și 0 este element neutru sunt $\lambda = \frac{1}{2}$, $\mu = 1$: din comutativitate rezultă $\mu = 2\lambda$, iar din asociativitate avem $(2\lambda - 4\lambda^2)x + (\mu^2 - \mu)x + (\mu - 2\lambda)x = 0$ deci $\lambda = \frac{1}{2}$, $\mu = 1$ și legea devine $x * y = x + y + xy$, 0 este elementul neutru.

1.464A Legea de compoziție $x * y = xy - 2x - 2y + \lambda$, $\lambda \in \mathbf{R}$ definește o structură de grup pe $G = (2, \infty)$ dacă $\lambda = 6$ deoarece din $x * y = (x-2)(y-2) + \lambda - 4 \Rightarrow G$ stabil la $*$ $\Leftrightarrow \lambda = 6(\lambda - 4) = 2$.

1.465A Pe mulțimea Q se definesc legile de compoziție $x \circ y = \frac{1}{4}xy - 2x - 2y + 24$ și $x * y = x + y + 2$, $(\forall) x, y \in Q$, cu elementele neutre e_1 și e_2 . Atunci $e_1 * e_2 = 12$: $x \circ e_1 = \frac{1}{4}xe_1 - 2x - 2e_1 + 24 = x \Rightarrow x(\frac{e_1}{4} - 3) + 24 - 2e_1 \equiv 0$ deci $e_1 = 12$ iar $e_2 = -2$; $e_1 * e_2 = 12 * (-2) = 12 - 2 + 2 = 12$.

1.466A Numărul n de soluții ale ecuației $2x = \hat{0}$ în inelul $\mathbf{Z}_6$ este $n = 2$: $x_1 = \hat{0}$, $x_2 = \hat{3}$.

1.467A Operația $x * y = x + ay$, $a \in \mathbf{R}$ determină un grup abelian pe $\mathbf{R}$ pentru $a = 1$: $x * y = x + ay = y + ax = y * x \Rightarrow (x - y)(1 - a) = 0$ deci $a = 1$.

1.468A Pe mulțimea C definim legea de compoziție $z * w = z + w - zw$; atunci $(\forall) z \in C \setminus \{1\}$ este simetrizabil în raport cu operația $*$: din egalitatea $z * e = z + e - ze = z \Rightarrow e = 0$ elementul neutru iar $z * z' = z + z' - zz' = 0 \Rightarrow z' = \frac{z}{1-z}$ deci $(\forall) z \in C$, $z \neq 1$ este simetrizabil.

1.469A Valorile $\lambda \in \mathbf{R}$ pentru care intervalul $(2, \infty)$ este parte stabilă la legea $x * y = xy - 2x - 2y + \lambda$, $x, y \in \mathbf{R}$ sunt $\lambda \in (6, \infty)$, $x * y = (x-2)(y-2) + \lambda - 4 \Rightarrow 2 \Rightarrow \lambda > 6$.

1.470A Soluțiile ecuației $x^2 - x - \hat{1} = \hat{0}$ în $\mathbf{Z}_5$ sunt $x = \hat{3}$. $x = \hat{0}$, $\hat{1}$, $\hat{2}$, $\hat{4}$ nu verifică.

1.471A Din următoarele legi de compoziție definite pe $\mathbf{R}$: $1^\circ x * y = |x - y|$; $2^\circ x * y = xy - 2(x + y)$; $3^\circ x * y = xy - 2x - 3y$; $4^\circ x * y = x + y + 1$, $5^\circ x * y = \sin(x + y)$; $6^\circ x * y = \ln(1 + |xy|)$ observăm că numai 3° este necomutativă.

1.472A Pentru orice $x \in \mathbf{Z}$ notăm cu $\hat{x}$ și $\bar{x}$ clasele lui x în $\mathbf{Z}_5$ respectiv în

$\mathbf{Z}_9$. Să se determine numerele $x \in \mathbf{Z}$ $1 \leq x \leq 15$ astfel încât $\hat{x}^2 - 4\hat{x} + 3 = \hat{0}$, $\bar{x}^2 + \bar{x} = \hat{0}$. Avem $\hat{x} = \hat{3}$, $\hat{x} = \hat{1}$ deci numerele 3, 8, 13, 1, 6, 11 iar $\bar{x} = \hat{0}$, $\bar{x} = \hat{1}$ deci numerele 3, 6, 9, 12, 15, 14, 7, 10, 13. Intersecția este 1, 3, 6, 13.

1.473A În spațiul E al polinoamelor de grad cel mult 3 care verifică $P(1) = 0$, $P'(1) = 0$, polinoamele $(x-1)^2$, $x(x-1)^2$ formează o bază pentru E . Într-adevăr E este format din polinoamele de forma $P(x) = (x-1)^2(ax+b)$ ($x=1$ este rădăcină pentru P și pentru P' deci $P(x) = (x-1)^2(ax+b)$) deci polinoamele $(x-1)^2$ și $x(x-1)^2$ generează pe E și sunt liniar independente.

1.474A Numărul $\alpha \in \mathbf{R}$ astfel încât vectorii $v_1 = (1, 2, 3)$, $v_2 = (2, 4, \alpha)$, $v_3 = (1, 1, 5)$ să formeze o bază pentru $\mathbf{R}^3$ este $\alpha \neq 6$: combinația nulă $xv_1 + yv_2 + zv_3 = 0$: $(x + 2y + z, 2x + 4y + z, 3x + \alpha y + 5z) = (0, 0, 0)$ este banală (deci $x = y = z = 0$) dacă sistemul scalar echivalent și respectiv

$$\text{determinantul său } \Delta, \begin{cases} x + 2y + z = 0 \\ 2x + 4y + z = 0 \\ 3x + \alpha y + 5z = 0 \end{cases}, \Delta = \begin{vmatrix} 1 & 2 & 1 \\ 2 & 4 & 1 \\ 3 & \alpha & 5 \end{vmatrix} \text{ are numai}$$

soluția banală $x = y = z = 0$ respectiv $\Delta = \alpha - 6 \neq 0$ deci $\alpha \neq 6$.

1.475A Valoarea $\alpha \in \mathbf{R}$ pentru care vectorii $v_1 = (1, \alpha, 0)$, $v_2 = (0, 1, 2)$, $v_3 = (2, 5, 2)$ din $\mathbf{R}^3$ sunt liniar dependenți este $\alpha = 2$: Combinația nulă $xv_1 + yv_2 + zv_3 = 0$: $(x + 2z, \alpha x + y + 5z, 2y + 2z) = (0, 0, 0)$ este nebanală, (adică nu toți x, y, z sunt nuli) dacă sistemul scalar echivalent și respectiv

$$\text{determinantul } \begin{cases} x + 2z = 0 \\ \alpha x + y + 5z = 0 \\ 2y + 2z = 0 \end{cases}, \Delta = \begin{vmatrix} 1 & 0 & 2 \\ \alpha & 1 & 5 \\ 0 & 2 & 2 \end{vmatrix} \text{ are soluții nebanale,}$$

$(x, y, z) \neq (0, 0, 0)$ respectiv $\Delta = 4\alpha - 8 = 0$ deci $\alpha = 2$.

1.476A În $\mathbf{R}^3$ orice trei vectori liniar independenți formează o bază (deoarece dimensiunea spațiului este 3). Se arată ușor că generează pe $\mathbf{R}^3$. Determinantul format cu componentele celor 3 vectori este diferit de 0 și rezultă un sistem Cramer (liniar neomogen).

1.477A Componentele vectorului $v = (0, 3, -1)$ în raport cu baza $B = \{v_1 = (1, 1, 2), v_2 = (1, 1, 0), v_3 = (1, 0, 1)\}$ sunt $(x, y, z) = (1, 2, -3)$: $v = (0, 3, -1) = xv_1 + yv_2 + zv_3 = (x + y + z, x + y, 2x + z) \Rightarrow x + y + z = 0, x + y = 3, 2x + z = -1$ deci $(x, y, z) = (1, 2, -3)$.

1.478A Coordonatele vectorului $v = (10, 2, 7)$ în baza $\{f_1, f_2, f_3\}$ a lui $\mathbf{R}^3$, dacă $f_1 = (1, -1, 2)$, $f_2 = (2, 0, 1)$, $f_3 = (1, 1, 0)$. Idem ca în 1.477A, $v = (10, 2, 7) = xf_1 + yf_2 + zf_3 = (x + 2y + z, -x + z, 2x + y) \Rightarrow x + 2y + z = 10, -x + z = 2, 2x + y = 7$, deci $(x, y, z) = (3, 1, 5)$.

1.479A Dimensiunea spațiului vectorial $V = \{f : \mathbf{Z}_2 \rightarrow \mathbf{Z}_2\}$ este 2. $B = \{f_1, f_2\}$, $f_1(\hat{0}) = \hat{1}$, $f_1(\hat{1}) = \hat{0}$, $f_2(\hat{0}) = \hat{0}$, $f_2(\hat{1}) = \hat{1}$.

1.480A O bază a spațiului vectorial $Q(\sqrt{2}) = \{x \in \mathbf{R} | x = a + b\sqrt{2}, a, b \in \mathbf{Q}\}$ peste Q este $\{1, \sqrt{2}\}$; generează pe $Q(\sqrt{2})$ evident și sunt liniar independenți $x - 1 + y\sqrt{2} = 0, x, y \in Q \Rightarrow x = y = 0$, altfel $\sqrt{2} = -\frac{x}{y} \in Q$, fals.

1.481A Un vector e_3 , astfel încât sistemul $\{e_1, e_2, e_3\}$ cu $e_1 = (1, -1, 0)$, $e_2 = (-1, 1, 0)$ să fie liniar independent este imposibil deoarece $e_2 = -e_1$ sunt dependenți.

1.482B Dacă p este numărul soluțiilor în Z_{12} ale sistemului
$$\begin{cases} 2x + 5y = 7 \\ 3x + 9y = 6 \end{cases}$$

atunci $p = 3$: $\Delta = \begin{vmatrix} 2 & 5 \\ 3 & 9 \end{vmatrix} = 3$ este divizor al lui $\hat{0}$, nu există $\hat{3}^{-1}$, nu

putem aplica Cramer. Făcând tabelul înmulțirii se verifică ușor că $(\hat{3}, \hat{5})$, $(\hat{7}, \hat{1})$, $(\hat{11}, \hat{9})$ sunt soluții, deci $p = 3$. Altfel, înmulțim prima ecuație cu $\hat{3}$, $10x + y = \hat{11}$ și înlocuim $y = \hat{11} - 10x$ în ecuația a doua, obținem $\hat{9}x = \hat{5}$, deci $x = \hat{3}$, $x_2 = \hat{7}$, $x_3 = \hat{11}$ iar $y_1 = \hat{5}$, $y_2 = \hat{1}$, $y_3 = \hat{9}$.

1.483B Numărul k al elementelor lui $M = \{x \in \mathbf{Z}_{60} | x^3 = \hat{2}\}$. $M = \emptyset$ deoarece nici un număr $n \in \mathbf{N}$, $n \leq 60$ nu are cubul $n^3 = 2, 62, 122, 182, 242, 302, \dots, 60k + 2, k = 1, 2, \dots, 59$. $n^3 = 60k + 2$ nu are soluție: $n = 2p + 1$, $(2p + 1)^3 = 60k + 2$ imposibil, $par = \text{impar}$; $n = 2p \Rightarrow 4p^2 = 30k + 1$ fals, $\text{impar} = \text{par}$.

1.484B Pe $\mathbf{Z}$ definim legea de compoziție $x * y = axy + 2(x + y) + b$, $a, b \in \mathbf{Z}$ și se cere numărul k al elementelor simetrizabile, presupunând că $(\mathbf{Z}, *)$ este monoid. Elementul neutru e rezultă din egalitatea $axe + 2(x + e) + b = x$, $(ae + 1)x + 2e + b = 0 \Rightarrow e = -\frac{1}{a} = -\frac{1}{b}$, $ab = 2$, deci $a = \pm 1$, $b = \pm 2$ și rezultă două legi $x * y = xy + 2(x + y) + 2$, $x * y = -xy + 2(x + y) - 2$. Asociativitatea dă $(x - x)(ab - 2) = 0 \Rightarrow ab = 2$. Pentru prima lege cu $a = 1, b = 2, c = -1$ elementele simetrice se obțin din $xx' + 2x + 2x' + 2 = -1$, $x' = -2 + \frac{1}{x+2}$, $x + 2 = \pm 1$, $x'_1 = -3$, $x'_2 = -1$, $k = 2$.

1.485B Fie $G = (-1, 1)$ și legea $x * y = \frac{ax+by}{1+xy}$, $(\forall) x, y \in G$. Notăm $K = \{(a, b) \in \mathbf{R}^2 | (G, *) \text{ este grup}\}$ și $S = \sum_{a,b \in K} (a+b)$. Atunci $S = 2$. Elementul

neutru $e : x * e = \frac{ax+be}{1+xe} = x, x^2e + x(1-a) - be = 0, 1-a = 0, e = 0, a = 1$.

Asociativitate: $\frac{x+yz+by+b^2z}{1+yz+xy+b^2z} = \frac{x+by+bx+byz}{1+xy+bx+byz}$ ne dă $b = 1$ deci $S = 2$.

1.486B Să se rezolve în Z_{10} sistemul
$$\begin{cases} 2x + 3y = \hat{8} \\ x + 6y = \hat{3} \end{cases}$$
. Deoarece $\Delta = \hat{9}$,

$\Delta x = \hat{9}$, $\Delta y = \hat{8}$, $\Delta^{-1} = \hat{9} \Rightarrow x = \hat{1}, y = \hat{2}$. Altfel, înlocuim $x = \hat{3} + \hat{4}y$ în prima ecuație, $2(\hat{3} + \hat{4}y) + 3y = \hat{8}, \hat{6} + y = \hat{8}, y = \hat{2}, x = \hat{1}$.

1.487B Fie $F_k = \{f | f : \mathbf{R} \rightarrow \mathbf{R}$ bijecție și $f(k) = k\}$, $\forall k \in \mathbf{Z}$. Pe fiecare

F_k definim legea de compoziție o care reprezintă compunerea obișnuită a funcțiilor. În aceste condiții $(F_k, \circ)$ este grup pentru orice $k \in \mathbf{Z}$. Deoarece identică este elementul neutru, iar din $(f \circ g)(k) = f(g(k)) = f(k) = k$, rezultă că fiecare F_k este stabilă la compunere.

1.488B Polinomul $f = x^2 + x + m$, $m \in Z_3$ este ireductibil peste Z_3 pentru $m = \hat{2}$ deoarece $x_1 = \hat{0}, x_2 = \hat{1}, x_3 = \hat{2}$ nu sunt rădăcini pentru f .

1.489B Fie $G = \left\{ \begin{pmatrix} 1 & n \\ 0 & 1 \end{pmatrix} | n \in \mathbf{Z} \right\}$ și "·" înmulțirea matricelor. Atunci

$(G, \cdot)$ este grup abelian izomorf cu grupul $(\mathbf{Z}, +)$. Notăm $A_n = \begin{pmatrix} 1 & n \\ 0 & 1 \end{pmatrix}$ și avem $A_n \cdot A_m = A_{n+m}$, $A_n^{-1} = A_{-n}$, $A_0 = I_2$ deci $(G, \cdot)$ este grup abelian. Izomorfismul este dat de $h(A_n) = n$, $h(A_n \cdot A_m) = h(A_{n+m}) = m + n = h(A_n) + h(A_m)$, $\forall m, n \in \mathbf{Z}$, h este bijecție.

1.490B Dacă G este un grup cu n elemente, $a \in G$ și $A = \{ax^i | x \in G\}$ atunci A are n elemente. Intr-adevăr egalitatea $ax = ay$ are loc dacă $x = y$ ($a^{-1}ax = x = a^{-1}ay = y$) deci $x \neq y \Rightarrow ax \neq ay$.

1.491B Sistemul
$$\begin{cases} 3x + 3y = \hat{3} \\ 3x + 5y = \hat{1} \end{cases}$$
 în inelul $(Z_7, +, \cdot)$ are o soluție $x = \hat{2}$:

$\Delta = \hat{6}, \hat{6} \cdot \hat{6} = \hat{1}$ deci $\hat{6}^{-1} = \hat{6}$ se aplică Cramer. Altfel, înmulțim prima ecuație cu $\hat{5}$, obținem $x + y = \hat{1}$, $3x + 5(1 + 6x) = \hat{1}, 5x = \hat{3} \Rightarrow x = \hat{2}$.

1.492B Matricele $A = \begin{pmatrix} a & b \\ c & d \end{pmatrix}$ și $B = \begin{pmatrix} 1 & -1 \\ 1 & -1 \end{pmatrix}$ sunt divizori ai lui zero în $M_2[\mathbf{R}] \Leftrightarrow a = -b, c = -d$ sau $a = c, b = d$. Trebuie satisfăcute egalitățile

$AB = O_2, BA = O_2$ deci $AB = \begin{pmatrix} a+b & -(a+b) \\ c+d & -(c+d) \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} 0 & 0 \\ 0 & 0 \end{pmatrix}$ adică $a = -b, c = -d$ sau $BA = \begin{pmatrix} a-c & b-d \\ a-c & b-d \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} 0 & 0 \\ 0 & 0 \end{pmatrix} \Rightarrow a = c$ și $b = d$.

1.493B Fie $\sigma, \gamma \in S_3$, $\sigma = \begin{pmatrix} 1 & 2 & 3 \\ 3 & 1 & 2 \end{pmatrix}$, $\gamma = \begin{pmatrix} 1 & 2 & 3 \\ 3 & 2 & 1 \end{pmatrix}$. Să se găsească

$\xi \in S_3$ astfel încât $\sigma \circ \xi = \gamma$. Avem $\xi = \sigma^{-1}\gamma$, deci trebuie calculat $\sigma^{-1} : \begin{pmatrix} 1 & 2 & 3 \\ x & y & z \end{pmatrix} \begin{pmatrix} 1 & 2 & 3 \\ 3 & 1 & 2 \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} 1 & 2 & 3 \\ 1 & 2 & 3 \end{pmatrix} \Rightarrow 1 \rightarrow 3 \rightarrow z = 1,$

$2 \rightarrow 1 \rightarrow x = 2, 3 \rightarrow 2 \rightarrow y = 3$, deci $\sigma^{-1} = \begin{pmatrix} 1 & 2 & 3 \\ 2 & 3 & 1 \end{pmatrix}$, $\xi =$

$$\begin{pmatrix} 1 & 2 & 3 \\ 2 & 3 & 1 \end{pmatrix} \begin{pmatrix} 1 & 2 & 3 \\ 3 & 2 & 1 \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} 1 & 2 & 3 \\ 1 & 3 & 2 \end{pmatrix}.$$

1.494B Pe mulțimea $I = (-\frac{\pi}{2}, \frac{\pi}{2})$ se consideră legile de compoziție $*$ și $\circ$ definite de $x * y = \arctg(\operatorname{tg}x + \operatorname{tg}y)$, $x \circ y = \frac{x+y}{2}$. Atunci $(I, *)$ este un grup comutativ izomorf cu $(\mathbf{R}, +)$. Lega $\circ$ nu are element neutru și nu este asociativă: $x \circ (x \circ x) = x \circ x = x$ (fals), $(x \circ y) \circ z = \frac{x+y+2z}{2}$, $x \circ (y \circ z) = \frac{2x+y+z}{4}$. Elementul neutru pentru $*$ este 0 , $x * 0 = \arctg(\operatorname{tg}x) = x$, avem asociativitate: $x * (y * z) = \arctg(\operatorname{tg}(y * z) + \operatorname{tg}x) = \arctg(\operatorname{tg}x + \operatorname{tg}y + \operatorname{tg}z)$, analog $(x * y) * z = \arctg(\operatorname{tg}x + \operatorname{tg}y + \operatorname{tg}z)$. Simetricul lui x este $-x$, $x * (-x) = \arctg(\operatorname{tg}x + \operatorname{tg}(-x)) = 0$.

1.495B Câte polinoame de grad cel mult 4 sunt în inelul $\mathbf{Z}_2[x]$. Un polinom f din $\mathbf{Z}_2[x]$ se scrie $f = a_0 + a_1x + a_2x^2 + a_3x^3 + a_4x^4$ unde a_0, a_1, a_2, a_3, a_4 iau fiecare valori, $0, 1$, deci sunt $2^5 = 32$ polinoame.

1.496B Fie $G = \{I, A, B\}$, $A = \begin{pmatrix} 0 & 0 & 1 \\ 1 & 0 & 0 \\ 0 & 1 & 0 \end{pmatrix}$, $B = \begin{pmatrix} 0 & 1 & 0 \\ 0 & 0 & 1 \\ 1 & 0 & 0 \end{pmatrix}$. Atunci

$(G, \cdot)$ (este operația de înmulțire a matricelor) este grup. Se verifică ușor că $AB = I$, $BA = I$, $A^2 = B$, $B^2 = A$, deci G este stabilă la operația de înmulțire, B și A sunt simetrice una alteia, operația de înmulțire la matrici este asociativă, deci $(G, \cdot)$ este grup.

1.497B Elementele inversabile ale inelului $I = \mathbf{Z} \times \mathbf{Z}$ cu operațiile $(a_1, b_1) + (a_2, b_2) = (a_1 + a_2, b_1 + b_2)$, $(a_1, b_1) \cdot (a_2, b_2) = (a_1 a_2, b_1 b_2)$ sunt $(1, 1)$, $(1, -1)$, $(-1, 1)$, $(-1, -1)$: în I elementul neutru este $(1, 1)$ elementele inversabile în inelul $\mathbf{Z}$ sunt 1 și -1 iar în I sunt perechi de elemente inversabile, deci cele menționate (în inelul $I = \mathbf{Z} \times \mathbf{Z}$ cu înmulțirea $(a_1, b_1) \cdot (a_2, b_2) = (a_1 a_2 - b_1 b_2, a_1 b_2 + a_2 b_1)$, elementul neutru este $(1, 0)$, iar elementele inversabile sunt $(1, 0)$, $(0, 1)$, $(-1, 0)$, $(0, -1)$, cele care corespund numerelor complexe $1, i, -1, -i$).

1.498B Mulțimea matricelor $M = \{A(a), a \in 0, \infty, A(a) = \begin{pmatrix} 1 & \ln a & 0 \\ 0 & 1 & 0 \\ 0 & 0 & a \end{pmatrix}$

cu operația de înmulțire a matricelor formează un grup comutativ izomorf cu $(\mathbf{R}_+^*, \cdot)$. Se verifică ușor că $A(a) \cdot A(b) = A(ab)$, $(A(a))^{-1} = A(a^{-1})$, $A(1) = I_2$ deci M este grup comutativ. Izomorfismul cu $(\mathbf{R}_+^*, \cdot)$ este dat de $h(A(a)) = a$, $h(A(a) \cdot A(b)) = h(A(ab)) = h(A(a)) \cdot h(A(b))$, h este bijecție.

1.499B Dimensiunea spațiului V al polinoamelor din $\mathbf{R}[x]$ care au gradul cel mult 5 și rădăcina 4 este 5, o bază în V fiind dată de $(x-4)$, $x(x-4)$, $x^2(x-4)$, $x^3(x-4)$, $x^4(x-4)$ un polinom $f \in V$ are forma $(x-4)(a_0 +$

$a_1x + a_2x^2 + a_3x^3 + a_4x^4)$.

1.500B O bază în spațiul vectorial S al soluțiilor $(x, y, z) \in \mathbf{R}^3$ a ecuației $x + y - 2z = 0$ este $\{v_1 = (0, 2, 1), v_2 = (2, 0, 1)\}$. Soluțiile se scriu $(x, y, z) = (x, 2x - 2z, z) = x(1, -1, 0) + z(0, 2, 1)$ și notând $v_3 = (1, -1, 0)$, observăm că $v_2 = 2v_3 + v_1$, deci S este generat de $\{v_1, v_3\}$ sistem linear independent.

1.501B Dimensiunea spațiului vectorial al matricelor simetrice din $M_3(\mathbf{R})$ este 6, o bază fiind formată din matricele

$$A_{11} = \begin{pmatrix} 1 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 0 \end{pmatrix}, A_{22} = \begin{pmatrix} 0 & 0 & 0 \\ 0 & 1 & 0 \\ 0 & 0 & 0 \end{pmatrix}, A_{33} = \begin{pmatrix} 0 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 1 \end{pmatrix}, A_{12} = \begin{pmatrix} 0 & 1 & 0 \\ 1 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 0 \end{pmatrix}, A_{13} = \begin{pmatrix} 0 & 0 & 1 \\ 0 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 0 \end{pmatrix}, A_{23} = \begin{pmatrix} 0 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 1 \\ 0 & 1 & 0 \end{pmatrix}, \begin{pmatrix} a_{11} & a_{12} & a_{13} \\ a_{12} & a_{22} & a_{23} \\ a_{13} & a_{23} & a_{33} \end{pmatrix} = a_{11}A_{11} + a_{12}A_{12} + a_{13}A_{13} + a_{22}A_{22} + a_{23}A_{23} + a_{33}A_{33}.$$

1.502B Mulțimea N a vectorilor din $\mathbf{R}^3$ a căror imagine prin $f: \mathbf{R}^3 \rightarrow \mathbf{R}^2$, $f(x, y, z) = (x - y, y - z)$ este vectorul nul (nucleul lui f este $\operatorname{Ker} f = N$) este $N = \{(x, x, x) \in \mathbf{R}^3\}$. Din $x - y, y - z = 0 \Rightarrow x = y = z$ deci $(x, x, x) \in N$.

1.503 Valorile lui $\alpha \in \mathbf{R}$ pentru care aplicația $f: \mathbf{R}^2 \rightarrow \mathbf{R}^2$, $f(x, y) = (\alpha x + y, 2x + 3y)$ este un izomorfism linear sunt $\alpha \neq \frac{2}{3}$; vectorii care merg în $(0, 0)$ se reduc la $(0, 0)$, deci nucleul N al lui f este $0 = (0, 0)$; sistemul $\begin{cases} \alpha x + y = 0 \\ 2x + 3y = 0 \end{cases}$ are numai soluția banală, când $\Delta = \begin{vmatrix} \alpha & 1 \\ 2 & 3 \end{vmatrix} = 3\alpha - 2 \neq 0$, $\alpha \neq \frac{2}{3}$.

1.504B Precizați perechea de funcții v, w care împreună cu $u(x) = e^x$, $x \in \mathbf{R}$ să fie vectorii linear independenți în spațiul vectorial real al funcțiilor reale. Luăm $v(x) = xe^x$, $w(x) = e^{2x}$ și arătăm linear independența: $\alpha e^x + \beta xe^x + \gamma e^{2x} \equiv 0 \Rightarrow (\alpha + \beta x) + \gamma e^x \equiv 0$ deci $\alpha + \beta x \equiv 0$, $\gamma = 0$ (altfel $e^x = \frac{-\alpha - \beta x}{\gamma}$ fals) de unde $\alpha = \beta = \gamma = 0$.

1.505B Dimensiunea subspațiului vectorial $P = \{(x, y, z) | x + y + z = 0\} \subset \mathbf{R}^3$ este 2: $P = \{(x, y, z) = (x, y, -x - y) = x(1, 0, -1) + y(0, 1, -1)\}$, deci P este generat de vectorii linear independenți $v_1 = (1, 0, -1)$, $v_2 = (0, 1, -1)$.

1.506B Numărul maxim de vectori linear independenți în mulțimea soluțiilor sistemului $\begin{cases} x - y + 2z + 4t = 0 \\ 2x + y - 3z + t = 0 \end{cases}$ este 2. Soluțiile se scriu $(x, y, z, t) = (\frac{1}{3}z -$

$\frac{1}{3}t, \frac{7}{3}z + \frac{1}{3}t, z, t) = z(\frac{1}{3}, \frac{7}{3}, 1, 0) + t(-\frac{1}{3}, \frac{7}{3}, 0, 1)$ deci vectorii $v_1(1, 7, 3, 0)$, $v_2 = (-5, 7, 0, 3)$ generează spațiul soluțiilor, sunt independenți, dimensiunea spațiului este 2 deci numărul maxim de soluții linear independente este 2.

1.508C Pe mulțimea $R_1[x]$ a polinoamelor de grad ≤ 1 cu coeficienți reali

definim operațiile "+" și "*" astfel: $f = ax + b, g = cx + d \Rightarrow f + g = h = (a+c)x + b+d, f * g = (ad+bc-ac)x + bd-ac$. Atunci $(R_1[x], +, *)$ este corp și $(a+c)x + b+d, f * g = (ad+bc-ac)x + bd-ac$. Atunci $(R_1[x], +, *)$ este corp și inversul lui $x+1$ este $-x$. $(R_1[x])$ este izomorf cu R^2 deci problema se reduce la R^2 înzestrat cu operațiile $(a, b) + (c, d) = (a+c, b+d), (a, b) * (c, d) = (ad+bc-ac, bd-ac)$. Se verifică ușor că R^2 cu operația $*$ este corp și că inversul lui $(1, 1)$ este $(0, -1)$.

1.509C În $M_2(\mathbb{Z}_5)$ ecuația $X^2 = \begin{pmatrix} 3 & 2 \\ 4 & 3 \end{pmatrix}$ are două soluții. Notând $X =$

$$\begin{pmatrix} x & y \\ z & t \end{pmatrix}, X^2 = \begin{pmatrix} x & y \\ z & t \end{pmatrix} \begin{pmatrix} x & y \\ z & t \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} x^2 + yz & (x+t)y \\ (x+t)z & t^2 + yz \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} 3 & 2 \\ 4 & 3 \end{pmatrix}$$

se obțin ecuațiile $1^\circ x^2 + yz = 3; 2^\circ t^2 + yz = 3; 3^\circ (x+t)y = 2; 4^\circ (x+t)z = 4$ etc. Trebuie să verificăm toate variantele.

Putem avea numai $x^2 = z^2 = 0, 1, 4$ în $1^\circ, 2^\circ$. Dar $x^2 = t^2 = 0$ nu verifică $3^\circ, 4^\circ$. $x^2 = t^2 = 1, yz = 2$ ne dă soluția $x = t = y = 1, z = 2$.

1.510C Se consideră pe R legile de compoziție $x \oplus y = mx + ny - 1, x \otimes y = 2xy - 2x - 2y + p$. Să se determine m, n, p astfel încât $(R, \oplus, \otimes)$ să fie corp. Elementele neutre e_1, e_2 la $\oplus$ și $\otimes$: $x \oplus e_1 = mx + ne_1 - 1 = x \Rightarrow m = 1, e_1 = \frac{1}{n}, 2xe_2 - 2x - 2e_2 + p = x, x(2e_2 - 3) - 2e_2 + p = 0 \Rightarrow e_2 = \frac{3}{2} = \frac{5}{2}$ deci $p = 3$. Din comutativitatea operației $\oplus$ rezultă $mx + ny - 1 = my + nx - 1 \Rightarrow m = n = 1 = e_1$.

1.511C Fie $G = \{\hat{1}, \hat{3}, \hat{5}, \hat{7}\} \subset \mathbb{Z}_8, H = \{\hat{1}, \hat{5}, \hat{7}, \hat{11}\} \subset \mathbb{Z}_{12}$ familiile elementelor inversabile din inelele $\mathbb{Z}_8, \mathbb{Z}_{12}$. Atunci G, H sunt grupuri relativ la înmulțirea claselor, sunt izomorfe și izomorfe cu grupul lui Klein. Conform tabelor operațiilor, sunt stabile, elementele sunt idempotente $x^2 = \hat{1}, xy = z, \forall x, y, z, x \neq y \neq z \neq \hat{1}$. Tablourile operațiilor sunt la fel structurate ca la grupul lui Klein.

1.512C Inelul M al matricelor pătrate de ordinul doi cu elemente în inelul claselor de resturi modulo 2, $M_2(\mathbb{Z}_2)$ are $4^2 = 2^4 = 16$ elemente: $\begin{pmatrix} 0 & 0 \\ 0 & 0 \end{pmatrix},$

$$\begin{pmatrix} 1 & 0 \\ 0 & 0 \end{pmatrix}, \begin{pmatrix} 0 & 1 \\ 0 & 0 \end{pmatrix}, \begin{pmatrix} 0 & 0 \\ 1 & 0 \end{pmatrix}, \begin{pmatrix} 0 & 0 \\ 0 & 1 \end{pmatrix}, \begin{pmatrix} 1 & 1 \\ 0 & 0 \end{pmatrix}, \begin{pmatrix} 0 & 0 \\ 1 & 1 \end{pmatrix}, \begin{pmatrix} 1 & 0 \\ 0 & 1 \end{pmatrix}, \begin{pmatrix} 0 & 1 \\ 1 & 0 \end{pmatrix}, \begin{pmatrix} 1 & 1 \\ 1 & 1 \end{pmatrix}, \begin{pmatrix} 1 & 0 \\ 1 & 1 \end{pmatrix}, \begin{pmatrix} 0 & 1 \\ 1 & 1 \end{pmatrix}, \begin{pmatrix} 1 & 0 \\ 1 & 0 \end{pmatrix}, \begin{pmatrix} 0 & 1 \\ 1 & 0 \end{pmatrix},$$

$\begin{pmatrix} 1 & 1 \\ 1 & 1 \end{pmatrix}$ deci câte grupe ordonate de câte patru elemente $\hat{0}$ și $\hat{1}$ (cuvinte de 4 biți), deci $4^2 = 16$.

1.513C Elementul simetric al unui element x relativ la legea $x * y = \sqrt{y} \log_n x$

$(\forall) x, y \in (0, \infty) \setminus \{1\}$, pentru $n \in \mathbb{N} \setminus \{1\}$ fixat este $x' = n^{\log_n x}$. Avem $x * y = y \log_n \sqrt{x}$. Elementul neutru $e: x * e = x = e \log_n \sqrt{x} \Rightarrow \log_n x = \log_n \sqrt{x} \cdot \log_n e, \log_n x [\log_n \sqrt{x} - 1] = 0, e = n^n$; simetricale: $x * x' = (x') \log_n \sqrt{x} = n^n, x' = n^{n^2 \log_n x}$.

1.514C Fie $G = (0, \infty) \setminus \{1\}$, $x * y = x^{\ln y}$ o lege de compoziție pe G . Atunci $(G, *)$ este grup abelian $x * y = e^{\ln(x^{\ln y})} = e^{\ln x \ln y}$, element neutru numărul e , inetrul x' al lui $x, x' = e \frac{1}{\ln x}$.

1.515C Fie K și L două corpuri comutative și $f: K \rightarrow L$ un morfism de inele. Atunci f este injectivă. Un morfism de corpuri de la K la L este prin definiție un morfism de inele $f: K \rightarrow L$ (deci $f(x+y) = f(x) + f(y), f(x \cdot y) = f(x)f(y)$) și $f(1) = 1', 1 \in K, 1' \in L$ elemente neutre respectiv în K și L la înmulțire. Rezultă $f(0) = 0', f(-x) = -f(x), \forall x \in K$. Orice morfism de corpuri este injectiv [15]: fie $x_1, x_2 \in K, f(x_1) = f(x_2), x = x_1 - x_2$; presupunem $x \neq 0$ deci există $x^{-1}: f(x) = f(x_1) - f(x_2) = 0', 1' = f(1) = f(x x^{-1}) = f(x)f(x^{-1}) = 0'f(x^{-1}) = 0'$ contradicție, $1' \neq 0'$.

1.516C Fie $(G, \cdot)$ un grup arbitrar și fie H și K două submulțimi în G ; dacă G este finită, atunci H este subgrup $\Leftrightarrow H$ este stabilă la operația: Într-adevăr, fie $H = \{a_1, a_2, \dots, a_n\}$; atunci $\{a_1^2, a_1 a_2, a_1 a_3, \dots, a_1 a_n\} = H$, deci există $s \in \{1, 2, 3, \dots, n\}$ astfel încât $a_1 a_s = a_1$ rezultă că elementul neutru este a_s și deci aparține lui H . Analog se arată că orice element din H are simetricul în H .

1.517C Mulțimea matricelor de forma $M(x) = \begin{pmatrix} 2-x & x-1 \\ 2(1-x) & 2x-1 \end{pmatrix}, x \neq 0$ formează, relativ la înmulțirea matricelor, un grup izomorf cu grupul multiplicativ $\mathbb{R}^*$. Atunci $(M(2))^5 = \begin{pmatrix} -30 & 31 \\ -62 & 63 \end{pmatrix}$. Putem scrie $M(x) = I_2 + (1-x) \begin{pmatrix} 1 & -1 \\ 2 & -2 \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} 1 & -1 \\ 2 & -2 \end{pmatrix}^2 = - \begin{pmatrix} 1 & -1 \\ 2 & -2 \end{pmatrix}$ și aplicăm formula lui Newton $(A+B)^n$ pentru matrici. Mai ușor, direct $M(2) = A = \begin{pmatrix} 0 & 1 \\ -2 & 3 \end{pmatrix} = I_2 + \begin{pmatrix} -1 & 1 \\ -2 & 2 \end{pmatrix} = I_2 + B$ iar $B^2 = \begin{pmatrix} -1 & 1 \\ -2 & 2 \end{pmatrix}^2 = \begin{pmatrix} -1 & 1 \\ -2 & 2 \end{pmatrix} = B, B^k = B$ deci $A^5 = I_2 + 5B + 10B^2 + 10B^3 + 5B^4 + B^5 = I_2 + 31B \begin{pmatrix} 1 & 0 \\ 0 & 1 \end{pmatrix} + 31 \begin{pmatrix} -1 & 1 \\ -2 & 2 \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} -30 & 31 \\ -62 & 63 \end{pmatrix} = (M(2))^5$.

Capitolul 2

Analiză matematică

2.1 Numere reale. Progresii. Siruri

- 2.525A Șirul $(x_n)_{n \in \mathbb{N}}$ dat de $x_{n+1} = x_n^2 - 2x_n + 2$, $x_0 = 1$ se scrie $x_{n+1} - 1 = (x_n - 1)^2$ deci este șirul constant $1, 1, 1, 1, \dots$, $x_n = 1$, $(\forall) n \in \mathbb{N}$.
- 2.526A Șirul $x_n = \sin \frac{n\pi}{4}$ este periodic cu perioada 8 și ia valorile $0, \frac{\sqrt{2}}{2}, 1, \frac{\sqrt{2}}{2}, 0, -\frac{\sqrt{2}}{2}, -1, -\frac{\sqrt{2}}{2}$ admite cinci subșiruri convergente, este corect f).
- 2.527A Dacă progresia aritmetică are $a_1 = 23$, $a_n = 5$, $r = -2$, cât este n ?
 $a_n = a_1 + (n-1)r$, $5 = 23 + (n-1)(-2)$, $2(n-1) = 18$, $n = 10$.
- 2.528A Dacă progresia aritmetică are $a_1 = 3$, $a_n = 39$, $S_n = 210$, cât este r și n ? $S_n = \frac{(a_1 + a_n)n}{2}$, $210 = \frac{(3+39)n}{2}$, $n = 10$, $S_n = \frac{2a_1 + (n-1)r}{2}n$, $210 = \frac{2 \cdot 3 + 9r}{2} \cdot 10 \Rightarrow r = 4$.
- 2.529A Idem ca în 2.528A, $a_1 \geq 0$, $a_n = 18$, $r = 2$, $S_n = 88$ se cere a_1 și n .
Înlocuim în formulele $S_n = \frac{a_1 + a_n}{2}n$, $S_n = \frac{2a_1 + (n-1)r}{2}n$ și obținem sistemul $(a_1 + 18)n = 176$, $(a_1 + n - 1)n = 88$ cu soluția $a_1 = 4$, $n = 8$.
- 2.530A Idem 2.529A, pentru $n \geq 5$, $a_2 + a_4 = 16$, $a_1 \cdot a_5 = 28$ să se determine a_1 și r : $a_2 = a_1 + r$, $a_4 = a_1 + 3r$, $a_5 = a_1 + 4r \Rightarrow a_1 + r + a_1 + 3r = 16$, $a_1(a_1 + 4r) = 28$, $2r = 8 - a_1$, $a_1^2 + 2a_1(8 - a_1) = 28 \Rightarrow a_1 = 2$, $r = 3$.
- 2.531A Dacă $a_1, a_2, \dots, a_n$ este o progresie geometrică și $a_1 = 5$, $a_n = 1280$ și $n = 9$ cât este suma S_n : $a_n = a_1 r^{n-1}$, $5 \cdot r^8 = 1280 \Rightarrow r = -2$. $S_n = a_1 \cdot \frac{r^n - 1}{r - 1}$, $S_9 = 855$.
- 2.532A Idem 2.531A, unde $a_n > 0$, $n = 3$, $a_3 - a_1 = 136$, $S_n = 221$ și se cere a_n : $a_3 = a_1 r^2$, $S_3 = a_1 \frac{r^3 - 1}{r - 1}$, $a_3 - a_1 = a_1(r^2 - 1) = 136$, $S_3 = a_1(r^2 + r + 1)$, $\frac{a_1(r^2 + r + 1)}{a_1(r^2 - 1)} = \frac{221}{136} = \frac{13}{8} \Rightarrow r = 3$, $a_1 = 17$, $a_3 = 153$.
- 2.533A Idem 2.531A unde $a_1 + a_2 + a_3 = 26$, $a_5 + a_6 + a_7 = 2106$ și se cere a_2 : $a_1 + a_1 r + a_1 r^2 = 26$, $a_1 r^4 + a_1 r^5 + a_1 r^6 = 2106$, $r^4(a_1 + a_1 r + a_1 r^2) = 2106$,

$$r^4 \cdot 26 = 2106, r^4 = 81, r = 3, a_1 = 2, a_3 = 1458.$$

2.534A Termenul general al șirului $\frac{2}{1 \cdot 3}, \frac{4}{3 \cdot 5}, \frac{6}{5 \cdot 7}, \frac{8}{7 \cdot 9} \dots$ definit pentru $n \geq 1$

$$\text{este } \frac{2n}{2n^2-1} = \frac{2n}{(2n-1)(2n+1)}.$$

2.535A Termenul general al șirului $0, -\frac{1}{9}, \frac{4}{16}, -\frac{9}{25}, \frac{16}{36} \dots$ definit pentru $n \geq 1$

$$\text{este } (-1)^{n-1} \frac{(n-1)^2}{(n+1)^2}.$$

2.536A Termenul general al șirului $2, \frac{5}{2}, \frac{10}{3}, \frac{17}{4}, \frac{26}{5} \dots$ definit pentru $n \geq 1$

$$\text{este } \frac{n^2+1}{n}.$$

2.537A Deoarece $C_0^n + C_2^n + C_4^n + \dots = 2^{n-1}$, $C_1^n + C_3^n + C_5^n + \dots = 2^{n-1}$

$$\text{șirul } a_n = \frac{C_0^n + C_2^n + C_4^n + \dots}{C_1^n + C_3^n + C_5^n + \dots} = \frac{2^{n-1}}{2^{n-1}} = 1 \text{ este constant.}$$

2.538A Șirul $a_n = \cos \frac{n\pi}{2}$ este periodic de perioadă 4 și ia trei valori

$1, 0, -1, 0, 1, 0, -1, 0, \dots$ este deci format din trei subșiruri convergente la limite diferite.

2.539A Șirul $a_n = \min(n, 10)$ se scrie $1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 9, 10, 10, 10, 10, \dots$

este deci convergent, $a_n \rightarrow 10$.

2.540A Se consideră mulțimea $A = \{\sin 1, \sin 2, \sin 3, \sin 4\}$ și se cere $\max A$

și $\min A$. Reprezentând pe cercul trigonometric radianii $1, 2, 3, 4$ se observă că sunt apropiate ca valori (dar mai mici) de $\frac{\pi}{2}, \frac{3\pi}{2}, \frac{3\pi}{4}, \frac{4\pi}{3}$ de unde rezultă că $\sin 2 > \sin 1 > 0$, $\sin 4 < 0 < \sin 3$, deci $\max A = \sin 2$, $\min A = \sin 4$.

2.541A Valorile lui $n \in \mathbb{N}$ pentru care $|\frac{n+1}{2n+3} - \frac{1}{2}| > \frac{1}{10}$ sunt: $\frac{1}{2(2n+3)} > \frac{1}{10}$,

$$4n + 6 < 10, n < 1 \text{ deci } n = 0.$$

2.542A Să se calculeze $\max A$ pentru $A = \{\frac{n+1}{n}, n \in \mathbb{N}^*\}$. Pentru $n = 1$,

avem evident $\max A = 2$, deoarece $\frac{n+1}{n} < 2$ pentru $n > 1$.

2.543A Dacă $\varepsilon_1, \varepsilon_2$ sunt erorile absolute în aproximările $\pi^2 \approx 10$ și respectiv

$e^3 \approx 20$, să se evalueze $\varepsilon_1, \varepsilon_2$. Deoarece $\varepsilon_1 = |\pi^2 - 10|$, $\varepsilon_2 = |e^2 - 20|$ luând

$$n = 3, 1416, e \approx 2, 7183, \text{ rezultă } \varepsilon_1 < \frac{1}{2}, \varepsilon_2 < \frac{1}{2}.$$

2.544A Fie șirul recurent $u_{n+1} = \frac{1}{3}u_n + 2$ cu $u_0 \neq 3$. Dacă $(u_n + \alpha)_n$

este o progresie geometrică, să se determine valoarea lui α . Condiția dată

se scrie $(u_n + \alpha)^2 = (u_{n-1} + \alpha)(u_{n+1} + \alpha)$, unde $u_{n-1} = 3(u_n - 2)$ iar

$u_{n+1} = \frac{1}{3}u_n + 2$ deci $u_n^2 + 2\alpha u_n = \alpha(u_{n-1} + u_{n+1}) + u_{n-1} \cdot u_{n+1}$ sau $u_n^2 + 2\alpha u_n =$

$$= \alpha [3(u_n - 2) + \frac{1}{3}u_n + 2] + [3(u_n - 2) (\frac{1}{3}u_n + 2)]. \text{ Rezultă } (\frac{\alpha}{3} + 1) u_n -$$

$$(\alpha + 3) = 0 \text{ deci } \alpha = -3.$$

2.545A Șirurile $(a_n), (b_n), (c_n)$ definite prin $a_n = 2001 - 667n$, $b_n = \frac{(-1)^n}{3^n}$ și

$c_n = (-1)^n + n$ verifică $a_{n+1} - a_n = -667$, $b_{n+1} = -\frac{1}{3}b_n$, (a_n) este progresie

aritmetică, (b_n) este progresie geometrică iar (c_n) nu este progresie.

2.546A Termenul general al șirului definit de $u_{k+1} = a_k - \frac{1}{k(k+1)}$, $a_1 = 1$

se obține scriind egalitatea $a_{k+1} = a_k - \frac{1}{k(k+1)}$ pentru $k = 1, 2, 3, \dots, n$ și se

adună. Rezultă $a_n = a_1 - (\frac{1}{1 \cdot 2} + \frac{1}{2 \cdot 3} + \dots + \frac{1}{(n-2)(n-1)} + \frac{1}{(n-1)n}) = \frac{1}{n}$.

2.547A Mulțimea punctelor de acumulare ale mulțimii $A = \{x \in \mathbb{R} \mid x^2 >$

$9\} = (-\infty, -3) \cup (3, \infty)$ este formată din $A \cup \{-3, 3\}$ deci o infinitate.

2.548A Domeniul maxim de definiție D al funcției $f(x) = \sqrt{x + 8 - 6\sqrt{x-1}}$

este evident $D = [1, \infty)$ deoarece $f(x) = \sqrt{(\sqrt{x-1}-3)^2} = |\sqrt{x-1}-3|$.

2.549A $\max A$, dacă $A = \{\cos 1, \cos 2, \cos 3, \cos 4, \cos 5\}$ este $\cos 1$. Procedăm

ca pentru 2.516A, figurând radianii $1, 2, 3, 4, 5$ pe cercul trigonometric.

2.550A Un șir de numere reale este convergent dacă și numai dacă orice

subșir al său este convergent.

2.551A Valorile lui t pentru care șirul $f_n(t) = t^n e^{-t}$, $t \in [0, \infty)$, $n \in \mathbb{N}$ este

o progresie aritmetică: $2f_n(t) = f_{n-1}(t) + f_{n+1}(t)$; $2t^n = t^{n-1} + t^{n+1}$; $t = 0$

și $t = 1$. Se obțin progresiile $0, 0, 0, \dots, 0, \dots, \frac{1}{e}, \frac{1}{e}, \frac{1}{e}, \dots, \frac{1}{e}, \dots$

2.552A Suma termenilor progresiei geometrice $1, \frac{1}{2}, \frac{1}{4}, \frac{1}{8}, \dots, \frac{1}{2^{n-1}}$ este $S_{11} =$

$$1 + \frac{1}{2} + (\frac{1}{2})^2 + (\frac{1}{2})^3 + \dots + (\frac{1}{2})^{10} = \frac{1 - (\frac{1}{2})^{11}}{1 - \frac{1}{2}} = 2 - \frac{1}{2^{10}} = \frac{2^{11} - 1}{2^{10}}.$$

2.553A Fie $q \in \mathbb{R}$, $a_n = q^n$, $b_n = \sum_{k=1}^n a_k$. Șirul a_n este convergent $\Leftrightarrow |q| < 1$

sau $q = 1$. $b_n = q \frac{1-q^{n+1}}{1-q}$ este convergent $\Leftrightarrow |q| < 1$.

2.554B Dacă (a_n) este o progresie aritmetică și $a_1 + a_5 + a_9 = 51$ aflați

$S = a_3 + a_4 + a_5 + a_6$; $a_1 + (a_1 + 4r) + (a_1 + 8r) = 51$, $a_1 + 4r = 17$ de unde

$$S = (a_1 + 2r) + (a_1 + 3r) + (a_1 + 4r) + (a_1 + 7r) = 4(a_1 + 4r) = 4 \cdot 17 = 68.$$

2.555B Dacă $a_1, a_2, \dots, a_{21}$ este o progresie aritmetică în care $a_{11} = 15$

calculați $S = a_1 + a_2 + \dots + a_{21}$. $a_{11} = a_1 + 10r = 15$, $S = a_1 + (a_1 + r) +$

$$\dots + (a_1 + 20r) = 21a_1 + r(1 + 2 + \dots + 20) = 21(a_1 + 10r) = 315.$$

2.556B Orice șir crescător și mărginit este convergent.

2.557B Determinați mulțimea A a punctelor de acumulare ale mulțimii

$$B = \left\{ \sin \left(\frac{n\pi}{4} + \frac{1}{n} \right), n \in \mathbb{N} \right\}. \text{ Mulțimea } C = \left\{ \sin \frac{n\pi}{4} \right\} \text{ este un șir periodic,}$$

de perioada 8, cu cinci valori $A = \left\{ -1, -\frac{\sqrt{2}}{2}, 0, \frac{\sqrt{2}}{2}, 1 \right\}$ iar mulțimea B este

un șir cu cinci puncte de acumulare (puncte limită) tocmai mulțimea A .

2.558B Mulțimea $B = \{x_n = \cos \frac{n\pi}{6}, n \in \mathbb{N}\}$ este un șir periodic cu perioada

$$12 \text{ cu valorile succesive } \left(1, \frac{\sqrt{3}}{2}, \frac{\sqrt{2}}{2}, \frac{1}{2}, 0, -\frac{1}{2}, -\frac{\sqrt{2}}{2}, -\frac{\sqrt{3}}{2}, -1, -\frac{\sqrt{3}}{2}, -\frac{\sqrt{2}}{2}, -\frac{1}{2}, \right.$$

$$\left. 0, \frac{1}{2}, \frac{\sqrt{2}}{2}, \frac{\sqrt{3}}{2}, 1 \right), \text{ deci } m = \min B = -1, M = \max B = 1.$$

2.559B Fie (x_n) un șir fixat. x_n este convergent dacă și numai dacă x_{2n} ,

x_{2n+1} , x_{3n} sunt convergente: $x_{2n} \cap x_{3n}$ și $x_{2n+1} \cap x_{3n}$ au amândouă aceeași

limită cu x_3n și aceeași limită cu x_{2n} și x_{2n+1} .

2.560B Dacă suma primilor n termeni ai unei progresii aritmetice $(a_n)_{n \in \mathbb{N}}$

este cât o treime din suma următorilor n termeni, să se calculeze $\frac{S_{2n}}{S_n}$:

$$\frac{S_{2n}}{S_n} = \frac{S_n}{S_n} = 1, \quad S_{2n} = 4S_n, \quad S_n = na_1 + r \frac{(n-1)n}{2}, \quad S_{2n} = 2na_1 + r \frac{(2n-1)2n}{2} \Rightarrow r = 2a_1, \quad \frac{S_{2n}}{S_n} = \frac{6na_1 + 2a_1(3n-1)2n}{2na_1 + 2a_1(n-1)n} = 3 \frac{3n^2 + 2n}{2n^2 + 2n} = 9.$$

2.561B Tripletele (x, y, z) care verifică sistemul $x+y+z = 3$, $x^2+y^2+z^2 = 3$. Avem $2(x^2+y^2+z^2) = 2(x+y+z) \Rightarrow (x-y)^2 + (x-z)^2 + (y-z)^2 = 0$, $x = y = z = 1$. Geometric, planul este tangent la sferă în punctul $(1,1,1)$, distanța de la $(0,0,0)$ la plan este egală cu raza sferei $\sqrt{3}$. Altfel, eliminăm z între cele două egalități, $z = 3 - (x+y)$, $x^2 + y^2 - 3x - 3y + 3 = 0$, $y^2 + y(x-3) + x^2 - 3x + 3 = 0$. $y_{1,2} = \frac{3-x \pm \sqrt{(3-x)^2 - 4(x^2-3x+3)}}{2} = \frac{3-x \pm \sqrt{3(x-3)^2}}{2}$ deci $x = 1, y = 1, z = 1$.

2.562B Fie $(a_n)_{n \in \mathbb{N}}$ crescător $f, g: \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$, f crescătoare, g descrescătoare. Cum sunt $b_n = f(a_n)$, $c_n = g(a_n)$, $n \in \mathbb{N}$? Funcțiile crescătoare păstrează inegalitățile, funcțiile descrescătoare inversează inegalitățile, deci $a_n \leq a_{n+1} \Rightarrow b_n = f(a_n) < f(a_{n+1}) = b_{n+1}$, $c_n = g(a_n) > g(a_{n+1}) = c_{n+1}$, deci b_n este crescător iar c_n descrescător.

2.563B Fie o progresie geometrică $(a_n)_{n \in \mathbb{N}}$ cu $a_5 = 61$, $a_{11} = 1647$; să se afle a_7 : $a_5 = a_1 r^4$, $a_{11} = a_1 r^{10}$, $a_1 r^4 = 61$, $a_1 r^{10} = 1647$, $r^6 = \frac{1647}{61} = 27$, $r = \sqrt[6]{27}$, $a_1 = \frac{61}{r^4}$, $a_7 = a_1 r^6 = \frac{61}{r^4} \cdot 27 = 183$.

2.564B Domeniul de definiție al expresiei $E(x) = (\ln x)^{\ln x}$ este $(1, \infty) \cup \{e^{-\frac{2}{m}}\}$, m impar, deci un șir și un interval.

2.565B Punctele de acumulare al mulțimii $\{((-1)^n \frac{n+1}{3n})\}$, $n \in \mathbb{N}$ sunt $\pm \frac{1}{3}$ și $-\frac{1}{3}$ deoarece $(-1)^n \frac{n+1}{3n} = (-1)^n \frac{1}{3} + \frac{(-1)^n}{3n} \rightarrow \pm \frac{1}{3}$.

2.566B Progresia aritmetică cu termeni pozitivi are primul termen pe a_1 și rația r pozitive și din $a_{n+1} = a_n + r > a_n$ rezultă că (a_n) este un șir monoton crescător.

2.567C $x_n = \frac{\sin n!}{1+4^n} \rightarrow 0$ deoarece $0 \leq \left| \frac{\sin n!}{1+4^n} \right| \leq \frac{1}{1+4^n} \rightarrow 0$.

2.568C Fie $f: \mathbb{R} \rightarrow [-1, 1]$ definită prin $f(x) = \frac{x}{1+|x|}$, $f(\infty) = 1$, $f(-\infty) = -1$. Făcând graficul, se observă că f este bijectivă, este impară, crescătoare $f^{-1}(x) = \frac{x}{1-|x|}$, $f^{-1}(-1) = -\infty$, $f^{-1}(1) = +\infty$. Expresia lui f^{-1} se determină rezolvând în raport cu x pe $y = \frac{x}{1+|x|}$ ($x > 0$), $y = \frac{x}{1-x}$ ($x < 0$) și schimbând rolul variabilei pe y cu x .

2.569C Fie $(x_n)_{n \in \mathbb{N}}$, $a_n \in \mathbb{R}$ un șir, $f: \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$ mărginită pe $\mathbb{R}$ și $g: \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$ monotonă pe $\mathbb{R}$. Cum sunt șirurile $b_n = (f \circ g)(a_n)$, $c_n = (g \circ f)(a_n)$, $n \in \mathbb{N}$. Deoarece f este mărginită pe $\mathbb{R}$, $f(a_n)$ și $f(g(a_n))$ sunt șiruri mărginite, deci și $g(f(a_n))$ este mărginit.

2.570C Fie $l = \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{[nx]}{n}$, $x \in (0, 1)$, $nx - 1 < [nx] \leq nx$, $\frac{nx-1}{n} \leq \frac{[nx]}{n} < \frac{nx}{n}$,

$$x - \frac{1}{n} < \frac{[nx]}{n} < x \text{ deci } \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{[nx]}{n} = x.$$

2.571C Aflați a_n dacă $a_1 = 1$, $a_2 = 4$, $a_{n+2} = 5a_{n+1} - 6a_n$, $n \in \mathbb{N}^*$. Ecuația caracteristică asociată șirului $r^2 - 5r + 6 = 0$ are rădăcinile $r_1 = 2$, $r_2 = 3$ $B = \frac{2}{3}$, $a_n = \frac{2}{3} 3^n - \frac{1}{3} 2^n = 183^n - 3 \cdot 2^{n-1}$.

2.572C Termenul general al șirului 2, 4, 7, 11, ... care are proprietatea că diferențele între termenii consecutivi formează o progresie aritmetică este $a_n = \frac{n^2+n+2}{2}$. Se verifică grila direct. Altfel, scriem condiția dată:

$$2(a_{n+1} - a_n) = (a_n - a_{n-1}) + (a_{n+2} - a_{n+1}) \Rightarrow a_{n+2} - 3a_{n+1} + 3a_n - a_{n-1} = 0$$

șir recurent cu ecuația caracteristică $r^3 - 3r^2 + 3r - 1 = 0$, $(r-1)^3 = 0$ care ne dă $a_n = A + Bn + Cn^2$, $a_1 = 2$, $a_2 = 4$, $a_3 = 7$. Rezultă $A = 1$, $B = C = \frac{1}{2}$ din sistemul $A+B+C = 2$, $A+2B+4C = 4$, $A+3B+9C = 7$.

2.573C Marginea superioară M și inferioară m a mulțimii $\{ \frac{x^2-3x+2}{x^2+2x+1} | x \in \mathbb{R} \setminus \{-1\} \}$. Evident $M = +\infty$ (pentru $x \rightarrow -1$). Pentru m scriem condiția ca ecuația $\frac{x^2-3x+2}{x^2+2x+1} = y$ în x cu coeficienți în y (y parametru) să aibă rădăcini reale deci $\Delta_y \geq 0$: $x^2(1-y) - x(3+2y) + 2-y = 0$, $\Delta_y = (3+2y)^2 - 4(1-y)(2-y) \geq 0$, $\Delta_y = 1 + 24y \geq 0$, $y \geq -\frac{1}{24}$ deci $m = -\frac{1}{24}$. Altfel, facem graficul.

2.574C Fie șirurile $x_n = (a+(n-1)r)q^{n-1}$ și $y_n = \sum_{k=1}^n x_k$ ($a, r, q \in \mathbb{R}$, $q \neq 1$).

$$\text{Se cere } y_n: y_n = \sum_{k=1}^n (a + (k-1)r)q^{k-1} = a \cdot \sum_{k=1}^n q^{k-1} + r \cdot \sum_{k=1}^n (k-1)q^{k-1} =$$

$$a \frac{1-q^n}{1-q} + Sr, \quad S = q + 2q^2 + 3q^3 + \dots + (n-1)q^{n-1}. \quad S - qS = q + q^2 + q^3 + \dots + q^{n-1} - (n-1)q^n = q \frac{1-q^{n-1}}{1-q} - (n-1)q^n = \frac{q}{1-q} [1 - q^{n-1} - (n-1)(q^{n-1} - q^n)] =$$

$$\frac{q}{1-q} [(n-1)q^n - nq^{n-1}] \text{ deci } y_n = a \frac{1-q^n}{1-q} + r q \frac{(n-1)q^n - nq^{n-1}}{(1-q)^2}.$$

2.2 Limite

$$\mathbf{2.575C} \quad a_n = \sum_{k=1}^n \frac{1}{k(k+1)} = \sum_{k=1}^n \left(\frac{1}{k} - \frac{1}{k+1} \right) = \frac{1}{1} - \frac{1}{2} + \frac{1}{2} - \frac{1}{3} + \frac{1}{3} - \frac{1}{4} + \dots + \frac{1}{n-1} - \frac{1}{n} + \frac{1}{n} - \frac{1}{n+1} = 1 - \frac{1}{n+1} \rightarrow 1.$$

$$2.576A \quad A = \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{(1+2+3+\dots+n)^2}{1^3+2^3+3^3+\dots+n^3} = \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{\left(\frac{n(n+1)}{2}\right)^2}{\left(\frac{n(n+1)}{2}\right)^2} = 1.$$

$$2.577A \quad \text{Știind că } \lim_{n \rightarrow \infty} n(\sqrt[n]{a}-1) = \ln a \Leftrightarrow \lim_{x \rightarrow 0} \frac{\ln(1+x)}{x} = 1 \Rightarrow \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{\sqrt[n]{a}-\sqrt[n]{b}}{\sqrt[n]{c}-\sqrt[n]{d}} =$$

$$\lim_{n \rightarrow \infty} \frac{n(\sqrt[n]{a}-1)-n(\sqrt[n]{b}-1)}{n(\sqrt[n]{c}-1)-n(\sqrt[n]{d}-1)} = \frac{\ln a - \ln b}{\ln c - \ln d} = \frac{\ln \frac{a}{b}}{\ln \frac{c}{d}}, \quad (a, b, c, d > 0).$$

$$2.578A \quad \lim_{n \rightarrow \infty} n \sin \frac{1}{n} = \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{\sin \frac{1}{n}}{\frac{1}{n}} = 1 \left(\lim_{x \rightarrow 0} \frac{\sin x}{x} = 1 \right).$$

$$2.579A \quad \lim_{n \rightarrow \infty} \left(\sqrt{n} + \sqrt{n} + \sqrt{n} + \sqrt{n} - \sqrt{n} \right) =$$

$$= \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{\sqrt{n} \sqrt{1 + \sqrt{\frac{1}{n} + \sqrt{\frac{1}{n^3}}}}}{\sqrt{n} \sqrt{1 + \sqrt{\frac{1}{n} + \sqrt{\frac{1}{n^3} + \sqrt{\frac{1}{n^5}}}}} = \frac{1}{1} = 1.$$

$$2.580A \quad \lim_{n \rightarrow \infty} n^2 \left(\arcsin \frac{1}{n^2} - \arctg \frac{1}{n^2} \right) = \lim_{n \rightarrow \infty} \left(\frac{\arcsin \frac{1}{n^2}}{\frac{1}{n^2}} - \frac{\arctg \frac{1}{n^2}}{\frac{1}{n^2}} \right) = 0.$$

$$2.581A \quad \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{\sqrt{n^2-7n+13}}{\sqrt[3]{n^3+2n^2+2n}} = \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{n \cdot \sqrt{1 - \frac{7}{n} + \frac{13}{n^2}}}{n \cdot \sqrt[3]{1 - \frac{2}{n} + \frac{2}{n^2}}} = -1.$$

$$2.582A \quad \lim_{n \rightarrow \infty} \log_8 \left(\frac{\sqrt{n^2+1} + \sqrt[3]{n^3-2}}{n+1} \right) =$$

$$= \log_8 \lim_{n \rightarrow \infty} \left(\frac{\sqrt{1 + \frac{1}{n^2}} + \sqrt[3]{1 - \frac{2}{n^3}}}{1 + \frac{1}{n}} \right) = \log_8 2^{-1/2} = -\frac{1}{6}.$$

$$2.583A \quad \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{1}{n^3 1 + 2^{2^{-n}}} = \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{1}{1 + 2^{2^{-n-1}}} = \frac{1}{1 + 2^{-\infty}} = 1.$$

$$2.584A \quad \lim_{x \rightarrow 1} \frac{e^{\frac{1}{x-1}} - 1}{\frac{1}{x-1}} = \lim_{t \rightarrow 0} \frac{e^{\frac{1}{t}} - 1}{\frac{1}{t}} = e^{\mp \infty} = \begin{cases} 0 \\ \infty \end{cases}$$

$$2.585A \quad \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{1^{\frac{1}{n}} + 3^{\frac{1}{n}} + 5^{\frac{1}{n}} + 7^{\frac{1}{n}}}{2^{\frac{1}{n}} + 4^{\frac{1}{n}} + 6^{\frac{1}{n}} + 8^{\frac{1}{n}}} = \lim_{n \rightarrow \infty} \left(\frac{1}{2} \right)^n \cdot \frac{1 + \left(\frac{3}{2}\right)^n + \left(\frac{5}{2}\right)^n + 1}{\left(\frac{1}{2}\right)^n + \left(\frac{2}{2}\right)^n + \left(\frac{3}{2}\right)^n + 1} = 0.$$

$$2.586A \quad l = \lim_{n \rightarrow \infty} (n+2 - \sqrt{n^2+n+3}) = 2 + \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{n^2 - (n^2+n+3)}{n + \sqrt{n^2+n+3}} =$$

$$2 + \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{n \left(-1 - \frac{3}{n} \right)}{n \left(1 + \sqrt{1 + \frac{1}{n} + \frac{3}{n^2}} \right)} = 2 - \frac{1}{2} = \frac{3}{2}.$$

$$2.587A \quad l = \lim_{n \rightarrow 1} \frac{n \left(x^n + x^{n-1} - 2 \right)}{x^n - 1} = \lim_{n \rightarrow 1} \left(\frac{x^n - 1}{x - 1} \cdot \frac{x^{n-1} - 1}{x - 1} \right) = n + (n-1) =$$

$$2n - 1, \quad \left(\lim_{n \rightarrow 1} \frac{x^n - 1}{x - 1} = \lim_{n \rightarrow 1} (x^{n-1} + x^{n-2} + \dots + x^2 + x + 1) = n \right).$$

$$2.588A \quad l = \lim_{x \rightarrow 0} \frac{1}{x} \cos^2 \frac{\pi x}{3} = 0 \cdot M = 0, \quad (\text{dacă } \lim_{x \rightarrow 0} f(x) = 0 \text{ și } |g(x)| < M \Rightarrow \lim_{x \rightarrow 0} f(x)g(x) = 0).$$

$$2.589A \quad \text{Pentru } x_n = (\sqrt{3} + \sqrt{2})^n + (\sqrt{3} - \sqrt{2})^n \text{ să se calculeze } \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{x_{n+1}}{x_n}.$$

$$\lim_{n \rightarrow \infty} \frac{x_{n+1}}{x_n} = \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{(\sqrt{3} + \sqrt{2})^{n+1} + (\sqrt{3} - \sqrt{2})^{n+1}}{(\sqrt{3} + \sqrt{2})^n + (\sqrt{3} - \sqrt{2})^n} =$$

$$= \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{\sqrt{3} + \sqrt{2} + \frac{(\sqrt{3} - \sqrt{2})^{n+1}}{(\sqrt{3} + \sqrt{2})^n}}{1 + \frac{(\sqrt{3} - \sqrt{2})^n}{(\sqrt{3} + \sqrt{2})^n}} = \sqrt{3} + \sqrt{2}.$$

$$2.590A \quad \text{Fie } f(x) = e^{-x^2}, a_n = \sum_{k=0}^n f(2\sqrt{k}) \text{ și } a = \lim_{n \rightarrow \infty} a_n : a = \lim_{n \rightarrow \infty} \sum_{k=0}^n e^{-2k} =$$

$$= \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{1 - 2^{-2(n+1)}}{1 - e^{-2}} = \frac{e^2}{e^2 - 1} (1 + x + x^2 + \dots + x^n = \frac{1 - x^{n+1}}{1 - x}).$$

$$2.591A \quad l = \lim_{n \rightarrow \infty} (\sqrt{x} + \sqrt{x} - \sqrt{x}) = \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{\sqrt{x}}{\sqrt{x} + \sqrt{x}} = \frac{1}{2}.$$

$$2.592A \quad a_n = a + 1 - \sum_{k=1}^n \frac{1}{k(k+1)} = a + 1 - \sum_{k=1}^n \left(\frac{1}{k} - \frac{1}{k+1} \right) \rightarrow a.$$

2.593A Șirul recurent $a_{n+1} = \sqrt{3 + 2a_n}$, $a_0 = \sqrt{3}$ este crescător și mărginit:

$a_0 = \sqrt{3} < \sqrt{3 + 2\sqrt{3}} = a_1$, $a_{n-1} < a_n \Rightarrow 2a_{n-1} < 2a_n$, $3 + 2a_{n-1} < 3 + 2a_n$, $a_n = \sqrt{3 + 2a_{n-1}} < \sqrt{3 + 2a_n} = a_{n+1}$; mărginirea: $a_{n+1}^2 = 3 + 2a_n$, $a_{n+1} = \frac{3}{a_{n+1}} + 2 \frac{a_n}{a_{n+1}} < \frac{3}{a_0} + 2 = \sqrt{3} + 2$. Deci a_n are limită, $l = \lim_{n \rightarrow \infty} a_n$,

$$\lim_{n \rightarrow \infty} a_{n+1}^2 = l^2 = \lim_{n \rightarrow \infty} (3 + 2a_n) = 3 + 2l \text{ de unde } l = 3.$$

$$2.594A \quad \lim_{x \rightarrow 0} \frac{\sin^2 x}{x^2 + x^2 \cos x} = \lim_{x \rightarrow 0} \frac{\left(\frac{\sin x}{x} \right)^2}{1 + \cos x} = \frac{1}{2}.$$

2.595A Printre girurile: a) $a_n = (-1)^n + \frac{1}{n}$; b) $a_n = (-1)^n + 1$; c) $a_n = \frac{(-1)^n}{n}$;

d) $a_n = \frac{(-1)^n}{n} + \frac{1}{n}$; e) $a_n = \left(\frac{1}{2} + (-1)^n \right)^n$; f) $a_n = \frac{1-n}{n}$ numai c), $a_n = \frac{(-1)^n}{n}$ verifică $\lim_{n \rightarrow \infty} a_n = \lim_{n \rightarrow \infty} |a_n|$, deoarece $\left| \frac{(-1)^n}{n} \right| = \frac{1}{n} \rightarrow 0$.

$$2.596A \lim_{x \rightarrow 3} \frac{x^3 - 3x^2 + 3x + 9}{x^3 - 3x^2 - (x^2 - 9) - (3x - 9)} = \lim_{x \rightarrow 3} \frac{x^3 - 3x^2 - (x^2 - 9)}{x^3 - 3x^2 - (x^2 - 9) - (3x - 9)} = \frac{4}{1}$$

$$2.597A \lim_{n \rightarrow \infty} \left(1 - \frac{x}{n}\right)^n \cdot e^{\frac{x}{n}} = \lim_{n \rightarrow \infty} \left[\left(1 - \frac{x}{n}\right)^{-\frac{x}{n}}\right]^{-x} \cdot e^{\frac{x}{n}} = e^{-x} \cdot e^{\frac{x}{n}} = e^{-x}$$

$$2.598A \lim_{x \rightarrow 0} \frac{\sin x \sin nx}{x^2} = \lim_{x \rightarrow 0} \frac{\sin x}{x} \cdot \frac{\sin nx}{nx} = n$$

$$2.599A \text{ Care din următoarele limite este cea corectă: a) } \lim_{x \rightarrow \infty} \sqrt{1+x^2} = \infty$$

$$\text{b) } \lim_{x \rightarrow \infty} x \cos x \text{ nu există, c) } \lim_{x \rightarrow 2} \frac{(2x-2)-x}{2x-4} = \lim_{x \rightarrow 2} \frac{x-2}{2(x-2)} = \frac{1}{2}$$

$$\text{d) } \lim_{x \rightarrow 0} \sqrt{x} \sin \frac{1}{x} = 0 \neq \infty; \text{ e) } \lim_{x \rightarrow 0} \frac{3x-5}{3x+5} = -1 \pm 3;$$

$$2.600A \lim_{x \rightarrow \infty} \frac{\sin 2x}{x} = 0 \left(\lim_{x \rightarrow \infty} f(x)g(x) = 0 \text{ dacă } \lim_{x \rightarrow \infty} f(x) = 0 \text{ și } |g(x)| < M \right)$$

$$2.601A \text{ Limita lui } x_n = \sqrt{n^2 + n + 1} - n \text{ este finită dacă } a = 1 \left(\lim_{n \rightarrow \infty} x_n = \lim_{n \rightarrow \infty} n \left(\sqrt{1 + \frac{1}{n} + \frac{1}{n^2}} - 1 \right) = \infty \cdot 0 \text{ dacă } a = 1 \right), \text{ deci } \lim_{n \rightarrow \infty} x_n = \lim_{n \rightarrow \infty} \left(\sqrt{n^2 + n + 1} - n \right)$$

$$= \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{n+1}{\sqrt{n^2 + n + 1} + n} = \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{1 + \frac{1}{n}}{\sqrt{1 + \frac{1}{n} + \frac{1}{n^2}} + 1} = \frac{1}{2}$$

$$2.602A \text{ Utilizând rezultatul } \lim_{n \rightarrow 1} \frac{\sqrt[n]{x} - 1}{x - 1} = \frac{1}{m} \text{ rezultă că } l =$$

$$= \lim_{n \rightarrow 1} \frac{(1-\sqrt{x})(1-\sqrt[3]{x}) \dots (1-\sqrt[n]{x})}{(1-x)^{n-1}} = \lim_{n \rightarrow 1} \frac{\sqrt{x}-1}{x-1} \cdot \frac{\sqrt[3]{x}-1}{x-1} \dots \frac{\sqrt[n]{x}-1}{x-1} = \frac{1}{n!}$$

$$2.603B \lim_{x \rightarrow 0} (x - x^2 \ln \frac{1+x}{1-x}) = \lim_{x \rightarrow 0} \frac{x - \ln(1+x)}{x^2} = \lim_{x \rightarrow 0} \frac{1 - \frac{1}{1+x}}{2x} = \frac{1}{2}$$

$$2.604B l = \lim_{x \rightarrow \infty} \frac{2e^2 - 3\pi^x}{e^2 + 2\pi^x} = \lim_{x \rightarrow \infty} \frac{2\left(\frac{e}{\pi}\right)^x - 3}{\left(\frac{e}{\pi}\right)^x + 2} = -2 \left(\left(\frac{e}{\pi}\right)^x \rightarrow 0, \frac{e}{\pi} < 1 \right)$$

$$2.605B \lim_{x \rightarrow 0} \frac{\ln(1+ax+x^2)}{\sqrt{x+b}-1} = \lim_{x \rightarrow 0} \frac{\ln[1+(ax+x^2)]}{ax+x^2} \cdot \frac{ax+x^2}{x} \cdot \frac{(x+b+1)x}{x+b-1}$$

$$= 2; \text{ utilizăm } \lim_{t \rightarrow 0} \frac{\ln(1+t)}{t} = 1 \text{ și rezultă } b = 1, 2a = 2 \text{ deci } a = 1.$$

$$2.606B l = \lim_{x \rightarrow 0} \frac{2 \frac{e^{\sin x} - e^{-\sin x}}{2} - e^{2x}}{e^{\sin 2x} - e^{-\sin 2x}} = \lim_{x \rightarrow 0} \frac{2 \frac{e^{\sin x} - e^{-\sin x}}{2} - 1}{\sin x - e^{-2x}} \cdot \frac{\sin x - e^{-2x}}{\sin 2x - e^{-2x}}$$

$$= \lim_{x \rightarrow 0} \frac{\sin x - e^{-2x}}{e^{2x}(\sin x - e^{-2x})} = 2 \lim_{x \rightarrow 0} \frac{\sin x}{1 - \cos x} = \lim_{x \rightarrow 0} \frac{2 \sin^2 \frac{x}{2}}{2 \sin^2 \frac{x}{2}} = \frac{1}{4}$$

$$2.607B \lim_{n \rightarrow \infty} n^3 (\sqrt[3]{n^3 + bn + 1} - n) = 1 \Rightarrow$$

$$\lim_{n \rightarrow \infty} n^3 \cdot \frac{bn+1}{\sqrt[3]{(n^3 + bn + 1)^2} + \sqrt[3]{(n^3 + bn + 1)n^3} + \sqrt[3]{(n^3)^2}} =$$

$$= \lim_{x \rightarrow \infty} \frac{n^{\alpha+1} \left(b + \frac{1}{n}\right)}{n^2 \left(\sqrt{\left(1 + \frac{b}{n^2} + \frac{1}{n^2}\right)^2} + \sqrt{1 + \frac{b}{n} + \frac{1}{n^2}} + 1 \right)} = \frac{b}{3} = 1, \text{ dacă}$$

$$\alpha = 1, b = 3, \alpha + b = 4.$$

$$2.608B l = \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{1 - a + a^2 - a^3 + \dots + (-a)^n}{1 + b + b^2 + \dots + b^n} = \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{1 - (-a)^{n+1}}{1 + a} \cdot \frac{1 - b}{1 - b^{n+1}}$$

$$\text{dacă } |a| < 1, |b| < 1, (-a)^{n+1} \rightarrow 0, b^{n+1} \rightarrow 0 \text{ deci } l = \frac{1-a}{1+a} > 1 \Rightarrow a + b < 0.$$

$$2.609B \text{ Dacă } l = \lim_{x \rightarrow 0} \frac{\arcsin \sqrt{x}}{\sqrt{1 - \ln(e-x)}} \text{ atunci } l = \lim_{x \rightarrow 0} \frac{\arcsin \sqrt{x}}{\sqrt{x}} \cdot \sqrt{\frac{x}{\ln(e-x)}} = \lim_{x \rightarrow 0} \sqrt{\frac{x}{e-x}} \cdot (e-x) = \sqrt{e} \left(\lim_{t \rightarrow 0} \frac{\arcsin t}{t} = 1, \lim_{t \rightarrow 0} \frac{\ln(1+t)}{t} = 1 \right).$$

$$2.610B l = \lim_{x \rightarrow 0} \left(\frac{\pi}{2} - \arctg x \right)^{\frac{1}{\ln x}} = \lim_{x \rightarrow 0} \frac{\ln \left(\frac{\pi}{2} - \arctg x \right)}{\ln x} = \lim_{x \rightarrow 0} \frac{\frac{\pi}{2} - \arctg x}{\frac{1}{x}} = - \lim_{x \rightarrow 0} \frac{x^2}{1+x^2} \cdot \frac{\frac{1}{x}}{\frac{\pi}{2} - \arctg x} = - \lim_{x \rightarrow 0} \frac{-\frac{1}{1+x^2}}{-1+x^2} = -1.$$

$$2.611B l = \lim_{x \rightarrow \infty} \left(\operatorname{tg} \frac{\pi x}{2x+1} \right)^{\frac{1}{x}} = \lim_{x \rightarrow \infty} \frac{\ln \operatorname{tg} \frac{\pi x}{2x+1}}{x} =$$

$$= \lim_{x \rightarrow \infty} \operatorname{ctg} \frac{\pi x}{2x+1} \cdot \frac{1}{\cos^2 \frac{\pi x}{2x+1}} \cdot \frac{\pi}{(2x+1)^2} = \lim_{x \rightarrow \infty} \frac{2\pi}{\sin \frac{2\pi x}{2x+1}} \cdot \frac{1}{(2x+1)^2} = 1.$$

$$2.612B l = \lim_{x \rightarrow \infty} \frac{2x \sin^3 x + 1}{x^2 \cos^2 x + 1} = \lim_{x \rightarrow \infty} \frac{2 \sin^2 x + \frac{1}{x}}{\cos^2 x + \frac{1}{x^2}}; \text{ deoarece } \lim_{x \rightarrow \infty} \cos^2 x \text{ nu există, } l \text{ nu există.}$$

$$2.613B l = \lim_{x \rightarrow \infty} \frac{\sin mx}{\sin nx} = \lim_{x \rightarrow \infty} \frac{\cos mx}{\cos nx} = \frac{m}{n} \cdot \frac{(-10)^m}{(-1)^n} = \frac{m}{n} \cdot (-1)^{m-n} \text{ (altfel: } l = \lim_{t \rightarrow 0} \frac{\sin m(\pi+t)}{\sin n(\pi+t)} = \lim_{t \rightarrow 0} \frac{\sin mt \cos m\pi}{\sin nt \cos n\pi} = \frac{m}{n} \cdot (-1)^{m-n} \text{)}$$

$$2.614B l = \lim_{x \rightarrow \infty} (x^2 + 2) \arcsin \frac{1}{2x^2 + 1} = \lim_{x \rightarrow \infty} \frac{x^2 + 2}{2x^2 + 1} \cdot \frac{\arcsin \frac{1}{2x^2 + 1}}{\frac{1}{2x^2 + 1}} = \frac{1}{2}$$

$$2.615B 0 \leq \left| \lim_{x \rightarrow \infty} (\sin x + \cos x) e^{-x^2} \right| \leq \sqrt{2} \lim_{x \rightarrow \infty} \left| \cos \left(x - \frac{\pi}{4} \right) \right| e^{-x^2} \leq$$

$$\leq \lim_{x \rightarrow \infty} e^{-x^2} = 0 \text{ (dacă } |g(x)| < M \text{ și } \lim_{x \rightarrow \infty} f(x) = 0 \Rightarrow \lim_{x \rightarrow \infty} f(x)g(x) = 0 \text{)}$$

$$2.616B \lim_{n \rightarrow \infty} (1+a)(1+a^2)(1+a^4)(1+a^8) \dots (1+a^{2^n}) = \frac{1}{1-a} \lim_{n \rightarrow \infty} (1 -$$

$$a)(1+a)(1+a^2) \dots = \frac{1}{1-a} \lim_{n \rightarrow \infty} (1 - a^{2^{n+1}}) = \frac{1}{1-a} \lim_{n \rightarrow \infty} (1 -$$

$$a^4(1+a^4)\dots = \frac{1}{1-a} \lim_{n \rightarrow \infty} (1-a^8)(1+a^8)\dots = \frac{1}{1-a} \lim_{n \rightarrow \infty} (1-a^{2^{n-1}})(1+a^{2^{n-1}})\dots$$

$$a^{2^{n-1}}(1+a^{2^n}) = \frac{1}{1-a} \lim_{n \rightarrow \infty} (1-a^{2^{n+1}}) = \frac{1}{1-a} \text{ deoarece } |a| < 1.$$

$$2.617B \quad l = \lim_{x \rightarrow \infty} \sqrt{x^3}(\sqrt{x+2} - 2\sqrt{x+1} + \sqrt{x}) = \lim_{x \rightarrow \infty} \frac{\sqrt{1+\frac{2}{x}} - 2\sqrt{1+\frac{1}{x}} + 1}{\frac{1}{x^2}} =$$

$$\lim_{x \rightarrow \infty} \frac{-\frac{1}{2x} \left(\frac{1}{\sqrt{1+\frac{2}{x}}} - \frac{1}{\sqrt{1+\frac{1}{x}}} \right)}{\frac{-2}{x^3}} = \frac{1}{2} \lim_{x \rightarrow \infty} x \cdot \frac{\sqrt{1+\frac{1}{x}} - \sqrt{1+\frac{2}{x}}}{\sqrt{1+\frac{2}{x}} \sqrt{1+\frac{1}{x}}} = \frac{1}{2} \lim_{x \rightarrow \infty} \frac{-1}{\sqrt{1+\frac{2}{x}} + \sqrt{1+\frac{1}{x}}} =$$

$$-\frac{1}{4}. \text{ Altfel: } l = \lim_{x \rightarrow \infty} \sqrt{x^3} \left[\frac{1}{\sqrt{x+2} + \sqrt{x+1}} - \frac{1}{\sqrt{x+1} + \sqrt{x}} \right] =$$

$$\lim_{x \rightarrow \infty} \frac{-2\sqrt{x^3}}{(\sqrt{x+2} + \sqrt{x+1})(\sqrt{x+1} + \sqrt{x})(\sqrt{x+2} + \sqrt{x})} = \lim_{x \rightarrow \infty} \frac{-2}{(\sqrt{1+\frac{2}{x}} + \sqrt{1+\frac{1}{x}}) \left(\sqrt{1+\frac{1}{x}} + 1 \right) (\sqrt{1+\frac{2}{x}})} =$$

$$2.618B \quad l = \lim_{n \rightarrow \infty} n^3(\sqrt{n^2 + \sqrt{n^4 + 1}} - n\sqrt{2}) = \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{n^3(\sqrt{n^4 + 1} - n^2)}{\sqrt{n^2 + \sqrt{n^4 + 1}} + n\sqrt{2}} =$$

$$\lim_{n \rightarrow \infty} \frac{n^3}{(\sqrt{n^4 + 1} + n^2)} \cdot \frac{1}{(\sqrt{n^2 + \sqrt{n^4 + 1}} + n\sqrt{2})} =$$

$$= \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{1}{\sqrt{1 + \frac{1}{n^4}} + 1} \cdot \frac{1}{(\sqrt{1 + \frac{1}{n^4}} + \sqrt{2})} = \frac{\sqrt{2}}{8}. \text{ Cu regula l'Hospital}$$

$$\text{asociem funcția } f(x) = \frac{\sqrt{1 + \sqrt{1 + x^4}} - \sqrt{2}}{x^4}, \quad x > 0.$$

$$2.619B \quad a_n = \frac{\alpha^n}{(1+\alpha)^n(1+\alpha^n)\dots(1+\alpha^n)}, \quad \alpha = 1, \quad a_n = \frac{1}{2^n} \rightarrow 0; \quad 0 < \alpha < 1 \Rightarrow 0 < a_n < \alpha^n \rightarrow 0; \quad 1 < \alpha \Rightarrow 0 < a_n = \frac{1}{1+\alpha^n} \cdot (1+\alpha)(1+\alpha^2)\dots(1+\alpha^{n-1}) \leq \frac{1}{2^{n-1}} \rightarrow 0.$$

$$2.620B \quad l = \lim_{x \rightarrow \infty} \frac{\sqrt{x} + \sqrt{x+8} + \sqrt{x+16}}{2+x} = \lim_{x \rightarrow \infty} \left(\frac{\sqrt{x}}{2+x} + \frac{\sqrt{x+8}}{2+x} + \frac{\sqrt{x+16}}{2+x} \right) = \frac{1}{3} \frac{1}{\sqrt{3}} + \frac{1}{7\sqrt{3}}$$

$$\text{Altfel, notăm } a = -b, \quad l = \lim_{x \rightarrow \pm b} \left(\frac{\sqrt{x} - \sqrt{b}}{x-b} + \frac{\sqrt{x+8} - \sqrt{b+8}}{x-b} \right), \quad \lim_{x \rightarrow \pm b} \frac{\sqrt{x} - \sqrt{b}}{x-b} = \frac{1}{2\sqrt{b}}$$

$$2.621B \quad l = \lim_{x \rightarrow 7} \frac{\sqrt{x+2} - \sqrt{x+20}}{\sqrt{x+9} - \sqrt{x+25}} = \lim_{x \rightarrow 7} \frac{\frac{1}{2\sqrt{x+2}} - \frac{1}{3\sqrt{x+20}}}{\frac{1}{4\sqrt{x+9}} - \frac{1}{5\sqrt{x+25}}} = \frac{\frac{1}{6} - \frac{1}{27}}{\frac{1}{32} - \frac{1}{80}}$$

$$\text{Altfel: } l = \lim_{x \rightarrow 7} \frac{\frac{\sqrt{x+2}-3}{x-7} - \frac{\sqrt{x+20}-3}{x-7}}{\frac{\sqrt{x+9}-2}{x-7} - \frac{\sqrt{x+25}-2}{x-7}} \text{ și notăm succesiv } t = \sqrt{x+2}, \quad u =$$

$$\sqrt{x+20}, \quad v = \sqrt{x+9}, \quad w = \sqrt{x+25} \text{ și obținem spre exemplu } \lim_{x \rightarrow 7} \frac{\sqrt{x+25}-2}{x-7} =$$

$$\lim_{w \rightarrow 2} \frac{w-2}{w^2-2^2} = \lim_{w \rightarrow 2} \frac{1}{w^2+w+2} = \frac{1}{80}.$$

$$2.622B \quad l = \lim_{x \rightarrow 0} \frac{\sqrt{x+1} - \sqrt{2x+1}}{x} = \lim_{x \rightarrow 0} \left(\frac{1}{4\sqrt{(x+1)^3}} - \frac{2}{3\sqrt{(2x+1)^3}} \right) =$$

2.2. LIMITE

$$\frac{1}{4} - \frac{2}{3} = -\frac{5}{12}. \text{ Altfel aplicăm } \lim_{x \rightarrow 0} \frac{\sqrt{x+1} - 1}{x} = \frac{1}{2}$$

$$l = \lim_{x \rightarrow 0} \frac{\left(\sqrt{x+1} - 1 - \sqrt[3]{2x+1} \right) \cdot 2}{2x} = \frac{1}{4} - \frac{2}{3}.$$

$$2.623B \quad l = \lim_{n \rightarrow \infty} (\sqrt{n^2+n} - \sqrt[3]{n^3+1}) = \lim_{n \rightarrow \infty} ((\sqrt{n^2+n}) - (\sqrt[3]{n^3+1} - 1)) =$$

$$n] = \lim_{n \rightarrow \infty} \left[\frac{n}{\sqrt{n^2+n} + n} - \frac{1}{\sqrt[3]{(n^3+1)^2} + \sqrt[3]{n^3+1}} \right] = \frac{1}{2}; \text{ altfel } l = \lim_{x \rightarrow 0} \frac{\sqrt{1+x} - \sqrt[3]{1+x^3}}{x} = \lim_{x \rightarrow 0} \left(\frac{1}{2\sqrt{1+x}} - \frac{x^2}{\sqrt[3]{(1+x^3)^2}} \right) = \frac{1}{2}.$$

$$2.624B \quad \lim_{n \rightarrow \infty} \sin 2x \text{ nu există: } \forall a \in [-1, 1] \exists (x_n)_{n \in \mathbb{N}}, x_n \in \mathbb{N}, x_n = n\pi + \frac{1}{2} \arcsin a, \sin 2x_n = \sin(2n\pi + \arcsin a) = a \rightarrow a, x_n \rightarrow \infty.$$

$$2.625B \quad l = \lim_{x \rightarrow \infty} \frac{x + \sin x}{x + \cos x} = \lim_{x \rightarrow \infty} \frac{1 + \frac{\sin x}{x}}{1 + \frac{\cos x}{x}} = 1.$$

$$2.626B \quad \text{Dacă } (2 + \sqrt{5})^n = x_n + y_n \sqrt{5} \text{ să se calculeze } \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{x_n}{y_n}. (2 - \sqrt{5})^n = x_n - y_n \sqrt{5} \Rightarrow x_n = \frac{1}{2}((2 + \sqrt{5})^n + (2 - \sqrt{5})^n), y_n = \frac{1}{2}((2 + \sqrt{5})^n - (2 - \sqrt{5})^n).$$

$$\lim_{n \rightarrow \infty} \frac{x_n}{y_n} = \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{1 + \left(\frac{2 - \sqrt{5}}{2 + \sqrt{5}} \right)^n}{1 - \left(\frac{2 - \sqrt{5}}{2 + \sqrt{5}} \right)^n} = 1 \text{ (deoarece } \lim_{n \rightarrow \infty} a^n = 0 \text{ dacă } |a| < 1).$$

$$2.627B \quad \text{Analog cu 2.616B cazul } a = \frac{1}{2}: \lim_{n \rightarrow \infty} \prod_{k=1}^n \left(1 + \frac{1}{2^{2^k-1}} \right) = 2.$$

$$2.628B \quad \text{Notăm } n^{\frac{1}{n}} - 1 = x_n, \quad n^{\frac{1}{n}} = 1 + x_n, \quad \ln n = \ln(1 + x_n), \quad \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{n(n^{\frac{1}{n}} - 1)}{\ln n} = \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{x_n}{\ln(1 + x_n)} = 1.$$

$$2.629B \quad a_1 = 1, \quad a_{n+1} = \sqrt{1 + a_n^2} \Rightarrow a_2 = \sqrt{2}, \quad a_3 = \sqrt{3}, \quad a_4 = \sqrt{4} \text{ și prin inducție } a_n = \sqrt{n} \Rightarrow a_{n+1} = \sqrt{1 + (\sqrt{n})^2} = \sqrt{n+1}.$$

$$2.630B \quad \text{Fie } f(x) = \ln\left(1 + \frac{2}{x}\right) \text{ și } u_n = \prod_{k=1}^n f(k): \text{ atunci } \lim_{n \rightarrow \infty} u_n = \lim_{n \rightarrow \infty} \prod_{k=1}^n \ln\left(1 + \frac{2}{k}\right) = \lim_{n \rightarrow \infty} \ln \prod_{k=1}^n \left(\frac{1}{3} \cdot \frac{4}{5} \cdot \dots \cdot \frac{n-1}{n-3} \cdot \frac{n-2}{n-2} \cdot \frac{n+1}{n-1} \cdot \frac{n+2}{n} \right) = \infty.$$

$$2.631B \quad x_{n+1} = \frac{1}{3}(b + x_n + x_{n-1}^2), \quad x_1 = x_2 = 0, \quad b \in [0, 1] \text{ este evident mărginit de 1, este crescător (prin inducție } x_{k+1} - x_k = \frac{1}{3}(x_n - x_{n-1}) + (x_{n-1}^2 - x_{n-2}^2) \geq 0) \text{ deci convergent, } \lim x_n = l \Rightarrow l = \frac{1}{3}(b + l + l^2), \quad l = 1 - \sqrt{1-b}.$$

$$2.632B \quad \text{Dacă } a_n = \left(1 - \frac{1}{n+1}\right) \cdot \left(1 - \frac{2}{n+1}\right) \cdot \dots \cdot \left(1 - \frac{n}{n+1}\right) = \frac{n!}{(n+1)!} \text{ atunci}$$

$$\lim_{n \rightarrow \infty} \frac{n+1}{n} = \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{(n+1)!}{(n+2)!} = \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{(n+1)^{n+1}}{(n+2)^{n+1}} = \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{1}{(1+\frac{1}{n+1})^{n+1}} = \frac{1}{e}.$$

$$2.633B \lim_{n \rightarrow \frac{1}{2}} (2 - \lg x)^{\frac{1}{2n-1}} = e^{\lim_{n \rightarrow \frac{1}{2}} \frac{1 - \lg x}{\sin x - \cos x}} = e^{-\lim_{n \rightarrow \frac{1}{2}} \frac{1}{\cos x}} = e^{-\sqrt{2}}.$$

$$2.634B \lim_{n \rightarrow \infty} [a \ln(n+1) + b \ln(n+2) + c \ln(n+3)] = \lim_{n \rightarrow \infty} \left[(a+b+c) \ln n + \ln \left(1 + \frac{1}{n}\right)^a \left(1 + \frac{2}{n}\right)^b \cdot \left(1 + \frac{3}{n}\right)^c \right] = \lim_{n \rightarrow \infty} (a+b+c) \ln n = 0 \text{ dacă } a+b+c=0.$$

$$2.635B l = \lim_{x \rightarrow 0} \frac{x^2}{\sin x} \cdot \sin \frac{1}{x} = \lim_{x \rightarrow 0} \frac{x}{\sin x} \cdot \left(x \sin \frac{1}{x}\right) = 0.$$

$$2.636B \lim_{x \rightarrow 0} \frac{\ln(1+x^2) - x^2}{x^4} = \lim_{t \rightarrow 0} \frac{\ln(1+t^2) - t^2}{t^4} = \lim_{t \rightarrow 0} \frac{\frac{1}{1+t} - 1}{2t} = -\frac{1}{2}.$$

$$2.637B \text{ Fie șirul } x_{n+1} = \frac{1}{2} \left(x_n + \frac{a}{x_n}\right), x_0 > 0, a > 0; \text{ avem } x_n^2 - a = \frac{1}{4} \left(x_{n-1} + \frac{a}{x_{n-1}}\right)^2 - a = \frac{1}{4} \left(x_{n-1} - \frac{a}{x_{n-1}}\right)^2 \geq 0, \text{ deci } x_n > \sqrt{a} \text{ și } x_n \text{ este descrescător } x_{n+1} - x_n = \frac{1}{2} \left(x_n + \frac{a}{x_n}\right) - x_n = \frac{a-x_n^2}{2x_n} \leq 0; \text{ notăm } l = \lim x_n, l = \frac{1}{2} (l + \frac{a}{l}) \Rightarrow l^2 = a \text{ deci } l = \sqrt{a}.$$

$$2.638B \text{ Utilizând } \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{n}{\sqrt[n]{n!}} = e \Rightarrow \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{\sqrt[n]{n!}}{n+1} = \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{\sqrt[n]{n!}}{n} \cdot \frac{n}{n+1} = \frac{n+1}{n^{\frac{n+1}{n}}} = 1.$$

$$2.639B l = \lim_{n \rightarrow \infty} \left(\frac{\sqrt[n]{a} + \sqrt[n]{b} + \sqrt[n]{c}}{3} \right)^n, a, b, c > 0:$$

$$l = e^{\frac{1}{3} \lim_{n \rightarrow \infty} [n(\sqrt[n]{a}-1) + n(\sqrt[n]{b}-1) + n(\sqrt[n]{c}-1)]} = e^{\frac{1}{3}(\ln a + \ln b + \ln c)} = e^{\frac{1}{3} \ln abc} = \sqrt[3]{abc} \left(\lim_{x \rightarrow 0} \frac{a^x - 1}{x} = \ln a, \lim_{u \rightarrow 0} u^v = e^{\lim_{u \rightarrow 0} (u-1)v} \right). \text{ Altfel, cu l'Hospital:}$$

$$l = \lim_{x \rightarrow 0} \left(\frac{a^x + b^x + c^x}{3} \right)^{\frac{1}{x}} = \lim_{x \rightarrow 0} \frac{\ln \left(\frac{a^x + b^x + c^x}{3} \right)}{x} = \lim_{x \rightarrow 0} \frac{a^x \ln a + b^x \ln b + c^x \ln c}{a^x + b^x + c^x} = e^{\frac{1}{3}(\ln a + \ln b + \ln c)} = \sqrt[3]{abc}.$$

2.640B Șirul $\{x_n\} \subset \mathbb{N}^*$ definit prin $\frac{x_1}{x_1} + \frac{x_2}{x_2} + \dots + \frac{x_{n-1}}{x_{n-1}} + \frac{x_n}{x_n} = n, (\forall) n \in \mathbb{N}^*$ este șirul constant $x_n = 1 : n = 1 \Rightarrow x_1 = 1, n = 2 \Rightarrow \frac{x_1}{x_1} + \frac{x_2}{x_2} = 2$ deci $x_2 = x_1 = 1, \frac{x_1}{x_1} + \frac{x_2}{x_2} + \frac{x_3}{x_3} = 3 \Rightarrow x_3 = 1$ și prin inducție $x_n = 1$.

2.641B Restrângeți expresia $t = \sqrt{1 + \sqrt{1 + \sqrt{1 + \dots}}}$. De fapt t este limita șirului recurent $x_n = \sqrt{1 + x_{n-1}}, x_1 = \sqrt{1}$. Fie șirul mai general $x_{n+1} = \sqrt{a + x_n}, x_1 = \sqrt{a}$ care este crescător și mărginit: $0 < \sqrt{a}, a < a + \sqrt{a}, a + x_n$ și $x_n = \sqrt{a + a_{n-1}} < \sqrt{a + x_{n-1}} = x_n + 1$; mărginirea: $x_{n+1}^2 = a + x_n, \beta = a + l, l = \frac{1 + \sqrt{1+4a}}{2}, t = \frac{1 + \sqrt{\beta}}{2}$.

$$2.642C x = \lim x_n, x_n = \sum_{k=1}^n \frac{k^2}{n^3 + k^2}, \sum_{k=1}^n \frac{k^2}{n^3 + k^2} < x_n = \sum_{k=1}^n \frac{k^2}{n^3 + k^2} < \sum_{k=1}^n \frac{k^2}{n^3 + 1} \Rightarrow \frac{n(n+1)(2n+1)}{6(n^3 + n^2)} < x_n < \frac{n(n+1)(2n+1)}{6(n^3 + 1)}; \frac{2}{6} \leq \lim x_n \leq \frac{2}{6}, x = \frac{1}{3}.$$

$$2.643C k = ? \Rightarrow l = \lim \sqrt[k]{1^k + 2^k + \dots + n^k} \text{ să fie finită: } \sqrt[n]{n} < \sqrt[1]{1^k + 2^k + \dots + n^k} < \sqrt[n]{n \cdot n^k}, \text{ dar } \lim_{n \rightarrow \infty} (\sqrt[n]{n})^k = 1 \text{ și deci } 1 = \lim_{n \rightarrow \infty} \sqrt[n]{n} \leq l \leq \lim_{n \rightarrow \infty} (\sqrt[n]{n})^{k+1} = 1, l = 1, \text{ deci } k \in \mathbb{N}.$$

$$2.644C \text{ Fie } x_n = (\sqrt{2} + 1)^n = a_n + b_n \sqrt{2} \text{ și } l = \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{a_n}{b_n}; (\sqrt{2} - 1)^n = a_n - b_n \sqrt{2}, a_n = \frac{1}{2}[(\sqrt{2} + 1)^n + (\sqrt{2} - 1)^n], b_n = \frac{1}{2}[(\sqrt{2} + 1)^n - (\sqrt{2} - 1)^n], l = \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{a_n}{b_n} = \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{1 + \left(\frac{\sqrt{2}-1}{\sqrt{2}+1}\right)^n}{1 - \left(\frac{\sqrt{2}-1}{\sqrt{2}+1}\right)^n} = 1, \left(\frac{\sqrt{2}-1}{\sqrt{2}+1}\right) < 1, \left(\frac{\sqrt{2}-1}{\sqrt{2}+1}\right)^n \rightarrow 0 \text{ deoarece } \lim_{n \rightarrow \infty} a^n = 0 \text{ dacă } |a| < 1.$$

$$2.645C \text{ Deoarece } (\cos x + \sin x) = 0 \text{ pentru } x_n = n\pi + \frac{3\pi}{4}, l = \lim_{x \rightarrow \infty} \frac{e^{-3x}(\cos x + 3 \sin x)}{e^{-2x}(\cos x + \sin x)} = \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{\cos x + 3 \sin x}{e^x(\cos x + \sin x)} \text{ nu există.}$$

$$2.646C l = \lim_{x \rightarrow \infty} \left| \frac{\sin x}{x} \right|^{\frac{\sin x}{x - \sin x}} = \lim_{x \rightarrow \infty} \left| \frac{\sin x}{x} \right|^{\frac{\sin x}{x} \cdot \frac{x}{x - \sin x}} = 1 \text{ deoarece } \lim_{x \rightarrow \infty} \left| \frac{\sin x}{x} \right| = 0.$$

2.647C Singurul șir recurent, convergent la 0 este $x_n = \sqrt{x_{n-1}}$.

$$2.648C l = \lim_{x \rightarrow \infty} x(\pi - 2 \arctg x) = 2 \lim_{x \rightarrow \infty} x \left(\frac{\pi}{2} - \arctg x \right) = 2 \lim_{x \rightarrow \infty} x \arctg \left(\frac{\pi}{2} - \arctg x \right) = 2 \lim_{x \rightarrow \infty} x \arctg(\arctg x) = 2 \lim_{x \rightarrow \infty} \frac{x}{\text{tg}(\arctg x)} = 2 \left(l = \lim_{x \rightarrow \infty} \frac{\pi - 2 \arctg x}{\frac{1}{x}} = \lim_{x \rightarrow \infty} \frac{-\frac{2}{1+x^2}}{-\frac{1}{x^2}} = 2 \right).$$

$$2.649C \text{ Vezi } 2.642B. \sum_{k=1}^n \frac{k^2+k}{n^3+n^2} \leq a_n \leq \sum_{k=1}^n \frac{k^2+k}{n^3+1}, \lim_{n \rightarrow \infty} a_n = \frac{1}{3}.$$

$$2.650C \lim_{x \rightarrow 1} \frac{\sin |\ln x|}{x-1} = \lim_{x \rightarrow 1} \frac{|\ln x|}{|x-1|} \cdot \frac{\sin |\ln x|}{|\ln x|} = \begin{cases} 1, & x > 1 \\ -1, & x < 1 \end{cases}$$

$$2.651C \lim_{n \rightarrow \infty} (n^2+n+2)^{\frac{1}{n^2+n+1}} = \lim_{n \rightarrow \infty} \sqrt[n^2+n+1]{n^2+n+1} = \lim_{n \rightarrow \infty} \sqrt[n]{n} \cdot \sqrt[n]{1+\frac{1}{n}} = 1.$$

$$2.652C \text{ Fie șirul } x_n \text{ definit de } \log_2(x_n+2) - \log_2 x_n = n, n \in \mathbf{N}, 0 < x_n < 1. \\ \log_2 \sqrt[2n]{x_n+2} = \log_2 2^n, 4^{2n} x_n - 2 = 0, x_n = \frac{1+\sqrt{1+8 \cdot 4^n}}{2 \cdot 4^n} \rightarrow 0.$$

$$2.653C \text{ Din inegalitatea } \left(\sum_{k=1}^n x_k y_k \right)^2 \leq \left(\sum_{k=1}^n x_k^2 \right) \left(\sum_{k=1}^n y_k^2 \right) \text{ luând } y_k = 1, \\ k = \overline{1, n}, \text{ obținem } \left(\frac{x_1+x_2+\dots+x_n}{n} \right)^2 \leq \frac{x_1^2+x_2^2+\dots+x_n^2}{n} \text{ deci } \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{x_1^2+x_2^2+\dots+x_n^2}{n} = 0 \\ \text{ implică } \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{x_1+x_2+\dots+x_n}{n} = 0.$$

$$2.654C \text{ Fie } l = \lim_{n \rightarrow \infty} n^k \left(\sqrt{\frac{n-1}{n}} - \sqrt{\frac{n+1}{n+2}} \right) (a^{\frac{1}{n}} - 1); \text{ deoarece } \lim_{n \rightarrow \infty} n(a^{\frac{1}{n}} - 1) = \ln a \text{ și } \lim_{n \rightarrow \infty} n^2 \left(\sqrt{\frac{n-1}{n}} - \sqrt{\frac{n+1}{n+2}} \right) = \lim_{n \rightarrow \infty} n^2 \cdot \frac{1 - \frac{1}{n} - \left(1 - \frac{1}{n+2}\right)}{\sqrt{1 - \frac{1}{n}} + \sqrt{1 - \frac{1}{n+2}}} =$$

$$\frac{1}{2} \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{-2n^3}{n(n+2)} = -1 \text{ atunci pentru } k = 3, l = -\ln a \text{ iar } k > 3, l = \infty.$$

$$2.655C c = ? \text{ astfel ca } f(x) = \begin{cases} \sqrt{x^2 - 2cx \ln ex} + c^2, & x \in (0, 1) \\ c + 3x, & x \in [1, 2] \end{cases} \text{ să aibă}$$

limită în $x = 1$. $\sqrt{x^2 - 2cx \ln ex} + c^2 \rightarrow \sqrt{(c-1)^2} = |c-1|$ pentru $x \rightarrow 1$, $x < 1$, deci $|c-1| = 3+c$, $c = -1$.

2.656C Dacă $f(x) = x^6 - 2x^3 + x^2 - 2x$ și g este cătuș împărțirii lui f la x^2+1 să se calculeze $l = \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{1}{n^3} [g(1) + g(2) + \dots + g(n)]$. $f(x) = (x^2 - 2x)(x^2 + 1)$

$$\text{deci } g(x) = x^2 - 2x \text{ și } \sum_{k=1}^n g(k) = \sum_{k=1}^n (k^2 - k) = \frac{n(n+1)(2n+1)}{6} - n(n+1).$$

$$\text{Rezultă } l = \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{n(n+1)(2n+1)}{6n^3} = \frac{1}{3}.$$

$$2.657C l = \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{k n^3 + 1 + (1+2) + (1+2+3) + \dots + (1+2+\dots+n)}{n^3 + n^2 + 1} = \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{k n^3 + \sum_{k=1}^n \frac{k(k+1)}{2}}{n^3 + n^2 + 1} =$$

$$\lim_{n \rightarrow \infty} \frac{k n^3 + \frac{1}{2} (n(n+1)(2n+1) + n(n+1))}{n^3 + n^2 + 1} = k + \frac{1}{6} = \frac{7}{6}, \text{ deci } k = 1.$$

$$2.558C l = \lim_{x \rightarrow 0} \frac{\sin x + \cos x}{1 + x^2} = 0 \text{ deoarece } 0 < \left| \frac{\sin x + \cos x}{1 + x^2} \right| \leq \frac{\sqrt{2}}{1 + x^2} \rightarrow 0.$$

$$2.659C \text{ Fie } l = \lim_{x \rightarrow 1} (1 - x^2) f(x) - \lim_{x \rightarrow 1} f(x) \text{ unde } f(x) = \lim_{n \rightarrow \infty} f_n(x), f_n(x) = \begin{cases} 1 + 2x + 3x^2 + \dots + nx^{n-1}, & x \leq 1 \\ e^{n(1-x)}, & x > 1 \end{cases} \text{ Deoarece } 1 + 2x + 3x^2 + \dots + nx^{n-1} =$$

$$(x + x^2 + x^3 + \dots + x^{n-1} + x^n)' = \left(x \cdot \frac{x^n - 1}{x - 1} \right)' = \frac{(n+1)x^n - 1(x-1) \cdot x^{n+1} + x}{(x-1)^2} \\ \lim_{n \rightarrow \infty} f_n(x) = \frac{1}{(x-1)^2} \text{ și deci } \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{(1-x)^2}{(x-1)^2} = 1, \lim_{n \rightarrow \infty} f_n(x) = \lim_{n \rightarrow \infty} e^{n(1-x)} = 0, l = 1 - 0 = 1.$$

$$2.660C \lim_{x \rightarrow 1} f(x) = \lim_{x \rightarrow 1} \frac{x}{1 - x^2} = \begin{cases} -\infty, & x > 1 \\ +\infty, & x < 1 \end{cases} \text{ deci nu există; } \lim_{x \rightarrow 0} g(x) = \lim_{x \rightarrow 0} e^{-x} \sin x = 0 \cdot M = 0, \lim_{x \rightarrow 0} h(x) = \lim_{x \rightarrow 0} e^x (2 + \sin x) > \lim_{x \rightarrow 0} e^x = \infty.$$

$$2.661C l = \lim_{x \rightarrow 0} \frac{(x+a_1+a_2+\dots+a_n)^{n+1} + x^{n+1}}{(x+a_1)^{n+1} (x+a_2)^{n+1} \dots (x+a_n)^{n+1}}; \text{ utilizăm formula } \lim_{x \rightarrow 0} (1 + \frac{a}{x})^x = e^a \text{ și obținem } l = \lim_{x \rightarrow 0} \left(\frac{x+a_1+a_2+\dots+a_n}{x+a_1} \right)^{x+a_1} \cdot \left(\frac{x+a_1+a_2+\dots+a_n}{x+a_2} \right)^{x+a_2} \dots \\ \dots \left(\frac{x+a_1+a_2+\dots+a_n}{x+a_n} \right)^{x+a_n} = \lim_{x \rightarrow 0} \left(1 + \frac{a_2+a_3+\dots+a_n}{x+a_1} \right)^{x+a_1} \cdot \left(1 + \frac{a_3+a_4+\dots+a_n}{x+a_2} \right)^{x+a_2} \\ \dots \left(1 + \frac{a_1+a_2+\dots+a_{n-1}}{x+a_n} \right)^{x+a_n} = e^{a_2+a_3+\dots+a_n} \cdot e^{a_1+a_3+\dots+a_n} \dots \\ \dots e^{a_1+a_2+\dots+a_{n-1}} = e^{(n-1)(a_1+a_2+\dots+a_n)}.$$

2.3 Funcții continue

2.662A Mulțimea de definiție a funcției $f(x) = \sqrt{\sin x - \cos x}$. $\sin x - \cos x = \sin x - \sin(\frac{\pi}{2} - x) = 2 \sin(x - \frac{\pi}{4}) \cos \frac{\pi}{4} = \sqrt{2} \sin(x - \frac{\pi}{4})$, $\sin(x - \frac{\pi}{4}) > 0$. $2k\pi \leq x - \frac{\pi}{4} \leq (2k+1)\pi$, $x \in \bigcup_{k \in \mathbf{Z}} \left[2k\pi + \frac{\pi}{4}, 2k\pi + \frac{5\pi}{4} \right]$.

$$2.663A \text{ Funcția } f(x) = \begin{cases} \frac{\sqrt{x}-1}{x-1}, & x \neq 1 \\ a, & x = 1 \end{cases} \text{ este continuă dacă } a = \frac{1}{n} \text{ deoarece} \\ \lim_{x \rightarrow 1} \frac{\sqrt{x}-1}{x-1} = \lim_{t \rightarrow 1} \frac{t-1}{t^n-1} = \frac{1}{n} \left(\sqrt[n]{x} = t \rightarrow 1 \right).$$

2.664A $f(x) = \begin{cases} x^2 + x + 1, & x > 0 \\ ax + b, & x \leq 0 \end{cases}$ este continuă dacă $b = 1$, $a \in \mathbf{R}$ deoarece $\lim_{x \rightarrow 0} f(x) = b = \lim_{x \rightarrow 0} f(x) = 1$ și $a \in \mathbf{R}$ oarecure.

2.665A Funcția $f(x) = \begin{cases} 2x^2 + 1, & x < 2 \\ a, & x = 2 \\ 5x - 1, & x > 2 \end{cases}$ este continuă dacă $a = 9$, deoarece limitele laterale în $x = 2$ există și sunt egale cu 9.

2.666A Fie $f(x) = \begin{cases} \frac{x^2 - 4}{x - 2}, & n \neq 2 \\ a, & x = 2 \end{cases}$. Deoarece $\lim_{x \rightarrow 2} \frac{x^2 - 4}{x - 2} = \lim_{x \rightarrow 2} (x + 2) = 4$, f este continuă dacă $a = 4$.

2.667A Funcția $f: [-\frac{\pi}{2}, \frac{\pi}{2}] \rightarrow \mathbf{R}$, $\begin{cases} \frac{\sqrt{1 - \cos x}}{1 - \cos x}, & x \in [-\frac{\pi}{2}, \frac{\pi}{2}] \setminus \{0\} \\ a, & x = 0 \end{cases}$ este

continuă dacă $a = \sqrt{2}$. $\lim_{x \rightarrow 0} f(x) = \lim_{x \rightarrow 0} \frac{\sqrt{2 \sin^2 \frac{x}{2}}}{2 \sin^2 \frac{x}{2}} = \lim_{x \rightarrow 0} \left(\frac{\frac{\pi}{2}}{\sin \frac{x}{2}} \right)^2 \cdot \frac{\sqrt{2} \sin \frac{x}{2}}{\frac{x}{2}} = \sqrt{2}$.

2.668A Funcția $f: [0, 2] \rightarrow \mathbf{R}$, $\begin{cases} \frac{6 \sin(x-1)}{x-1}, & x \in [0, 1) \\ 5x + a, & x \in [1, 2] \end{cases}$ este continuă

pentru $a = 1$. $\lim_{x \rightarrow 1} \frac{6 \sin(x-1)}{x-1} = \lim_{x \rightarrow 1} 6a \frac{\sin(a(x-1))}{a(x-1)} = 6a = 5 + a, a = 1$.

2.669A Funcția $f(x) = \begin{cases} 2x + m, & x \leq 1 \\ m^2x + 2, & x > 1 \end{cases}$ este continuă pentru $m \in \{0, 1\}$. $\lim_{x \rightarrow 1} (2x + m) = 2 + m = \lim_{x \rightarrow 1} (m^2x + 2) = m^2 + 2, m^2 - m = 0$.

2.670A $f(x) = \begin{cases} x + 1, & x \leq 1 \\ 3 - ax^2, & x > 1 \end{cases}$ este continuă pentru $a = 1$, evident.

2.671A $f(x) = \begin{cases} ax + 3, & x < b \\ 4a, & x = b \\ 3x + a, & x > b \end{cases}$ este continuă pentru $a = 1, b = 1$ sau

$a = b = 3$; $\lim_{x \rightarrow b} (ax + 3) = ab + 3 = \lim_{x \rightarrow b} (3x + a) = 3b + a = 4a \Rightarrow a = b, a^2 - 4a + 3 = 0, a = b = 1, a = b = 3$.

2.672A Mulțimea A a punctelor de continuitate ale funcției

$$f(x) = \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{x + x^{3 \cdot 2^{nx}}}{1 + 2^{nx}} \cdot \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{x + x^{3 \cdot 2^{nx}}}{1 + 2^{nx}} = \frac{x + x^3}{1 + 0} = x, \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{x + x^{3 \cdot 2^{nx}}}{1 + 2^{nx}} =$$

$$= \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{x e^{-2nx} + x^3}{e^{-2nx} + 1} = x^3, f(x) = \begin{cases} x & x \leq 0 \\ x^3 & x > 0 \end{cases} \text{ este continuă, } A = \mathbf{R}.$$

2.673A $f(x) = \begin{cases} \frac{ax}{x^2 - 3x + 2} & x \in (-\infty, 0] \\ x \ln x & x \in (0, 1] \\ e^{-x} - b & x \in (1, \infty) \end{cases}$ este continuă pentru $b = \frac{1}{e}$,

$$a \in \mathbf{R}. \lim_{x \rightarrow 0} \frac{ax}{x^2 - 3x + 2} = 0 = \lim_{x > 0} x \ln x = \lim_{x > 0} \frac{\ln x}{\frac{1}{x}} = \lim_{x > 0} (-x) = 0, \lim_{x > 1} e^{-x} - b = \frac{1}{e} - b = 0.$$

2.674A Funcția $f(x) = [x] \sin \pi x$ este continuă chiar și în punctele $x = k\pi, k \in \mathbf{Z}$, unde limitele laterale sunt egale cu 0, deci este continuă pe $\mathbf{R}$, mulțimea punctelor de discontinuitate este $\emptyset$.

2.675A Funcția $f: [0, \frac{\pi}{2}] \rightarrow \mathbf{R}, f(x) = \begin{cases} a \sin x + \cos x, & x \in [0, \frac{\pi}{4}] \\ \operatorname{tg} x + a \operatorname{ctg} x, & x \in (\frac{\pi}{4}, \frac{\pi}{2}) \end{cases}$ este continuă în $\frac{\pi}{4}$ dacă $\frac{\sqrt{2}}{2}(1+a) = 1+a$, deci $a = -1$.

2.676A $f(x) = \begin{cases} Ae^{2x}, & x \leq 0 \\ \sin 2x + B \cos 3x, & x > 0 \end{cases}$ este continuă dacă $A = B$, $\lim_{x \rightarrow 0} f(x) = A = \lim_{x \rightarrow 0} f(x) = B$.

2.677A $f(x) = \begin{cases} x \sin \frac{x}{2}, & x \neq 0 \\ a, & x = 0 \end{cases}$ este continuă în $x = 0$ doar dacă $a = 0$ deoarece $\lim_{x \rightarrow 0} x \sin \frac{x}{2} = 0$ ($\lim_{x \rightarrow 0} f(x)g(x) = 0$ dacă $f(x) \rightarrow 0$ și $|g(x)| < M$).

2.678A Fie $f(x) = \begin{cases} \frac{\sin 2x}{x} - a^2 \frac{\ln(1+x)}{x}, & x \in (-1, 0), a \in \mathbf{R} \\ \ln(1+x), & x \in [0, \infty) \end{cases}$ și S suma valorilor lui a pentru care f este continuă. Se cere S .

$$\lim_{x \rightarrow 0} \left(2 \frac{\sin 2x}{2x} - a^2 \frac{\ln(1+x)}{x} \right) = 2 - a^2 = \lim_{x \rightarrow 0} \ln(1+x) = 0$$

deci $a = \pm \sqrt{2}, S = \sqrt{2} - \sqrt{2} = 0$.

2.679A Fie $f(x) = \begin{cases} (1 - e^{\frac{x}{1-x}})^{-1}, & x \neq 0, x \neq 1 \\ 1, & x = 1 \\ 0, & x = 0 \end{cases}$; se cer punctele de

discontinuitate. $\lim_{x \rightarrow 0} (1 - e^{\frac{x}{1-x}})^{-1} = +\infty$ deoarece $1 - e^{\frac{x}{1-x}} \rightarrow +0$ iar $\lim_{x \rightarrow 0} (1 - e^{\frac{x}{1-x}}) = -\infty$ deoarece $1 - e^{\frac{x}{1-x}} \rightarrow -0$ deci $x = 0$ este punct

de discontinuitate de speța a II-a. Dacă $1 - x > 0, x < 1, \lim_{x \rightarrow 1} (1 - e^{\frac{x}{1-x}}) = 1 - e^{\infty} = -\infty$ iar pentru $1 - x < 0, x > 1, \lim_{x \rightarrow 1} (1 - e^{\frac{x}{1-x}}) = 1 - e^{-\infty} = 1$ deci $\lim_{x \rightarrow 1} f(x) = 0, \lim_{x \rightarrow 1} f(x) = 1, x = 1$ este de speța întâi.

2.680B Ecuația $(x+1)^{2x+1} = 1$ are cel puțin o rădăcină reală în $[-1, 0]$. Fie $f(x) = (x+1)^{2x+1} - 1$. Conform cu Darboux, deoarece $f(-1) = -1, f(0) = 1, f(x)$ se anulează cel puțin într-un punct din $[-1, 0]$.

2.681B Aflați punctele de discontinuitate ale funcției $f(x) = \lim_{n \rightarrow \infty} \sqrt{\frac{x^{2n+2}}{x^{2n} + 2^n}}$

$$f(x) = \lim_{n \rightarrow \infty} \sqrt{\frac{x^2}{1 + (\frac{x}{2})^{2n}}} = \begin{cases} |x|, & |x| > 2 \\ 0, & |x| < 2 \\ \sqrt{2}, & |x| = 2 \end{cases} \text{ deci punctele } \pm 2 \text{ sunt discontinuități de prima speță.}$$

2.682B Punctele de discontinuitate ale funcției $f: [0, 2] \rightarrow \mathbf{R}$, $f(x) = x^2 - [x^2]$. Se observă că limitele la dreapta în punctele $1, \sqrt{2}, \sqrt{3}$ sunt 0 iar la stânga sunt 1 deci discontinuități de speța întâi (se poate folosi și graficul).

2.683B Punctele de discontinuitate ale funcției $f: [0, 10] \rightarrow \mathbf{R}$, $f(x) = \sqrt{x} - [\sqrt{x}]$. Se observă (eventual folosind graficul) că limitele la dreapta în punctele $1, 4, 9$ sunt 0 iar la stânga sunt 1 deci $1, 4, 9$ sunt discontinuități.

2.684B $f(x) = \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{e^{nx}}{1 + e^{nx}} = \begin{cases} 1, & x > 0 \\ \frac{1}{2}, & x = 0 \\ 0, & x < 0 \end{cases}$ are în 0 discontinuitate de speța unu.

2.685B $f(x) = \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{x + x^2 e^{nx}}{1 + e^{nx}} = \begin{cases} x, & x < 0 \\ 0, & x = 0 \\ x^2, & x > 0 \end{cases}$ este continuă.

2.686B Care din următoarele două funcții $f(x) = \frac{\sin x}{x}$, $g(x) = \frac{\sin x}{|x|}$ pot fi prelungite prin continuitate în $x = 0$. Deoarece $\lim_{x \rightarrow 0} \frac{\sin x}{x} = 1$ putem da valoarea 1 în 0 , prelungita lui f este $f(x) = \begin{cases} \frac{\sin x}{x}, & x \neq 0 \\ 1, & x = 0 \end{cases}$. Dar $\lim_{x \rightarrow 0} g(x) =$

$$\begin{cases} 1, & x > 0 \\ -1, & x < 0 \end{cases} \text{ deci nu poate fi prelungită în } 0, \text{ prin continuitate.}$$

2.687B Funcția $f: [1, 3] \rightarrow \mathbf{R}$, $f(x) = \begin{cases} \sqrt{x^2 - 2ax + a^2}, & x \in [1, 2] \\ ax + 3, & x \in [2, 3] \end{cases}$ este continuă pentru $a = -\frac{1}{3}$ deoarece condiția $|2 - a| = 2a + 3$ este verificată pentru $a = -\frac{1}{3}$.

2.688B Funcția $f(x) = \begin{cases} x^m \cos \frac{2}{x}, & x \neq 0 \\ 0, & x = 0 \end{cases}$ este continuă pentru $m > 0$ deoarece $\lim_{x \rightarrow 0} x^m \cos x = 0$ dacă $m > 0$ ($0 \leq |x^m \cos x| \leq |x^m| \rightarrow 0$).

2.689B Fie $f(x) = \lim_{n \rightarrow \infty} \sin^{2n} x$ și k numărul de puncte de discontinuitate ale funcției f în intervalul $[-\pi, \pi]$. Deoarece $\lim_{n \rightarrow \infty} \sin^{2n} x = 0$ pentru $(\forall) x \neq k\pi \pm \frac{\pi}{2}$ și $f(k\pi \pm \frac{\pi}{2}) = 1$, punctele $x = \pm \frac{\pi}{2}$ sunt de discontinuitate deci $k = 2$

2.690B Funcția $f: (-1, 1) \rightarrow \mathbf{R}$, $f(x) = \begin{cases} \frac{1}{\sqrt{x}} \arctg \sqrt{-x}, & x \in (-1, 0) \\ k, & x = 0 \\ \frac{a}{\sqrt{x}} \ln \frac{1+\sqrt{x}}{1-\sqrt{x}}, & x \in (0, 1) \end{cases}$

$a, k \in \mathbf{R}$ este continuă pentru $k = 1, a = \frac{1}{2}$: $\lim_{t \rightarrow 0} \frac{\arctg t}{t} = 1, \lim_{t \rightarrow 0} \left(\frac{1+t}{1-t}\right)^{\frac{1}{2}} = \lim_{t \rightarrow 0} \left(\frac{1+t}{1-t}\right)^{\frac{1}{2}} = \lim_{t \rightarrow 0} \frac{1}{1-t} = e^2, a \ln e^2 = 2a = 1, a = \frac{1}{2}$.

2.691B Pentru funcția $f(x) = \begin{cases} x^3 + x^2, & x \in \mathbf{Q} \\ 3(x+1), & x \in \mathbf{R} \setminus \mathbf{Q} \end{cases}$ mulțimea punctelor de discontinuitate este $\mathbf{R} \setminus \{-\sqrt{3}, -1, \sqrt{3}\}$. Există șiruri $(x_n) \subset \mathbf{Q}$ și $(y_n) \subset \mathbf{R} \setminus \mathbf{Q}$, $x_n \rightarrow x, y_n \rightarrow x, x \in \mathbf{R}$ fixat. Atunci $f(x_n) = x_n^3 + x_n^2 \rightarrow x^3 + x^2$ iar $f(y_n) = 3(y_n + 1) \rightarrow 3(x + 1)$; dar $x^3 + x^2 = 3(x + 1)$ numai pentru valorile $x = -\sqrt{3}, x = -1, x = \sqrt{3}$ deci f este continuă în $\{-\sqrt{3}, -1, \sqrt{3}\}$.

2.692B Să se determine m și n astfel încât funcția $f(x) = \arcsin \frac{x^2 + mx + n}{x^2 + 1}$ să fie continuă pe $\mathbf{R}$. Deci trebuie să fie definită pe toată dreapta $\mathbf{R}$ și $-1 \leq \frac{x^2 + mx + n}{x^2 + 1} \leq 1$, f fiind compunerea a două funcții continue, funcția rațională $x \rightarrow \frac{x^2 + mx + n}{x^2 + 1}$ și $x \rightarrow \arcsin x$. Inegalitatea dublă ne dă: $0 \leq 2x^2 + mx + n + 1, (\forall) x \in \mathbf{R}$ deci $\Delta = m^2 - 8(n + 1) \leq 0$ și $mx + n - 1 \leq 0 \forall x$, deci $m = 0$ și $n \leq 1$. Rezultă în final $m = 0$ și $n \in [-1, 1]$.

2.693B Fie $f(x) = \sin x + \cos x$ și l suma lungimilor intervalelor componente ale mulțimii $A = \{x \in [0, 2\pi] | f(x) \geq 0\}$. Se cere l . $f(x) = \sin x + \sin(\frac{\pi}{2} - x) = \sin \frac{\pi}{4} \cos(x - \frac{\pi}{4}) = \sqrt{2} \cos(x - \frac{\pi}{4}) \geq 0$ rezultă $-\frac{\pi}{2} \leq x - \frac{\pi}{4} \leq \frac{\pi}{2}, \frac{3\pi}{4} \leq x - \frac{\pi}{4} \leq \frac{5\pi}{4}$ deci $x \in [0, \frac{3\pi}{4}] \cup [\frac{7\pi}{4}, 2\pi]$ și $l = \pi$.

2.694B $f: [0, \infty) \rightarrow \mathbf{R}$, $f(x) = \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{1}{1+x^n}$ are un singur punct de discontinuitate $x = 1$ deoarece $f(x) = \begin{cases} 0, & x > 1 \\ \frac{1}{2}, & x = 1 \\ 1, & 0 < x < 1 \end{cases}, \lim_{n \rightarrow \infty} x^n = \begin{cases} \infty, & x > 1 \\ 1, & x = 1 \\ 0, & 0 < x < 1 \end{cases}$

2.695B Funcția $f: [0, \infty) \rightarrow \mathbf{R}$ continuă care verifică condiția $f(x^2) = f(x)$, $(\forall) x \geq 0$ este o constantă. $x \neq 0, f(x) = f(\sqrt{x}) = f(\sqrt[4]{x}) = \dots = f(x^{\frac{1}{2^n}}) = \dots = f(x^{\frac{1}{2^n}})$ este un șir constant, $\lim_{n \rightarrow \infty} f(x^{\frac{1}{2^n}}) = f(\lim_{n \rightarrow \infty} x^{\frac{1}{2^n}}) = f(1)$. Dacă $x = 0, x_n \rightarrow 0, x_n \neq 0 \Rightarrow f(x_n) = f(1) \rightarrow f(0)$ deci $f(0) = f(1)$.

2.696B Funcția $f(x) = \begin{cases} \frac{\sin x}{x} + b, & x < 0 \\ a, & x = 0 \\ x^2, & x > 0 \end{cases}$ este continuă în $x = 0 \Leftrightarrow b = 0$,

$$a = 1 : \lim_{x \rightarrow 0} \left(\frac{\sin x}{x} + b \right) = b + 1, \lim_{x \rightarrow 0} x^2 = \lim_{n \rightarrow \infty} \left(\frac{1}{n} \right)^{\frac{1}{2}} = \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{1}{\sqrt{n}} = 1 \text{ sau}$$

$$\lim_{x \rightarrow 0} x^2 = e^{\lim_{x \rightarrow 0} \frac{\ln x}{x}} = e^0 \text{ rezultă } b + 1 = a = 1 \text{ deci } b = 0, a = 1.$$

2.697C $f(x) = \begin{cases} x^2 + 1, & x \in Q \\ x + 3, & x \in R \setminus Q \end{cases}$ este continuă în două puncte $x = -1$

și $x = 2$. Fie $(x_n)_n \subset Q$ și $(y_n)_n \subset R \setminus Q$, $x_n \rightarrow x$, $y_n \rightarrow x$, $x \in R$ fixat. $\lim_{n \rightarrow \infty} f(x_n) = \lim_{n \rightarrow \infty} (x_n^2 + 1) = x^2 + 1$, $\lim_{n \rightarrow \infty} f(y_n) = \lim_{n \rightarrow \infty} (y_n + 3) = x + 3$. Dacă $x \neq -1$, $x \neq 2$, $x^2 + 1 \neq x + 3$ deci x este de discontinuitate. Dacă $x^2 + 1 = x + 3$ deci în $x = -1$ sau $x = 2$, f este continuă.

2.698C $f(x) = \begin{cases} -x^2 + 2, & x \in Q \\ x^3, & x \in R \setminus Q \end{cases}$ este continuă numai în 1 (2.697C).

2.699C $f(x) = [x] + 2$ nu are proprietatea lui Darboux deoarece ia numai valori naturale 3, 4, 5, ..., n, ...

2.700C $f(x) = \begin{cases} x^3, & x \in Q \\ x^2, & x \in R \setminus Q \end{cases}$ este continuă numai într-un număr finit de puncte $x = 0$, $x = \pm 1$ (unde $x = x^3$, vezi 2.697C).

2.701C $f(x) = \begin{cases} \cos \frac{1}{x}, & x \neq 0 \\ 0, & x = 0 \end{cases}$ are proprietatea lui Darboux deoarece admite primitive (vezi [4], pag. 14).

2.702C Fie $f: [0, 1] \rightarrow [0, 1]$ o funcție continuă. Atunci există un $x_0 \in [0, 1]$ astfel încât $f(x_0) = x_0$. Într-adevăr, notând cu $g(x) = f(x) - x$, observăm că $g(0) = f(0) \geq 0$ iar $g(1) = f(1) - 1 \leq 0$ dar g fiind continuă, există un punct x_0 , astfel ca $g(x_0) = 0$ adică $f(x_0) = x_0$.

2.703C Repetă problema 2.697C.

2.704C Determinați funcțiile continue $f: R \rightarrow R$ astfel ca $f(x) = f(2x+1)$.

Fie $x \in R$ arbitrar. Rezultă că $f(x) = f\left(\frac{x+1}{2} - 1\right) = f\left(\frac{\left(\frac{x+1}{2} - 1\right) + 1}{2} - 1\right) = f\left(\frac{x+1}{2^2} - 1\right) = \dots = f\left(\frac{x+1}{2^n} - 1\right) \dots$ deci $f(x) = \lim_{n \rightarrow \infty} f\left(\frac{x+1}{2^n} - 1\right) = f(-1)$ adică f este constantă.

2.705C Fie $0 < a < 1$ și $b > 0$. Atunci ecuația $x = a \sin x + b$ are cel puțin o soluție în $(0, a+b)$, deoarece prima bisectoare $y = x$ intersectează cel puțin o dată sinusoida $y = a \sin x$ deplasată pe ordonată cu $b > 0$, $y = a \sin x + b$, intersecția are loc pentru $x < a + b$, deoarece $a + b > a \sin(a + b) + b$.

2.706C Să se afle tipul de funcție elementară $f: R \rightarrow R$ continuă pe R pentru care $f(0) = \frac{1}{2}$, $f(x) - f\left(\frac{x}{2}\right) = 0$: a) exponențială; b) polinom de gradul întâi; c) polinom de gradul doi; d) logaritmică e) constantă; f) $f(x) = x^n$, $n \in N^*$. Verificând grila observăm că $f(x) = 2x + \frac{1}{2}$, deci b).

2.707C Să se determine numărul de soluții ale ecuației $f(x) = 2x + \frac{1}{2}$, deci b). în intervalul $[1, 2]$. Deoarece $f(1) = -1 < 0$, $f(2) = 10 > 0$ iar derivata $f'(x) = 3x^2 + 4 > 0$, funcția $f(x) = x^3 + 4x - 6$ este strict crescătoare și are o singură rădăcină în $[1, 2]$.

2.708C Funcțiile $f(x) = \begin{cases} \frac{\sin x}{x}, & x \neq 0 \\ 0, & x = 0 \end{cases}$ și $g(x) = \begin{cases} 0, & x \neq 0 \\ \pi, & x = 0 \end{cases}$ sunt discontinue în origine și totuși $f \circ g$ continuă în 0:

$$(f \circ g)(x) = \begin{cases} \frac{\sin g(x)}{g(x)}, & g(x) \neq 0, g(x) = \pi, x = 0 \\ 0, & g(x) = 0, x \neq 0 \end{cases} = \begin{cases} \frac{\sin \pi}{0}, & x = 0 \\ 0, & x \neq 0 \end{cases} = 0.$$

2.709C Funcția $f: (0, 1) \rightarrow R$, $f(x) = \begin{cases} x, & x \in Q \cap (0, 1) \\ 1 - x, & x \in (R \setminus Q) \cap (0, 1) \end{cases}$ nu este continuă și nu are proprietatea lui Darboux. f are un singur punct de continuitate $x = \frac{1}{2}$ (soluția ecuației $x = 1 - x$) nu are proprietatea lui Darboux deoarece valorile $y \in (0, \frac{1}{2}) \cap R \setminus Q$ nu sunt luate pentru $x \in (0, \frac{1}{2}) \cap (R \setminus Q)$ ci pentru $x \in (\frac{1}{2}, 1) \cap (R \setminus Q)$. Analog pentru $(\frac{1}{2}, 1)$.

2.710C Se dau funcțiile $f: (0, \frac{\pi}{2}) \rightarrow (0, 2)$, $g: (0, 2) \rightarrow R$ și $h: (0, \frac{\pi}{2}) \rightarrow R$ astfel încât $g(x) = \begin{cases} \frac{2}{3}x, & x \in (0, 1) \\ \frac{x+1}{3}, & x \in (1, 2) \end{cases}$, $h(x) = \cos x$, $h = g \circ f$. Care este

mulțimea $A = \{x \in (0, \frac{\pi}{2}) \mid f \text{ este discontinuă în } x\}$. Deoarece g^{-1} și h sunt continue, $f = g^{-1} \circ h$ este continuă și deci $A = \emptyset$. Dăm și o verificare directă, în amănunt. Calculăm inversa lui g . $y = \begin{cases} \frac{2}{3}x, & x \in (0, 1) \\ \frac{x+1}{3}, & x \in (1, 2), y \in (\frac{2}{3}, 1) \end{cases}$ deci

$$g: (0, 2) \rightarrow (0, 1), g^{-1}: (0, 1) \rightarrow (0, 2), y = g^{-1}(x) = \begin{cases} \frac{3}{2}y, & x \in (0, \frac{2}{3}) \\ 3x - 1, & x \in (\frac{2}{3}, 1) \end{cases}$$

(deoarece $x = \begin{cases} \frac{2}{3}y, & y \in (0, \frac{2}{3}) \\ 3y - 1 & y \in (\frac{2}{3}, 1) \end{cases}$ și schimbăm y cu x). Avem $f = g^{-1} \circ h$,

$$f(x) = \begin{cases} \frac{3}{2} \cos x, & 0 < \cos x \leq \frac{2}{3}, x \in [\arccos \frac{2}{3}, \frac{\pi}{2}) \\ 3 \cos x - 1, & \frac{2}{3} < \cos x < 1, x \in (0, \arccos \frac{2}{3}) \end{cases}.$$

Se observă că f este continuă în $x = \arccos \frac{2}{3}$ și $f(\arccos \frac{2}{3}) = 1$.

2.711C $f(x) = \begin{cases} x^3 - 2x, & x \in \mathbb{Q} \\ x^2 - 2, & x \in \mathbb{R} \setminus \mathbb{Q} \end{cases}$ este continuă numai în punctele $x \in \{-\sqrt{2}, 1, \sqrt{2}\}$ soluții ale ecuației $x^3 - 2x = x^2 - 2$ (vezi 2.697C).

2.712C Pentru ce valori ale lui $a, b \in \mathbb{R}$ funcția $f(x) = \begin{cases} x^2 \sin \frac{a}{x}, & x < 0 \\ ax + b, & x \geq 0 \end{cases}$ este continuă: $\lim_{x \rightarrow 0^-} f(x) = 0 = \lim_{x \rightarrow 0^+} f(x) = b$, deci $b = 0, a \in \mathbb{R}$.

2.713C Funcția $f: [0, 2] \rightarrow [0, 1]$, definită de $f(x) = x - [x]$ nu are proprietatea lui Darboux cu toate că $\text{Im} f$ este un interval. Într-adevăr observăm că $f(\{\frac{1}{2}, \frac{3}{8}\}) = [0, \frac{1}{2}] \cup [\frac{3}{8}, 1]$ deci nu are proprietatea lui Darboux, dar $f([0, 2]) = [0, 1]$.

2.4 Derivabilitate

2.714B Să se determine $\alpha \in \mathbb{R}$ astfel încât $f: (-\frac{1}{2}, \infty) \rightarrow \mathbb{R}, f(x) = \begin{cases} \ln(1+2x), & -\frac{1}{2} < x \leq 0 \\ \alpha x, & x > 0 \end{cases}$ să fie derivabilă în $x = 0$. f este continuă în 0 pentru $\forall \alpha \in \mathbb{R}$ dar este derivabilă pentru $\alpha = 2$ deoarece $f'(x) = \frac{2}{1+2x}$, $f'(-0) = 2 = \alpha = f'(0)$.

2.715A Care derivată este corectă? a) $(e^{x^2})' = (1+x)e^{x^2}$; b) $(\frac{1}{1+|x|})' = \frac{-1}{(1+|x|)^2}$; c) $(\ln(1+e^x))^2 = \frac{1}{1+e^x}$; d) $(\sin x)' = \sin x$; e) $(\sqrt{x})' = 2x$; f) $(1)^y = 1$. Corectă este c): $(\ln(1+e^x))' = \frac{e^x}{1+e^x} = \frac{1}{1+e^{-x}}$.

2.716A Se cere $\lambda = f'(0)$, unde $f(x) = \begin{cases} \frac{\sin x}{x}, & x \neq 0 \\ 1, & x = 0 \end{cases}$. $\lim_{x \rightarrow 0} \frac{\frac{\sin x}{x} - 1}{x - 0} = \lim_{x \rightarrow 0} \frac{\sin x - x}{x^2} = \lim_{x \rightarrow 0} \frac{(x - \frac{x^3}{3!} + \dots) - x}{x^2} = 0$ (sau $\lim_{x \rightarrow 0} \frac{\cos x - 1}{2x} = \lim_{x \rightarrow 0} \frac{-2\sin^2 \frac{x}{2}}{2x} = 0$).

2.717A Valoarea lui $a \in \mathbb{R}$ pentru care funcția $f: [0, 2\pi] \rightarrow \mathbb{R}, f(x) = \begin{cases} \sin x, & x \in [0, \pi] \\ \alpha x + \pi, & x \in [\pi, 2\pi] \end{cases}$ este derivabilă, este -1 : $f(\pi - 0) = 0 = \alpha\pi + \pi = f(\pi + 0)$, $f'(\pi - 0) = \cos \pi = -1 = f'(\pi + 0) = \alpha$.

2.718A Punctele în care $f(x) = \sqrt[3]{(x+1)^2} - \sqrt[3]{(x-1)^2}$ nu este derivabilă sunt ± 1 : $f'(x) = \frac{2}{3}(\frac{1}{\sqrt[3]{x+1}} - \frac{1}{\sqrt[3]{x-1}})$ nu există în $x = \pm 1$.

2.719A Cât este $f^V(0)$ dacă $f(x) = x^4 e^{2x} \cdot (uv)^{(n)} = \sum_{k=0}^n C_n^k u^{(n-k)} v^{(k)}$,

2.4. DERIVABILITATE

$(e^{2x} \cdot x^4)^V = (e^{2x})^V \cdot x^4 + 5(e^{2x})^{IV} \cdot 4x^3 + 10(e^{2x})^{III} \cdot 12x^2 + 10(e^{2x})^{II} \cdot 24x + 5(e^{2x})^I \cdot 24 \Rightarrow f^V(0) = 240 = 10 \cdot 4! = 2 \cdot 5!$.

2.720A Derivata funcției $f(x) = x^2 - a^x - x^a, x > 0, a > 0$ în punctul $x = a$: $f'(x) = x^2(1 + \ln x) - a^x \ln a - a x^{a-1}$, $f'(a) = a^a(1 + \ln a) - a^a \ln a - a^a = 0$.

2.721A Derivata laterală la dreapta $f'_d(0)$ a funcției $f: [0, \frac{\pi}{2}] \rightarrow \mathbb{R}$, $f(x) = (\sin x)^{\cos x} + (\cos x)^{\sin x}$; $f'(x) = (\sin x)^{\cos x} \cdot \left[\frac{\cos x}{\sin x} - \sin x \cdot \ln \sin x \right] + (\cos x)^{\sin x} \cdot \left[-\frac{\sin x}{\cos x} + \cos x \ln \cos x \right]$; $\lim_{x \rightarrow 0^+} (\sin x)^{\cos x - 1} =$

$= \lim_{x \rightarrow 0^+} \left[(\sin x)^{\sin x} \right]^{\frac{-2 \sin^2 \frac{x}{2}}{2 \sin \frac{x}{2} \cos \frac{x}{2}}} = 1^0 = 1$; $\lim_{x \rightarrow 0^+} \sin x \ln \sin x = \lim_{x \rightarrow 0^+} \ln(\sin x)^{\sin x} = \ln 1 = 0$ deci $f'_d(0) = 1$. A doua limită este evident 0.

2.722A Să se determine punctele în care $f: (-2\pi, 2\pi) \rightarrow \mathbb{R}, f(x) = x + \sqrt[3]{\sin x}$ nu este derivabilă, dar admite derivată: $f'(x) = 1 + \frac{\cos x}{3\sqrt[3]{(\sin x)^2}}$, deci nu este derivabilă în $-\pi, 0, \pi$, dar admite derivată infinită ($+\infty$ în 0 și $-\infty$ în $\pm\pi$).

2.723A Derivatele laterale $f'_s(\pi), f'_d(\pi)$ ale funcției $f(x) = |\cos x|$ sunt egale cu 0, deoarece pentru $x \in (\frac{\pi}{2}, \frac{3\pi}{2})$, $|\cos x| = -\cos x$, $f'(\pi) = f'_s(\pi) = f'_d(\pi) = \sin \pi = 0$.

2.724A Care din funcțiile $f(x) = |x|, g(x) = x|x|$ sunt derivabile în origine și care nu: $f'_s(0) = -1, f'_d(0) = 1, g'_s(0)_{x=0} = (-x^2)_{x=0} = -2x|_{x=0} = 0 = g'_d(0)$ deci f nu este derivabilă iar g este derivabilă în 0.

2.725A Derivata funcției $f(x) = \ln \left(\frac{x+3}{x+2} \right)^5 + \ln(x+1)$ în $x = 1$: $f'(x) = \left(\frac{x+2}{x+3} \right)^5 \cdot 5 \cdot \left(\frac{x+3}{x+2} \right)^4 \cdot \frac{-1}{(x+2)^2} + \frac{1}{x+1}$, $f'(1) = \frac{1}{12}$.

2.726A Derivata funcției $f: (-1, 1) \rightarrow \mathbb{R}, f(x) = \frac{2 \arcsin x}{\sqrt{1-x^2}} + \ln \frac{1-x}{1+x}$ în punctul $x = \frac{\sqrt{2}}{2}$. $f'(x) = 2 \cdot \frac{1 + \frac{x \arcsin x}{\sqrt{1-x^2}}}{1-x^2} - \frac{2}{1-x^2} = \frac{2x \arcsin x}{\sqrt{(1-x^2)^3}}$, $f'(\frac{\sqrt{2}}{2}) = \frac{\sqrt{2}}{3} = \pi$.

2.727A Pentru orice $x \in (-\infty, -1) \cup (1, \infty)$ valoarea expresiei $E(x) = (x^2 - 1)^{f''(x)} + x f'(x)$, unde $f(x) = (x + \sqrt{x^2 - 1})^\alpha$ este $E(x) = \alpha^2 f(x)$. Avem $f'(x) = \alpha(x + \sqrt{x^2 - 1})^{\alpha-1} \left(1 + \frac{x}{\sqrt{x^2 - 1}} \right) = \alpha \frac{(x + \sqrt{x^2 - 1})^\alpha}{\sqrt{x^2 - 1}}$, $f''(x) = \alpha f'(x) \Rightarrow f''(x) \sqrt{x^2 - 1} + f'(x) \cdot \frac{x}{\sqrt{x^2 - 1}} = \alpha f'(x)$ sau $(x^2 - 1)^{f''(x)} + x f'(x) = \alpha \sqrt{x^2 - 1} f'(x) = \alpha^2 f(x)$.

2.728A Funcția $f(x) = \sqrt[3]{x^2 + ax + 1}$, $a \in \mathbb{R}$ este derivabilă pe $\mathbb{R}$, $f'(x) = \frac{1}{3} \frac{2x+a}{\sqrt[3]{(x^2+ax+1)^2}}$ dacă $x^2 + ax + 1 = 0$ are rădăcini complexe deci $\Delta < 0$, $a^2 - 4 < 0, a \in (-2, 2)$.

2.729A Funcția $f(x) = \begin{cases} x^4 + ax + 2, & x < 0 \\ b + \ln(1 + x^2), & x \geq 0 \end{cases}$ este derivabilă pe $\mathbf{R}$ dacă $a = 0, b = 2$: $f_1(0) = f(-0) = 2 = b = f(+0) = f_d(0), f'_s(0) = (4x^3 + a)|_{x=0} = a = f'_d(0) = \frac{2x}{1+x^2}|_{x=0} = 0$.

2.730A Valorile lui a și b pentru care funcția $f(x) = \begin{cases} 2x^2 + b, & x \leq 2 \\ 2ax^3 + 11a, & x > 2 \end{cases}$ este derivabilă pe $\mathbf{R}$ sunt $a = \frac{1}{3}, b = 1$: $f_s(2) = 8 + b = f_d(2) = 27a, f'_s(2) = 4x|_{x=2} = 8 = f'_d(2) = 24a \Rightarrow a = \frac{1}{3}, b = 1$.

2.731A Dacă $f(x) = 2^{x+1}$ cât este $f'(0)$: $|x+1| = (x+1)$ dacă $x > -1 \Rightarrow f'(0) = (2^{x+1})'|_{x=0} = 2 \ln 2$

2.732A Dacă $f: \mathbf{R} \rightarrow \mathbf{R}$ este derivabilă și impară atunci f' este pară: $f(x) = -f(-x), f'(x) = -f'(-x)(-1) = f'(-x)$.

2.733A Dacă u, v sunt derivabile regula $(a^u)^v = a^{uv}$ este greșită celelalte sunt corecte.

2.734A Cât este a pentru care $f: [0, 2], f(x) = \min \left\{ x, \frac{2}{1+x^2} \right\}$ $f'(a)$ nu există, $a \in [0, 2]: f(x) = \begin{cases} x, & x \in [0, 1] \\ \frac{2}{1+x^2}, & x \in (1, 2] \end{cases}$ deci pentru $a = 1, f'(a)$ nu există, $f'_s(1) = 1, f'_d(1) = -1$.

2.735A Derivata funcției $f(x) = x^{x^2+1}, x > 0: f'(x) = x^{x^2+1}((x^2 + 1) \ln x)' = x^{x^2+1}(2x \ln x + (x^2 + 1)x^{-2} + 2x \ln x) = (x^2 + 1)x^{x^2} + 2x^{x^2+2} \cdot \ln x$.

2.736A $f(x) = \begin{cases} x^2 - 3x + l, & x \leq 2 \\ mx + 3l - 6, & x > 2 \end{cases}$ este derivabilă pe $\mathbf{R}$ dacă $m = l = 1 \Rightarrow f'_s(2) = 1 = m = f'_d(2), f_s(2) = 4 - 6 + l = f_d(2) = 2m + 3l - 6 \Rightarrow m + l = 2, m = 1, l = 1$.

2.737A $f(x) = \begin{cases} x^4 + ax + 2, & x < 0 \\ b + \ln(1 + x^2), & x \geq 0 \end{cases}$ este derivabilă pe $\mathbf{R}$ dacă $a = 0$ și $b = 2$. Rezultă din egalitățile $f(0) = 2 = b, f'(0) = 0 = a$.

2.738A $f(x) = \begin{cases} x^2, & x < 1 \\ 2x, & x \geq 1 \end{cases}$ și $l = f'(1)$; atunci $l = 2x|_{x=1} = 2$.

2.739A Derivatele funcțiilor $f(x) = \sin(\arccos x) + \cos(\arcsin x), x \in (-1, 1), g(x) = \arcsin(\sin x) + \arccos(\sin x)$. Avem $\arcsin \alpha + \arccos \alpha = \frac{\pi}{2}, f(x) = \sqrt{1 - \cos^2(\arccos x)} + \sqrt{1 - \sin^2(\arcsin x)} = 2\sqrt{1 - x^2}$ și $g(x) = \frac{\pi}{2}, g'(x) = 0, f'(x) = \frac{-2x}{\sqrt{1-x^2}}$ (altfel $f'(x) = -\frac{\cos(\arccos x)}{\sqrt{1-x^2}} - \frac{\sin(\arcsin x)}{\sqrt{1-x^2}} = -\frac{2x}{\sqrt{1-x^2}}$).

2.740B Cât este $n \in \mathbf{N}^*$ dacă $f^{(n)}(0) = -72$ și $f(x) = \frac{1}{2}e^{-x}$. $f^{(n)}(x) = (e^{-x})^{(n)} = x^{(n)}e^{-x} + n(e^{-x})^{(n-1)} = \frac{n(n-1)}{2!}(e^{-x})^{(n-2)} \Rightarrow f^{(n)}(0) = \frac{n(n-1)}{2!}(-1)^{n-2} =$

-72 , deci $n = 9$.

2.741B Dacă $f(x) = \frac{\sin(\alpha \arccos x)}{\sqrt{1-x^2}}$, valoarea expresiei $E = (x^2 - 1)f''(x) + 3x f'(x) - (\alpha^2 - 1)f(x)$ este 0. Se derivează $f(x), f'(x) = \frac{x}{\sqrt{1-x^2}} \sin(\alpha \arccos x) + \frac{\alpha \cos(\alpha \arccos x)}{1-x^2}$, deci $(1-x^2)f'(x) = xf(x) - \alpha \cos(\alpha \arccos x)$ și derivând obținem $(1-x^2)f''(x) - 2xf'(x) = xf'(x) + f(x) - \alpha^2 f(x)$.

2.742B Să se calculeze $(f^{-1})'(3)$ dacă $f(x) = \begin{cases} x^2 - 2x, & x \leq 2 \\ -x^2 - 2x, & x > 2 \end{cases}$. Ecuația $x^2 - 2x = 3, x < 0$ are rădăcina $x_0 = -1$, iar ecuația $-x^2 - 2x = 3, x > 0$ are rădăcini complexe deci $f(-1) = 3, f^{-1}(3) = -1. (f^{-1})'(3) = \frac{1}{f'(-1)} = \frac{1}{2x-2}|_{x=-1} = -\frac{1}{4}$.

2.743B Punctele de derivabilitate ale lui $f(x) = \begin{cases} x \cdot \cos \frac{1}{x}, & x \neq 0 \\ 0, & x = 0 \end{cases}$ sunt $\mathbf{R} \setminus \{0\}: f'(0) = \lim_{x \rightarrow 0} \frac{f(x) - f(0)}{x - 0} = \lim_{x \rightarrow 0} \frac{x \cos \frac{1}{x} - 0}{x - 0} = \lim_{x \rightarrow 0} \cos \frac{1}{x}$ nu există.

2.744B Cât este $f'(3)$ dacă $f: (1, \infty), f(x) = \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{1+x^2+x^{2n}}{x^n}$. $f(x) = \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{x^{n+1} - 1}{(x-1)x^n} = \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{x - \frac{1}{x^n}}{x-1} = \frac{x}{x-1}, f'(x) = -\frac{1}{(x-1)^2}, f'(3) = -\frac{1}{4}$.

2.745B Să se determine a astfel încât funcția $f: \mathbf{R} \rightarrow \mathbf{R}, f(x) = \begin{cases} e^{\frac{x}{x^2+1}}, & x \in (-1, 0) \\ a, & x \notin (-1, 0) \end{cases}$ să fie derivabilă; dacă $x \in (-1, 0), \lim_{x \rightarrow -1} f(x) = e^{-\infty} = 0$ deci din continuitate, $a = 0, f'(x) = e^{\frac{x}{x^2+1}} \cdot \frac{-2x-1}{(x^2+1)^2}, \lim_{x \rightarrow -1} f'(x) = 0 = \lim_{x \rightarrow -1} f'(x)$ deoarece notând $\frac{1}{x^2+1} = -t, (x \in (-1, 0)) t \rightarrow \infty$ când $x \rightarrow 0$ sau $x \rightarrow -1$ avem $\lim_{t \rightarrow \infty} t^2 e^{-t} = 0$.

2.746B Fie $f(x) = \begin{cases} x^m \sin \frac{1}{x}, & x \neq 0 \\ 0, & x = 0 \end{cases}$. Să se determine $m \in \mathbf{R}$ dacă f este derivabilă o dată, dar nu de două ori, pe $\mathbf{R}$. $f'(0) = \lim_{x \rightarrow 0} \frac{f(x) - f(0)}{x - 0} = \lim_{x \rightarrow 0} x^{m-1} \sin \frac{1}{x} = 0$ dacă $m - 1 > 0, m > 1$. Pentru $x \neq 0, f'(x) = mx^{m-1} \sin \frac{1}{x} - x^{m-2} \cos \frac{1}{x}$, deci $f''(0) = \lim_{x \rightarrow 0} \frac{f'(x) - f'(0)}{x - 0} = \lim_{x \rightarrow 0} (mx^{m-2} \sin \frac{1}{x} - x^{m-3} \cos \frac{1}{x}) = 0$ dacă $m > 3$, și $f''(0)$ nu există dacă $1 < m \leq 3$.

2.747B Se cere valoarea $f'(2)$ pentru $f(x) = \frac{3x^2-1}{2x} + \ln \sqrt{1+x^2} + \arctg x, x \neq 0, f'(x) = \frac{1-x^2}{x^2} + \frac{x+1}{x^2+1}; f'(2) = \frac{1-4}{16} + \frac{3}{8} = \frac{39}{80}$.

2.748B Derivata $f^{(n)}(x)$ pentru $f(x) = e^{-x}x^2$, $(uv)^{(n)} = \sum_{k=0}^n C_n^k u^{(n-k)} v^{(k)}$,

$$(e^{-x}x^2)^{(n)} = (e^{-x})^{(n)}x^2 + n(e^{-x})^{(n-1)}2x + \frac{n(n-1)}{2}(e^{-x})^{(n-2)}2 = (-1)^n e^{-x}(x^2 - 2nx + n(n-1)).$$

2.749B Dacă $g(x) = f(ax+1)$, $a \neq 0$ și $f''(1) = 1$ (f derivabilă de două ori) atunci $g''(0) = a^2$; $g'(x) = a f'(ax+1)$, $g'(x) = a^2 f''(ax+1)$, $g''(0) = a^2 f''(1) = a^2$.

2.750B Se cere $f^{(n)}(x)$ pentru $f(x) = x \ln(x+1)$, $x > -1$: $(x \ln(x+1))^{(n)} = (\ln(x+1))^{(n)} \cdot x + n(\ln(x+1))^{(n-1)}$; dar $\left(\frac{1}{x+1}\right)^{(k)} = (-1)^k \frac{k!}{(x+1)^{k+1}}$, deci

$$\begin{aligned} f^{(n)}(x) &= x \left(\frac{1}{x+1}\right)^{(n-1)} + n \left(\frac{1}{x+1}\right)^{(n-2)} = x(-1)^{n-1} \frac{(n-1)!}{(x+1)^n} + (-1)^{n-2} \frac{(n-2)!}{(x+1)^{n-1}} = \\ &= (-1)^{n-1} \frac{(n-1)!((x+1)-1)}{(x+1)^n} + (-1)^{n-2} \frac{(n-2)!((n-2)+1)}{(x+1)^{n-1}} = \\ &= (-1)^{n-1} \frac{(n-1)!}{(x+1)^{n-1}} - (-1)^{n-1} \frac{(n-1)!}{(x+1)^n} + (-1)^n \frac{(n-1)!}{(x+1)^{n-1}} + (-1)^n \frac{(n-2)!}{(x+1)^{n-1}} = \\ &= (-1)^n \frac{(n-2)!}{(x+1)^{n-1}} + (-1)^n \frac{(n-1)!}{(x+1)^{n-1}}. \end{aligned}$$

2.751B Dacă $f(x) = \frac{e^{\lambda x}}{x^2 + \lambda^2}$, $\lambda \in \mathbf{R}^+$ și x_1, x_2 sunt rădăcinile ecuației $f'(x) = 0$ atunci $\lim_{\lambda \rightarrow 0} \left(\frac{1+x_1x_2}{1-x_1x_2} \right)^{\frac{x_1+x_2}{2}} = e^2$. $f'(x) = \frac{-2x}{(x^2+\lambda^2)^2} e^{\lambda x} + \frac{\lambda}{x^2+\lambda^2} e^{\lambda x} =$

$$0 \Rightarrow \lambda x^2 - 2x + \lambda^3 = 0, x_1 + x_2 = \frac{2}{\lambda}, x_1 x_2 = \lambda^2 \text{ deci } \lim_{\lambda \rightarrow 0} \left(\frac{1+\lambda^2}{1-\lambda^2} \right)^{\frac{1}{\lambda^2}} =$$

$$\lim_{\lambda \rightarrow 0} \left(\frac{1+\lambda^2}{1-\lambda^2} - 1 \right) \frac{1}{\lambda^2} = \lim_{\lambda \rightarrow 0} \frac{2}{1-\lambda^2} = e^2.$$

2.752B Funcția $f(x) = \frac{|x^2-6x+5|}{x^2+1}$ are limite laterale în $x = 5$ dar nu este derivabilă în $x = 1$. $\lim_{x \rightarrow 5^-} f(x) = 0$ dar $f'_s(1) \neq f'_d(1)$.

2.753B În ce puncte din interiorul domeniului de definiție D , funcția $f(x) = \sqrt{x+8-6\sqrt{x-1}}$ nu este derivabilă. $D = [1, \infty)$, $f(x) = |\sqrt{x-1} - 3| = \begin{cases} \sqrt{x-1} - 3, & x \geq 10 \\ -\sqrt{x-1} + 3, & x < 10 \end{cases}$ deci în $x = 10$; $x = 1$ Ținând.

2.754B Cât este $f'(2)$ dacă $f(x) = (x^3)^{x^2}$, $x > 0$. Folosim formula $(f(x)^{g(x)})' = f(x)^{g(x)}(g(x) \cdot \ln f(x))'$; $((x^3)^{x^2})' = (x^3)^{x^2}(3x^2 \ln x) = (x^3)^{x^2}(3x + 6x \ln x)$, $f'(2) = 8^4(6 + 2 \ln 64)$.

2.755B Pentru ce valori ale lui $a, b \in \mathbf{R}$, funcțiile $f(x) = x \ln(1 + a|x|)$ și $g(x) = \begin{cases} ax + b, & x \leq e \\ \ln^2 x, & x > e \end{cases}$ sunt derivabile? $g_s(e) = ae + b = g_d(e) = 1$,

$g'_d(e) = \lim_{x \rightarrow e^+} \left(3 \frac{1}{x} \ln^2 x \right) = \frac{3}{e} = g'_s(e) = a$ deci $a = \frac{3}{e}$, $b = -2$; pentru $a = \frac{3}{e}$, $f(x)$ este derivabilă pe $\mathbf{R}$, $f'_s(0) = f'_d(0) = 0$.

2.756C Care este valoarea $\lambda = (f^{-1})'(3)$ dacă $f(x) = x^3 + x + 1$, $x \in \mathbf{R}$. f^{-1} există deoarece $f'(x) = 3x^2 + 1 > 0$ și f este strict crescătoare. Dacă $y_0 = f(x_0)$, $x_0 = f^{-1}(y_0)$ atunci $(f^{-1})'(y_0) = \frac{1}{f'(x_0)}$ deci pentru $y_0 = 3 = 2^3 + 2 + 1$ rezultă $x_0 = 1$, de unde $(f^{-1})'(3) = \frac{1}{f'(1)} = \frac{1}{3 \cdot 1 + 1} = \frac{1}{4}$.

2.757C Fie M mulțimea punctelor în care $h(x) = \sqrt[3]{x^3 - 2x^2 - 2x^3 + 4x^2 + x - 2}$ are derivată și k numărul elementelor lui M . Cât este k ? Se observă ușor că $g(x) = x^5 - 2x^4 - 2x^3 + 4x^2 + x - 2$ are pe 1 și -1 rădăcini duble, deci $g = (x^2 - 1)^2(x - 2)$, $h'(x) = \frac{4x(x^2-1)(x-2) + (x^2-1)^2}{3 \sqrt[3]{(x^2-1)^2(x-2)^2}}$. În punctele $x = \pm 1$, $x = 2$, $h'(x)$ este infinită, dar h are derivată, deci $M = \emptyset$, $k = 0$.

2.758C Fie $f: (0, \infty) \rightarrow \mathbf{R}$, $f(x) = \ln x + x + m$ și M mulțimea acelor $m \in \mathbf{R}$ pentru care f este bijectivă. Pentru $m \in M$ calculați $\lambda = (f^{-1})'(m+1)$. $f'(x) = 1 + \frac{1}{x} > 0$ deci f injectivă. f este continuă pe $(0, \infty)$, $f(0) = -\infty$, $f(\infty) = \infty$ deci f este surjectivă pe $M = \mathbf{R}$. Procedăm ca în 2.756C: $y_0 = m+1 = \ln x_0 + x_0 + m$, $x_0 = 1$: $(f^{-1})'(m+1) = \frac{1}{f'(x_0)} = \frac{1}{x_0+1} = \frac{1}{2}$.

2.759C Fie $f(x) = \arcsin \frac{2x}{1+x^2}$ și $g(x) = 2 \arctg x$, $x \in \mathbf{R}$, atunci $f'(x) = g'(x)$ pentru $|x| < 1$: $f'(x) = \frac{2}{\sqrt{1-\frac{4x^2}{(1+x^2)^2}}} \cdot \frac{1-x^2}{(1+x^2)^2} = \begin{cases} \frac{2}{1+x^2}, & |x| < 1 \\ -\frac{2}{1-x^2}, & |x| > 1 \end{cases}$ nu există pentru $|x| = 1$, $g'(x) = \frac{2}{1+x^2}$ deci $f'(x) = g'(x)$ pentru $|x| < 1$.

2.760C Să se calculeze $l = \lim_{x \rightarrow -\infty} \left(\frac{\pi}{2} - \arctg x \right)^{\frac{1}{1-x}}$; $l = e^{\lim_{x \rightarrow -\infty} \frac{\ln(\frac{\pi}{2} - \arctg x)}{1-x}}$;

$$\lim_{x \rightarrow -\infty} \frac{\frac{1}{\frac{\pi}{2} - \arctg x} \cdot \frac{-1}{1-x^2}}{\frac{1}{x}} = - \lim_{x \rightarrow -\infty} \frac{x^2}{1+x^2} = - \lim_{x \rightarrow -\infty} \frac{\frac{-1}{x}}{\frac{1}{1+x^2}} = -1.$$

2.761C $\lim_{x \rightarrow \infty} \left[x \ln \left(\frac{1}{e} - \frac{1}{x} \right) \right]' = \lim_{x \rightarrow \infty} \left[\ln \left(\frac{1}{e} - \frac{1}{x} \right) + \frac{x}{\frac{1}{e} - \frac{1}{x}} \cdot \frac{1}{x^2} \right] = -1$.

2.762C Funcția $f(x) = \begin{cases} e^{-\frac{1}{x}}, & x > 0 \\ 0, & x \leq 0 \end{cases}$ este indefinit derivabilă și $f^{(n)}(0) = 0$: $f'(x) = e^{-\frac{1}{x}} \cdot \frac{1}{x^2}$, $f''(x) = e^{-\frac{1}{x}} \left(\frac{1}{x^3} - \frac{2}{x^2} \right)$, ..., $f^{(n)}(x) = e^{-\frac{1}{x}} P_n \left(\frac{1}{x} \right)$ unde

$P_n(\frac{1}{x})$ este un polinom în variabila $\frac{1}{x}$. Deci $f^{(n)}(0) = \lim_{t \rightarrow 0} \frac{P_n(t)}{e^t} = 0$.

2.763C Fie $f(x) = e^{2x}$ și $g(x) = e^{-x}$ și $a = f^{(10)}(-1) + g^{(10)}(2)$. Cât este a ? $f^{(10)}(x) = 2^{10} e^{2x}$, $f^{(10)}(-1) = 2^{10} \cdot e^{-2}$, $g^{(10)}(x) = (-1)^{10} e^{-x}$,

$$g^{(19)}(2) = -e^{-2}, a = e^{-2}(2^{10} - 1).$$

2.764C Vezi problema 2.746B.

2.765C Fie $f(x) = x^3 + 2x^2 + 4x + 4$ bijectivă (deoarece $f'(x) = 3x^2 + 4x + 4 > -8 < 0$, $f(-\infty) = -\infty$, $f(+\infty) = +\infty$) deci există f^{-1} , $0, \Delta = 4 - 12 = -8 < 0$, $f(-\infty) = -\infty$, $f(+\infty) = +\infty$ deci există f^{-1} , $0, \Delta = 4 - 12 = -8 < 0$, $f(-\infty) = -\infty$, $f(+\infty) = +\infty$ deci există f^{-1} . Să se calculeze $(f^{-1})'(4)$. $y_0 = 4 = f(x_0) = x_0^3 + 2x_0^2 + 4x_0 + 4 \Rightarrow x_0 = 0$, $(f^{-1})'(y_0) = \frac{1}{f'(x_0)}$, $(f^{-1})'(4) = \frac{1}{3x_0^2 + 4x_0 + 4}|_{x_0=0} = \frac{1}{4}$.

2.766B Să se determine $\lim_{x \rightarrow 0} g^{(n)}(x)$ dacă $g(x) = e^{\sqrt{x}} + e^{-\sqrt{x}}$, $x > 0$. Avem

$$g'(x) = \frac{1}{2\sqrt{x}}(e^{\sqrt{x}} - e^{-\sqrt{x}}), g''(x) = \frac{1}{4x}(e^{\sqrt{x}} + e^{-\sqrt{x}}) - \frac{1}{4x\sqrt{x}}(e^{\sqrt{x}} - e^{-\sqrt{x}}) \text{ deci}$$

$$4xg''(x) = (e^{\sqrt{x}} + e^{-\sqrt{x}}) - \frac{2}{2\sqrt{x}}(e^{\sqrt{x}} - e^{-\sqrt{x}}) \text{ sau } 4xg''(x) + 2g'(x) = g(x). \text{ De}$$

derivăm de $n-2$ ori ultima egalitate, observând că $(xg''(x))^{(n-2)} = xg^{(n)}(x) + (n-2)g^{(n-1)}(x)$, deci $4xg^{(n)}(x) + (n-2)g^{(n-1)}(x) + 2g^{(n-1)}(x) = g^{(n-2)}(x)$ de unde $2(2n-3)g^{(n-1)}(0) = g^{(n-2)}(0)$. Dăm valori lui n și înmulțim de unde $2(2n-3)g^{(n-1)}(0) = g^{(n-2)}(0)$, $2 \cdot 3 \cdot g''(0) = g'(0)$, $2 \cdot 5 \cdot g^{(4)}(0) = g''(0)$, $\dots$, $2 \cdot (2n-3)g^{(n-1)}(0) = g^{(n-2)}(0)$, $2 \cdot (2n-1)g^{(n)}(0) = g^{(n-1)}(0) \Rightarrow 2^n \cdot (2n-1)!!g^{(n)}(0) = 2$. Altfel, dezvoltăm în serie $e^x = 1 + \frac{x}{1!} + \frac{x^2}{2!} + \dots + \frac{x^n}{n!} + \dots$ (sau direct $\text{chx} = 1 + \frac{x^2}{2!} + \frac{x^4}{4!} + \dots + \frac{x^{2n}}{(2n)!} + \dots$ și obținem

$$g(x) = 2 \left(1 + \frac{x^2}{2!} + \frac{x^4}{4!} + \frac{x^6}{6!} + \dots + \frac{x^{2n}}{(2n)!} + \dots \right), g^{(n)}(x) = 2 \left(\frac{n!}{(2n)!} + x\varphi(x) \right),$$

$$g^{(n)}(0) = 2 \cdot \frac{n!}{(2n)!} = 2 \cdot \frac{n!}{2^n \cdot n! \cdot 1 \cdot 3 \cdot 5 \cdot \dots \cdot (2n-1)} = \frac{1}{2^{n-1}(2n-1)!}.$$

2.767C Punctele de continuitate ale funcției $f(x) = \begin{cases} 2^x, & x \in Q \\ x^3, & x \in \mathbf{R} \setminus Q \end{cases}$ sunt

în mulțimea $(1, 2) \cup (8, 9)$ (vezi 691B, 697B) deoarece pentru $g(x) = 2^x - x^3$ avem $g(1) = 1 > 0$, $g(2) = -4 < 0$, $g(8) = 2^8 - 8^3 = 2^8 - 2^9 < 0$, $g(9) = 2^9 - 9^3 = 512 - 243 > 0$, iar punctele de continuitate sunt la intersecția curbelor $y = 2^x$ și $y = x^3$ deci acolo unde $g(x) = 0$. Există și alte puncte de continuitate?

2.768C Fie $f(x) = \frac{1}{1+x}$ și $a_n = \sum_{k=0}^n \frac{(-1)^k}{k!} f^{(k)}(1)$. Să se calculeze $\lim_{n \rightarrow \infty} a_n$.

Prin inducție se arată că $f^{(k)}(x) = \frac{(-1)^k k!}{(1+x)^{k+1}}$, $f^{(k)}(1) = (-1)^k \frac{k!}{2^{k+1}}$, $a_n = \sum_{k=0}^n \frac{1}{2^{k+1}} = \frac{1}{2} \cdot \frac{1 - \frac{1}{2^{n+1}}}{1 - \frac{1}{2}} = 1 - \frac{1}{2^{n+1}} \rightarrow 1$.

2.769C Să se determine constantele A, B astfel ca funcția $f(x) = \begin{cases} Ae^{2x}, & x \leq 0 \\ \sin 2x + B \cos 3x, & x > 0 \end{cases}$ să fie derivabilă. $f_s(0) = A = f_d(0) = B$,

$f'_s(0) = 2Ae^{2x}|_{x=0} = 2A = f'_d(0) = \lim_{x \rightarrow 0} (2 \cos 2x - 3B \sin 3x)|_{x=0} = 2$, deci

$A = B = 1$.

2.770C Funcția $f(x) = \begin{cases} x^2 \sin \frac{1}{x}, & x \neq 0 \\ 0, & x = 0 \end{cases}$ este derivabilă, dar f' nu este

continuă în $x = 0$: $f'(0) = \lim_{x \rightarrow 0} \frac{f(x) - f(0)}{x - 0} = \lim_{x \rightarrow 0} x \sin \frac{1}{x} = 0$, $f'(x) = 2x \sin \frac{1}{x} - \cos \frac{1}{x}$, $x \neq 0$, $\lim_{x \rightarrow 0} f'(x) = -\lim_{x \rightarrow 0} \cos \frac{1}{x}$ nu există.

2.771C Funcția $f(x) = \begin{cases} x \lfloor \frac{1}{x} \rfloor, & x \neq 0 \\ 1, & x = 0 \end{cases}$ este continuă în $x = 0$: pentru

$x > 0$, $\frac{1}{n+1} < x \leq \frac{1}{n} \rightarrow n \leq \frac{1}{x} < n+1$ deci $\lfloor \frac{1}{x} \rfloor = n$, $\frac{n}{n+1} < x \cdot \lfloor \frac{1}{x} \rfloor \leq \frac{n}{n}$ pentru $x \in [\frac{1}{n+1}, \frac{1}{n}]$ de unde $1 = \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{n}{n+1} \leq \lim_{n \rightarrow \infty} x \cdot \lfloor \frac{1}{x} \rfloor \leq \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{n}{n} = 1$. Analog pentru $x < 0$.

2.772C Punctele $x_1 = -1$, $x_2 = 1$ sunt puncte de întoarcere pentru funcția $f(x) = (x+1)^{\frac{2}{3}} + (x-1)^{\frac{2}{3}}$, $x \in \mathbf{R}$: $f'(x) = \frac{2}{3} \left(\frac{1}{\sqrt[3]{x+1}} + \frac{1}{\sqrt[3]{x-1}} \right)$, $x \neq \pm 1$, $f'_s(-1) = -\infty$, $f'_d(-1) = +\infty$, $f'_s(1) = +\infty$, $f'_d(1) = -\infty$.

2.5 Studiul funcțiilor cu ajutorul derivatei

2.773A Soluțiile reale ale ecuației $3x^4 - 4x^3 - 12x^2 + a = 0$ unde $a \in (5, 32)$ verifică $x_1 \in (0, 2)$, $x_2 \in (2, 3)$. Aplicăm șirul lui Rolle: $f(x) = 3x^4 - 4x^3 - 12x^2 + a$, $f'(x) = 12x^3 - 12x^2 - 24x = 0$, $x_1 = -1$, $x_2 = 0$, $x_3 = -2$, $f(-1) = a - 5$, $f(0) = a$, $f(2) = a - 32$, construim tabloul șirului lui Rolle cu valorile $-\infty, -1, 0, 2, \infty$ pentru x pe orizontală și $-\infty, 0, 5, 32, +\infty$ pentru a pe verticală. Dar $a \in (5, 32)$ deci $x_1 \in (0, 2)$ și $x_2 \in (2, 3)$.

2.774A Să se determine punctul intermediar " c " din teorema Lagrange pentru funcția $f(x) = \begin{cases} \sqrt{x+3}, & x \in (-2, 1) \\ \frac{x+7}{4}, & x \in [1, 5] \end{cases}$, $x \in [-2, 5]$. $f(5) - f(-2) = (5+2)f'(c)$, $f'(x) = \begin{cases} \frac{1}{2\sqrt{x+3}}, & x \in (-2, 1) \\ \frac{1}{4}, & x \in [1, 5] \end{cases}$, $f'(c) = \frac{1}{2\sqrt{c+3}} = \frac{7}{4}$ deci $c = \frac{1}{16}$.

2.775A Să se arate că $f(x) = x - \sin x$ și $g(x) = -x + \cos x$ sunt respectiv strict crescătoare și strict descrescătoare: $f'(x) = 1 - \cos x = 2 \sin^2 \frac{x}{2} \geq 0$, $g'(x) = -1 - \sin x = -(1 + \sin x) \leq 0$.

2.776A Fie $f(x) = x^2 e^{2x}$. Deoarece $f'(x) = (x^2 + 2x)e^{2x}$, semnul lui $f'(x)$ este semnul trinomialului $x^2 + 2x$. $f'(x) \geq 0$ și f este crescătoare în $(-\infty, -2]$ și $[0, \infty)$, iar $f'(x) \leq 0$ în $[-2, 0]$, deci în $[-2, 0]$ este descrescătoare strict.

2.777A Studiați monotonia funcției $f(x) = (x+1) \ln x$. $f'(x) = \frac{x+1}{x} + \ln x =$

$$g(x) \geq 2 \text{ deoarece } \lim_{x \rightarrow 0^+} g(x) = 1 + \lim_{x \rightarrow 0^+} \left(\frac{1}{x} + \ln x \right) = 1 + \lim_{x \rightarrow 0^+} \frac{1}{x} (1 + x \ln x) = +\infty$$

$$\left(\lim_{x \rightarrow 0^+} x \ln x = \lim_{x \rightarrow 0^+} \frac{\ln x}{\frac{1}{x}} = \lim_{x \rightarrow 0^+} \frac{\frac{1}{x}}{-\frac{1}{x^2}} = 0 \right), g'(x) = \frac{1}{x} - \frac{1}{x^2} = \frac{x-1}{x^2}, g'(1) = 0,$$

$g(x) < 0$ pentru $x < 1$, $g'(x) > 0$ pentru $x > 1$ deci $g(x)$ descresce pe $(0, 1]$ și crește pe $[1, \infty)$ de unde $f'(x) \geq 0$, f strict crescătoare.

2.778A Funcția $f: (-\infty, -1) \cup (0, \infty) \rightarrow \mathbb{R}$, $f(x) = (1 + \frac{1}{x})^x \ln(1 + \frac{1}{x})$ este strict crescătoare pe $(-\infty, -1)$ și pe $(0, \infty)$. $f'(x) = (1 + \frac{1}{x})^x \left[\ln(1 + \frac{1}{x}) - \frac{1}{x+1} \right]$ deci trebuie studiată funcția $g(x) = \ln \frac{x+1}{x} - \frac{1}{x+1}$. $g'(x) = -\frac{1}{x(x+1)^2}$, $g'(x) > 0$ pe $(-\infty, -1)$ și $g'(x) < 0$ pe $(0, \infty)$, $\lim_{x \rightarrow -\infty} g(x) = 0$, $\lim_{x \rightarrow 0^+} g(x) = \infty$, $\lim_{x \rightarrow -1^-} g(x) = (-\infty, -1)$ și $g'(x) < 0$ pe $(0, \infty)$, $\lim_{x \rightarrow 0^+} g(x) = 0$, $\lim_{x \rightarrow \infty} g(x) = \infty$, $\lim_{x \rightarrow -1^-} g(x) = (-\infty, -1)$ și $g'(x) < 0$ pe $(0, \infty)$.

$$\lim_{x \rightarrow -1^-} \left[\ln \frac{x+1}{x} - \frac{1}{x+1} \right] = -\lim_{x \rightarrow -1^-} \frac{1}{x+1} \left[1 - (x+1) \ln \frac{x+1}{x} \right] = +\infty \text{ deoarece}$$

$$\lim_{x \rightarrow -1^-} (x+1) \ln \frac{x+1}{x} = \lim_{x \rightarrow -1^-} \frac{\ln \frac{x+1}{x}}{\frac{1}{x+1}} = \lim_{x \rightarrow -1^-} \frac{\frac{x+1}{x} - 1}{-\frac{1}{(x+1)^2}} = 0. \text{ Prin urmare } g$$

crește de la 0 la $+\infty$ pe $(-\infty, -1)$, deci $g(x) > 0$, f crescătoare; Analog pe crește de la 0 la $+\infty$ pe $(0, \infty)$ la 0 deci $g(x) > 0$, f crește.

2.779A Fie $f: [1, 6] \rightarrow \mathbb{R}$, $f(x) = \frac{x}{3} + \frac{2}{x}$ și $m = \min f$, $M = \max f$. $f'(x) = \frac{x^2-16}{3x^2}$, $f'(x) < 0$ pe $[1, 4]$ și $f'(x) > 0$ pe $[4, 6]$ are un minim în $x = 4$, $f(4) = 1$, $f(1) = \frac{17}{3}$, $f(6) = \frac{25}{3}$, deci $m = 1$ și $M = \frac{17}{3}$.

2.780A Fie $f: [-2, 0] \rightarrow \mathbb{R}$, $f(x) = \left| \frac{x+1}{x} \right|$. Să se determine $m = \min f$, $M = \max f$. Se face graficul funcției $g(x) = \frac{x+1}{x}$ pe $[-2, 0]$ iar pe intervalul $(-2, -1)$ unde g convex f este construit simetric față de axa absciselor. Evident $m = 0 = f(-1)$ iar $M = \sup\{|f(-2)|, f(0)\}$ deoarece $g'(x) = \frac{2}{(1-x)^2}$.

g crește de la $f(-2) = -\frac{3}{2}$ la $f(0) = 1$.

2.781A Să se determine $m = \min f$, $M = \max f$ unde $f: [0, 10]$, $f(x) = \sqrt{x(10-x)}$. $f'(x) = \frac{2x+10}{2\sqrt{x(10-x)}}$, $f'(x) > 0$ pentru $x < 5$, $f'(x) < 0$ pentru $x > 5$, $m = f(0) = f(10) = 0$, $M = f(5) = 5$.

2.782A $l = \lim_{x \rightarrow 0} x(ctgx + \ln x) = 1$, deoarece $\lim_{x \rightarrow 0} \frac{tgx}{x} = 1$, $\lim_{x \rightarrow 0} x \ln x = 0$.

$$2.783A l = \lim_{x \rightarrow 1} \left(\frac{x-1}{x-1} - \frac{1}{\ln x} \right) = \lim_{x \rightarrow 1} \frac{x \ln x - x + 1}{(x-1) \ln x} = \lim_{x \rightarrow 1} \frac{\ln x + 1 - 1}{\ln x + \frac{x-1}{x}} =$$

$$\lim_{x \rightarrow 1} \frac{\frac{1}{x}}{\frac{1}{x} + \frac{1}{x^2}} = \lim_{x \rightarrow 1} \frac{x}{x+1} = \frac{1}{2}$$

2.784A Se cer valorile parametrului $m \in \mathbb{R}$ pentru care $f(x) = (x^2 + mx)e^{-x}$ admite două puncte de extrem. $f'(x) = (-x^2 + (2-m)x + m)e^{-x}$, avem

doă puncte de extrem dacă trinomial $-x^2 + (2-m)x + m$ are două rădăcini reale distincte și $f''(x_0) \neq 0$, x_0 critic deci $\Delta = m^2 + 4 > 0$, adică $m \in \mathbb{R}$ (se poate arăta că $f''(x_0) \neq 0$).

2.785A Suma valorilor extreme ale funcției $f: (-2, 2) \setminus \{0\} \rightarrow \mathbb{R}$, $f(x) = \ln x^2(4-x^2)$ este $m = 2 \ln 4 = 4 \ln 2$. f este pară, $f'(x) = \frac{4x(2-x^2)}{x^2(4-x^2)}$, puncte de extrem $x = \pm\sqrt{2}$, $f(\pm\sqrt{2}) = \ln 4$, $x = 0$, $x = \pm 2$ asimptote verticale.

2.786A Fie $a \in \mathbb{R}$, $f: \mathbb{R} \setminus \{a\} \rightarrow \mathbb{R}$, $f(x) = \frac{x^2 - 2ax + 5}{x-a}$. Cât este a pentru care f admite două puncte de extrem. $f'(x) = \frac{x^2 - 2ax + 5}{(x-a)^2}$ ecuația $x^2 - 2ax + 2a - 5 = 0$ are două rădăcini reale distincte dacă $\Delta = a^2 - 2a + 5 = (a-1)^2 + 4 > 0$ deci admite două puncte de extrem pentru $\forall a \in \mathbb{R}$.

2.787A Punctele critice ale funcției $f(x) = x^2 e^x$ (adică punctele pentru care $f'(x) = 0$) sunt 0 și -2 , $f'(x) = (x^2 + 2x)e^x$, deci $x \in \{0, -2\}$.

2.788A Fie $a = \lim_{x \rightarrow 0} \frac{\ln x}{\sin x}$; $b = \lim_{x \rightarrow \infty} \frac{\pi - 2 \arctg x}{\ln(1 + \frac{1}{x})}$. Cât este $a+b$? $\lim_{x \rightarrow 0} \frac{1}{\sin x} =$

$$\lim_{x \rightarrow 0} \frac{1}{\cos x} = 1, b = \lim_{x \rightarrow \infty} \frac{x(\pi - 2 \arctg x)}{\ln(1 + \frac{1}{x})} = \frac{2}{\ln e} = 2 \text{ deoarece } \lim_{x \rightarrow \infty} x(\pi - 2 \arctg x) = 2 \text{ (vezi 2.648C), deci } a+b = 3.$$

2.789A Aplicarea teoremei Cauchy pentru funcțiile $f, g: [-1, 2] \rightarrow \mathbb{R}$, $f(x) = x^2 + 3x$, $g(x) = x^3 + 3x$ și determinarea punctului $c: \frac{f(2)-f(-1)}{g(2)-g(-1)} = \frac{f'(c)}{g'(c)}$, $c \in (-1, 2)$, $\frac{f(2)-f(-1)}{g(2)-g(-1)} = \frac{4+6-(1-3)}{8+6-(-1-3)} = \frac{3}{3+3} = \frac{1}{2} \Rightarrow c_{1,2} = \frac{1 \pm \sqrt{3}}{2}$.

2.790A Fie $f: [-1, 1] \rightarrow \mathbb{R}$, $f(x) = \begin{cases} x^2 + mx + n, & x \in [-1, 0] \\ px^2 + 4x + 4, & x \in [0, 1] \end{cases}$. $m, n, p \in \mathbb{R}$.

R. Notăm $S = m + n + p$, m, n, p pentru care f satisface teorema lui Rolle pe $[-1, 1]$ și T mulțimea punctelor c care se obțin aplicând această teoremă. Se cere S și T . Din continuitatea și derivabilitatea lui f în 0 obținem $n = 4$, $\lim_{x \rightarrow 0} (2x + m) = m = \lim_{x \rightarrow 0} (2px + 4) = 4$. Dar $f(-1) = 1 - m + n = f(1) = p + 8 \Rightarrow m + p - n = -7$ deci $p = -7$. $f'(c) = 2c + m = 2c + 4 = 0 \Rightarrow c = -2 \notin [-1, 1]$, $f'(c) = 2px + 4 = 0$, $c = -\frac{4}{2p} = \frac{2}{7}$. Prin urmare $S = m + n + p = 4 + 4 - 7 = 1$, $T = \{\frac{2}{7}\}$.

2.791A Să se determine punctele c din teorema Lagrange pentru funcția $f(x) = \begin{cases} 2x^3 + x^2, & x \in [0, 1] \\ -2x^2 + 12x - 7, & x \in [1, 4] \end{cases}$. Funcția $f(x)$ verifică condițiile teoremei, iar $f(4) - f(0) = (4-0)f'(c) \Rightarrow f'(c) = \frac{9}{4}$. Deci $f'(c) = -4c + 12 = \frac{9}{4}$ și $c = \frac{39}{16} \in [1, 4]$. $f'(c) = 6c^2 + 2c = \frac{9}{4} \Rightarrow c_{1,2} = \frac{-1 \pm \sqrt{25}}{6}$ deci $c = \frac{\sqrt{58}-2}{12}$.

412

$$2.792A \lim_{x \rightarrow 0} \frac{x^n - \sin^n x}{x^2} = \lim_{x \rightarrow 0} \frac{x - \sin x}{x^2} \cdot \left(\frac{x^{n-1} + x^{n-2} \sin x + \dots + x \sin^{n-2} x + \sin^{n-1} x}{x^{n-1}} \right) =$$

$$n \lim_{x \rightarrow 0} \frac{x - \sin x}{x^2} = n \lim_{x \rightarrow 0} \frac{1 - \cos x}{3x^2} = n \lim_{x \rightarrow 0} \frac{\sin x}{6x} = \frac{n}{6}.$$

2.793A Se poate aplica teorema lui Rolle pe $[0, 2]$ pentru funcția $f(x) =$

$$\begin{cases} a \ln(1+x), & x \in [0, 1] \\ 2x^2 + x + b, & x \in [1, 2] \end{cases} ?$$

Continuitatea și derivabilitatea în $x = 1$ ne dau $a \ln 2 = 3 + b$, $f'(1) = \lim_{x \rightarrow 1^-} \frac{a}{1+x} = \frac{a}{2} = (4x+1)|_{x=1} = 5$ deci $a = 10$,

$b = 10 \ln 2 - 3$. Dar condiția $f'(0) = 0 = f(2) = 10 + b$ nu este satisfăcută.

2.794A Funcția $f: (0, \infty) \rightarrow \mathbf{R}$, $f(x) = \frac{x-2}{x^2}$ are în punctul $x = 3$ un maxim: $f'(x) = 2 - \frac{2}{x^2}$, $f'(x) > 0$ pentru $x < 3$ și $f'(x) < 0$ pentru $x > 3$.

2.795A Se cere numărul de soluții reale ale ecuației $x^3 - 3x - 10 = 0$. Formăm șirul lui Rolle: $f(x) = x^3 - 3x - 10$, $f'(x) = 3x^2 - 3 = 0 \Rightarrow x_{1,2} = \pm 1$,

șirul lui Rolle: $f(x) = x^3 - 3x - 10$, $f(-1) = -12$, $f(+\infty) = +\infty$ deci are o singură rădăcină reală mai mare decât 1.

2.796A Să se determine numărul soluțiilor reale și intervalele în care se află ele pentru ecuația $x^4 + \frac{2}{3}x^3 - 4x^2 - 1 = 0$; șirul lui Rolle: $4x^3 + 4x^2 - 8x = 0$, $x_1 = -2$, $x_2 = 0$, $x_3 = 1$, $f(-\infty) = +\infty$, $f(-2) = -\frac{32}{3} - 1$, $f(0) = -1$, $f(1) = -\frac{8}{3}$, $f(+\infty) = +\infty$, deci are o rădăcină în $(-\infty, -2)$, $x_2 \in (1, \infty)$.

2.797A Funcția $f(x) = \arccos \frac{1-x^2}{1+x^2}$ este concavă pe $(-\infty, 0)$ și $(0, \infty)$ deoarece $f''(x) = \frac{2}{1+x^2} \cdot \frac{x}{|x|} = \begin{cases} \frac{-2}{1+x^2}, & x < 0 \\ \frac{2x}{(1+x^2)^2}, & x > 0 \end{cases}$, $f''(x) < 0$ pentru $x \in (-\infty, 0) \cup (0, \infty)$.

2.798A $a = \lim_{x \rightarrow 0} \frac{1 - \cos x}{\sin^2 x} = \lim_{x \rightarrow 0} \frac{\sin x}{2 \sin x \cos x} = \frac{1}{2}$, $b = \lim_{x \rightarrow \infty} \frac{2x}{2x^2} = \lim_{x \rightarrow \infty} \frac{2x}{2x^2 \ln 2} = \lim_{x \rightarrow \infty} \frac{2}{2x \ln 2} = 0$ deci $a + b = \frac{1}{2}$.

2.799A Fie $f(x) = mx - \ln(1+x^2) \forall x \in \mathbf{R}$ și $A = \{m \in \mathbf{R} \mid f \text{ este crescătoare}\}$. Atunci $A = [1, \infty)$ deoarece $f'(x) = m - \frac{2x}{1+x^2} \geq 0$, $-1 \leq \frac{2x}{1+x^2} \leq 1 \Rightarrow 1 \leq m$.

2.800B $f: (0, \infty) \rightarrow \mathbf{R}$, $f(x) = x \ln x$ are un singur punct de extrem $x = \frac{1}{e}$ deoarece $f'(x) = 1 + \ln x = 0 \Rightarrow x = \frac{1}{e}$ și $f'(x) > 0$, $x > \frac{1}{e}$, $f'(x) < 0$, $x < \frac{1}{e}$.

2.801B Cât sunt $a, b \in \mathbf{R}$ astfel ca grafele funcțiilor $f(x) = ax^2 + bx + 2$ și $g(x) = 1 - \frac{1}{x}$ să aibă tanență comună în $x = 1$. $g(1) = 0 = f(1) = a + b + 2$, $g'(1) = \frac{1}{1} = 1 = f'(1) = (2ax + b)|_{x=1} = 2a + b$ de unde $a = 3$, $b = -5$.

2.802B Fie $f: [-1, 1] \rightarrow \mathbf{R}$, $f(x) = \begin{cases} ax^2 + bx + c, & x \in [-1, 0] \\ 1 + \ln(x^2 + 1), & x \in (0, 1] \end{cases}$ unde

$a, b \in \mathbf{R}$ sunt astfel încât lui f i se poate aplica teorema lui Rolle pe $[-1, 1]$ și $S = a + b + c$. Cât este S ? Continuitatea și derivabilitatea lui f în 0 precum

și condiția $f(-1) = f(1)$ ne dau: $f(0) = 1 = c$, $f'(0) = \lim_{x \rightarrow 0} \frac{2x}{1+x^2} = 0$, $\lim_{x \rightarrow 0} (2ax + b) = b$, $f(-1) = a - b + c = f(1) = 1 + \ln 2$ deci $S \in [\frac{3}{2}, \frac{7}{4}]$.

2.803B Fie M mulțimea valorilor $m \in \mathbf{R}$ pentru care ecuația $\frac{1}{3}x^3 + x^2 - x - 2 \ln x + m = 0$ admite două soluții distincte reale; cât este M ? $(\frac{1}{3}x^3 + x^2 - x - 2 \ln x + m)' = x^2 + 2x - 1 - \frac{2}{x} = \frac{(x+2)(x^2-1)}{x} = 0$ deci $x_1 = 1$ (-2 și -1 nu convin). $f(+0) = \lim_{x \rightarrow 0^+} f(x) = +\infty$, $\lim_{x \rightarrow \infty} f(x) = +\infty$ (deoarece

$\lim_{x \rightarrow \infty} \frac{\ln x}{x^3} = 0$), $f(1) = \frac{1}{3} + m < 0$, deci $m < -\frac{1}{3}$.

2.804B Se cere $a, m, n \in \mathbf{R}$ astfel ca funcției $f: [0, 2] \rightarrow \mathbf{R}$, $f(x) = \begin{cases} ax^2 + ax, & x \in [0, 1] \\ x^3 + mx^2 + nx, & x \in (1, 2] \end{cases}$ să i se poată aplica teorema Rolle pe $[0, 2]$.

Notăm $M = \{c \in (0, 2), c \text{ din teorema Rolle}, \lambda = \sum_{c \in M} \text{cât este } \lambda?\}$ Se

procedează ca în 2.802B: $f(1) = a + 1 = 1 + m + n$, $f'(1) = 2 + a = 3 + 2m + n$, $f(0) = 0 = f(2) = 8 + 4m + n \Rightarrow a = m = -1$, $n = 0$,

$f(x) = \begin{cases} x^2 - x, & x \in [0, 1] \\ x^3 - x^2, & x \in (1, 2] \end{cases}$, $f(2) - f(0) = (2-0)f'(c) \Rightarrow f'(c) = 2 =$

$\begin{cases} 2c - 1, & x \in (0, 1) \\ 3c^2 - c, & x \in (1, 2) \end{cases}$; $c = \frac{3}{2}$ și $c = \frac{1-\sqrt{7}}{3}$ nu convin, $c = \frac{1+\sqrt{7}}{3} = \lambda$.

2.805B. Ecuația $2 \ln x - mx^2 + 1 = 0$ are două soluții reale pentru $m \in (0, \frac{1}{2})$: $f(x) = 2 \ln x - mx^2 - 1$, $x > 0$, $f'(x) = 2 - \frac{2mx}{x^2} = 0 \Rightarrow x = \frac{1}{\sqrt{m}}$, $m > 0$

este punct de maxim, $f(+0) = -\infty$, $f(\infty) = -\infty$, deci trebuie ca $f(\frac{1}{\sqrt{m}}) = -\ln m - 2 > 0$, $m < \frac{1}{e}$, $m \in (0, \frac{1}{e})$.

2.806B Fie $f: [a, b] \rightarrow [a, b]$, f continuă surjectivă. Atunci există $c \in [a, b]$ astfel încât $f(c) = c$. Notăm $g(x) = x - f(x)$ și avem $g(a) = a - f(a) < 0$, $g(b) = b - g(b) > 0$, g continuă, și conform proprietății lui Darboux rezultă că există $c \in [a, b]$ astfel ca $g(c) = 0$, deci $f(c) = c$.

2.807B Fie $f, g: [-1, 1] \rightarrow \mathbf{R}$, $f(x) = \frac{2x}{1+x^2}$, $g(x) = \arctg x$. Atunci $f(x) - g(x) = 0$. $f'(x) = \frac{2}{1+x^2} \cdot \frac{1}{1+x^2} = \frac{2}{(1+x^2)^2}$, $g'(x) = \frac{1}{1+x^2}$, $f'(x) - g'(x) = 0$. $f'(x) = \frac{2}{1+x^2}$, $g'(x) = \frac{1}{1+x^2}$, $f'(x) - g'(x) = \frac{1}{1+x^2}$.

$g'(x) = \frac{1}{1+x^2}$, deci $(f(x) - g(x))' = 0 \Rightarrow f(x) - g(x) = k$ și dăm valoarea $x = 0$ obținem $f(0) - g(0) = 0 = k$.

2.808B Dacă $f, g: (0, \infty)$, $f(x) = \frac{1}{2} \arcsin \frac{1-x^2}{1+x^2}$, $g(x) = \arctg x$, atunci

$$f(x) - g(x) = -\frac{\pi}{4}, f'(x) = \frac{1}{2} \left(1 - \left(\frac{1-x^2}{1+x^2} \right)^2 \right)^{-\frac{1}{2}} \cdot \frac{-4x}{(1+x^2)^2} = \frac{1}{1+x^2} \cdot \frac{-2x}{\sqrt{4x^2}} = \frac{-1}{1+x^2};$$

$$g'(x) = -\frac{1}{1+x^2}, (f(x) - g(x))' = 0 \Rightarrow f(x) - g(x) = c, f(1) - g(1) = -\frac{\pi}{4} = c.$$

2.809B Dacă $f(x) = x \ln x + ax^3$, $x > 0$ și $A = \{a \in \mathbf{R} \mid \text{are două puncte de inflexiune}\}$, atunci $A = \emptyset$: $f'(x) = 1 + \ln x + 3ax^2$, $f''(x) = \frac{1}{x} (1 + 6ax^2)$ = de inflexiune $\Leftrightarrow$, atunci $A = \emptyset$: $f'(x) = 1 + \ln x + 3ax^2$, $f''(x) = \frac{1}{x} (1 + 6ax^2)$ = de inflexiune $\Leftrightarrow$, deci $a < 0$, $x_1, 2 = \pm \sqrt{\frac{1}{6a}}$. Dar $x > 0$, deci avem un singur

punct de inflexiune, iar $A = \emptyset$.

2.810B Funcțiile $f(x) = \arctg x + \arctg \frac{1}{x}$, $x \neq 0$, $g(x) = \arcsin x + \arccos x$, $x \in [-1, 1]$ sunt constante și egale ambele cu $\frac{\pi}{2}$: $f'(x) = \frac{1}{1+x^2} + \frac{1}{1+\frac{1}{x^2}} \cdot \left(-\frac{1}{x^2}\right) = 0$, $g'(x) = \frac{1}{\sqrt{1-x^2}} - \frac{1}{\sqrt{1-x^2}} = 0$ deci $f(x) = k$, $g(x) = k_1$, dar în $x = 1$ iau

valorile $\frac{\pi}{2}$, $f(1) = 2 \arctg 1 = \frac{\pi}{2}$, $g(1) = \frac{\pi}{2}$ de unde $k = k_1 = \frac{\pi}{2}$.

2.811B Folosind monotonia funcției $f(x) = x \ln x$, $x > 0$, să se pună în

ordine crescătoare numerele $a = \left(\frac{3}{2}\right)^{\frac{3}{2}}$, $b = \left(\frac{8}{5}\right)^{\frac{5}{2}}$, $c = \sqrt{2} \sqrt[3]{2}$. $f'(x) = 1 + \ln x > 0$ dacă $\ln x > -1 = \ln \frac{1}{e}$ deci $x > \frac{1}{e}$ și f' crescătoare pentru $x > \frac{1}{e}$. Din $\sqrt{2} = 1,4 \dots < \frac{3}{2} = 1,5 < \frac{8}{5} = 1,6$ rezultă $c < a < b$.

2.812B $\lim_{x \rightarrow 0} \frac{x^3}{x^2+1} = 0$ ($0^+ \infty = 0$ ($0^+ \infty$ nu este nedeterminare)).

2.813B Fie $f: \mathbf{R} \rightarrow \mathbf{R}$, $f(x) = \sin^n x \cos x$, $n \geq 2$ și $M_n = \max_{x \in \mathbf{R}} f(x)$. Să se calculeze $\lim_{n \rightarrow \infty} \sqrt{n} M_n$, $f'(x) = n \sin^{n-1} x \cdot \cos^2 x - \sin^{n+1} x = \sin^{n-1} x (n \cos^2 x - \sin^2 x) \Rightarrow \tan^2 x = n$; $(\sin^2 x_0 = n)$, $M_n = (\sin^2 x_0)^{\frac{n}{2}} (\cos^2 x_0)^{\frac{1}{2}} =$

$$= \left(\frac{\tan^2 x_0}{1 + \tan^2 x_0} \right)^{\frac{n}{2}} \left(\frac{1}{1 + \tan^2 x_0} \right)^{\frac{1}{2}} = \sqrt{\left(\frac{n}{n+1} \right)^n \cdot \frac{1}{n+1}},$$

$$\lim_{n \rightarrow \infty} \sqrt{n} \sqrt{\left(\frac{n}{n+1} \right)^n \cdot \frac{1}{n+1}} = \lim_{n \rightarrow \infty} \sqrt{\frac{n}{n+1} \cdot \frac{1}{\left(\frac{n+1}{n} \right)^n}} = \frac{1}{\sqrt{e}}.$$

2.814B Ecuația $x^3 - 3x + m = 0$, $m \in \mathbf{R}$ nu are două soluții distincte în $[0, 1]$. $f'(x) = 3(x^2 - 1) = 0 \Rightarrow x_1, 2 = \pm 1$, $f(-1) = m + 2 > 0$, $f(1) = m - 2 < 0$ deci trei soluții avem când $-2 < m < 2$ și o soluție dacă $m \in (-\infty, -2) \cup (2, \infty)$. În $[-1, 1]$, deci și în $[0, 1]$, avem ori o soluție ori nici una.

2.815B Fie $f(x) = x^3 - 3x^2 + 2x$. Există o infinitate de puncte $x_1, x_2 \in \mathbf{R}$, $x_1 \neq x_2$ astfel încât $f'(x_1) = f'(x_2)$ și un punct $x_0 \in \mathbf{R}$ astfel încât $f(x_0 + x) = -f(x_0 - x)$, $\forall x \in \mathbf{R}$. Care sunt valorile lui x_0 și $s = x_1 + x_2$? $f(x) = x(x-1)(x-2)$ este simetrică față de un punct, $x_0 = 1$, $y_0 = 0$ deci $f(1+x) = -f(1-x)$. În punctele (x_1, y_1) , (x_2, y_2) simetrice față de $(1, 0)$

pantele tangentelor la curbă sunt egale, $f'(x_1) = f'(x_2) \Rightarrow (x_1 - x_2)[(x_1 + x_2) - 2] = 0$, dar acestea verifică relația $x_1 + x_2 = 2$. Poate fi folosită și teorema Lagrange pe intervale $[a, b] = [1 - m, 1 + m]$ simetrice față de 1, față de $(0, 0)$.

2.816B Punctele de extrem ale funcției $f(x) = \begin{cases} -x, & x < 0 \\ x^2 e^{-x}, & x \geq 0 \end{cases}$ sunt $x = 0$ și $x = 2$, iar $x = 0$ este și punct unghiular; $f'(x) = (2x - x^2)e^{-x}$ ($x \geq 0$) se anulează în 0 și 2; 0 este punct de minim și 2 punct de maxim.

2.817B Fie $f: \mathbf{R} \rightarrow \mathbf{R}$, $f(x) = x(x-1)(x-2)(x-3)$ și x_1, x_2, x_3 abscisele punctelor sale de extrem. Să se determine $E = \sum_{j=1}^3 x_j f(x_j)$.

$$f(x) = \left[\left(x - \frac{3}{2} \right) + \frac{3}{2} \right] \left[\left(x - \frac{3}{2} \right) - \frac{3}{2} \right] \left[\left(x - \frac{3}{2} \right) + \frac{1}{2} \right] \left[\left(x - \frac{3}{2} \right) - \frac{1}{2} \right] = \left[\left(x - \frac{3}{2} \right)^2 - \frac{9}{4} \right] \left[\left(x - \frac{3}{2} \right)^2 - \frac{1}{4} \right] = \left(x - \frac{3}{2} \right)^4 - \frac{10}{4} \left(x - \frac{3}{2} \right)^2 + \frac{9}{16}; f'(x) = \left(x - \frac{3}{2} \right)^3 - 5 \left(x - \frac{3}{2} \right) = \left(x - \frac{3}{2} \right) \left[4 \left(x - \frac{3}{2} \right)^2 - 5 \right]; x_1 = \frac{3}{2} - \frac{\sqrt{5}}{2}, x_2 = \frac{3}{2}, x_3 = \frac{3}{2} + \frac{\sqrt{5}}{2}, f(x_1) = f(x_3) = -1, f(x_2) = \frac{9}{16}, E = \sum_{j=1}^3 x_j f(x_j) = -\frac{69}{32}.$$

2.818B Să se afle aria laterală a conului de volum maxim înscris în sfera de rază R . Notăm raza bazei conului cu x distanța de la centrul sferei la baza conului cu h : $h = \sqrt{R^2 - x^2}$, $V = \frac{\pi x^2 (R+h)}{3} = \frac{\pi}{3} x^2 (R + \sqrt{R^2 - x^2}) = f(x)$, $f'(x) = \frac{\pi [2x(R + \sqrt{R^2 - x^2}) + \sqrt{R^2 - x^2} \cdot (-2x)]}{\sqrt{R^2 - x^2}} = 0$ punctul de maxim este $x_0^2 = \frac{8}{9} R^2$, $h = \frac{R}{3}$, aria laterală $S = \pi x_0 G$, $G = \sqrt{x_0^2 + h^2} = 2R \sqrt{\frac{2}{3}}$, $S = \frac{8\pi R^2 \sqrt{3}}{9}$.

2.819B Să se afle valorile lui m pentru care funcția $f(x) = \frac{(m-1)e^x - me^{-x}}{1+e^x}$ este monoton pe tot domeniul său de definiție:

$$f'(x) = \frac{[(m-1)e^x + me^{-x}](1+e^x) - e^x[(m-1)e^x - me^{-x}]}{(1+e^x)^2} = \frac{(m-1)e^{2x} + 2me^x + m}{e^x(1+e^x)^2}$$

$(m-1)e^{2x} + 2me^x + m > 0 \Rightarrow m(e^{2x} + 2e^x + 1) > e^{2x}$ deci $m > \left(\frac{e^x}{e^x + 1} \right)^2$, f este

monoton crescătoare pe $\mathbf{R}$ pentru $m \geq 1$ ($\lim_{x \rightarrow -\infty} \frac{e^x}{e^x + 1} = 1$, $\lim_{x \rightarrow \infty} \frac{e^x}{e^x + 1} = 0$) și monoton descrescătoare pe $\mathbf{R}$ pentru $m \leq 0$, deci $m \in (-\infty, 0] \cup [1, +\infty)$.

2.820B Funcția $f: \mathbf{R} \setminus \{-1\} \rightarrow \mathbf{R}$, $f(x) = \arctg x - \arctg \frac{x+1}{x-1}$ este constantă pe porțiuni: $f'(x) = \frac{1}{1+x^2} - \frac{1}{1+\left(\frac{x+1}{x-1}\right)^2} \cdot \frac{2}{(x-1)^2} = \frac{1}{1+x^2} - \frac{1}{1+x^2} = 0$ deci $f(x) =$

$k_1, k_2, f(0) = \frac{\pi}{4}, \lim_{x \rightarrow -1} f(x) = \begin{cases} \frac{\pi}{4}, & x > -1 \\ -\frac{\pi}{4}, & x < -1 \end{cases}$ deci f este constantă pe porțiuni.

2.821B Punctele de extrem ale funcției $f(x) = |x|e^{-|x-1|}$:

$$f(x) = \begin{cases} -xe^{x-1}, & x \leq 0 \\ xe^{x-1}, & 0 < x \leq 1 \\ xe^{1-x}, & 1 < x \end{cases}, \quad f'(x) = \begin{cases} -(x+1)e^{x-1}, & x \in (-\infty, 0) \\ (x+1)e^{x-1}, & x \in (0, 1) \\ (1-x)e^{1-x}, & x \in (1, \infty) \end{cases}$$

x	$-\infty$	-1	0	1	∞
$f'(x)$	+	+	+	0	---
$f(x)$	0	↑	$\frac{1}{e}$	↓	0

Deci f admite punctele de extrem $-1, 0, 1$, în 0 și 1 f nu este derivabilă și sunt puncte unghiulare.

2.822B Să se determine punctele c din teorema Rolle pentru $f(x) = \sin x, x \in [-\pi, 3\pi]$. $f'(c) = \cos c = 0$, deci punctele c sunt $-\frac{\pi}{2}, \frac{\pi}{2}, \frac{3\pi}{2}, \frac{5\pi}{2}$ sau altfel scris $c \in \{\pm\frac{\pi}{2}, 2\pi \pm \frac{\pi}{2}\}$.

2.823B Să se determine parametrii reali m, n, p astfel ca funcției $f: [-1, 1] \rightarrow \mathbb{R}$, $f(x) = \begin{cases} x^2 + mx + n, & x \in [-1, 0) \\ px^2 + 4x + 4, & x \in [0, 1] \end{cases}$ să i se poată aplica teorema Rolle.

Condițiile sunt: continuitate și derivabilitate în 0 și $f(-1) = f(1)$. $f_s(0) = n = f_d(0) = 4$, $f'_s(0) = m = f'_d(0) = 4$, iar $f(-1) = 1 - m + n = 1 = f(1) = p + 8 \Rightarrow p = -7$.

2.824B Să se determine parametrii reali m astfel ca ecuația $x^3 + 3x^2 - mx + 5 = 0$ să aibă trei soluții reale distincte. Separăm ca $m = \frac{x^3 + 3x^2 + 5}{x} = m$, reprezentăm grafic funcția $f(x) = \frac{x^3 + 3x^2 + 5}{x}, x \neq 0$ și i alegem pe acei m pentru care dreptele $y = m$ taie în trei puncte graficul lui f . $f'(x) = \frac{(x-1)(2x^2 + 5x + 5)}{x^2}$, $f'(x) < 0$ pentru $x < 1$ ($x \neq 0$) și $f'(x) > 0$ pentru $x > 1$, $x = 0$ asimptotă verticală $f_s(0) = -\infty$, $f_d(0) = +\infty$, punctul $(1, 9)$ este punct de minim $f(-\infty) = f(+\infty) = +\infty$ deci pentru $m > 9$ avem trei soluții reale distincte.

2.825B Ce valori ia m pentru ca ecuația $x^3 - x^2 - x + m = 0$ să aibă trei rădăcini reale distincte. $f(x) = x^3 - x^2 - x + m$, $f'(x) = 3x^2 - 2x - 1 = 0$ pentru $x_1 = 1$ și $x_2 = -\frac{1}{3}$; $f(-\frac{1}{3}) = m + \frac{5}{27}$, $f(1) = m - 1$, $f(-\infty) = -\infty$, $f(+\infty) = +\infty$ deci trebuie ca $m + \frac{5}{27} > 0$ și $m - 1 < 0$, deci $-\frac{5}{27} < m < 1$ (șirul lui Rolle $(-, +, -, +)$).

2.826B Care sunt punctele c din teorema (formula) Lagrange $f(b) - f(a) = (b-a)f'(c)$ pentru funcția $f(x) = x + \sin x$ pe intervalul $[-2\pi, 2\pi]$. $f(2\pi) - f(-2\pi) = [2\pi - (-2\pi)]f'(c)$, $4\pi = 4\pi[1 + \cos c] \Rightarrow \cos c = 0$ deci $c \in \{\pm\frac{\pi}{2}, \pm\frac{3\pi}{2}\}$.

2.827C Afiți $\lambda \in \mathbb{R}$ astfel încât ecuația $2x + \ln x - \lambda(x - \ln x) = 0$ să aibă două soluții reale și distincte. $\lambda = \frac{2x + \ln x}{x - \ln x} = f(x)$, graficul lui $f(x)$ îl intersectăm cu dreptele $y = \lambda$. $x - \ln x \neq 0$, ($\forall x \in \mathbb{R}_+^*$, $(0, \infty)$, $\lim_{x \rightarrow \infty} f(x) = 2 + \frac{\ln x}{x} = 2$, $\lim_{x \rightarrow 0} \frac{2x + \ln x}{x - \ln x} = -1$, $f'(x) = \frac{3(1 - \ln x)}{(x - \ln x)^2}$, $f'(x) > 0$ în $(0, e)$, $f'(x) < 0$ în (e, ∞) , f are un maxim în $x = e$, $f(e) = \frac{2e+1}{e-1} > 2$, asimptotă orizontală $y = 2$, verticală nu are, există $x_0, 0 < x_0 < e$ cu $f(x_0) = 0$ ($\ln x_0 = -2x_0$).

	0	e	$+\infty$
$f'(x)$	0	+	+
$f(x)$	-1	↑	$\frac{2e-1}{e-1}$

Se observă că pentru $2 < \lambda < \frac{2e-1}{e-1}$ avem două soluții distincte.

$$\begin{aligned} \mathbf{2.828C} \lim_{x \rightarrow 0} \left(\frac{x-1}{2x^2} + \frac{1}{x(2x-1)} \right) &= \lim_{x \rightarrow 0} \frac{x^2(x-1) + x+1}{2x^2(2x-1)} = \lim_{x \rightarrow 0} \frac{x^3 + 2x^2(x-1) + 1}{2x^2(2x-1)} \\ &= \lim_{x \rightarrow 0} \frac{4x^{2x} + 4e^{2x}(x-1)}{4x^{2x}(2x^2 + 4x + 1) - 1} = \lim_{x \rightarrow 0} \frac{1}{2x^2 + 4x + 1 - e^{-2x}} = \frac{1}{6}. \end{aligned}$$

2.829C Să se calculeze $S_n = \sum_{k=1}^n [f'(k)(1) - f^{(k+1)}(1)]$ pentru $f: (0, 2) \rightarrow \mathbb{R}$,

$f(x) = \frac{2}{x^2 + 2x}$. Evident $S_n = f'(1) - f^{(n+1)}(1)$ și $f(x) = \frac{1}{x} - \frac{1}{x+2}$. Se știe că $\left(\frac{1}{x+a}\right)^{(k)} = (-1)^k \frac{k!}{(x+a)^{k+1}}$ (se arată prin inducție) deci $f^{(n+1)}(x) = (-1)^{n+1}(n+1)! \left[\frac{1}{x^{n+2}} - \frac{1}{(x+2)^{n+2}} \right]$, $f^{(n+1)}(1) = (-1)^{n+1}(n+1)! \left[1 - \frac{1}{3^{n+2}} \right]$, $f'(1) = -1 + \frac{1}{9} = -\frac{8}{9}$ deci $S_n = -\frac{8}{9} + (-1)^n(n+1)! \left[1 - \frac{1}{3^{n+2}} \right]$.

2.830C Funcția $f(x) = |x|(x^2 - 1)$ are trei puncte de extrem local $-\frac{1}{\sqrt{3}}, 0, \frac{1}{\sqrt{3}}$,

$$f(x) = \begin{cases} x^3 - x, & x > 0 \\ -x^3 + x, & x \leq 0 \end{cases}, \quad f'(x) = \begin{cases} 3x^2 - 1, & x > 0 \\ \text{nu există în } x = 0; & \\ -3x^2 + 1, & x < 0 \end{cases}$$

$f'_s(0) = -1$, $f(0) = 0$, 0 fiind unghiular, f este pară (simetrie față de Oy).

2.831C Fie $f: [a, b] \rightarrow \mathbb{R}$ o funcție cu derivata continuă și injectivă pe $[a, b]$. Dacă se aplică teorema Lagrange lui f pe intervalul $[a, x]$, $x \in [a, b]$, valoarea lui c care se obține depinde de x și o notăm cu $c(x) = c_x$. Să se calculeze $\lim_{x \rightarrow a} c(x)$. $R. f(x) - f(a) = (x-a)f'(c_x)$, $a < c_x < x$. Dar f' este continuă

deci $f'(c_x) \rightarrow f'(a)$ pentru $x \rightarrow a$, $c_x \rightarrow a$ și fiind injectivă, trecând la limită în inegalitatea $a < c_x < x$, $\lim_{x \rightarrow a} c_x = a$.

2.832C Pentru funcțiile $f(x) = x$, $g(x) = \ln(1+x)$, $x > -1$, $h(x) = x - \frac{x^2}{2}$ să se stabilească ordinea $h < g < f$. Evident $h(x) = x - \frac{x^2}{2} < f(x) = x$. Fie $\psi(x) = x - \ln(1+x)$, $\psi'(x) = 1 - \frac{1}{1+x} = \frac{x}{1+x}$, $\psi(0) = 0$, $\psi'(x) < 0$ pe $(-1, 0)$ deci ψ crește, iar pe $(0, \infty)$, $\psi'(x) > 0$, ψ crește, prin urmare $\psi(x) \geq 0$, $f \geq g$. Să arătăm $g \geq h$: $\psi(x) = \ln(1+x) - x + \frac{x^2}{2}$, $\psi(0) = 0$, $\psi'(x) = \frac{1}{1+x} + (x-1) \geq 0$, ψ crește, deci $\psi(x) \geq 0$, prin urmare $h \leq g \leq f$. Deoarece $x > 0$ rezultă $h < g < f$.

2.833C Să se calculeze $f^{(n)}(0)$ pentru $f(x) = \frac{1}{1-x}$, $x \neq 1$. Avem $f^{(n)}(x) = \frac{n!}{(1-x)^{n+1}}$ (prin inducție), $f^{(n)}(0) = n!$.

2.834C Găsiți care din funcțiile derivabile de mai jos satisfac egalitatea $f(x+y) = f(x) + f(y)$: a) e^x ; b) ax ; c) $\ln x$; d) $ax + b$; e) $\sin x$; f) $\cos x$. Verificând cele șase funcții din grilă observăm că verifică b): $f(x+y) = a(x+y) = ax + ay = f(x) + f(y)$. Se poate determina funcția care verifică egalitatea: $f(0+0) = f(0)+f(0) = f(0) \Rightarrow f(0) = 0$, $\lim_{x \rightarrow 0} \frac{f(x+y) - f(y)}{x} =$

$\lim_{x \rightarrow 0} \frac{f(x) - f(0)}{x}$ deci $f'(y) = f'(0) = a \Rightarrow f(y) = ay + c$ etc.

2.835C Fie $f: [0, \infty) \rightarrow \mathbb{R}$, derivabilă astfel încât $f'(0) = 0$, $\lim_{x \rightarrow \infty} f(x) = 0$ și $f'(x) \geq 0$, $\forall x \in [0, \infty)$; să se arate că f este identic nulă. Dacă nu ar fi identic nulă, $f'(x) = 0$ și $f(x) \geq 0 \Rightarrow f$ crescătoare deci $f(x) \geq 0$; dacă există x_0 , unde $f(x_0) > 0$, pentru a avea $\lim_{x \rightarrow \infty} f(x) = 0$ ar trebui ca începând cu un x_1 să fie descrescătoare, fals.

2.836C Se consideră o funcție continuă $f: \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$ și o funcție derivabilă $x: [0, \infty) \rightarrow \mathbb{R}$ astfel încât $x'(t) = f(x(t)) - 1$, $\forall t \in [0, \infty)$ și $l = \lim_{t \rightarrow \infty} x(t)$ există și este finită, iar $\lim_{t \rightarrow \infty} x'(t) = 0$. Să se calculeze $f(l)$. Avem $\lim_{t \rightarrow \infty} x'(t) = 0 = \lim_{t \rightarrow \infty} f(x(t)) - 1 = f(\lim_{t \rightarrow \infty} x(t)) - 1 = f(l) - 1 = 0$ deci $f(l) = 1$.

2.837C Pentru ce valori ale parametrului real m , ecuația $\sin 2x + 2 \sin x = m$ are două soluții reale în $(0, 2\pi)$. Intersectăm grafului lui $f(x) = \sin 2x + 2 \sin x$ cu $y = m$; $f'(x) = 2 \cos 2x + 2 \cos x = 4 \cos^2 x + 2 \cos x - 2 = 0 \Rightarrow \cos x = -1$, $\cos x = \frac{1}{2}$, $x_1 = \pi$ este punct de inflexiune, iar $x_2 = \frac{\pi}{3}$, $x_3 = \frac{5\pi}{3}$ sunt puncte de extrem cu $f(\frac{\pi}{3}) = \frac{3\sqrt{3}}{2}$, $f(\frac{5\pi}{3}) = \frac{-3\sqrt{3}}{2}$ valorile extreme. Deci pentru $m \in (-\frac{3\sqrt{3}}{2}, 0) \cup (0, \frac{3\sqrt{3}}{2})$ avem două rădăcini; pentru $m = 0$ o singură rădăcină $x = \pi$.

2.838C Funcția $f: (0, \infty) \rightarrow \mathbb{R}$ este continuă, strict crescătoare și are asimptota orizontală $y = a$. Funcția $g: (0, \infty) \rightarrow \mathbb{R}$ este continuă, strict

descrescătoare și are asimptota orizontală $y = b$. Ștind că $a > b$ precizați numărul n de rădăcini ale ecuației $f(x) = g(x)$, $x \in (0, \infty)$. Ușor rezultă grafic, că nu există nici o rădăcină când $f_a(0) > g_a(0)$ și $f_a(0) < g_a(0)$. Analitic, folosim $h(x) = f(x) - g(x)$ și o rădăcină când de semn pe $(0, \infty)$ pentru $f_a(0) > g_a(0)$ și $f_a(0) < g_a(0)$ și are o schimbare de semn pentru $f_a(0) < g_a(0)$ ($f_a(0)$, $g_a(0)$ limitele la dreapta).

2.839C Să se determine m astfel încât ecuația $x^2 - \ln x + m = 0$ să aibă două rădăcini reale. Procedem ca în 2.837C, intersectând grafului funcției $f(x) = 2 - 2 \ln x + x^2$ cu $y = -m$ sau folosim șirul lui Rolle. $f(x) = 2x - \frac{x^2}{2} = 2 \cdot \frac{x^2-1}{x}$, $0, x_1, 2 = \pm 1$, deci $x_1 = 1$, $f(1) = 1 + m$, $f(+\infty) = f(-\infty) = +\infty$ deci pentru a avea două rădăcini este necesar ca $f(1) = m + 1 < 0$, $m < -1$.

2.840C Numărul n al punctelor de extrem și m al punctelor de inflexiune al funcției $f: \mathbb{R} \setminus \{-1, 0\} \rightarrow \mathbb{R}$, $f(x) = \frac{2x+1}{x^2(x+1)^2}$ este $n = 0$, $m = 1$: $f(x) = \frac{1}{x^2} - \frac{1}{(x+1)^2}$, $f'(x) = 2 \left(-\frac{1}{x^3} + \frac{1}{(x+1)^3} \right)$, $f''(x) = 6 \left(\frac{1}{x^4} - \frac{1}{(x+1)^4} \right)$, $f'''(x) = -2 \cdot \frac{3x^2+3x+1}{x^5(x+1)^3}$, $f^{(4)}(x) = 6 \cdot \frac{4x^3+6x^2+3x+1}{x^6(x+1)^4}$, $f'(x) = 0$ nu are rădăcini reale iar $f''(x) = 0$ are o singură rădăcină reală $((4x^3 + 6x^2 + 3x + 1)' = 12x^2 + 12x + 4 > 0)$ deci $n = 0$, $m = 1$.

2.841C Să se determine mulțimea punctelor $(m, n) \in \mathbb{R}^2$ (din planul variabilelor m, n) pentru care ecuația $x^3 - 3x + m^2 + n^2 - 7 = 0$ are trei rădăcini reale distincte. Aplicăm șirul lui Rolle cu doi parametri m, n . $f(x) = x^3 - 3x + m^2 + n^2 - 7$, $f'(x) = 3x^2 - 3 = 0$, $x_{1,2} = \pm 1$, $f(-1) = m^2 + n^2 - 5$, $f(1) = m^2 + n^2 - 9$, $f(-\infty) = -\infty$, $f(+\infty) = +\infty$ deci condiția este $f(-1) = m^2 + n^2 - 5 > 0$, $f(1) = m^2 + n^2 - 9 < 0$, deci $5 < m^2 + n^2 < 9$ o coroană circulară în planul variabilelor m, n .

2.842C Fie $f(x) = \frac{e^{|x|}}{x+1}$, $x \neq -1$ și $A = \{x, x \in \mathbb{R} | x \text{ este abscisa unui punct de extrem local al lui } f\}$, $B = f(A)$. $f(x) = \begin{cases} \frac{e^{-x}}{x+1}, & x \leq 0 \\ \frac{e^x}{x+1}, & x > 0 \end{cases}$

$f'(x) = \begin{cases} -\frac{e^{-x}(x+2)}{(x+1)^2}, & x \neq -1 \\ \frac{e^x}{(x+1)^2}, & x > 0 \end{cases}$ deci $x = -2$ este punct de extrem, iar

$x = 0$ este punct unghiular ($f'_s(0) = -2$, $f'_d(0) = 0$) și punct de extrem $f(-2) = -e^{-2}$, $f(0) = 1$ deci răspunsul este $B = \{-e^{-2}, 1\}$.

2.843C Fie $f(x) = \frac{x^2+ax+1}{x^2+1}$, $a \in \mathbb{R}$, $A = \{a \in \mathbb{R}, f(\mathbb{R}) = [0, \infty)\}$ și $S = \sum_{a \in A} a$. Cât este S ? Evident $\lim_{x \rightarrow \pm \infty} f(x) = \infty$. Condiția $f(\mathbb{R}) = [0, \infty)$ este verificată dacă $\Delta = a^2 - 4 \leq 0$ (condiție necesară pentru ca $x^2 + ax + 1 \geq 0$).

Der dacă $a \neq \pm 2$, $f(x) > 0$, prin urmare $a = \pm 2$, $f(x) = \frac{(x \pm 1)^2}{x^2 + 1} \geq 0$,

$$f(\pm 1) = 0 \text{ și } S = 2 - 2 = 0.$$

2.6. Grafice de funcții

2.844C Să se determine punctele $M(x_0, y_0)$ în care funcțiile $f(x) = e^x - 1$ și $g(x) = \ln(x+1)$, $x \in (0, \infty)$ au graficele tangente. $f(0) = 0$, $g(0) = 0$, $f'(0) = 1 = g'(0) = 1$, deci sunt tangente în $(0, 0)$ și tangente în $(0, 0)$ la prima bisectoare $y = x$. ($f''(x) = e^x > 0$, $g''(x) = -\frac{1}{(1+x)^2} < 0$).

2.845A Să se determine $a, b \in \mathbf{R}$ astfel ca graficul funcției $f(x) = \frac{x^2 + ax + b}{x-1}$, $x \neq 1$ să treacă prin $(2, 8)$, iar tangenta în $x = 2$ la grafic să fie paralelă cu dreapta $y = -3x + 1$. $f(2) = 8 \Rightarrow 2a + b = 4$, $f'(x) = \frac{x^2 + x(a-2) - a - 1}{(x-1)^2}$, $f'(2) = a - b = -3 \Rightarrow a = \frac{1}{3}$, $b = \frac{10}{3}$.

2.846A Fie $f: [1, \infty) \rightarrow \mathbf{R}$, $f(x) = \sqrt{x^2 + 2x - 3}$. Ecuația tangentei la graficul lui f în $x = 2$: $f(2) = \sqrt{5}$, $f'(2) = \frac{x+1}{\sqrt{x^2+2x-3}} \Big|_{x=2} = \frac{3}{\sqrt{5}}$ deci ecuația este $y - \sqrt{5} = \frac{3}{\sqrt{5}}(x - 2)$.

2.847A Aflați valoarea lui $m \in \mathbf{R}$ știind că dreapta $y = mx + 4$ este tangentă la curba dată de $y = 2x^3 + 4x$. Fie (x_0, y_0) punctul de tangență. Condițiile se scriu $f'(x_0) = 6x_0^2 + 4 = m$, $y_0 = mx_0 + 4$, $y_0 = 2x_0^3 + 4x_0 \Rightarrow y_0 = x_0(6x_0^2 + 4) + 4 = 2x_0^3 + 4x_0$ deci $4x_0^3 + 4 = 0$ și $x_0 = -1$ iar $m = 10$.

2.848A Să se determine abscisele punctelor de pe graficul funcției $y = x + \sin x$, $x \in [-\pi, \pi]$ unde tangentele la grafic sunt paralele cu dreapta $y = \sqrt{3}x$. $y' = 1 + \cos x = \sqrt{3}$, $\cos x = \sqrt{3} - 1$, $x = \pm \arccos(\sqrt{3} - 1)$.

2.849A Tangenta la curba $y = x^2 - x$ în punctul $A(1, 0)$ are ecuația $y = x - 1$; $y'(1) = (2x - 1)|_{x=1} = 1 = m$, $x_0 = 1$, $y_0 = 0$ ecuația $y - y_0 = m(x - x_0)$ devine $y = x - 1$.

2.850A Se consideră semicercul $y = \sqrt{4 - (x-1)^2}$, $x \in [-1, 3]$ și punctele de pe cerc de abscisă $1 - a$, $1 + a$, unde tangentele la semicerc sunt paralele cu prima bisectoare $y = x$ respectiv cu a doua bisectoare $y = -x$. Se cere a . $y' = \frac{-(x-1)}{\sqrt{4-(x-1)^2}} = \pm 1 \Rightarrow (x-1)^2 = 2$, $x = 1 \pm \sqrt{2}$, $a = \sqrt{2}$. Se poate rezolva și cu geometrie analitică.

2.851A Pentru $f: \mathbf{R} \setminus \left\{ -\frac{1}{2}, 0, \frac{1}{2} \right\}$, $f(x) = \left| \frac{\ln|x|}{1 + \ln|x|} \right|$ punctele $x = \pm 1$ sunt puncte unghiulare. Se vede ușor pe grafic. Se face întâi graficul $y = \frac{\ln|x|}{1 + \ln|x|}$ care fiind pară, $f(-x) = f(x)$ este suficient să facem numai pentru $x > 0$, $x \neq \frac{1}{2}$, $f(x) = \frac{\ln x}{1 + \ln x}$, $f'(x) = \frac{1}{x(1 + \ln x)^2} > 0$. f crește pe fiecare interval $(0, \frac{1}{2})$

2.5. STUDIUL FUNCȚIILOR CU AJUTORUL DERIVATEI

și $(\frac{1}{e}, \infty)$, $f_d(0) = \lim_{y \rightarrow 0} f(x) = 1$, $\lim_{x \rightarrow \infty} f(x) = 1$, $y = 1$ asimptotă orizontală, $x = \frac{1}{e}$ asimptotă verticală, $f_x(\frac{1}{e}) = +\infty$, $f_d(\frac{1}{e}) = -\infty$, $f_d(0) = \infty$, 0 este punct de întoarcere, $f'_x(1) = -1$, $f'_d(1) = 1$, $f(1) = 0$ deci $x = 1$ este punct unghiular și prin simetric și $x = -1$.

2.852A Fie $f: \mathbf{R} \rightarrow \mathbf{R}$, $f(x) = \begin{cases} e^{-\frac{1}{2x}}, & x \neq 0 \\ 0, & x = 0 \end{cases}$ și $g: \mathbf{R} \setminus \{0\} \rightarrow$

$\mathbf{R}$, $g(x) = e^{x^{\frac{1}{2}}}$. Dreapta $y = 1$ este asimptotă orizontală pentru f și g , $x = 0$ este asimptotă verticală pentru g și punct de minim pentru f . $\lim_{x \rightarrow \pm\infty} f(x) = \lim_{x \rightarrow \pm\infty} g(x) = e^0 = 1 \Rightarrow y = 1$ asimptotă orizontală. $\lim_{x \rightarrow 0} g(x) = e^\infty = \infty$, $x = 0$ este asimptotă verticală pentru g . Mai avem

$\lim_{x \rightarrow 0} f'(x) = \lim_{x \rightarrow 0} e^{-\frac{1}{2x}} \frac{2}{x^3} = \lim_{t \rightarrow \infty} 2 \frac{t^3}{e^{t^2}} = 0$, $f'(x) < 0$ pentru $x < 0$, $f'(x) > 0$ pentru $x > 0$, deci $x = 0$ este punct de minim pentru f .

2.853A Pentru $f: (0, \infty) \rightarrow \mathbf{R}$, $f(x) = x \ln x$, $x = \frac{1}{e}$ este punct de minim și f este convexă. Într-adevăr, $f'(x) = 1 + \ln x < 0$ pentru $x < \frac{1}{e}$, $f'(x) > 0$ pentru $x > \frac{1}{e}$, $f'(\frac{1}{e}) = 0$ deci $x = \frac{1}{e}$ este punct de minim. Dar $f''(1) = \frac{1}{2} > 0$ deci f este convexă.

2.854A Pentru funcția $f(x) = x \arctg x$, $y = \pm \frac{\pi}{2}x - 1$ sunt asimptote oblice. $\lim_{x \rightarrow \infty} \frac{f(x)}{x} = \lim_{x \rightarrow \infty} \arctg x = \frac{\pi}{2}$, $\lim_{x \rightarrow -\infty} \frac{f(x)}{x} = \lim_{x \rightarrow -\infty} \arctg x = -\frac{\pi}{2}$, $\lim_{x \rightarrow \infty} (f(x) \mp \frac{\pi}{2}x) = \lim_{x \rightarrow \infty} x(\arctg x \mp \frac{\pi}{2}) = \lim_{x \rightarrow \infty} \frac{\arctg x \mp \frac{\pi}{2}}{\frac{1}{x}} = \lim_{x \rightarrow \infty} \frac{1 \mp \frac{1}{x^2}}{-\frac{1}{x^2}} = -1$, deci $y = \pm \frac{\pi}{2}x - 1$ sunt simptome oblice la $+\infty$ respectiv $-\infty$.

2.855A Punctele de inflexiune ale funcției $f(x) = (1 + x^2)e^{-x^2}$ sunt $x = \pm \sqrt{\frac{3}{2}}$; $f'(x) = 2xe^{-x^2} - 2x(1 + x^2)e^{-x^2} = -2x^3e^{-x^2}$, $f''(x) = -6x^2e^{-x^2} + 4x^3e^{-x^2} = 2x^2(2x^2 - 3)e^{-x^2} = 0 \Rightarrow x = \pm \sqrt{\frac{3}{2}}$, f'' își schimbă semnul în $-\sqrt{\frac{3}{2}}$ și $\sqrt{\frac{3}{2}}$ deci $x = \pm \sqrt{\frac{3}{2}}$ sunt puncte de inflexiune.

2.856A Funcția $f(x) = \frac{x}{2} + \arctg x$ are punct de inflexiune $x = 0$; $f'(x) = \frac{1}{2} + \frac{1}{1+x^2}$, $f''(0) = 0$ ($f'(x) > 0$ cu $x < 0$ și $f'(x) < 0$, $x > 0$).

2.857A Ecuația $\frac{|f(x)|}{x} = m$ are trei rădăcini pentru $0 < m < \frac{1}{e}$. Se poate aplica șirul lui Rolle sau intersectăm graficul funcției $y = \frac{|\ln|x||}{x}$, $x > 0$ cu $y = m$: luăm întâi $y = \frac{\ln x}{x}$ și pentru $0 < x < 1$ construim simetricul graficului față de Ox . $(\frac{\ln|x|}{x})' = \frac{1 - \ln|x|}{x^2} = 0$ pentru $x = e$. Tabloul de valori

	0	1	e	∞
$f'(x)$	+	+	+	+
$f(x)$	$-\infty$	$\uparrow$	0	$\uparrow$
		0	$\uparrow$	0

Rezultă că pentru $0 < m < \frac{1}{e}$ ecuația $\frac{\ln|x|}{x} = m$ are trei rădăcini.

2.858A Să se determine parametrii $a, b \in \mathbf{R}$ pentru care funcția $f: (-\infty, -1) \cup (1, \infty) \rightarrow \mathbf{R}$, $f(x) = \frac{x^2+ax+b}{\sqrt{x^2-1}}$ admite asimptotă oblică $y = x + 1$ ($\ln a + \infty$)

iar $x = 2$ este punct de extrem. $m = \lim_{x \rightarrow +\infty} \frac{f(x)}{x} = \lim_{x \rightarrow +\infty} \frac{x^2(1+\frac{a}{x}+\frac{b}{x^2})}{x\sqrt{1-\frac{1}{x^2}}} = 1, n =$

$$\lim_{x \rightarrow +\infty} (f(x) - mx) = \lim_{x \rightarrow +\infty} \frac{x^2+ax+b-\sqrt{x^2-1}}{\sqrt{x^2-1}} = \lim_{x \rightarrow +\infty} \left(\frac{x(\sqrt{x^2-1})}{\sqrt{x^2-1}} + \frac{ax+b}{\sqrt{x^2-1}} \right) =$$

$$\lim_{x \rightarrow +\infty} \frac{x}{\sqrt{x^2-1}} + \lim_{x \rightarrow +\infty} \frac{(a+b)}{x\sqrt{1-\frac{1}{x^2}}} = a + 1,$$

$$f'(x) = \frac{(2x+1)\sqrt{x^2-1} - \frac{x^2-1}{\sqrt{x^2-1}}(x^2+ab)}{(x^2-1)^2} = \frac{x^3-x(2+b)-1}{\sqrt{(x^2-1)^3}} = 0 \text{ pentru } x = 2 \text{ deci}$$

$$8 - 2(2+b) - 1 = 0 \Rightarrow b = \frac{3}{2}.$$

2.859A Ecuația $x + \sqrt{x^2 + 2x} = m$ are soluții pentru $m \in [-2, -1) \cup (0, \infty)$. Notăm $f(x) = x + \sqrt{x^2 + 2x}$ domeniul de definiție $(-\infty, -2] \cup [0, \infty)$;

$f(x) > 0$ pentru $x > 0$, $f(x) < 0$, $x < 0$, $\lim_{x \rightarrow +\infty} f(x) = \infty$, $\lim_{x \rightarrow -\infty} f(x) =$

$$\lim_{t \rightarrow -\infty} (\sqrt{t^2 - 2t} - t) = \lim_{t \rightarrow -\infty} \frac{-2t}{\sqrt{t^2 - 2t} + t} = -1; f'(x) = 1 + \frac{x+1}{\sqrt{x^2+2x}}$$

$\frac{\sqrt{x^2+2x}+x+1}{\sqrt{x^2+2x}}$; $f'(x) > 0$ pentru $x > 0$ iar pentru $x < 0$ avem $x = -t$, $t > 0$, $\sqrt{t^2 - 2t} + 1 - t = 0$, $t^2 - 2t = t^2 - 2t + 1$ imposibil, deci $f'(x) < 0$ pentru $x < 0$

x	$-\infty$	-2	0	$+\infty$
$f'(x)$	$---$	$---$	$ $	$+++$
$f(x)$	-1	$\downarrow$	-2	0
			$\uparrow$	∞

Deci pentru $m \in [-2, -1) \cup [0, \infty)$ ecuația are soluție (o singură soluție).

2.860A Ecuația $\frac{x}{5} + \arctg x = m$ are soluții pentru orice $m \in \mathbf{R}$ deoarece

$f(x) = \frac{x}{5} + \arctg x$ are derivata $f'(x) = \frac{1}{5} + \frac{1}{1+x^2} > 0$ deci f este crescătoare

strict de la $-\infty$ la $+\infty$ ($f(-\infty) = -\infty$, $f(+\infty) = \infty$) și m este m intersecționează

graficul lui f într-un singur punct $\forall m \in \mathbf{R}$. Altfel: $\text{Im } f = \mathbf{R} = (-\infty, \infty)$.

2.861A Să se determine parametrii reali a, b pentru care funcția $f: \mathbf{R} \setminus \{1\} \rightarrow \mathbf{R}$, $f(x) = \frac{ax^2+b}{x-1}$ are tangenta la grafic în $x = 2$, dreapta $y =$

$-2x + 13$. $\mathbf{R} \ y = f(2) = 4a + b = -4 + 13 = 9$ și $f'(x) = \frac{ax^2 - 2ax - b}{(x-1)^2}$, $f'(2) = -2 = 4a - 4a + b = b$, deci $b = -2$, $a = \frac{7}{4}$.

2.862A Graficul funcției $f(x) = \arccos \frac{1-x^2}{1+x^2}$ are $x = 0$ punct unghiular și

$y = \pi$ asimptotă orizontală. $\mathbf{R} \ y = \lim_{x \rightarrow \pm\infty} f(x) = \lim_{x \rightarrow \pm\infty} \arccos \frac{1-x^2}{1+x^2} =$

$\arccos(-1) = \pi$. f este pară, domeniul de definiție este $\mathbf{R}$ ($-1 \leq \frac{1-x^2}{1+x^2} \leq$

$1 \ \forall x \in \mathbf{R}$), $f'(x) = \frac{2}{1+x^2} \cdot \frac{x}{|x|}$, $f'(x) < 0$ pentru $x < 0$, $f'(x) > 0$ pentru

$x > 0$, $f'_s(0) = -2$, $f'_d(0) = 2$ deci $x = 0$ este punct unghiular.

2.863A Funcția $f: \mathbf{R} \setminus \{-1, 1\} \rightarrow \mathbf{R}$, $f(x) = \frac{x}{1-x^2}$ are un singur punct de

inflexiune, $x = 0$; $f'(x) = \frac{1+x^2}{(1-x^2)^2}$, $f''(x) = \frac{2x(3+x^2)}{(1-x^2)^3}$, $f''(0) = 0$, $f'''(x) < 0$

pentru $x \in (-1, 0)$ și $f'''(x) > 0$ pentru $x \in (0, 1)$ deci $x = 0$ este punct de

inflexiune, unic.

2.864A Funcția $f: (-1, \infty) \rightarrow \mathbf{R}$, $f(x) = e^x - \ln(1+x)$ este crescătoare pe

$(0, \infty)$ deoarece $f'(x) = e^x - \frac{1}{1+x} > 0$ pe $(0, \infty)$ ($e^x > \frac{1}{1+x}$ se observă grafic

comparând $y = e^x$ cu $y = \frac{1}{1+x}$).

2.865A $f: \mathbf{R} \setminus \{0\} \rightarrow \mathbf{R}$, $f(x) = \frac{x^2-1}{x}$ este crescătoare pe orice interval

care nu conține pe 0, deoarece $f'(x) = \frac{x^2+1}{x^2} > 0$ deci f este crescătoare pe

$(-\infty, 0)$ și pe $(0, \infty)$, deci și pe orice interval $I \subset (-\infty, 0)$ sau $I \subset (0, \infty)$.

2.866A Funcția $f: \mathbf{R} \setminus \{1\} \rightarrow \mathbf{R}$, $f(x) = \frac{x+1}{x-1}$ este descrescătoare pe fiecare

din intervalele $(-\infty, 1)$, $(1, \infty)$ deoarece $f'(x) = -\frac{2}{(x-1)^2} < 0$, $x \neq 1$.

2.867A Funcția $f: (0, \infty) \rightarrow \mathbf{R}$, $f(x) = x^2 - x - \ln x$ este strict crescătoare

pe $(1, \infty)$: $f'(x) = \frac{2x^2-x-1}{x}$, $2x^2 - x - 1 = 0 \Rightarrow x_1 = -\frac{1}{2}$, $x_2 = 1$ deci pe

$(1, \infty)$, $f'(x) > 0$ și f este strict crescătoare.

2.868A Funcția $f: \mathbf{R} \setminus \{0\} \rightarrow \mathbf{R}$, $f(x) = xe^{\frac{x^2+1}{x}}$ este strict descrescătoare

pe intervalele $(-\infty, -\frac{1-\sqrt{5}}{2})$ și $(0, \frac{\sqrt{5}-1}{2})$ deoarece $f'(x) = e^{\frac{x^2+1}{x}} \frac{x^2+x-1}{x^2}$ și

$g(x) = \frac{x^2+x-1}{x^2} < 0$ pe cele două intervale.

2.869A Mulțimea valorilor funcției $f(x) = \frac{x^2+3x+1}{x^2-x+1}$ este intervalul $[-\frac{3}{5}, 5]$:

$y = \lim_{x \rightarrow \pm\infty} \frac{x^2+3x+1}{x^2-x+1}$, $y = 1$ asimptotă orizontală, $f'(x) = \frac{4(1-x^2)}{(x^2-x+1)^2}$,

$f(-1) = f(1) = 0$, $x = -1$ este punct de minim, $f(-1) = -\frac{3}{5}$, $x = 1$ este

punct de maxim, $f(1) = 5$, deci $\text{Im } f$ care este proiecția graficului pe Oy este

intervalul $[-\frac{3}{5}, 5]$. Altfel, pentru $\frac{x^2+3x+1}{x^2-x+1} = y$, $x^2(1-y) + x(3+y) + 1 - y = 0$,

$\Delta_y = (y+3)^2 - 4(1-y^2) \geq 0 \Rightarrow y \in [-\frac{3}{5}, 5]$.

2.870A Fie $f: [1, \sqrt{e}] \rightarrow I$, $f(x) = \frac{\ln x}{x}$. Găsiți pe I astfel încât f să

fie inversabilă. De fapt se cere imaginea lui $[1, \sqrt{e}]$ (mulțimea valorilor)

funcției f . Deoarece $f'(x) = \frac{1-2\ln x}{x^2}$, pe interval $[1, \sqrt{e}]$ f este crescătoare

$[f'(x) > 0$ pe $[1, \sqrt{e}]$, $f(\sqrt{e}) = \frac{1}{2e}$, $f(1) = 0$ deci $I = [0, \frac{1}{2e}]$.

2.871A Abscisele punctelor de extrem ale funcției $f(x) = x^3 - 3x$ sunt evident $x = \pm 1$ deoarece $f'(x) = 3(x^2 - 1) = 0 \Rightarrow x = \pm 1$ iar f' își schimbă semnul în ± 1 .

2.872A Funcțimea maximală pe care $f(x) = 1 + \frac{1}{x}$ este convexă este $(0, \infty)$ deoarece $f''(x) = -\frac{2}{x^3} > 0$ pentru $x > 0$.

2.873A Asimptotele funcției $f(x) = \sqrt{\frac{x+a}{x+1}}$ sunt $y = x + a$ și $y = -x$ la

$$-\infty: \lim_{x \rightarrow -\infty} \frac{f(x)}{x} = \lim_{x \rightarrow -\infty} \frac{|x|}{x} \sqrt{\frac{1+\frac{a}{x}}{1+\frac{1}{x}}} = \pm 1 = m; n = \lim_{x \rightarrow \pm\infty} \left(\sqrt{\frac{x+a}{x+1}} \mp x \right) =$$

$$\lim_{x \rightarrow -\infty} \frac{\frac{x+a}{x+1} - x^2}{\sqrt{\frac{x+a}{x+1}} \pm x} = \lim_{x \rightarrow -\infty} \frac{x - x^2}{(x+1) \left(\sqrt{\frac{x+a}{x+1}} \pm x \right)} = 0.$$

2.874A Fie funcția $f: \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$, $f(x) = \frac{ax^2+b}{x^2+1}$. Să se găsească toate perechile (a, b) astfel încât graficul funcției să treacă prin punctul $(1, 1)$ iar valoarea minimă să fie $\frac{1}{4}$. $1 = \frac{a+b}{1+1} \Rightarrow b^2 = a$, $f'(x) = \frac{(ax^2+b)'(x^2+1) - 2x(ax^2+b)}{(x^2+1)^2} = 0 \Rightarrow x = 0$ și $f(0) = \frac{1}{4} = \frac{b}{1} \Rightarrow a = 4$, $b = \pm 2$, deci $(4, 2)$, $(4, -2)$.

2.875A Să se determine punctul x_0 și ecuația tangentei în x_0 astfel încât grafecele funcțiilor $f, g: (-1, +\infty) \rightarrow \mathbb{R}$, $f(x) = \ln(1+x)$, $g(x) = x^2 + x$ admit aceeași tangentă în același punct x_0 . $f'(x) = \frac{1}{1+x}$, $g'(x) = 2x + 1$, $\frac{1}{1+x} = 2x + 1$, $2x^2 + 3x = 0 \Rightarrow x_0 = 0$, $x_0 = -\frac{3}{2} \notin (-1, \infty)$, $f'(0) = g'(0) = 1$, $f(0) = g(0) = 0$ deci $y = x$ este tangenta comună în punctul comun $(0, 0)$.

2.876A Să se determine m astfel încât grafecele funcțiilor $f(x) = x^2 - 4x + 3$, $g(x) = 2x^2 - 2(m+3)x + m^2$ să fie tangente. $f'(x) = 2x - 4$, $g'(x) = 4x - 2(m+3)$, $g'(x) = f'(x) \Rightarrow 2x - 4 = 4x - 2(m+3)$ deci $x = m + 1$. În $x = m + 1$, pantele sunt egale și mai trebuie $f(m+1) = g(m+1)$: $(m+1)^2 - 4(m+1) + 3 = 2(m+1)^2 - 2(m+3)(m+1) + m^2 \Rightarrow m = -2$.

2.877A Câte asimptote are funcția $f(x) = \frac{x^6}{(x^2-1)(x^2+1)(x^2-4x+3)}$? $y = \lim_{x \rightarrow -\infty} f(x) = 1$ asimptotă orizontală iar $x_1, x_2 = \pm 1$, $x_3 = 3$ sunt asimptote verticale, deci patru asimptote.

2.878A Determinați $A = \{a \in \mathbb{R} \mid \text{graficul funcției } f(x) = \frac{ax^3+x^2}{x^2+a} \text{ are asimptote oblice și verticale}\}$. R. Asimptota oblică $y = mx + n$, $m = \lim_{x \rightarrow \pm\infty} \frac{f(x)}{x} =$

$$a, n = \lim_{x \rightarrow \pm\infty} (f(x) - mx) = \lim_{x \rightarrow \pm\infty} \frac{x^2 - ax}{x^2 + a} = 1. \text{ Avem asimptote verticale dacă } a < 0. A = (-\infty, 0).$$

2.879A Se cere numărul n al punctelor de inflexiune ale funcției $f: (-\pi, \pi)$, $f(x) = \sin x + \frac{1}{3} \sin 3x$. R. $f'(x) = \cos x + \cos 3x$, $f''(x) = -\sin x - 3 \sin 3x = \sin x (12 \sin^2 x - 10) = 0 \Rightarrow \sin x = 0$, $\sin x = \pm \sqrt{\frac{5}{6}}$, deci $x_1 = 0$, $x_{2,3} =$

$\pm \arcsin \sqrt{\frac{5}{6}}$, $x_{4,5} = \pm \pi \mp \arcsin \sqrt{\frac{5}{6}}$, deci $n = 5$.

2.880A Punctul $x_0 = 1$ este pentru funcția $f: [0, \infty) \rightarrow \mathbb{R}$, $f(x) = \arcsin \frac{2x}{1+x^2}$ punct unghiular: $f'(x) = \frac{2}{1+x^2} \cdot \frac{1-x^2}{1+x^2}$; $f'(x) = \frac{2}{1+x^2}$, $x \in (1, \infty)$ nu există pentru $x = 1$, $f'_+(1) = 1$, $f'_-(1) = -1$, deci $x_0 = 1$ este punct unghiular.

2.881A Să se determine o funcție de forma $f(x) = \frac{ax+b}{x^2+1}$ astfel încât tangenta la graficul ei să admită dreptele $y = 3$ și $x = -1$ ca asimptote. R. Fie $b = 1$ iar $f'(x) = \frac{3(1-a)}{(x+1)^2}$, $f'(x) = \frac{3(1-a)}{4} = 1 \Rightarrow a = -\frac{1}{3}$, $f(x) = \frac{3x-1}{x^2+1}$.

2.882A Fie $f: (-\infty, -1) \cup [1, \infty) \rightarrow \mathbb{R}$, $f(x) = ax + b\sqrt{\frac{x-1}{x+1}}$, $a, b \in \mathbb{R}$. Dacă $y = -x + 1$ este asimptotă oblică spre $-\infty$, determinați $\lambda = m + n$, unde $y = mx + n$ este asimptotă oblică spre $+\infty$.

$$\lim_{x \rightarrow -\infty} \frac{f(x)}{x} = \lim_{x \rightarrow -\infty} \frac{ax - bx\sqrt{\frac{x-1}{x+1}}(1 + \frac{1}{x})}{x} = a - b = -1,$$

$$1 = \lim_{x \rightarrow -\infty} \left((a+1)x + (a+1)\sqrt{\frac{x^3-1}{x+1}} \right) = (a+1) \lim_{x \rightarrow -\infty} \left(\sqrt{\frac{x^3-1}{x+1}} + x \right) =$$

$$(a+1) \lim_{x \rightarrow -\infty} \frac{\frac{x^3-1}{x+1} - x^2}{\sqrt{\frac{x^3-1}{x+1}} - x} = (a+1) \lim_{x \rightarrow -\infty} \frac{-x^2 - 1}{-x \left(\sqrt{\frac{x^3-1}{x+1}}(1 + \frac{1}{x}) + 1 \right) (x+1)} =$$

$$\frac{x+1}{2} = 1 \Rightarrow a = 1, b = 2; m = \lim_{x \rightarrow -\infty} \frac{f(x)}{x} = \frac{x + 2\sqrt{\frac{x-1}{x+1}}(1 + \frac{1}{x})}{x} = 3,$$

$$n = \lim_{x \rightarrow +\infty} (f(x) - 3x) = \lim_{x \rightarrow +\infty} 2 \left(\sqrt{\frac{x^3-1}{x+1}} - x \right) = 2 \lim_{x \rightarrow +\infty} \frac{\frac{x^3-1}{x+1} - x^2}{\sqrt{\frac{x^3-1}{x+1}} + x} =$$

$$2 \lim_{x \rightarrow +\infty} \frac{-x^2 - 1}{(x+1) \left(\sqrt{\frac{x^3-1}{x+1}} + x \right)} = -1 \text{ deci } m + n = 3 - 1 = 2.$$

2.883B Să se determine $a, b \in \mathbb{R}$ astfel ca graficul funcției $f(x) = \frac{x^2+1}{ax^2+bx}$ trece prin $M(1, 1)$ și în $x = 1$ și în $x = 1$ are panta tangentei $\frac{1}{2}$. $1 = f(1) = \frac{2}{a+b} \Rightarrow a+b = 2$; $f'(x) = \frac{bx^2 - 2ax - b}{(ax^2+bx)^2}$, $f'(1) = \frac{-2a}{(a+b)^2} = -\frac{1}{2}$, $a = -1$, $b = 3$.

2.884B Tangenta la graficul lui $f(x) = \frac{x^2+3}{x}$, $x \neq 0$ în $x = -2$ taie a doua oară graficul în P . Se cere panta tangentei în P la grafic. R. $f(-2) = \frac{5}{2}$, $f'(-2) = \frac{2x^2-3}{x^2} \Big|_{x=-2} = -\frac{19}{4}$, dreapta $y - \frac{5}{2} = -\frac{19}{4}(x+2)$, $y = -7 - \frac{19}{4}x$ o intersectăm cu graficul lui f , $x^3 + 3 = -7x - \frac{19}{4}x^2$, $4x^3 + 19x^2 + 28x + 12 = 0$,

Derivarea în serie a lui $\operatorname{ch} x$ este $\operatorname{ch} x = 1 + \frac{x^2}{2!} + \frac{x^4}{4!} + \frac{x^6}{6!} + \dots + \frac{x^{2m}}{(2m)!} + \dots$, deci evident $\operatorname{ch} x \geq 1 + \frac{x^2}{2}$, $f \geq g$. Altfel, notăm $h(x) = f(x) - g(x)$, $h(0) = 0$, deci evident $\operatorname{ch} x \geq 1 + \frac{x^2}{2}$, $f \geq g$. Altfel, notăm $h(x) = f(x) - g(x)$, $h(0) = 0$, deci evident $\operatorname{ch} x \geq 1 + \frac{x^2}{2}$, $f \geq g$.

Altfel, notăm $h(x) = f(x) - g(x)$, $h(0) = 0$, deci evident $\operatorname{ch} x \geq 1 + \frac{x^2}{2}$, $f \geq g$. Altfel, notăm $h(x) = f(x) - g(x)$, $h(0) = 0$, deci evident $\operatorname{ch} x \geq 1 + \frac{x^2}{2}$, $f \geq g$.

Altfel, notăm $h(x) = f(x) - g(x)$, $h(0) = 0$, deci evident $\operatorname{ch} x \geq 1 + \frac{x^2}{2}$, $f \geq g$. Altfel, notăm $h(x) = f(x) - g(x)$, $h(0) = 0$, deci evident $\operatorname{ch} x \geq 1 + \frac{x^2}{2}$, $f \geq g$.

Altfel, notăm $h(x) = f(x) - g(x)$, $h(0) = 0$, deci evident $\operatorname{ch} x \geq 1 + \frac{x^2}{2}$, $f \geq g$. Altfel, notăm $h(x) = f(x) - g(x)$, $h(0) = 0$, deci evident $\operatorname{ch} x \geq 1 + \frac{x^2}{2}$, $f \geq g$.

Altfel, notăm $h(x) = f(x) - g(x)$, $h(0) = 0$, deci evident $\operatorname{ch} x \geq 1 + \frac{x^2}{2}$, $f \geq g$. Altfel, notăm $h(x) = f(x) - g(x)$, $h(0) = 0$, deci evident $\operatorname{ch} x \geq 1 + \frac{x^2}{2}$, $f \geq g$.

Altfel, notăm $h(x) = f(x) - g(x)$, $h(0) = 0$, deci evident $\operatorname{ch} x \geq 1 + \frac{x^2}{2}$, $f \geq g$. Altfel, notăm $h(x) = f(x) - g(x)$, $h(0) = 0$, deci evident $\operatorname{ch} x \geq 1 + \frac{x^2}{2}$, $f \geq g$.

Altfel, notăm $h(x) = f(x) - g(x)$, $h(0) = 0$, deci evident $\operatorname{ch} x \geq 1 + \frac{x^2}{2}$, $f \geq g$. Altfel, notăm $h(x) = f(x) - g(x)$, $h(0) = 0$, deci evident $\operatorname{ch} x \geq 1 + \frac{x^2}{2}$, $f \geq g$.

Altfel, notăm $h(x) = f(x) - g(x)$, $h(0) = 0$, deci evident $\operatorname{ch} x \geq 1 + \frac{x^2}{2}$, $f \geq g$. Altfel, notăm $h(x) = f(x) - g(x)$, $h(0) = 0$, deci evident $\operatorname{ch} x \geq 1 + \frac{x^2}{2}$, $f \geq g$.

Altfel, notăm $h(x) = f(x) - g(x)$, $h(0) = 0$, deci evident $\operatorname{ch} x \geq 1 + \frac{x^2}{2}$, $f \geq g$. Altfel, notăm $h(x) = f(x) - g(x)$, $h(0) = 0$, deci evident $\operatorname{ch} x \geq 1 + \frac{x^2}{2}$, $f \geq g$.

Altfel, notăm $h(x) = f(x) - g(x)$, $h(0) = 0$, deci evident $\operatorname{ch} x \geq 1 + \frac{x^2}{2}$, $f \geq g$. Altfel, notăm $h(x) = f(x) - g(x)$, $h(0) = 0$, deci evident $\operatorname{ch} x \geq 1 + \frac{x^2}{2}$, $f \geq g$.

Altfel, notăm $h(x) = f(x) - g(x)$, $h(0) = 0$, deci evident $\operatorname{ch} x \geq 1 + \frac{x^2}{2}$, $f \geq g$. Altfel, notăm $h(x) = f(x) - g(x)$, $h(0) = 0$, deci evident $\operatorname{ch} x \geq 1 + \frac{x^2}{2}$, $f \geq g$.

Altfel, notăm $h(x) = f(x) - g(x)$, $h(0) = 0$, deci evident $\operatorname{ch} x \geq 1 + \frac{x^2}{2}$, $f \geq g$. Altfel, notăm $h(x) = f(x) - g(x)$, $h(0) = 0$, deci evident $\operatorname{ch} x \geq 1 + \frac{x^2}{2}$, $f \geq g$.

Altfel, notăm $h(x) = f(x) - g(x)$, $h(0) = 0$, deci evident $\operatorname{ch} x \geq 1 + \frac{x^2}{2}$, $f \geq g$. Altfel, notăm $h(x) = f(x) - g(x)$, $h(0) = 0$, deci evident $\operatorname{ch} x \geq 1 + \frac{x^2}{2}$, $f \geq g$.

Altfel, notăm $h(x) = f(x) - g(x)$, $h(0) = 0$, deci evident $\operatorname{ch} x \geq 1 + \frac{x^2}{2}$, $f \geq g$. Altfel, notăm $h(x) = f(x) - g(x)$, $h(0) = 0$, deci evident $\operatorname{ch} x \geq 1 + \frac{x^2}{2}$, $f \geq g$.

Altfel, notăm $h(x) = f(x) - g(x)$, $h(0) = 0$, deci evident $\operatorname{ch} x \geq 1 + \frac{x^2}{2}$, $f \geq g$. Altfel, notăm $h(x) = f(x) - g(x)$, $h(0) = 0$, deci evident $\operatorname{ch} x \geq 1 + \frac{x^2}{2}$, $f \geq g$.

Altfel, notăm $h(x) = f(x) - g(x)$, $h(0) = 0$, deci evident $\operatorname{ch} x \geq 1 + \frac{x^2}{2}$, $f \geq g$. Altfel, notăm $h(x) = f(x) - g(x)$, $h(0) = 0$, deci evident $\operatorname{ch} x \geq 1 + \frac{x^2}{2}$, $f \geq g$.

Altfel, notăm $h(x) = f(x) - g(x)$, $h(0) = 0$, deci evident $\operatorname{ch} x \geq 1 + \frac{x^2}{2}$, $f \geq g$. Altfel, notăm $h(x) = f(x) - g(x)$, $h(0) = 0$, deci evident $\operatorname{ch} x \geq 1 + \frac{x^2}{2}$, $f \geq g$.

$\lim_{x \rightarrow \infty} f(x) = \infty$ deci nu avem asimptote verticale și nici orizontale, $m = \lim_{x \rightarrow \pm \infty} \frac{f(x)}{x} = \lim_{x \rightarrow \pm \infty} \frac{x^2(1 + \frac{3}{x})}{x \sqrt{1 + \frac{1}{x^2}}} = \pm 1$, $n = \lim_{x \rightarrow \pm \infty} (f(x) - mx) = \lim_{x \rightarrow \pm \infty} \frac{x^2 + 3x + 1}{\sqrt{2x^2 + 1(x^2 \pm x \sqrt{2x^2 + 1})}} = 0$.

2.903B Asimptotele graficului funcției $f(x) = x - x^2 \ln \frac{1+x}{x}$, $x \in (-\infty, -1) \cup (0, \infty)$: $\lim_{x \rightarrow -1^-} (x - x^2 \ln \frac{1+x}{x}) = -1 - \ln(+0) = +\infty$, $\lim_{x \rightarrow \infty} f(x) = \lim_{t = \frac{1}{x} \rightarrow 0^+} (t - \frac{1}{t^2} \ln(1+t)) = \lim_{t \rightarrow 0^+} \frac{t - \ln(1+t)}{t^2} = \lim_{t \rightarrow 0^+} \frac{-\frac{1}{1+t}}{2t} = \lim_{t \rightarrow 0^+} \frac{-1}{2(1+t)} = -\frac{1}{2}$, deci $x = -1$ este asimptotă verticală, iar $y = -\frac{1}{2}$ orizontală.

2.904B Asimptotele funcției $f: \mathbb{R} \setminus \{0, 1\} \rightarrow \mathbb{R}$, $f(x) = \frac{x^2}{x(x-1)}$ sunt $x = 1$ asimptotă verticală și $y = \lim_{x \rightarrow \pm \infty} f(x) = 1$ asimptotă orizontală.

2.905B Funcția $f: (-\infty, -3) \cup (0, \infty)$, $f(x) = 1 - x + \sqrt{\frac{x}{x+3}}$ admite o asimptotă oblică, una verticală și una orizontală: $\lim_{x \rightarrow -3^-} f(x) = \infty$ ($x < -3$), deci $x = -3$ este asimptotă verticală; $\lim_{x \rightarrow \infty} f(x) = 1 + \lim_{x \rightarrow \infty} x \left(\sqrt{\frac{x}{x+3}} - 1 \right) = 1 + \lim_{x \rightarrow \infty} \frac{x \left(\frac{x}{x+3} - 1 \right)}{\sqrt{\frac{x}{x+3}} + 1} = 1 + \lim_{x \rightarrow \infty} \frac{-\frac{3x}{x+3}}{\sqrt{\frac{x}{x+3}} + 1} = 1 - \frac{3}{2} = -\frac{1}{2}$, $y = -\frac{1}{2}$ este

asimptotă orizontală; $m = \lim_{x \rightarrow -\infty} \frac{f(x)}{x} = \lim_{x \rightarrow -\infty} \frac{1 - x - \sqrt{\frac{x}{x+3}}}{x} = -2$, $n = \lim_{x \rightarrow -\infty} (f(x) + 2x) = 1 + \lim_{x \rightarrow -\infty} x \left(1 - \sqrt{\frac{x}{x+3}} \right) = 1 + \lim_{x \rightarrow -\infty} \frac{\frac{3x}{x+3}}{1 + \sqrt{\frac{x}{x+3}}}$

deci $y = -2x + \frac{5}{2}$ este asimptotă oblică.

2.906B Pe graficul funcției $f(x) = \frac{1}{x} - x$ o să se determine un punct $A(a, b)$ în care tangenta să fie paralelă cu dreapta ce trece prin $M(1, 1)$ și $N(2, \frac{1}{2})$. R. Panta dreptei este $m = \frac{1 - \frac{1}{2}}{1 - 2} = -\frac{1}{2}$, $f'(x) = -\frac{1}{x^2} = -\frac{1}{2}$, $x^2 = 2$, $x = \sqrt{2}$ deci punctul A este $A(\sqrt{2}, \frac{\sqrt{2}}{2})$.

2.907C Fie $f: [0, 2] \rightarrow \mathbb{R}$, $f(x) = \begin{cases} x^2, & x \in [0, 1] \\ ax - 1, & x \in (1, 2] \end{cases}$. Atunci f este injectivă $\Leftrightarrow a \geq 2$. f este injectivă dacă $a > 0$ și $f(x) \geq 1$ pentru $x > 1$, $\lim_{x \rightarrow 1^-} (ax - 1) = a - 1 \geq 1$ deci $a \geq 2$. Dacă $f([0, 2]) = [0, 2]$, este necesar ca

$a > 0$, $g(x) = ax - 1$ crescătoare $g(2) = 2a - 1 = 2$, $a = \frac{3}{2}$ și condiția $a \geq 2$ nu este verificată.

2.908C Să se calculeze $\text{Im}f$ dacă $f: \mathbf{R} \rightarrow \mathbf{R}$, $f(x) = 2\arctg x + \arcsin \frac{2x}{1+x^2}$.
Se știe că $-\frac{\pi}{2} < \arctg x < \frac{\pi}{2}$ și $-\frac{\pi}{2} \leq \arcsin x \leq \frac{\pi}{2}$; dar $-1 \leq \frac{2x}{1+x^2} \leq 1$.
Deci $\arcsin \frac{2x}{1+x^2}$ își ia toate valorile. Avem $f'(x) = \frac{2}{1+x^2} + \frac{2}{1+x^2} \cdot \frac{1-x^2}{1-x^2}$;

$f'(x) = \frac{2}{1+x^2}$, dacă $|x| < 1$, $f'(x) = 0$ dacă $|x| > 1$ și nu există în $x = \pm 1$.
Deci f este constantă pentru $x \leq -1$ și anume $f(x) = -\pi = f(-1)$ iar pentru $x \geq 1$ este tot constantă și ia valoarea $\pi = f(1) \cdot f'(x) = \frac{2}{1+x^2} > 0$ pe

pentru $x \geq 1$ este tot constantă și ia valorile $(-\pi, \pi)$. Dar f este continuă deci

$\text{Im}f = [-\pi, \pi]$.

2.909C Fie $f: (0, \infty) \rightarrow \mathbf{R}$, $f(x) = x^\alpha - \alpha x + \alpha - 1$. Pentru ce $\alpha \in \mathbf{R}$ avem $f(x) \geq 0$, $\forall x > 0$? În [14], pag. 207 se arată că pentru $\alpha \in (0, 1)$, $x^\alpha - \alpha x \leq 1 - \alpha$, $x > 0$ ($\varphi(x) = x^\alpha - \alpha x$, $\varphi'(x) = \alpha(x^{\alpha-1} - 1)$, $\varphi'(1) = 0$, $\varphi'(x) > 0$ pentru $x < 1$, $\varphi'(x) < 0$ pentru $x > 1$, deci $x = 1$ este punct de maxim pentru $\varphi(x)$) și $\varphi(1) = 1 - \alpha \geq x^\alpha - \alpha x$. Din aceasta rezultă că $f(x) \geq 0$ pentru $\alpha \in (-\infty, 0] \cup [1, \infty)$.

2.910C Să se determine $A = \{m \in \mathbf{R}, f \text{ are cel puțin un punct de inflexiune}\}$ dacă $f(x) = e^x + mx^3$, $x \in \mathbf{R}$. $g(x) = f''(x) = e^x + 6mx$, $g(x) = 0$ are cel puțin o rădăcină și își schimbă și semnul dacă $m \in (-\infty, -\frac{e}{6}) \cup (0, \infty)$. Se observă grafic că dreapta $y = ex$ și $y = e^x$ sunt tangente în $x = e$, deci $y = ax$ se intersectează cu $y = e^x$ în două puncte dacă $e < a < \infty \Rightarrow e < -6m < \infty$ sau $m < -\frac{e}{6}$. Evident că $y = ax$ intersectează pe $y = e^x$ dacă $a < 0$, deci $-6m < 0$, $m > 0$.

2.911C Pentru fiecare $n \in \mathbf{N}$, $n > 1$ considerăm funcția $f: (0, \frac{\pi}{2}) \rightarrow \mathbf{R}$, $f(x) = \sin^n x$. Există un punct $x_n \in (0, \frac{\pi}{2})$ astfel încât f este convexă pe $(0, x_n)$ și concavă pe $(x_n, \frac{\pi}{2})$. Să se calculeze $\lim_{n \rightarrow \infty} x_n$ și $\lim_{n \rightarrow \infty} f(x_n)$.

$f''(x) = n \sin^{n-2} x (n-1) - n \sin^2 x = 0 \Rightarrow \sin x = \sqrt{1 - \frac{1}{n}}$, $x_n = \arcsin \sqrt{1 - \frac{1}{n}}$ de unde $\lim_{n \rightarrow \infty} x_n = \lim_{n \rightarrow \infty} \arcsin \sqrt{1 - \frac{1}{n}} = \arcsin \lim_{n \rightarrow \infty} \sqrt{1 - \frac{1}{n}} = \arcsin 1 = \frac{\pi}{2}$, $\lim_{n \rightarrow \infty} f(x_n) = \lim_{n \rightarrow \infty} \sin^n x_n = \lim_{n \rightarrow \infty} \left(1 - \frac{1}{n}\right)^{\frac{n}{2}} = e^{-\frac{1}{2}} = \frac{1}{\sqrt{e}}$.

2.912C Punctele de inflexiune ale funcției $f(x) = (1+x)e^{-1-x}$.

$R. f(x) = \begin{cases} (1+x)e^{x-1}, & x \leq 1 \\ (1+x)e^{-1-x}, & x > 1 \end{cases}; f'(x) = \begin{cases} \frac{1}{e}(x+2)e^x, & x < 1 \\ -xe^{-x}, & x > 1 \end{cases}; f''(x) = \begin{cases} \frac{1}{e}(x+3)e^x, & x < 1 \\ e(x-1)e^{-x}, & x > 1 \end{cases}$ deci punctul de inflexiune este $x = -3$.

2.913C Fie $f(x) = \min(\ln|x|, x+1)$, $x \in \mathbf{R} \setminus \{0\}$. Să se afle intervalele

maximale pe care funcția este convexă.

$f(x) = \begin{cases} x+1, & x \leq -1 \\ \ln|x|, & -1 < x, x \neq 0 \end{cases}; f''(x) = \begin{cases} 0, & x < -1 \\ -\frac{1}{x^2}, & -1 < x, x \neq 0 \end{cases} f''(x) > 0$ există în $x = -1$ și $x = 0$, deci este convexă pentru $x \leq -1$.

2.914C Aflați cea mai mică constantă λ astfel încât $\ln(1+e^t) < \lambda t + t$, $\forall t \in (0, \infty)$. $R.$ Făcând graficele funcțiilor $f(x) = \ln(1+e^x)$, $g(x) = x + \ln 2$, observăm că $y = x$ este asimptotă oblică la $+\infty$ pentru f , deci paralelă cu graficul lui g (dreapta $y = x + \ln 2$) $f(x)$ este convexă ($f''(x) = \frac{e^{-x}}{(1+e^{-x})^2} > 0$) $f(0) = \ln 2 = g(0)$, $g(x) \leq f(x)$ de unde rezultă $\lambda = \sqrt{2}$. Altfel: determinăm extremele funcției $f(t) = \ln(1+e^t) - t$: $\lim_{t \rightarrow -\infty} f(t) = 0$, $f'(t) = -\frac{1}{1+e^t} < 0$, f descrește, $\sup f(t) = \ln 2$, $\lambda = \ln 2$.

2.915C Fie $f(x) = \begin{cases} x^2 \sin \frac{1}{x}, & x \neq 0 \\ 0, & x = 0 \end{cases}$ și fie $x_k \in \mathbf{R}$ valoarea lui x din

intervalul $\left[\left(2k\pi + \frac{3\pi}{2}\right)^{-1}, \left(2k\pi + \frac{\pi}{2}\right)^{-1} \right]$, $k \in \mathbf{Z}$ pentru care are loc formula

lui Lagrange. Fie $l = \lim_{k \rightarrow \infty} f'(x_k)$. Se cere l . Lagrange se scrie $\left(2k\pi + \frac{\pi}{2}\right)^{-2} + \left(2k\pi + \frac{3\pi}{2}\right)^{-2} = (2k\pi + \frac{\pi}{2})^{-1} - (2k\pi + \frac{3\pi}{2})^{-1} \left[2x_k \sin \frac{1}{x_k} - \cos \frac{1}{x_k} \right]$ sau $f'(x_k) = \frac{2k\pi + \frac{3\pi}{2}}{2k\pi + \frac{\pi}{2}} + \frac{2k\pi + \frac{\pi}{2}}{2k\pi + \frac{3\pi}{2}} \Rightarrow \lim_{k \rightarrow \infty} \pi \cdot f'(x_k) = 2$, $\lim_{k \rightarrow \infty} f'(x_k) = \frac{2}{\pi}$.

2.916C Fie $f: \mathbf{R} \setminus \{-1, 0\} \rightarrow \mathbf{R}$, $f(x) = \frac{2x+1}{x^2(x+1)^2}$. Se cere domeniul pe care f este convexă. $R. f(x) = \frac{1}{x} - \frac{1}{(x+1)^2}$, $f'(x) = 2 \left(-\frac{1}{x^2} + \frac{2}{(x+1)^3} \right)$, $f'' = 3 \cdot 2 \left(\frac{1}{x^3} - \frac{6}{(x+1)^4} \right) = 6 \frac{4x^3 + 6x^2 + 4x + 1}{x^3(x+1)^4} = 6 \cdot \frac{(4x^2 + 2x + 1)(2x + 1)}{x^3(x+1)^4} > 0$ pentru $x > -\frac{1}{2}$, $x \neq 0$, deci $x \in (-\frac{1}{2}, \infty) \setminus \{0\}$.

2.917C Să se determine punctele de inflexiune ale funcției $f(x) = \int_1^{e^x} (3 \ln t + t^2 - 5t - 3 - e^t + 5e) dt$. $R.$ Se știe că $f(x) = \int_a^x g(t) dt$, g continuă $\Rightarrow f'(x) = g(x)$, deci $f'(x) = 3 \ln x + x^2 - 5x - 3 - e^2 + 5e$, $x > 0$, $f''(x) = \frac{3}{x} + 2x - 5 = \frac{2x^2 - 5x + 3}{x}$, punctele de inflexiune sunt $x_1 = 1$, $x_2 = \frac{3}{2}$.

2.918C Să se determine numărul n , al asimptotelor la graficul lui f și numărul soluțiilor ecuației $f(x) = 0$, dacă $f(x) = \ln(e^{2x} - 4e^x + 3)$. Rădăcinile ecuației $\ln(e^{2x} - 4e^x + 3) = 0$: $e^{2x} - 4e^x + 3 = 1$, $t^2 - 4t + 2 = 0$ ($t = e^x$), $t_{1,2} = 2 \pm \sqrt{2}$, $x_1 = \ln(2 + \sqrt{2})$, $x_2 = \ln(2 - \sqrt{2})$, deci $m = 2$. Asimptota orizontală la $-\infty$: $\lim_{x \rightarrow -\infty} f(x) = \lim_{x \rightarrow -\infty} \ln(e^{2x} - 4e^x + 3) = \ln 3$, deci $y = \ln 3$. Din ecuația $e^{2x} - 4e^x + 3 = 0$ (e^x), $t_{1,2} = 1, 3$; rezultă asimptotele verticale

$$x = 0 \text{ și } x = \ln 3.$$

$$m^* = \lim_{x \rightarrow +\infty} \frac{f(x)}{x} = \lim_{x \rightarrow +\infty} \frac{2x + \ln(1 - 4e^{-x} + 3e^{-2x})}{x} = 2,$$

$$n^* = \lim_{x \rightarrow +\infty} (f(x) - 2x) = \lim_{x \rightarrow +\infty} \ln(1 - 4e^{-x} + 3e^{-2x}) = 0,$$

$y = 2x$ este asimptotă oblică la $+\infty$. Prin urmare $n = 4$ și $m = 2$.

2.919C Asimptotele funcției $f(x) = \frac{1}{x - \sqrt{x^2 + 2x + 4}}$; asimptota verticală $x = -\sqrt{x^2 + 2x + 4} \Rightarrow x = \sqrt{x^2 + 2x + 4}$, $x = -2$ nu verifică, nu avem asimptota verticală. $\lim_{x \rightarrow -\infty} f(x) = \lim_{x \rightarrow -\infty} \frac{1}{x - \sqrt{x^2 + 2x + 4}} = 0$, $\lim_{x \rightarrow +\infty} f(x) =$

$\lim_{x \rightarrow +\infty} \frac{x + \sqrt{x^2 + 2x + 4}}{-2x - 4} = \frac{2}{-2} = -1$, deci $y = 0$ și $y = -1$ sunt asimptote horizontale.

2.920C $f(x) = \frac{x^a}{e^x - a}$ are două extreme locale dacă și numai dacă $a > 1$:

$f'(x) = \frac{e^x(x+1)(e^x - a) - x^a e^x}{(e^x - a)^2} = \frac{e^x(e^x - ax - a)}{(e^x - a)^2}$, utilizăm metoda grafică separând pe a , $a = \frac{e^x}{x+1}$, intersecțăm $y = a$ cu $y = \frac{e^x}{x+1}$ și rezultă pe grafic că ecuația $e^x - ax - a = 0$ are două rădăcini dacă și numai dacă $a > 1$.

2.7. Primitive

$$2.921A \quad F(x) = \int \frac{dx}{\cos^2 x} = \int \frac{1}{\cos^2 x} \cdot \frac{dx}{\cos^2 x} = \int (1 + \tan^2 x) d(\tan x) = \tan x + \frac{\tan^3 x}{3} + C.$$

$$2.922A \quad F(x) = \int \frac{dx}{x \ln^2 x} = \int \frac{d(\ln x)}{(\ln x)^2} = -\frac{1}{\ln x} + C.$$

$$2.923A \quad \int \frac{dx}{1 - \cos x} = \int \frac{d(\frac{x}{2})}{\sin^2 \frac{x}{2}} = -\cot \frac{x}{2} + C.$$

$$2.924A \quad \int \frac{dx}{\sqrt{e^{-2x} + 1}} = \int \frac{e^x dx}{\sqrt{1 + (e^x)^2}} = \ln(e^x + \sqrt{1 + e^{2x}}) + C.$$

$$2.925A \quad \int x^3 \sqrt{x^2 + 1} dx = \frac{1}{2} \int [(x^2 + 1) - 1] \sqrt{x^2 + 1} dx = \frac{1}{2} \int (x^2 + 1)^{3/2} dx - \frac{1}{2} \int (x^2 + 1)^{1/2} dx = \frac{1}{2} \left[\frac{(x^2 + 1)^{3/2}}{3/2} - \frac{(x^2 + 1)^{1/2}}{1/2} \right] + C = \frac{1}{5} \sqrt{(x^2 + 1)^5} - \frac{1}{3} \sqrt{(x^2 + 1)^3} + C.$$

$$2.926A \text{ Deoarece } (\ln(x + \sqrt{1 + x^2}))' = \frac{1}{\sqrt{1 + x^2}} \text{ rezultă } \int \frac{\ln(x + \sqrt{1 + x^2})}{\sqrt{1 + x^2}} dx =$$

$$\int \ln(x + \sqrt{1 + x^2}) d(\ln(x + \sqrt{1 + x^2})) = \frac{1}{2} (\ln(x + \sqrt{1 + x^2}))^2 + C.$$

$$2.927A \quad x > 0 \Rightarrow \int \frac{dx}{\sqrt{x(1+x)}} = \int \frac{dx}{\sqrt{x} \sqrt{1+x}} = \int \frac{2d(\sqrt{x})}{\sqrt{1+(\sqrt{x})^2}} =$$

2.5. STUDIUL FUNCȚIILOR CU AJUTORUL DERIVATEI

$$= 2 \ln(\sqrt{x} + \sqrt{1+x}) + C.$$

$$2.928A \quad \int \frac{(\arctg x)^2}{1+x^2} dx = \int (\arctg x)^2 d(\arctg x) = \frac{1}{3} (\arctg x)^3 + C.$$

$$2.929A \quad F(x) = \int \frac{dx}{\sin^2 x + 4 \cos^2 x} = \int \frac{1}{\frac{\sin^2 x}{\cos^2 x} + 4} \cdot \frac{dx}{\cos^2 x} = \int \frac{d(\tan x)}{2^2 + (\tan x)^2} = \frac{1}{2} \arctg \frac{\tan x}{2} + C.$$

$$2.930A \quad F(x) = \int \frac{dx}{(\arcsin x)^2 \sqrt{1-x^2}} = \int \frac{d(\arcsin x)}{(\arcsin x)^2} = -\frac{1}{\arcsin x} + C.$$

$$2.931A \text{ Deoarece } x > 0, \int \frac{dx}{x\sqrt{x^2+1}} = \int \frac{dx}{x^2\sqrt{1+\frac{1}{x^2}}} = -\int \frac{d(\frac{1}{x})}{\sqrt{1+(\frac{1}{x})^2}} = -\ln\left(\frac{1}{x} + \sqrt{1+\frac{1}{x^2}}\right) + C.$$

$$2.932A \quad x > 0 \Rightarrow \int \frac{dx}{\sqrt{(x^2+1)^3}} = \int \frac{dx}{x^2\sqrt{(1+\frac{1}{x^2})^3}} = -\frac{1}{2} \int \frac{d(\frac{1}{x}+1)}{\sqrt{(1+\frac{1}{x^2})^3}} = -\frac{1}{2} \cdot \frac{(1+\frac{1}{x})^{-\frac{3}{2}+1}}{-\frac{3}{2}+1} + C = \frac{x}{\sqrt{x^2+1}} + C.$$

$$2.933A \quad \int \frac{dx}{(1+x)\sqrt{x}} = \int \frac{2d(\sqrt{x})}{1+(\sqrt{x})^2} = 2 \arctg \sqrt{x} + C.$$

$$2.934A \quad \int \frac{dx}{\sin^2 x \cos^2 x} = \int \frac{\sin^2 x + \cos^2 x}{\sin^2 x \cos^2 x} dx = \int \frac{dx}{\cos^2 x} + \int \frac{dx}{\sin^2 x} = \tan x - \cot x + C.$$

$$2.935A \quad \int \frac{x dx}{x^2 - 2x - 1} = \int \frac{x dx}{(x-1)^2 - (\sqrt{2})^2} = \int \frac{x dx}{[x-(1+\sqrt{2})][x-(1-\sqrt{2})]} = \int \frac{1}{4\sqrt{2}} \left(\frac{x-(1-\sqrt{2})}{x-(1+\sqrt{2})} - \frac{x-(1+\sqrt{2})}{x-(1-\sqrt{2})} \right) dx = \frac{1}{4\sqrt{2}} \ln \left| \frac{x^2 - (\sqrt{2}+1)}{x^2 + (\sqrt{2}-1)} \right| + C.$$

$$2.936A \quad \int \sqrt{\frac{e^x + 1}{e^x - 1}} dx = \int \frac{e^x + 1}{\sqrt{(e^x)^2 - 1}} dx = \int \frac{d(e^x)}{\sqrt{(e^x)^2 - 1}} - \int \frac{d(e^{-x})}{\sqrt{1 - (e^{-x})^2}} = \ln|e^x + \sqrt{e^{2x} - 1}| - \arcsin e^{-x} + C \quad (x > 0).$$

$$2.937A \quad F(x) = \ln \sqrt{4+x^2} \text{ este o primitivă a funcției } f(x) = \frac{x+4}{4+x^2} \text{ dacă } a = 0 \text{ deoarece } F'(x) = \frac{1}{\sqrt{4+x^2}} \cdot \frac{x+4}{4+x^2} = \frac{x+4}{4+x^2}.$$

$$2.938A \text{ O primitivă a funcției } f(x) = \begin{cases} xe^x, & x \leq 0 \\ 3x^2, & x > 0 \end{cases} \text{ este } F(x) =$$

$$\begin{cases} e^x(x-1) + 1, & F(x) = \begin{cases} e^x(x-1) + C \\ x^3 + C_1 \end{cases} \text{ unde } C_1 = C - 1 \text{ și luăm } C_1 = 0. \end{cases}$$

$$2.939A \quad I = \int \frac{\cos^3 x}{\sin x} dx \quad \left(x \in \left(\frac{\pi}{2}, 0 \right) \right) = \int \frac{(1 - \sin^2 x)(\sin x)'}{\sin x} dx =$$

$$= \ln |\sin x| - \frac{\sin^2 x}{2} + k = \ln \sin(-x) + \frac{\cos^2 x}{2} + C \quad \left(C = k - \frac{1}{2} \right)$$

$$2.940A \quad \int \sin x \sin 2x dx = 2 \int \sin^2 x (\sin x)' dx = \frac{2}{3} \sin^3 x + C.$$

$$2.941A \quad \int \frac{\ln x dx}{x(1 - \ln^2 x)} = \int \frac{\ln x d(\ln x)}{1 - \ln^2 x} = -\frac{1}{2} \int \frac{d(1 - \ln^2 x)}{1 - \ln^2 x} = -\frac{1}{2} \ln(1 - \ln^2 x) + C = \frac{1}{2} \ln \frac{1}{1 - \ln^2 x} + C \quad (x \in (e^{-1}, e)) \Rightarrow -1 < \ln x < 1.$$

$$2.942A \quad x \in (-1, 0), \int \frac{x^2 - 3}{x^2 - 1} dx = \int \left(\frac{3}{x} - \frac{1}{x-1} - \frac{1}{x+1} \right) dx = \ln \frac{x^3}{x^2 - 1} + C.$$

$$2.943A \quad F(x) = \int \frac{\cos x dx}{1 + \sin^2 x} = \int \frac{d(\sin x)}{1 + \sin^2 x} = \arctg \sin x + C, \quad F(1) - F(-1) = 2 \arctg(\sin 1).$$

$$2.944A \quad \int x^2 e^x dx = \int x^2 (e^x)' dx = x^2 e^x - 2 \int x (e^x)' dx = x^2 e^x - 2x e^x + 2e^x + C.$$

$$2.945A \quad I(x) = \int x \sin x dx = \int x(-\cos x)' dx = -x \cos + \sin x + C, \quad J(x) = \int x \cos x dx = \int x(\sin x)' dx = x \sin x + \cos x + C_1; \quad I(0) = 0 = C, \quad J(0) = 1 = 1 + C_1, \quad I^2(x) + J^2(x) = x^2 + 1.$$

$$2.946A \quad \int \frac{dx}{\sqrt{1+x+x^2}} = \int \frac{d(x+\frac{1}{2})}{\sqrt{(x+\frac{1}{2})^2 + (\frac{\sqrt{3}}{2})^2}} = \ln(x + \frac{1}{2}) + \sqrt{x^2 + x + 1} + C.$$

2.947A $f(x) = |x - 1|$ este continuă și admite o infinitate de primitive pe R .

$$2.948A \quad \int \cos^2 x \sin x dx = - \int \cos^2 x (\cos x)' dx = -\frac{\cos^3 x}{3} + C.$$

$$2.949A \quad F(x) = \int \frac{1+x}{\sqrt{1-x^2}} dx = \int \frac{dx}{\sqrt{1-x^2}} - \int \frac{(1-x^2)'}{2\sqrt{1-x^2}} dx = \arcsin x - \sqrt{1-x^2} + C = F(x); \quad F\left(\frac{1}{2}\right) = \frac{\pi}{6} \Rightarrow C = \frac{\sqrt{3}}{2}; \quad F\left(\frac{\sqrt{2}}{2}\right) = \frac{\pi}{4} + \frac{\sqrt{2}-\sqrt{2}}{2}.$$

$$2.950A \quad \text{Pentru } f(x) = \begin{cases} 3x^2 + 2x + 1, & x \leq 0 \\ e^x, & x > 0 \end{cases}, \quad F(x) = \int f(x) dx =$$

$$\begin{cases} x^3 + x^2 + x + C, & x \leq 0 \\ e^x + C_1, & x > 0 \end{cases}, \quad F(x) = \begin{cases} x^3 + x^2 + x, & x \leq 0 \\ e^x - 1, & x > 0 \end{cases}.$$

$$F(0) = C = 1 + C_1.$$

$$2.951A \quad f(x) = \begin{cases} 2x - 1, & x \leq 1 \\ x^2, & x > 1 \end{cases} \text{ are primitiva } F(x) = \begin{cases} x^2 - x + C, & x \leq 1 \\ x^3 + C_1, & x > 1 \end{cases}$$

de unde $F(1) = C = \frac{1}{3} + C_1$. Condiția $F(4) = -8 = \frac{4^3}{3} + C - \frac{1}{3}$.

$$2.952A \quad \text{Deoarece } \int e^x \sin x dx = \frac{1}{2} e^x (\sin x - \cos x) \text{ rezultă } F(x) = \int x e^x \sin x dx = \int x \left[\frac{1}{2} e^x (\sin x - \cos x) \right]' dx = \frac{1}{2} x e^x (\sin x - \cos x) - \frac{1}{2} \int e^x (\sin x - \cos x) dx = \frac{1}{2} x e^x (\sin x - \cos x) + \frac{1}{2} e^x \cos x + C.$$

$$2.953A \quad F(x) = \int x^2 \ln x dx = \frac{1}{3} \int (x^3)' \ln x dx = \frac{1}{3} (x^3 \ln x - \int x^3 \frac{1}{x} dx) = \frac{1}{3} (x^3 \ln x - \frac{x^3}{3}) + C.$$

$$2.954A \quad I = \int \arctg x dx = \int (x)' \arctg x dx = x \arctg x - \int \frac{x dx}{1+x^2} = x \arctg x - \frac{1}{2} \ln(x^2 + 1) + C.$$

$$2.955A \quad \int_1^t (x-1)e^{-x} dx = -(x-1)e^{-x} \Big|_1^t + \int_1^t e^{-x} dx = -te^{-t} + e^{-1} - \frac{1}{e}.$$

$$2.956A \quad F(x) = \int x \ln(x+1) dx = \frac{1}{2} \int (x^2)' \ln(x+1) dx = \frac{1}{2} [x^2 \ln(x+1) - \int (x^2 - 1) \frac{1}{x+1} dx] = \frac{1}{2} [x^2 \ln(x+1) - \frac{x^2}{2} + x - \ln(x+1)] + C = (x^2 - 1) \ln \sqrt{x+1} - \frac{x^2}{4} + \frac{x}{2} + C.$$

$$2.957A \quad F(x) = \int \frac{dx}{e^x + e^{-x}} = \int \frac{e^{-x} dx}{1 + e^{-2x}} = - \int \frac{d(e^{-x})}{1 + (e^{-x})^2} = -\arctg e^{-x} +$$

$$C \text{ sau } F(x) = \int \frac{e^x dx}{1 + e^{2x}} = \int \frac{d(e^x)}{1 + (e^x)^2} = \arctg e^x + C_1.$$

$$2.958A \quad F(x) = \int \frac{x^2 dx}{\sqrt{1+x^3}} = \frac{1}{3} \int \frac{(x^3+1)' - 1}{\sqrt{1+x^3}} d(x^3+1) = \frac{1}{3} \left[\frac{(x^3+1)^{3/2}}{3/2} - \frac{(x^3+1)^{1/2}}{1/2} \right] = \frac{2}{9} \sqrt{(x^3+1)^3} - \frac{2}{3} \sqrt{x^3+1} + C; \quad F(0) = \frac{2}{9} - \frac{2}{3} + C = 0, \quad C = \frac{4}{9}, \quad a = F(2) = \frac{40}{9}.$$

$$2.959A \quad \int \frac{dx}{e^x + 1} = - \int \frac{d(e^{-x} + 1)}{1 + e^{-x}} = -\ln(1 + e^{-x}) + C = F(x) \rightarrow -\infty.$$

$$2.960A \quad f(x) = \max\{x, x^2\} = \begin{cases} x^2, & x < 0 \\ x, & 0 \leq x \leq 1 \\ x^2, & 1 < x \end{cases} \text{ nu este continuă deci nu}$$

$$\text{este derivabilă, admite primitive, } F(x) = \begin{cases} \frac{x^3}{3} + C, & x < 0 \\ \frac{x^2}{2} + C_1, & 0 \leq x \leq 1 \\ \frac{x^3}{3} + C_2, & 1 < x \end{cases}$$

$C = C_1, F(1) = \frac{1}{2} + C_1 = \frac{1}{3} + C_2$ deci d) și f) sunt false. Rămâne e), f nu este monotună.

$$2.961B \quad \text{Funcția } f(x) = \begin{cases} x^2 + m, & x < 0 \\ x + 2m^2, & x \geq 0 \end{cases} \text{ este continuă dacă } m = 2m^2,$$

deci $m = 0$ sau $m = \frac{1}{2}$ și atunci admite primitive.

2.962B Primitiva $F(x)$ a lui $f(x) = xe^{-x}$ care verifică condiția $F(-1) = 0$ este $F(x) = \int xe^{-x} dx = -xe^{-x} + \int e^{-x} dx = -e^{-x}(x+1) + C$, $F(-1) = 0 = C$ deci $F(x) = -e^{-x}(x+1)$ și $\lim_{x \rightarrow \infty} F(x) = 0$.

$$2.963B \int \frac{(x+1)dx}{x^2+x+1} = \int \frac{(x+\frac{1}{2}) + \frac{1}{2}}{(x+\frac{1}{2})^2 + (\frac{\sqrt{3}}{2})^2} d(x+\frac{1}{2}) = \frac{1}{2} \ln(x^2+x+1) + \frac{1}{2\sqrt{3}} \arctg \frac{2}{\sqrt{3}} (x+\frac{1}{2}).$$

$F(0) = 0 = \frac{\pi}{6} - \frac{1}{3} + C$; $F(1) = \frac{\ln 2}{2} + \frac{\pi\sqrt{3}}{6}$.

2.964B Fieclăd derivatele funcțiilor din enunț se observă că primitiva funcției $f(x) = \frac{x^{n-1} + x^{n-1}}{1+x^{2n}}$ este $F(x) = \frac{1}{n} \arctg(x^n) + \frac{1}{3n} \arctg(x^{3n}) + C$. Poate fi calculată și direct observând că:

$$\frac{x^{5n-1} + x^{n-1}}{1+x^{6n}} = \frac{(x^{5n-1} + x^{n-1})(1+x^{2n})}{(1+x^{2n})(1+x^{6n})} = \frac{x^{5n-1} + x^{7n-1} + x^{n-1} + x^{3n-1}}{(1+x^{2n})(1+x^{6n})}$$

$$\frac{x^{n-1}(x^{6n}+1) + x^{3n-1}(x^{2n}+1)}{(x^{2n}+1)(x^{6n}+1)} = \frac{x^{n-1}}{x^{2n}+1} + \frac{x^{3n-1}}{x^{6n}+1} \quad \text{deci}$$

$$\int \frac{x^{5n-1} + x^{n-1}}{1+x^{6n}} dx = \int \frac{x^{n-1}}{x^{2n}+1} dx + \int \frac{x^{3n-1}}{x^{6n}+1} dx =$$

$$= \frac{1}{n} \int \frac{d(x^n)}{(x^n)^2+1} + \frac{1}{3n} \int \frac{d(x^{3n})}{(x^{3n})^2+1} = \frac{1}{n} \arctg x^n + \frac{1}{3n} \arctg x^{3n} + C.$$

$$2.965B \quad F(x) = \int \frac{\sqrt{x}}{\sqrt{1-x^3}} dx = \frac{2}{3} \int \frac{d\sqrt{x^3}}{\sqrt{1-(\sqrt{x^3})^2}} = \frac{2}{3} \arcsin \sqrt{x^3} + C.$$

2.966B Funcția $1^\circ x \rightarrow \max\{1, x^2\}$ are proprietatea lui Darboux și are primitivă, celelalte funcții $2^\circ x \rightarrow [x] - x$, $3^\circ x \rightarrow \operatorname{sgn} x$, $4^\circ x \rightarrow (1+x^2)\operatorname{sgn} x$, $5^\circ x \rightarrow \{\cos x\}$, $6^\circ x \rightarrow \{\sin x\}$ nu au proprietatea lui Darboux și nu au primitivă.

$$2.967B \int \frac{dx}{(1+x^2)^2} = \int \frac{(1+x^2) - x^2}{(1+x^2)^2} dx = \arctg x - \int x \left(\frac{1}{2(1+x^2)} \right)' dx =$$

$$\arctg x + \left[\frac{x}{2(1+x^2)} - \frac{1}{2} \int \frac{dx}{1+x^2} \right] = \frac{\arctg x}{2} + \frac{x}{2(1+x^2)} + C.$$

$$2.968B \int \frac{(2x-3)dx}{(x-1)^2(x-2)^2} = \int \frac{dx}{(x-2)^2} - \int \frac{dx}{(x-1)^2} = -\frac{1}{x-2} + \frac{1}{x-1} + C = \frac{-x^2+3x-2}{-x^2+3x-2} + C.$$

2.1. STUDIUL FUNCȚIILOR CU AJUTORUL DERIVATEI

$$2.969B \int \frac{dx}{1+\sin x} = \int \frac{dx}{1+\cos(\frac{x}{2}-\frac{\pi}{4})} = \int \frac{d(\frac{x}{2}-\frac{\pi}{4})}{\cos^2(\frac{x}{2}-\frac{\pi}{4})} = \operatorname{tg} \left(\frac{x}{2} - \frac{\pi}{4} \right) + C.$$

2.970C Funcția $f: [0, 2] \rightarrow [0, 2]$, $f(x) = \begin{cases} x, & x \in [0, 1] \\ 2x-2, & x \in (1, 2] \end{cases}$ nu are proprietatea lui Darboux și nu admite primitive $\left(\left(\left[\frac{3}{4}, \frac{3}{4} \right] \right) = f \left(\left[\frac{3}{4}, 1 \right] \cup \left(1, \frac{3}{4} \right] \right) = \left(\left[\frac{3}{4}, 1 \right] \cup \left[\frac{3}{4}, 1 \right] \right)$, nu este injectivă, este integrabilă, f este surjectivă.

2.971C Funcția $f(x) = [x] - x = -\{x\}$ nu are proprietatea lui Darboux dar $f(\mathbb{R})$ este un interval (rezultă din reprezentarea grafică a "părții micimale" $\{x\}$).

2.972C Funcția $f(x) = \begin{cases} \sin \frac{1}{x}, & x \neq 0 \\ a, & x = 0 \end{cases}$ are primitive pentru $a = 0$: fie

$g(x) = \begin{cases} x \cos \frac{1}{x}, & x \neq 0 \\ 0, & x = 0 \end{cases}$ continuă și $G(x)$ o primitivă a lui $g(x)$; evident o

primitivă a lui $f(x)$ este de forma $F(x) = x^2 \cos \frac{1}{x} - 2G(x) + C$. $(F'(x)) = 2x \cos \frac{1}{x} + x^2 \left(-\frac{1}{x^2} \right) \left(-\sin \frac{1}{x} \right) - 2G'(x) = \sin \frac{1}{x}$, deoarece $G'(x) = x \cos \frac{1}{x}$, $F(x)$ este derivabilă în origine și $F'(0) = f(0)$ numai pentru $a = 0$.

2.973C Fie $f(x) = \begin{cases} \frac{\sin x}{x}, & x \in (0, 1] \\ 1, & x = 0 \end{cases}$; $g(x) = \begin{cases} \sin x, & x \in [0, \frac{1}{2}] \\ 1, & x \in (\frac{1}{2}, 1] \end{cases}$. f este continuă, are primitive, g nu are proprietatea lui Darboux, deci nu are primitive.

$$2.974C \quad a_n = \int_0^n e^{-\sqrt{x}} dx = 2 \int_0^n \sqrt{x} (-e^{-\sqrt{x}})' dx = 2[-\sqrt{x}e^{-\sqrt{x}}]_0^n + \int_0^n e^{-\sqrt{x}} d(\sqrt{x}) = -2\sqrt{n}e^{-\sqrt{n}} - 2e^{-\sqrt{n}} = -2[e^{-\sqrt{n}}(\sqrt{n}+1) - 1]; \lim_{n \rightarrow \infty} a_n = 2.$$

2.975C Dacă F este o primitivă a lui f și $F(x)f(x) = x$, $\forall x \in \mathbb{R}$, $F(0) = 1$ atunci $F(x)F'(x) = x$, $\int F(x)F'(x) dx = \frac{F^2(x)}{2} = \frac{x^2}{2} + C$, $F^2(0) = 1 = C$, $F^2(x) = x^2 + 1$, $F(x) = \sqrt{x^2 + 1}$.

$$2.976C \quad F(x) = \int \frac{dx}{x(x+1)(x+2)} = \frac{1}{2} \int \left[\frac{1}{x(x+1)} - \frac{1}{(x+1)(x+2)} \right] dx =$$

$$\frac{1}{2} \left[\int \frac{1}{x} - \frac{2}{x+1} + \frac{1}{x+2} \right] dx = \frac{1}{2} [\ln x - 2 \ln(x+1) + \ln(x+2)] + C = \ln \left| \frac{x(x+2)}{(x+1)^2} \right| + C \quad (x \in (0, \infty)).$$

$$2.977C \quad I_n(t) = \int_0^t \frac{dx}{(1+x^2)^n} = \int_0^t \frac{1}{(1+x^2)^n} \cdot (x)' dx = \left[\frac{x}{(1+x^2)^n} \right]_0^t +$$

$$+ 5n \int_0^t \frac{(x^2+1)^{-1}}{(1+x^2)^{n+1}} dx = \frac{1}{(1+t^2)^n} + 5n I_n(t) - 5n I_{n+1}(t) \Rightarrow I_{n+1}(t) = \frac{5n-1}{5n} I_n(t) + \frac{1}{5n} \cdot \frac{1}{(1+t^2)^n}.$$

2.978C $F(x) = \int (x)^y \arctg \sqrt{x} \cdot dx = x \arctg \sqrt{x} - \int \frac{(\sqrt{x})^2 + 1 - 1}{1 + (\sqrt{x})^2} d(\sqrt{x}) = x \arctg \sqrt{x} - \sqrt{x} + \arctg \sqrt{x} + C.$

2.979C O primitivă a funcției $f(x) = \frac{1}{5-4\cos x}$ pe intervalul $[0, 2\pi]$ o determinăm astfel: punem $\operatorname{tg} \frac{x}{2} = t$, $dx = \frac{2dt}{1+t^2}$, $\cos x = \frac{1-t^2}{1+t^2}$ și deoarece în $x = \pi$, $\operatorname{tg} \frac{x}{2}$ nu este definită, $F(x) = \int \frac{dx}{5-4\cos x} = 2 \int \frac{dt}{1+9t^2} =$

$$\frac{2}{3} \int \frac{d(3t)}{1+(3t)^2} = \begin{cases} \frac{2}{3} \arctg(3\operatorname{tg} \frac{x}{2}), & x \in [0, \pi) \\ k, & x = \pi \\ \frac{2}{3} \arctg(3\operatorname{tg} \frac{x}{2}) + C, & x \in (\pi, 2\pi] \end{cases}, \lim_{x \rightarrow \pi^-} F(x) = \frac{2\pi}{3} = \frac{\pi}{3},$$

$$\lim_{x \rightarrow \pi^+} F(x) = \frac{2}{3} \arctg(-\infty) + C = -\frac{\pi}{3} + C = \frac{\pi}{3} = k \text{ deci o primitivă este}$$

$$F(x) = \begin{cases} \frac{2}{3} \arctg(3\operatorname{tg} \frac{x}{2}), & x \in [0, \pi) \\ \frac{\pi}{3}, & x = \pi \\ \frac{2}{3} \arctg(3\operatorname{tg} \frac{x}{2}) + \frac{2\pi}{3}, & (\pi, 2\pi] \end{cases}$$

2.6 Integrale definite

2.980A $I = \int_1^3 \frac{dx}{\sqrt{x(x+1)}} = \int_1^3 \frac{2d(\sqrt{x})}{1+(\sqrt{x})^2} = 2 \arctg \sqrt{x} \Big|_1^3 = 2 \left(\frac{\pi}{4} - \frac{\pi}{4} \right) = \frac{\pi}{6}.$

2.981A $I = \int_{\frac{\pi}{4}}^{\frac{\pi}{2}} (\operatorname{ctg}^2 x + \operatorname{ctg}^4 x + \operatorname{ctg}^6 x + \operatorname{ctg}^8 x) dx = \int_{\frac{\pi}{4}}^{\frac{\pi}{2}} (\operatorname{ctg}^2 x + \operatorname{ctg}^6 x)(1 + \operatorname{ctg}^2 x) dx = - \int_{\frac{\pi}{4}}^{\frac{\pi}{2}} (\operatorname{ctg}^2 x + \operatorname{ctg}^6 x) d(\operatorname{ctg} x) = - \left(\frac{\operatorname{ctg}^3 x}{3} + \frac{\operatorname{ctg}^7 x}{7} \right) \Big|_{\frac{\pi}{4}}^{\frac{\pi}{2}} = \frac{10}{21}$

2.982A Funcția $f(x) = \sin^4 x + \cos^4 x = (\sin^2 x + \cos^2 x)^2 - 2 \sin^2 x \cos^2 x = 1 - \frac{\sin^2 2x}{2} = \frac{3 + \cos 4x}{4}$ are perioada $\frac{\pi}{2}$ (cos are perioada $\frac{2\pi}{\alpha}$) și proprietatea $f(x) = f(\frac{\pi}{2} - x)$ deci $I = \int_0^{\frac{\pi}{2}} \frac{dx}{\sin^4 x + \cos^4 x} = 16 \int_0^{\frac{\pi}{2}} \frac{dx}{3 + \cos 4x} =$

$$32 \int_0^{\frac{\pi}{4}} \frac{dx}{3 + \cos 4x}; \text{ cu schimbările succesive } 4x = t \text{ și } \operatorname{tg} \frac{t}{2} = u \text{ obținem}$$

$$I = 8 \cdot \int_0^{\frac{\pi}{4}} \frac{dt}{3 + \cos t} = 16 \int_0^{\infty} \frac{du}{4 + 2u^2} = 8 \cdot \frac{1}{\sqrt{2}} \arctg \frac{u}{\sqrt{2}} \Big|_0^{\infty} = 2\sqrt{2}\pi. \text{ (Altfel}$$

cu $4dx = t$: $I = 8 \int_0^{\frac{\pi}{4}} \frac{dx}{1 - \sin^2 2x} = 8 \int_0^{\infty} \frac{1}{2 - \frac{t^2}{1+t^2}} \cdot \frac{dt}{1+t^2} = 8 \int_0^{\infty} \frac{dt}{2+t^2}.$

2.983A Aria cuprinsă între graficele funcțiilor $f(x) = |x|$ și $g(x) = 1, x \in [-1, 1]$ este $2 \int_0^1 (1-x) dx = 2 \left[x - \frac{x^2}{2} \right]_0^1 = 1.$

2.984A $A = \int_0^1 (e^x + e^{-x}) dx = (e^x - e^{-x}) \Big|_0^1 = e + \frac{1}{e} - 2.$

2.985A Divizând segmentul $[0, 1]$ în n părți cu punctele de diviziuni $\frac{0}{n}, \frac{1}{n}, \frac{2}{n}, \dots, \frac{n-1}{n}, \frac{n}{n}$, pentru funcția $f(x) = \sqrt{1+x}$ obținem

$$\lim_{n \rightarrow \infty} \sum_{k=0}^n \sqrt{1 + \frac{k}{n}} \cdot \frac{1}{n} = \int_0^1 \sqrt{1+x} dx = \frac{2}{3} \sqrt{(1+x)^3} \Big|_0^1 = \frac{2}{3} (2\sqrt{2} - 1).$$

2.986A $\int_0^1 \frac{x^2 dx}{x^6 + 1} = \frac{1}{3} \int_0^1 \frac{(x^3)'}{1 + (x^3)^2} dx = \frac{1}{3} \arctg x^3 \Big|_0^1 = \frac{1}{3} \arctg 1 = \frac{\pi}{12}.$

2.987A $\int_0^1 x^2 \sqrt{1+3x^3} dx = \frac{1}{9} \int_0^1 (1+3x^3)^{\frac{3}{2}} (1+3x^3)' dx = \frac{1}{9} \cdot \frac{2}{3} \sqrt{(1+3x^3)^3} \Big|_0^1 = \frac{2}{27} (\sqrt{4^3} - 1) = \frac{14}{27}.$

2.988A $I = \int_0^1 \sqrt{1-x^2} dx = \int_0^1 \frac{1-x}{\sqrt{1-x^2}} dx = (\arcsin x + \sqrt{1-x^2}) \Big|_0^1 = \frac{\pi}{2} - 1.$

2.989A $I = \int_{-1}^1 x^3 \sqrt{1+x^4} dx = 0$, $f(x) = x^3 \sqrt{1+x^4}$ este impară.

2.990A Analog cu 2.985A, $I = \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{1}{n} \sum_{k=1}^n \frac{k}{\sqrt{n^2 + k^2}} = \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{1}{n} \sum_{k=1}^n \frac{\frac{k}{n}}{\sqrt{1 + (\frac{k}{n})^2}} = \int_0^1 \frac{x}{\sqrt{1+x^2}} dx = \sqrt{1+x^2} \Big|_0^1 = \sqrt{2} - 1.$

2.991A $I = \int_{\frac{\pi}{4}}^{\frac{\pi}{2}} (\operatorname{ctg}^3 x + \operatorname{ctg}^5 x) dx = \int_{\frac{\pi}{4}}^{\frac{\pi}{2}} \operatorname{ctg}^3 x (1 + \operatorname{ctg}^2 x) dx = - \int_{\frac{\pi}{4}}^{\frac{\pi}{2}} \operatorname{ctg}^3 x \cdot$

$$d(\operatorname{ctg} x) = - \frac{\operatorname{ctg}^4 x}{4} \Big|_{\frac{\pi}{4}}^{\frac{\pi}{2}} = - \frac{1}{4} (\operatorname{ctg}^4 \frac{\pi}{2} - \operatorname{ctg}^4 \frac{\pi}{4}) = \frac{1}{4}.$$

2.992A $I = \lim_{n \rightarrow \infty} \sum_{k=0}^n \frac{1}{n} \sqrt[2k]{2^k} = \lim_{n \rightarrow \infty} \sum_{k=0}^n \frac{1}{n} 2^{\frac{k}{2}} = \int_0^1 2^x dx = \frac{2^x}{\ln 2} \Big|_0^1 = \frac{1}{\ln 2}.$

2.993A $I = \int_0^1 \frac{xdx}{\sqrt{(x^2+1)^3}} = \frac{1}{2} \int_0^1 (x^2+1)^{-\frac{3}{2}} d(x^2+1) = \frac{1}{2} \frac{(x^2+1)^{-\frac{3}{2}+1}}{-\frac{3}{2}+1} \Big|_0^1 = \frac{1}{\sqrt{1+x^2}} \Big|_0^1 = 1 - \frac{1}{\sqrt{2}}.$

$$2.994A \quad I = \int_0^{\pi} \frac{x dx}{(x^2 + \pi^2)^3} = \frac{1}{2} \int_0^{\pi} (x^2 + \pi^2)^{-3} (x^2 + \pi^2)' dx = \frac{(x^2 + \pi^2)^{-3+1}}{-3+1} \Big|_0^{\pi} \\ = -\frac{1}{2} \left(\frac{1}{4\pi^2} - \frac{1}{\pi^2} \right) = \frac{3}{8\pi^2}.$$

$$2.995A \quad I = \int_0^1 e^x \sin x dx = e^x \sin x \Big|_0^1 - \int_0^1 e^x \cos x dx = e^x (\sin x - \cos x) \Big|_0^1 - \\ - \int_0^1 e^x \sin x dx \Rightarrow I = \frac{1}{2} [1 + e \sin 1 - e \cos 1].$$

$$2.996A \quad I = \int_{-1}^1 \frac{dx}{x^2 - 2x + 5} = \int_1^1 \frac{d(x-1)}{(x-1)^2 + 2^2} = \frac{1}{2} \arctg \frac{x-1}{2} \Big|_{-1}^1 = \\ = -\frac{1}{2} \arctg(-1) = \frac{\pi}{8}.$$

$$2.997A \quad I = \int_{-2}^2 \frac{|x-1| dx}{x+3} = -\int_{-1}^0 \frac{(x+1) dx}{x+3} + \int_0^2 \frac{(x-1) dx}{x+3} = -\int_{-1}^0 \left(1 - \frac{2}{x+3}\right) dx + \\ + \int_0^2 \left(1 - \frac{4}{x+3}\right) dx = -x \Big|_{-1}^0 + 2 \ln(x+3) \Big|_{-1}^0 + [x - 4 \ln(x+3)] \Big|_0^2 = 1 - 2 \ln 2 + \\ + 6 \ln 3 - 4 \ln 5.$$

$$2.998A \quad \text{Dacă } f(x) = \frac{F'(x)}{F^2(x)} \text{ atunci } \int_a^b f(x) dx = \int_a^b \frac{dF(x)}{F^2(x)} = -\frac{1}{F(x)} \Big|_a^b = \\ = -\frac{1}{F(b)} + \frac{1}{F(a)}.$$

$$2.999A \quad \text{Dacă } A = \int_0^{\frac{\pi}{2}} \cos^2 x dx \text{ și } B = \int_0^{\frac{\pi}{2}} \sin^2 x dx \text{ atunci } A = \int_0^{\frac{\pi}{2}} \frac{1 + \cos 2x}{2} dx = \\ = \frac{1}{2} \cdot \frac{\pi}{2} + \frac{\sin 2x}{4} \Big|_0^{\frac{\pi}{2}} = \frac{\pi}{4} \text{ și } B = \int_0^{\frac{\pi}{2}} \frac{1 - \cos 2x}{2} dx = \frac{1}{2} \cdot \frac{\pi}{2} - \frac{\sin 2x}{4} \Big|_0^{\frac{\pi}{2}} = \frac{\pi}{4} \text{ deci} \\ A = B. \text{ (Altfel: } A+B = \int_0^{\frac{\pi}{2}} dx = \frac{\pi}{2}, A-B = \int_0^{\frac{\pi}{2}} \cos 2x dx = \frac{\sin 2x}{2} \Big|_0^{\frac{\pi}{2}} = 0).$$

$$2.1000A \quad S = \int_1^4 \frac{x dx}{x^2 + 9} = \frac{1}{2} \int_1^4 \frac{d(x^2 + 9)}{x^2 + 9} = \frac{1}{2} \ln(x^2 + 9) \Big|_1^4 = \ln \sqrt{\frac{13}{9}}.$$

$$2.1001A \quad \int_{-2}^3 |2 - 2x| dx = 2 \left[\int_{-2}^1 (1-x) dx + \int_1^3 (x-1) dx \right] = \\ = 2 \left[\left(x - \frac{x^2}{2}\right) \Big|_{-2}^1 + \left(\frac{x^2}{2} - x\right) \Big|_1^3 \right] = 13.$$

$$2.1002A \quad \text{Dacă } \int_0^{\frac{\pi}{2}} (a \sin x + b \cos x - 1) dx = 0 \text{ atunci } (-a \cos x + b \sin x - x) \Big|_0^{\frac{\pi}{2}} \\ = 0 \text{ deci } a + b = \frac{\pi}{2}.$$

$$2.1003A \quad \text{Dacă } \int_{-1}^2 \left(\frac{x^2 - 4x + 3}{x-3} - ax \right) dx = 0, \text{ deci}$$

$$\int_{-1}^2 \left[\frac{(x-3)(x-1)}{(x-3)} - ax \right] dx = \left(\frac{x^2}{2} (1-a)x \right) \Big|_{-1}^2 = -\frac{3}{2} (a+1) = 0, \quad a = -1$$

$$2.1004A \quad \text{Să se calculeze derivata lui } F(x) = \int_0^{\arctg x} \frac{1}{1 + \tg^2 t} dt. \text{ Notăm} \\ G(t) \text{ o primitivă a lui } \frac{1}{1 + \tg^2 t}; \text{ atunci } F(x) = G(\arctg x) - G(0) \text{ iar } F'(x) = \\ = G'(\arctg x) \cdot \frac{1}{1+x^2} = \frac{1}{1 + \tg^2(\arctg x)} \cdot \frac{1}{1+x^2} = \frac{1}{(1+x^2)^2}.$$

$$2.1005A \quad I = \int_{-2}^{-1} |x-1| dx = \int_{-2}^{-1} (1-x) dx + \int_{-1}^2 (x-1) dx = \left(\frac{x-x^2}{2} \right) \Big|_{-2}^{-1} + \\ + \left(\frac{x^2}{2} - x \right) \Big|_{-1}^2 = 5.$$

$$2.1006A \quad I = \int_5^6 \frac{x+1}{x^2-16} = \frac{5}{8} \int_5^6 \frac{dx}{x-4} + \frac{3}{8} \int_5^6 \frac{dx}{x+4} = \\ = \left[\frac{5}{8} \ln(x-4) + \frac{3}{8} \ln(x+4) \right] \Big|_5^6 = \frac{3}{8} \ln 10 + \frac{5}{8} \ln 2 - \frac{3}{8} \ln 9.$$

$$2.1007A \quad \text{Pe intervalul } I = [a, b] \subset [0, 2\pi], \quad \lim_{n \rightarrow \infty} \int_a^b \cos nx dx = \\ = \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{\sin nb - \sin na}{n} = 0.$$

$$2.1008A \quad S = \int_0^3 \left(x^2 - \frac{x^2}{3} \right) dx = \frac{2}{3} \cdot \frac{x^3}{3} \Big|_0^3 = \frac{2}{9} \cdot 3^3 = 6.$$

$$2.1009A \quad I = \int_0^1 \frac{x^2 - x + 1}{x^2 + x + 1} dx = \int_0^1 \frac{x^2 + x + 1 - 2x}{x^2 + x + 1} dx = \\ = \int_0^1 \left[1 - \frac{2x+1}{x^2+x+1} + \frac{1}{(x+\frac{1}{2})^2 + (\frac{\sqrt{3}}{2})^2} \right] dx = \\ = \left(x - \ln(x^2+x+1) + \frac{2}{\sqrt{3}} \arctg \frac{2}{\sqrt{3}} \left(x + \frac{1}{2} \right) \right) \Big|_0^1 = 1 + \frac{\pi\sqrt{3}}{9} - \ln 3.$$

$$2.1010A \quad \lim_{x \rightarrow 0} \frac{1}{x^2} \int_0^x \tg t dt = \lim_{x \rightarrow 0} \frac{\tg x}{2x} = \frac{1}{2} \left(\left(\int_0^x \tg t dt \right)' \right)' = \tg x.$$

$$2.1011A \quad \int_0^1 e^{f(x)} + x f'(x) e^{f(x)} dx = \int_0^1 (x e^{f(x)})' dx = x e^{f(x)} \Big|_0^1 = e^{f(1)}.$$

$$2.1012A \quad \int_0^{\pi} \cos^3 x dx = \int_0^{\pi} (1 - \sin^2 x) (\sin x)' dx = \left(\sin x - \frac{\sin^2 x}{3} \right) \Big|_0^{\pi} = 0;$$

se aplică teorema Lagrange primitivei $F(x)$ a lui $f(x) : F(\pi) - F(0) = (\pi - 0)F'(\xi) = \pi f(\xi) = \pi \cos^3 \xi = 0$, deci $\xi = \frac{\pi}{2}$.

2.1013A Pentru $I = [a, b] \subset [0, 2\pi]$, $\int_I \sin nx dx = \frac{1}{n}(\cos na - \cos nb) \rightarrow 0$.

2.1014A Pentru funcția $f(x) = \begin{cases} x, & x < 1 \\ \frac{x^2}{3}, & x \geq 1 \end{cases}$ valoarea integralei

$$I = \int_0^2 f(x) dx = \int_0^1 x dx + \int_1^2 \frac{x^2}{3} dx = \frac{x^2}{2} \Big|_0^1 + \frac{x^3}{9} \Big|_1^2 = \frac{23}{18}$$

2.1015A $I = \int_{-2}^2 2^{|x|} dx$ ($|x|$ - partea întreagă a lui x) se poate scrie

$$I = \int_{-2}^{-1} 2^{-2} dx + \int_{-1}^0 2^{-1} dx + \int_0^1 2^0 dx + \int_1^2 2 dx = \frac{1}{2^2} + \frac{1}{2} + 1 + 2 = \frac{15}{4}$$

2.1016A $I = \int_1^e \frac{\sin(\ln x)}{x} dx = \int_1^e \sin(\ln x) \cdot (\ln x)' dx = -\cos(\ln x) \Big|_1^e = -\cos 1 + 1$.

2.1017A $I = \lim_{n \rightarrow \infty} \sum_{k=1}^n \frac{1}{n} \cdot \ln \left(\frac{k}{n} + 1 \right) = \int_0^1 \ln(x+1) dx =$

$$= x \ln(x+1) \Big|_0^1 - \int_0^1 \frac{(x+1) - 1}{x+1} dx = \ln 2 - [x - \ln(x+1)] \Big|_0^1 = 2 \ln 2 - 1$$

2.1018A $I = \int_0^{\frac{\pi}{4}} (tg x + tg^3 x + tg^5 x + tg^7 x) dx = \int_0^{\frac{\pi}{4}} (tg x + tg^5 x)(tg x)' dx =$
 $= \left(\frac{tg^2 x}{2} + \frac{tg^6 x}{6} \right) \Big|_0^{\frac{\pi}{4}} = \frac{1}{2} + \frac{1}{6} = \frac{2}{3}$.

2.1019B $I = \int_0^{\frac{1}{2}} \frac{2x+1}{\sqrt{x^2+1}} dx = \int_0^{\frac{1}{2}} \frac{(x^2+1)'}{\sqrt{x^2+1}} dx + \int_0^{\frac{1}{2}} \frac{dx}{\sqrt{x^2+1}} =$

$$\left(2\sqrt{x^2+1} + \ln(x + \sqrt{x^2+1}) \right) \Big|_0^{\frac{1}{2}} = \frac{1}{2} + \ln 2 \text{ deci } I \in \left[\frac{7}{6}, \frac{5}{4} \right]$$

2.1020B $a_n = \int_0^{\ln n} \frac{dx}{e^x(1+e^{2x})} = \int_0^{\ln n} \frac{e^{-3x} dx}{e^{-2x}+1} = - \int_0^{\ln n} \frac{[(e^{-2x}+1)'] dx}{e^{-2x}+1} =$
 $= (-e^{-x} + \arctg e^{-x}) \Big|_0^{\ln n} = -e^{-\ln n} + \arctg e^{-\ln n} + 1 - \arctg 1 = -\frac{1}{n} + \arctg \frac{1}{n} + 1 - \frac{\pi}{4}$; $\lim_{n \rightarrow \infty} a_n = 1 - \frac{\pi}{4}$.

2.1021B $S = \int_0^1 (x+1)e^{1-x} dx + \int_1^2 (x+1)e^{x-1} dx = e \int_0^1 (x+1)(-e^{-x})' dx +$
 $\frac{1}{e} \int_1^2 (x+1)(e^x)' dx = -e[(x+2)e^{-x}] \Big|_0^1 + \frac{1}{e} x e^x \Big|_1^2 = -e(1+2)e^{-1} + 2e + \frac{1}{e}(2e^2 - e) = 4(e-1)$.

2.1022B $I = \int_0^{\frac{\pi}{2}} \frac{\cos 2x dx}{1 + \cos x} = \int_0^{\frac{\pi}{2}} \frac{1 - 2 \sin^2 x}{2 \cos^2 \frac{x}{2}} dx = \int_0^{\frac{\pi}{2}} \frac{d(\frac{x}{2})}{\cos^2 \frac{x}{2}} - 4 \int_0^{\frac{\pi}{2}} \sin^2 \frac{x}{2} dx =$
 $\frac{x}{2} \Big|_0^{\frac{\pi}{2}} - 2 \int_0^{\frac{\pi}{2}} (1 - \cos x) dx = 1 - 2(x - \sin x) \Big|_0^{\frac{\pi}{2}} = 1 - 2 \left(\frac{\pi}{2} - 1 \right) = 3 - \pi$.

2.1023B $I = \int_0^{\pi} \sin 2x dx = -\frac{\cos 2x}{2} \Big|_0^{\pi} = 0$, $J = \int_0^1 \frac{2x dx}{\sqrt{3+4x^2}} =$
 $= \frac{1}{2} \int_0^1 \frac{(3+4x^2)'}{\sqrt{3+4x^2}} dx = \frac{1}{2} \sqrt{3+4x^2} \Big|_0^1 = \frac{1}{2}(\sqrt{7}-\sqrt{3})$ deci $I+J = \frac{1}{2}(\sqrt{7}-\sqrt{3})$.

2.1024A $A = \lim_{n \rightarrow \infty} \sum_{k=1}^n \frac{1}{n+k} = \lim_{n \rightarrow \infty} \sum_{k=1}^n \frac{1}{n} \cdot \frac{1}{1 + \frac{k}{n}} = \int_0^1 \frac{dx}{1+x} = (\ln(1+x)) \Big|_0^1 =$
 $\ln 2$, $B = \lim_{n \rightarrow \infty} \sum_{k=1}^n \frac{1}{n^2+k^2} = \lim_{n \rightarrow \infty} \sum_{k=1}^n \frac{1}{n} \cdot \frac{1}{1+(\frac{k}{n})^2} = \int_0^1 \frac{dx}{1+x^2} = \arctg x \Big|_0^1 = \frac{\pi}{4}$.

2.1025B $I = \int_0^{\pi} |\cos^3 x| dx = \int_0^{\frac{\pi}{2}} (1 - \sin^2 x) d(\sin x) - \int_{\frac{\pi}{2}}^{\pi} (1 - \sin^2 x) d(\sin x) =$
 $\left(\sin x - \frac{\sin^3 x}{3} \right) \Big|_0^{\frac{\pi}{2}} - \left(\sin x - \frac{\sin^3 x}{3} \right) \Big|_{\frac{\pi}{2}}^{\pi} = \left(1 - \frac{1}{3} \right) - \left(-1 + \frac{1}{3} \right) = \frac{4}{3}$.

2.1026B $I = \int_1^A \frac{x \ln x}{(1+x^2)^2} dx = -\frac{1}{2} \int_1^A (\ln x) \left(\frac{1}{1+x^2} \right)' dx =$
 $= -\frac{1}{2} \left[\frac{\ln x}{1+x^2} \Big|_1^A - \int_1^A \frac{dx}{x(1+x^2)} \right] = -\frac{1}{2} \left[\frac{\ln A}{1+A^2} + \frac{1}{2} \int_1^A \frac{d(1+\frac{1}{x^2})}{1+\frac{1}{x^2}} \right] =$
 $= -\frac{1}{2} \left[\frac{\ln A}{1+A^2} + \frac{1}{2} \ln \left(1 + \frac{1}{x^2} \right) \Big|_1^A \right] = -\frac{1}{2} \left[\frac{\ln A}{1+A^2} + \frac{1}{2} \ln \left(1 + \frac{1}{A^2} \right) - \ln 4 \right];$
 $\lim_{A \rightarrow \infty} \int_1^A \frac{x \ln x}{(1+x^2)^2} dx = \frac{1}{4} \ln 2$.

2.1027B $b = \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{\sqrt{1} + \sqrt{2} + \dots + \sqrt{n}}{n\sqrt{n}} = \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{1}{n} \sum_{k=1}^n \sqrt{\frac{k}{n}} = \int_0^1 \sqrt{x} dx = a$

2.1028B Notăm $y = f(x)$ deci $x = g(y)$, $\alpha = f(a)$, $\beta = f(b)$, $a = g(a)$,
 $b = g(\beta)$: $I = \int_a^\beta f(x) dx + \int_\alpha^\beta g(y) dy = x f(x) \Big|_a^\beta - \int_a^\beta x f'(x) dx + \int_\alpha^\beta g(y) dy =$
 $b\beta - a f(a) - \int_\alpha^\beta g(y) dy + \int_\alpha^\beta g(y) dy = b\beta - a\alpha$.

2.1029B $I(a) = \int_1^3 \frac{dx}{|x-a|+1} = \int_1^3 \frac{dx}{1+a-x} = -\ln(1+a-x) \Big|_1^3 =$
 $-\ln(a-2) + \ln a = \ln \frac{a}{a-2}$ dacă $a > 3$. Rezultă $\lim_{a \rightarrow 3} I(a) = \ln 3$.

2.1030B Notăm cu $G(t)$ o primitivă a lui $f(t)$, $G'(t) = f(t)$ și fie $F(x) =$

$$\int_0^{G(c)} f(t) dt = G(b(x)) - G(c); \quad F'(x) = G'(b(x)) \cdot b'(x) = f(b(x)) \cdot b'(x).$$

$$2.1031B \int_0^1 x \sqrt{1-x^2} dx = -\frac{1}{2} \int_0^1 \sqrt{1-x^2} (1-x^2)' dx = -\frac{1}{3} (1-x^2)^{3/2} \Big|_0^1 = \frac{1}{3}.$$

$$2.1032B \quad F(x) = \int_0^1 \frac{dt}{1+tx} \text{ nu are sens pentru } t = -\frac{1}{x}, \quad 0 \leq t \leq 1, \quad 0 \leq t = -\frac{1}{x} \leq 1, \text{ deci domeniul de definiție a lui } F \text{ este } (-1, \infty).$$

$$2.1033B \text{ Abscisele punctelor de extrem ale funcției } F(x) = x^2 e^x \left(\frac{f'(x)}{e^x(x^2+2x)} \right) \text{ sunt } x = 0, x = -2 \text{ deci } S = \int_{-2}^0 x^2 e^x dx = x^2 e^x \Big|_{-2}^0 - 2 \int_{-2}^0 x e^x dx = -4e^{-2} - 2[xe^x - e^x] \Big|_{-2}^0 = 2 - 10e^{-2}.$$

$$2.1034B \quad I = \int_0^{\frac{\pi}{2}} \frac{\sin x dx}{\sin x + \cos x}, \quad J = \int_0^{\frac{\pi}{2}} \frac{\cos x dx}{\sin x + \cos x} \Rightarrow I + J = \int_0^{\frac{\pi}{2}} dx = \frac{\pi}{2}; \quad I - J = \int_0^{\frac{\pi}{2}} \frac{\sin x - \cos x}{\sin x + \cos x} dx = -\int_0^{\frac{\pi}{2}} \frac{(\sin x + \cos x)'}{\sin x + \cos x} dx = \ln(\sin x + \cos x) \Big|_0^{\frac{\pi}{2}} = 0 \text{ deci } I = J = \frac{\pi}{4}.$$

$$2.1035B \text{ Dacă } f_n(x) = \begin{cases} x^n \ln x, & x > 0 \\ 0, & x = 0 \end{cases} \text{ atunci aria cuprinsă între graficele}$$

$$\text{lui } f_{n+1}(x) \text{ și } f_n(x) \text{ care evident se intersectează în } x = 0 \text{ și } x = 1 \text{ este } S = \int_0^1 (x^{n+1} - x^n) \ln x dx \quad ((x-1) \ln x > 0, \forall x \in (0, 1)) \text{ deci } S =$$

$$\left[\left(\frac{x^{n+2}}{n+2} - \frac{x^{n+1}}{n+1} \right) \ln x - \left(\frac{x^{n+2}}{(n+2)^2} - \frac{x^{n+1}}{(n+1)^2} \right) \right] \Big|_0^1 = \frac{1}{(n+1)^2} - \frac{1}{(n+2)^2}$$

deoarece $\lim_{x \rightarrow 0} x \ln x = 0$.

$$2.1036B \int_e^a \frac{dx}{x \ln^2 x} = \int_e^a \frac{(\ln x)'}{(\ln x)^2} dx = -\frac{1}{\ln x} \Big|_e^a = 1 - \frac{1}{\ln a} = \frac{1}{2} \Rightarrow a = e^2.$$

$$2.1037B \quad S = \int_2^3 \frac{|x^2-4x+3|}{x} dx = -\int_2^3 (x-4+\frac{3}{x}) dx + \int_3^5 (x-4+\frac{3}{x}) dx = -\left[\frac{x^2}{2} - 4x + 3 \ln x \right]_2^3 + \left[\frac{x^2}{2} - 4x + 3 \ln x \right]_3^5 = -2 \left[\frac{9}{2} - 12 + 3 \ln 3 \right] + [2 - 8 + 3 \ln 2] + \left[\frac{25}{2} - 20 + 3 \ln 5 \right] = \frac{3}{2} + 3 \ln \frac{10}{9}.$$

$$2.1038B \quad I = \int_e^{e^e} \frac{dx}{x(\ln x) \ln \ln x} = \int_e^{e^e} \frac{d(\ln x)}{(\ln x) \ln \ln x} = \int_e^{e^e} \frac{d(\ln \ln x)}{\ln \ln x} = \ln \ln \ln x \Big|_e^{e^e} = \ln \ln \ln e^e - \ln \ln \ln e = \ln \ln e^e - \ln \ln e = \ln e - \ln 1 = 1.$$

$$2.1039B \int_0^2 \min \left(x, \frac{2}{1+x^2} \right) dx = \int_0^1 x dx + \int_1^2 \frac{2}{1+x^2} dx = \frac{x^2}{2} \Big|_0^1 +$$

$$+ 2 \arctg x \Big|_1^2 = \frac{1}{2} + 2 \left(\arctg 2 - \frac{\pi}{4} \right).$$

$$2.1040B \text{ Aria mărginită de curba } y = \frac{\sin 3x}{\sin^2 x} = f(x), \text{ axa } Ox \text{ și dreptele } x = \frac{\pi}{3}, x = \frac{2\pi}{3}; \text{ notăm } F(x) \text{ o primitivă a lui } f(x), F(x) = \frac{1}{2} \ln \frac{1+\cos x}{1-\cos x} + 4 \cos x; \text{ deoarece } f(x) < 0 \text{ pentru } x \in \left(\frac{\pi}{3}, \frac{2\pi}{3} \right), S = \int_{\frac{\pi}{3}}^{\frac{2\pi}{3}} f(x) dx - \int_{\frac{\pi}{3}}^{\frac{2\pi}{3}} f(x) dx +$$

$$\int_{\frac{\pi}{3}}^{\frac{2\pi}{3}} f(x) dx = 2 \left(F\left(\frac{\pi}{3}\right) - F\left(\frac{2\pi}{3}\right) \right) + F\left(\frac{2\pi}{3}\right) - F\left(\frac{\pi}{3}\right) = 3 \ln(3+2\sqrt{2}) - 4\sqrt{2}.$$

$$2.1041C \text{ Vezi 2.1039: } I = \int_0^{\sqrt{3}} \min \left(x, \frac{2}{1+x^2} \right) dx = \int_0^1 x dx + \int_1^{\sqrt{3}} \frac{2}{1+x^2} dx = \frac{x^2}{2} \Big|_0^1 + 2 \arctg x \Big|_1^{\sqrt{3}} = \frac{1}{2} + 2 \left(\frac{\pi}{3} - \frac{\pi}{4} \right) = \frac{1}{2} + \frac{\pi}{6}.$$

$$2.1042C \text{ Deoarece } f: [0, 1] \rightarrow \mathbb{R} \text{ este continuă pe } [0, 1] \text{ este mărginită pe } [0, 1] \text{ deci există } M > 0 \text{ astfel încât } |f(x)| < M \text{ pe } [0, 1], \int_0^1 f(x) \cdot x^n dx \leq$$

$$M \int_0^1 x^n dx = \frac{M}{n+1} x^{n+1} \Big|_0^1 = \frac{M}{n+1} \rightarrow 0.$$

$$2.1043C \quad a = \lim_{x \rightarrow 0} \frac{1}{x(1+\ln x)} = \lim_{x \rightarrow 0} \frac{\frac{1}{x}}{1+\ln x} = \lim_{x \rightarrow 0} \frac{-\frac{1}{x^2}}{\frac{1}{x}} = \lim_{x \rightarrow 0} \left(-\frac{1}{x} \right) = -\infty; \quad b = \int_e^{e^2} \frac{dx}{x(1+\ln x)} = \int_e^{e^2} \frac{d(\ln x + 1)}{1+\ln x} = \ln(1+\ln x) \Big|_e^{e^2} = \ln(1+2) - \ln(1+1) = \ln \frac{3}{2}.$$

$$2.1044C \quad F(x) = \int_x^{2x} \frac{t^2}{t^2 + \sin^2 t} dt, \quad (x \neq 0); \quad F(-x) = \int_{-x}^{-2x} \frac{t^2}{t^2 + \sin^2 t} dt \text{ și punem } t = -u, \quad u = -t, \quad dt = -du \Rightarrow F(-x) = -\int_x^{2x} \frac{u^2}{u^2 + \sin^2 u} du = -F(x), \quad F \text{ impară.}$$

$$2.1045C \quad I = \lim_{n \rightarrow \infty} \sum_{k=1}^n \frac{1}{n} \sin \frac{k\pi}{n} = \int_0^1 \sin \pi x dx = -\frac{\cos \pi x}{\pi} \Big|_0^1 = -\frac{1}{\pi} (-1 - 1) = \frac{2}{\pi}.$$

$$2.1046C \quad S = \int_e^{e^2} \frac{dx}{x \ln x} = \int_e^{e^2} \frac{d(\ln x)}{\ln x} = \ln \ln x \Big|_e^{e^2} = \ln \ln e^2 - \ln \ln e = \ln 2.$$

$$2.1047C \quad \min_{a, b \in \mathbb{R}} \int_{-1}^1 (x^2 - a - bx)^2 dx = \min_{a, b \in \mathbb{R}} \int_{-1}^1 (x^4 + a^2 + b^2 x^2 - 2ax^2 - 2bx^3 + 2abx) dx = \min_{a, b \in \mathbb{R}} \left[\frac{x^5}{5} + a^2 x + b^2 \frac{x^3}{3} - 2a \frac{x^3}{3} - 2b \frac{x^4}{4} + abx^2 \right] \Big|_{-1}^1 =$$

$$= \min_{a,b \in \mathbf{R}} \left[2 \left(a^2 - 2\frac{a}{3} \right) + \frac{2b^2}{3} + \frac{2}{5} \right] \cdot \min_{a,b \in \mathbf{R}} \left[2 \left(a - \frac{1}{3} \right)^2 + \frac{2b^2}{3} + \frac{8}{45} \right] = \frac{8}{45}$$

(luăm $a = \frac{1}{3}$, $b = 0$).

2.1048C Dacă $g(x) = \int_x^{x+1} f(t)dt$, f continuă atunci $g'(x) = f(x+1) - f(x)$; notăm $F(t)$ o primitivă a lui f , $F'(t) = f(t)$ deci $g(x) = F(x+1) - F(x)$, $g'(x) = F'(x+1) - F'(x) = f(x+1) - f(x)$.

2.1049C Dacă f are derivată continuă pe $[a, b]$ deci $f'(x)$ este mărginită pe $[a, b]$ atunci $\lim_{t \rightarrow \infty} \int_a^b f(x) \cos tx dx$ se obține astfel: $\int_a^b f(x) \left(\frac{\sin tx}{t} \right)' dx = \frac{1}{t} f(x) \sin tx \Big|_a^b - \frac{1}{t} \int_a^b f'(x) \sin tx dx$ și deoarece $|f(x) \sin tx|_a^b| \leq |f(b) - f(a)|$ iar $\left| \int_a^b f'(x) \sin tx dx \right| < M$ rezultă că limita este 0.

2.1050C Deoarece $\int_{-a}^a f(x) dx = \int_{-a}^a f(-x) dx$ (notăm $-x = t$, $dx = -dt$ $\int_{-a}^a f(-x) dx = - \int_a^{-a} f(t) dt$) rezultă $I\alpha = \int_{-a}^a \alpha f(x) dx$, $I\beta = \int_{-a}^a \beta f(-x) dx$, $I(\alpha + \beta) = \int_{-a}^a [\alpha f(x) + \beta f(-x)] dx = \int_{-a}^a \gamma dx = \gamma \cdot 2a$, $I = \frac{2a\gamma}{\alpha + \beta}$ (sau se integrează pe $[a, b]$ egalitatea dată).

$$\begin{aligned} \mathbf{2.1051C} \quad I(\alpha) &= \int_0^1 \frac{dx}{x^2 + 2x + \alpha + 1} = \int_0^1 \frac{d(x + \alpha)}{(x + \alpha)^2 + (\sqrt{1 - \alpha})^2} = \\ &= \frac{1}{\sqrt{1 - \alpha}} \arctg \frac{x + \alpha}{\sqrt{1 - \alpha}} \Big|_0^1 = \frac{1}{\sqrt{1 - \alpha}} \left[\arctg \frac{1 + \alpha}{\sqrt{1 - \alpha}} - \arctg \frac{\alpha}{\sqrt{1 - \alpha}} \right]. \end{aligned}$$

$$\begin{aligned} \mathbf{2.1052C} \quad I &= \int_1^{\sqrt{2}} e^{mx^2 + \ln x} dx = \int_1^{\sqrt{2}} e^{mx^2} x dx = \frac{1}{2m} \int_1^{\sqrt{2}} e^{mx^2} (mx^2)' dx = \\ \frac{1}{2m} e^{mx^2} \Big|_1^{\sqrt{2}} &= \frac{1}{2m} (e^{2m} - e^m) = \frac{1}{m} \Rightarrow e^{2m} - e^m = 2, m = \ln 2. \end{aligned}$$

2.1053C Fie $f(x) = \int_0^{2x^2} e^{2t^2} \sin t dt$ și $F(t)$ o primitivă a lui $e^{2t^2} \sin t$.

Atunci $F'(t) = e^{2t^2} \sin t$ iar $\int_0^{2x^2} e^{2t^2} \sin t dt = F(2x^2) - F(0) = f(x)$,

$f'(x) = F'(2x^2) \cdot 4x = e^{2(2x^2)^2} \sin 2x^2 \cdot 4x$; deci $\lim_{x \rightarrow 0} \frac{f(x)}{x^4} = \lim_{x \rightarrow 0} \frac{f'(x)}{4x^3} =$

$$\lim_{x \rightarrow 0} \frac{e^{8x^4} \sin 2x^2 \cdot 4x}{4x^3} = \lim_{x \rightarrow 0} \frac{\sin 2x^2}{x^2} = 2.$$

2.1054C Vezi 1029B.

2.1055C Fie $f: [1, \infty) \rightarrow \mathbf{R}$, $f(x) = 6 \ln x - \int_1^x \frac{e^t}{t} dt$ și $A = f([1, \infty))$.

Notăm o primitivă a lui $\frac{e^t}{t}$ cu $F(t)$, deci $F'(t) = \frac{e^t}{t}$ și $\int_1^{x^2} \frac{e^t}{t} dt = F(x^2) - F(1) = G(x)$, $G'(x) = F'(x^2) \cdot 2x = \frac{e^{x^2}}{x^2} \cdot 2x = \frac{2}{x} e^{x^2}$. Dar $f'(x) = \frac{6}{x} - G'(x) = \frac{6}{x} - \frac{2}{x} e^{x^2} = \frac{2}{x}(3 - e^{x^2})$ și f are un punct de maxim în $x = \sqrt{\ln 3}$ de unde $A = (-\infty, f(\sqrt{\ln 3}))$, deoarece $\lim_{x \rightarrow \infty} f(x) \leq \lim_{x \rightarrow \infty} (6 \ln x - \int_1^x dt) = -\infty$.

$$\begin{aligned} \mathbf{2.1056C} \quad I &= \int_0^1 x^5 \sqrt{1-x^2} dx = -\frac{1}{2} \int_0^1 [(1-x^2) - 1]^2 \sqrt{1-x^2} (1-x^2)' dx = \\ &= \left[-\frac{1}{7} \sqrt{(1-x^2)^7} + \frac{2}{5} \sqrt{(1-x^2)^5} - \frac{1}{3} \sqrt{(1-x^2)^3} \right]_0^1 = \frac{8}{105}. \end{aligned}$$